

Pražská vysoká škola psychosociálních studií

Tematická analýza snů u závislostí

Bc. Patrik Lička

Diplomová práce

Studijní program: Psychologie

Vedoucí práce: Mgr. Jakub Zlámaný, Ph.D.

Praha 2020

Prague College of Psychosocial Studies

Thematic analysis of dreams in addictions

Bc. Patrik Lička

The Master Thesis

Psychology

The Master Thesis Work Supervisor: Mgr. Jakub Zlámaný, Ph.D.

Prague 2020

Abstrakt

V diplomové práci je zpracována tematická analýza skládající se ze sedmi rozhovorů s pacienty, kteří jsou hospitalizováni na pánském oddělení v psychiatrické nemocnici s diagnózou závislostní poruchy. Závislost není blíže specifikována a jedná se o různé kombinace závislostí na tvrdých drogách (většinou na pervitinu), alkoholu a gamblingu. V teoretické části práce se věnuji problematice vědomí a nevědomí. Dále se věnuji spánku, jeho průběhu a výzkumům. Na závěr se v teoretické části věnuji snům, jejich vzniku a teoriím. V praktické části jsem identifikoval v rámci rozhovorů následující témata: sex, strach, úzkost, vztek, lítost, samota, recidiva, zmatek, zoufalství a domov. Tato témata jsou podpořena citacemi z rozhovorů. Výsledky analýzy jsem využil pro návrh léčebného programu prevence relapsu.

Klíčová slova: sen, závislost, recidiva, alkoholismus, léčba, spouštěče relapsu

Abstract

In this master thesis the thematic analysis consist of seven interviews with patients, who are hospitalized in the male section in psychic hospital with diagnosis of addiction, is processed. Addiction is not specified and there are various combinations of hard drug addictions (such as methamphetamine), alcohol and gambling. The theoretical part of the thesis is dedicated to the issue of consciousness and unconsciousness. In the next part, the sleep, it's phases and research on this topic are described. In the practical part I have identified the following topics in the interviews: sex, fear, anxiety, anger, regret, loneliness, recurrence, confusion, despair and home. These topics are supported by quotations from interviews. I used the results of the analysis to design a treatment program to prevent relapse.

Key words: dream, addiction, relapse, alcoholism, treatment, relapse triggers

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto magisterskou práci vypracoval samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů. Prohlašuji, že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu. Souhlasím s tím, aby byla práce zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne

.....

Podpis

Poděkování:

Zde bych rád poděkoval vedoucímu své diplomové práce Mgr. Jakobovi Janovi Zlámanému, Ph.D. za cenné rady, připomínky a ochotu, kterou mi prokazoval během konzultací.

OBSAH

1	Úvod.....	8
2	Teoretická část	9
2.1	Aspekty vědomí.....	9
2.1.1	Vědomí.....	10
2.1.2	Sledování	10
2.1.3	Řízení.....	11
2.2	Předvědomé vzpomínky	12
2.3	Nevědomí.....	13
2.4	Automatizace činností a rozdělené vědomí	14
2.5	Spánek	15
2.5.1	Stádia spánku	16
2.5.2	Posloupnost spánkových stádií	17
2.5.3	Srovnání spánku REM a nREM.....	17
2.5.4	Teorie spánku.....	18
2.5.5	poruchy spánku	19
2.6	Sny.....	21
2.6.1	Teorie snění.....	23
2.6.2	Sny u pacientů se závislostní problematikou.....	25
3	Praktická část	28
3.1	Výběr respondentů.....	28
3.2	Metoda sběru dat	29
3.3	Metoda analýzy dat.....	29
3.4	Konkrétní uskutečnění analýzy	30
3.5	Výsledky.....	32
3.5.1	Sexuální tematika.....	32

3.5.2	Strach	34
3.5.3	Úzkost	39
3.5.4	Vztek	42
3.5.5	Lítost	44
3.5.6	Samota	47
3.5.7	Recidiva	49
3.5.8	Zmatek	53
3.5.9	Domov	55
3.5.10	Zoufalství	57
3.6	Shrnutí tematické analýzy	61
3.7	Aplikované využití výsledků v praxi	63
3.7.1	Program prevence relapsu	64
3.8	Diskuze	66
4	Závěr	68
5	Použité zdroje	69
6	Přílohy	75/1

1 ÚVOD

Práce s klienty se závislostní problematikou může být na první pohled velmi náročná. Tito klienti bývají často kolegy označováni jako velmi nároční. Práce s touto klientelou bývá spojována s velkou pravděpodobností vyhoření obzvláště u začínajících psychologů a terapeutů. Jedním z důvodů může být, že právě tato práce je pro nezkušené psychology a terapeuty mnohdy první zkušeností s praxí, ve které často nemají dostatečnou oporu starších a zkušených kolegů. V minulosti byla Česká republika na světové špičce v péči o závislé pacienty, na čemž měl obrovský podíl zesnulý doc. Jaroslav Skála. Mnoho dříve efektivních zavedených postupů bylo vlivem nových zákonů či nedůsledností různě pozměněno, upraveno či se přestaly zcela využívat. Nyní se pohybujeme v jakémsi vzduchoprázdnu s absencí ověřeného a obecně využívaného systému léčby. Proto práce s touto klientelou mnohdy bývá uvalena na terapeuta či psychologa, který se s tím „má nějak vypořádat“. Kvůli nedostatku zkušeností, postupů a pomoci zkušených kolegů, kteří by mohli supervidovat práci psychologů a terapeutů, může k vyhoření snadno docházet. Proto bych se prostřednictvím této práce zaměřil na prožívání našich pacientů a na jejich aktuální niterné potřeby, které zažívají během své léčby, a to prostřednictvím snů, které se jim opakovaně vracejí, abychom mohli našim pacientům pomáhat efektivněji.

V teoretické části práce jsem se věnoval převážně teoretickému pojetí vědomí a nevědomí. Věnoval jsem se také průběhu spánku a jeho poruchám, jelikož se problémy se spánkem u pacientů objevují. Ke konci teoretické části jsem se zabýval sny a teoriemi snění. Větší pozornost jsem poté zaměřil na teorii snů u závislostí.

V praktické části jsem nejprve popsal metodologii mého výzkumu a popsal výběr respondentů a podmínky, ve kterých byli tito respondenti vybíráni. Dále jsem ze zpracovaných rozhovorů vytvořil témata, která vyplynula z rozhovorů. Jednotlivá témata jsem poté doplňoval citacemi z rozhovorů s pacienty a některé z nich okomentoval pro větší srozumitelnost. V závěru analýzy jsem vytvořil hypotézy, které by mohly být vhodné pro další terapeutickou práci s těmito klienty. V diskuzi jsem se věnoval převážně nedostatkům výzkumu s důrazem na potřebu dalšího výzkumu a v návaznosti na to navrhuji pár možností, jakým směrem by mohl tento další výzkum směřovat.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 ASPEKTY VĚDOMÍ

Pro začátek diplomové práce o tematické analýze snů by bylo nejprve vhodné představit obecnou teorii vědomí, podle které budu ve své práci postupovat. Bohužel vzhledem k počtu teorií vědomí toto nelze jednoznačně provést, neboť pouze jedna přijímaná teorie vědomí neexistuje. Teorie vědomí tímto bohužel spadá do oblasti vědy, ve které nejsou tyto teorie zatím dostupnými vědeckými prostředky dobře ověřitelné. Mimo různé oblasti psychologie se problematikou vědomí zabývají také vědy, jako jsou například: neurofyziologie, genetika a evoluční biologie. V této souvislosti existují i názory, že pomocí kombinace nových objevů z několika oborů povede k objasnění vědomí, a tím tedy ustálení jednotné teorie vědomí máme na dosah (Crick, 1994).

Jestliže ovšem neexistuje pouze jedna přijímaná teorie, mohu v rámci diplomové práce uvést pouze pojmy a termíny, které se budou věnovat souvislostem v probíraných tématech. Vědomím se zabývali již filozofové jako René Descartes, který se při jeho definování soustředil na subjektivní prožívání mysli, o čemž vypovídá jeho slavný výrok („Myslím, tedy jsem“). V počátcích psychologie byla psychologie prvními průkopníky tohoto oboru definována jako „studium mysli a vědomí“. V Německu v 19. století Wilhelm Wundt studoval vědomí introspektivní metodou a pomocí kontrolovaných experimentů. Metoda introspekce se k účelu výzkumů přestala používat na počátku 20. století a novým objektem metodiky výzkumu se stal behaviorismus. Nejznámější představitel behaviorismu John Watson a jeho kolegové zastávali názor, že k tomu, aby se psychologie stala právoplatnou vědou, je nezbytné, aby její údaje byly měřitelné a objektivní. Chování lze jasně pozorovat, dokumentovat a různé reakce také lze objektivně měřit. Oproti tomu subjektivní zkušenost člověka může být zjištěna pomocí introspekce, ale není možné ji objektivně měřit, ani ji přímo pozorovat. Kdyby se psychologie zaměřila na očividné chování člověka, bude zkoumat spíše události a projevy veřejné než soukromé a intimní, které mohou být pozorovány pouze osobami, jež se jich přímo účastní. Behavioristé se ovšem nedrželi až tak radikální změny, jak by se dalo očekávat z jejich prohlášení, a i behavioristé se věnovali soukromým událostem. Například při studiu prožívání se probandů ptali a spokojili se se slovní odpovědí a netrvali na využívání metod introspekce probandů. Výroky zkoumaných osob brali jako informace objektivní, nehledě na související subjektivní podmínky. Například někteří psychologové stále věřili, že když probandi vyprávěli

o tom, jak při dívání do jasného světla pozorovali barevné paobrazy a sledovali barvy, tak s největší pravděpodobností sledovali barvy, které po sobě rychle následovali. Tímto slovním popisem se ovšem nedá zachytit vše. Behavioristé se mohli zaměřit na mnohé jevy a následně je zkoumat pomocí slovních reakcí, ale kvůli jejich zaujetí chováním, jež mohli pozorovat, byli značně omezení ve výzkumu psychologických jevů jako například snění, hypnóza a meditace, které vzhledem k jejich nepopíratelně subjektivním aspektům považovali za bezvýznamné a nevhodné pro další zkoumání. V šedesátých letech dvacátého století si psychologové začali uvědomovat, že nepozorovatelné aspekty vědomí jsou velmi důležité a téměř všudypřítomné, a proto není možné, aby byly dále přehlíženy jako nepodstatné. To ovšem neznamenalo, že by opět došlo k předefinování psychologie jako takové na nauku o vědomí, ale že si psychologie jako věda nemůže dovolit vědomí dále přehlížet. Omezování psychologie pouze na jevy pozorovatelné je pro vývoj současné vědy příliš svazující. Pokud můžeme zkoumat teorie o základních principech vědomí vedoucí k předpokladům následného chování, které lze opakováním pokusu ověřit, mohou tyto teorie být významným příspěvkem ve snaze o lepší pochopení funkce lidské mysli (Nolen-Hoeksema, 2012).

2.1.1 VĚDOMÍ

Většina učebnic psychologie vymezuje vědomí jako schopnost uvědomování si vnitřních a vnějších podnětů. Jedná se tedy vlastně o uvědomování si tělesných jevů, okolních událostí, myšlenek a vzpomínek. To ovšem zahrnuje pouze jednu oblast vědomí a nezahrnuje skutečnost, že se chováme vědomě i v situacích, kdy se například snažíme vyřešit nějaký problém nebo když reagujeme na okolní podmínky a s ohledem na naše osobní priority a cíle se záměrně rozhodujeme, jakým způsobem na ně budeme reagovat. Vědomí nezahrnuje pouze pozorování vnitřního a vnějšího prostředí, ale také úsilí ovlivňovat své prostředí a sebe dle uvážení. Vědomí se tedy skládá za prvé z monitorování sebe samého a svého okolí takovým způsobem, že si uvědomujeme vjemy, myšlenky a také vzpomínky. Za druhé z kontroly, která se vůči nám samotným i našemu okolí projevuje tak, že jsme schopni začít a také ukončit vlastní kognitivní aktivity a chování (Kihlstrom, 2007).

2.1.2 SLEDOVÁNÍ

Hlavním úkolem senzuální soustavy je zpracovávat informace získané z prostředí. Díky této schopnosti jsme si vědomi toho, co se děje v našem těle, ale i jeho okolí. Pokud bychom cíleně pozorovali všechny podněty, které naše tělo zpracovává skrze naše smyslové orgány,

byli bychom příliš zahlceni nepodstatnými informacemi pro běžné fungování. Z toho důvodu se naše vědomí zaměřuje jen na určité podněty a ostatní záměrně vynechává. Tyto určité podněty či informace často souvisí se změnou vnějšího a vnitřního prostředí. Z tohoto důvodu si například při čtení knihy nejspíše neuvědomujeme mnoho podnětů běžících na pozadí. Kdyby v našem okolí nastala nějaká změna jako například, kdyby nám zhaslo světlo, uslyšeli jsme budík, cítili, že se něco pálí, pak bychom si toho všimli. Jinými slovy je naše pozornost selektivní. Takže některé podněty získávají přednostní vstup do našeho vědomí a z tohoto důvodu se stanou předmětem našeho jednání a reagování. Životně důležité podněty mají zpravidla přednost před podněty méně důležitými. Pokud jsme vyprahlí žízni, pravděpodobně se budeme těžko soustředit na studium, pokud začneme cítit palčivou bolest, všechny ostatní podněty z okolí přestaneme vnímat a veškeré naše soustředění bude směřovat k odstranění bolesti, například sundání ruky z rozžhavených kamen (Nolen-Hoeksema, 2012).

2.1.3 ŘÍZENÍ

Následujícím úkolem našeho vědomí je organizovat, zahajovat a řídit naše jednání. Není podstatné, jaký úkol má naše vědomí splnit, jestli obtížný (například naplánování našeho profesního života) či jednoduchý a snadno splnitelný úkol (například příprava snídaně). Vědomí musí tyto situace vždy koordinovat vzhledem k okolním událostem, které mohou komplikovat či zjednodušovat situaci. Události, které by mohly nastat, jsou v našem vědomí zastoupeny jako potenciální budoucí možnosti. Jsme schopní si představovat další možné scénáře, rozhodovat se mezi nimi a podle zvoleného scénáře také začít jednat, abychom ho dokázali splnit. Ovšem ne všechno naše chování a rozhodování je řízeno pouze vědomými rozhodnutími. Leckdy naše řešení problémů probíhají na nevědomé, tedy nám nedostupné úrovni. Podle důležitého předpokladu moderní psychologie je naše duševní činnost, jako je například rozhodování, prováděna mimo oblast našeho vědomí. Z toho důvodu můžeme zažívat situace, kdy nás zničehonic napadne řešení nějakého problému, o kterém jsme přemýšleli, aniž bychom si to uvědomovali. V těchto případech se také občas stává, že si ani nejsme vědomi, jakým způsobem jsme došli k řešení, a uvědomujeme si pouze výsledek nevědomé činnosti. Ačkoli se řešení problémů a rozhodovací procesy mohou odehrávat na nevědomé úrovni, nemůžeme současně říci, že se všechno podobné chování odehrává bez vědomé činnosti. Vědomí nehraje roli pouze v probíhajícím chování, ale je důležitou složkou při kontrole a řízení tohoto chování (Nolen-Hoeksema, 2012).

2.2 PŘEDVĚDOMÉ VZPOMÍNKY

Stejně jako se nemůžeme zaměřit na vše, co se děje v našem okolí, tak také nejsme schopni prozkoumat vše, co si pamatujeme a známe. V každé chvíli našeho života jsme schopni se zaměřit pouze na omezený počet podnětů. Jak se neustále přijímané i ignorované podněty v našem okolí mění, mění se podle nich i obsah našeho vědomí. Ovšem vědomí může být ovlivněno událostmi nebo předměty, na které není naše pozornost v danou chvíli zaměřena. Příkladem může být odbíjení hodin. Že odbíjejí, si všimnete až za nějakou chvíli, pak zpozorníte a zpětně dopočítáte předešlé údery, které jste slyšeli, aniž byste si to uvědomovali. Jiný příklad nevědomého pozorování nebo také periferní pozornosti je chvíle, kdy čekáte ve frontě (Farthing, 1992). Během vašeho čekání ve frontě komunikujete se svou partnerkou a během tohoto rozhovoru nevnímáte šum okolních hlasů, které se ve frontě vytvářejí, do té chvíle, než uslyšíte například své křestní jméno vyslovené v rámci nějakého dalšího rozhovoru ve vašem okolí. Toto se uvádí jako běžný důkaz funkce selektivní pozornosti, jelikož bychom bez ní nebyli schopni zaregistrovat své jméno v šumu okolních rozhovorů, které vědomě nesledujeme. Rozhovor ve vašem okolí jste neregistrovali do té chvíle, než jste zachytili zvláštní signál, v tomto případě vaše jméno, který nasměroval vaši pozornost jinam. Výsledky četných výzkumů svědčí o tom, že podvědomě vyhodnocujeme a pozorujeme mnoho podnětů, které vědomě nevnímáme, tím pádem je vyhodnocujeme automaticky (Bargh, 2007). V odborné literatuře se užívá termínů pro označení podnětů, které nás ovlivňují bez našeho vědomí buď podvědomě, nebo nevědomě. V rámci psychoanalytických textů se ovšem budeme potkávat převážně s termínem „nevědomí“ (Nolen-Hoeksema, 2012).

Spousta myšlenek a vzpomínek, které právě nejsou součástí našeho vědomí, do něj mohou být přeneseny, pokud je potřeba. V takovém případě například nemáme k dispozici nějaký konkrétní zážitek z loňské dovolené, ale jsme schopni si vzpomínky na loňskou dovolenou vyvolat takovým způsobem, aby se součástí našeho vědomí staly a my dostali k dispozici informaci, kterou v tu chvíli potřebujeme. Tento druh vzpomínek, které jsme si schopni sami vyvolat, je označován jako vzpomínky předvědomé. Tyto vzpomínky obsahují převážně konkrétní informace a osobní události, které se v našem životě v minulosti odehrály. Spadá do toho například znalost polohy nějakého státu, rozmístění silnic ve městě či porozumění významu slova. Spadají do nich také určité naučené dovednosti, jako je například zavazování uzlu na tkaničkách či řízení auta. Pokud si tyto dovednosti dostatečně vštípíme a osvojíme, začnou pracovat na nevědomé úrovni, aniž bychom se na ně museli nějak zvlášť

soustředit. V případě, že na ně zaměříme naši pozornost, jsme schopni si vybavit i jednotlivé kroky těchto činností (Nolen-Hoeksema, 2012).

2.3 NEVĚDOMÍ

Jedna z vůbec prvních teorií o vědomí je psychoanalytická teorie Sigmunda Freuda, která se později z mnoha důvodů stala velmi kritizovanou. Freud a jeho následovníci byli toho názoru, že nevědomí je součástí mysli. Domnívali se, že obsahem nevědomí jsou touhy, impulzy a některé vzpomínky, které nejsou pro naše vědomí dostupné. Freud byl přesvědčený o tom, že vzpomínky, které pro nás jsou obzvláště emočně bolestivé, ale také některá naše přání, jsou odsunuty do nevědomí, ze kterého nadále ovlivňují naše každodenní chování a prožívání, přestože si jich nejsme vědomi. Naše potlačené impulzy a myšlenky, které nemohou přejít do našeho vědomí, mohou náš život ovlivňovat jiným způsobem, a to skrytě nebo nepřímo, například pomocí chybných úkonů, jako je přeslechnutí, přeráznutí a zapomenutí. A tak se může například stát, že místo „mám radost, že se ti dobře daří“ řekneme „je mi líto, že se ti dobře daří“. Dále můžeme být ovlivněni skrze iracionální chování a prostřednictvím našich snů. Freud byl toho názoru, že impulzy a touhy, které pochází z našeho nevědomí, jsou důvodem vzniku většiny psychických chorob. Z tohoto důvodu se snažil vyvinout efektivní psychoanalytickou metodu, která by měla být schopna znovu přinést do vědomí naše potlačené myšlenky a tímto postupem člověka vyléčit. Mezi psychology je většinou akceptován názor, že některé psychické procesy a vzpomínky jsou během metody introspekce nedostupné, proto se označují jako nevědomé. Freudovi bývá ale také vytýkáno, že se příliš zaměřil na emoční aspekty nevědomí a z tohoto důvodu nevěnoval tolik pozornosti ostatním aspektům. Jeho nástupci přidali k nevědomým duševním procesům mnoho dalších, které nás ovlivňují v každodenním životě, ale jsou pro nás rovněž v našem vědomí nedostupné. Tyto procesy se často týkají našeho vnímání. Například pokud sledujeme dva objekty v našem okolí, tak si neuvědomujeme, že jsme v duchu okamžitě vypočetali, který objekt je větší a jaký je mezi nimi poměr vzdálenosti. Z těchto druhů myšlenkových postupů jsme schopni vnímat pouze jejich výsledek, uvědomujeme si tedy pouze velikost a vzdálenost objektů, ale ne samotný proces (Bargh, 2007).

Mezi americkou populací byl proveden výzkum, který se zaměřoval na stereotypní postoje, které máme vůči starým lidem (vnímáme je například jako slabé a pomalé). V tomto výzkumu se projevilo, že prostorová vodítka v našem okolí mohou ovlivňovat naše chování

zcela bez našeho vědomí. Probandi tohoto pokusu měli jako úkol nejprve řešit „jazykový test“, ve kterém měli uspořádat zpřeházená slova do smysluplných vět. V tomto pokusu někteří probandi dostali věty, které obsahovaly výrazy, jež by mohly v účastnících vyvolávat asociace týkající se stáří, jako jsou například „vrásky“, „šedivý“ a „zapomětlivá“. Experimentátoři měli za to, že pomocí těchto pojmů podnítlí nebo vyvolají u zkoumaných probandů podvědomé stereotypy, které mají vůči starým lidem. Kontrolní skupina probandů v tomto výzkumu dostala za úkol skládat větné celky, do nichž nebyla zařazena slova, která by vyvolávala asociace se stářím. Po vyplnění toho testu experimentátoři poděkovali a nechali probandy odejít. Další experimentátor, kterému bylo zamlčeno, jestli právě probíhala experimentální nebo kontrolní skupina, měřil každému účastníkovi dobu potřebnou k tomu, aby přešel 12 metrů dlouhou chodbu k východu. Experimentátoři v rámci tohoto výzkumu zjistili, že probandi v experimentální skupině pracující se slovy, která vyvolávala asociace spojené se stářím, potřebovali více času, aby prošli chodbou k východu než skupina kontrolní, která tato slova neměla. Ze slov vyvolávající asociace se stářím bylo vynecháno slovo pomalý. Během následných rozhovorů s probandy po skončení testu se prokázalo, že si probandi vliv těchto slov a asociací na své chování a rychlost pohybu vůbec neuvědomili (Bargh, Chen a Burrows, 1996).

2.4 AUTOMATIZACE ČINNOSTÍ A ROZDĚLENÉ VĚDOMÍ

Velmi významnou funkcí našeho vědomí je kontrola našeho chování. Existují činnosti, které jsme v minulosti opakovali už tolikrát, že se staly automatickými a není potřeba, abychom jim věnovali tolik pozornosti jako při jejich učení. Například pro začínající řidiče je řízení auta velmi náročné na koncentraci. V autě se musíme soustředit na sladění několika činností najednou, jako je sešlápnutí spojky, otáčení volantem, řazení nebo přidávání plynu. Začínající řidiči by jen těžko mohli věnovat svou pozornost ještě čemukoli dalšímu. Ve chvíli, kdy se naše chování stane automatickým, jsme schopní svou pozornost rozdělovat mezi více činností, (například komunikace s pasažérem nebo sledování krajiny) aniž bychom si uvědomovali ostatní jednotlivé úkony, které při řízení děláme. Toto platí ovšem pouze do té chvíle, než se objeví nějaká nebezpečná situace, která nás velmi rychle vrátí zpět ke koncentraci na řízení samotné. Tato habituace činností, které v minulosti vyžadovaly vědomou pozornost, je pojmenována jako automatizace činnosti. Ve chvíli, kdy si dobře osvojíme jakoukoli činnost (řízení auta, jízda na kole, a i třeba obyčejná chůze), není nutné ji věnovat nepřetržitou

pozornost jako na jejím začátku. Takto se aktivity stávají automatickými a díky tomu se naše vědomí může zabývat dalšími činnostmi a podněty. Tyto automatické činnosti ale mohou mít také některé negativní důsledky. Příkladem může být případ, kdy se ztratíme a nepamatujeme si cestu, kterou jsme na místo dojeli, nebo některé významné orientační body, jež jsme na své cestě míjeli. Čím více jsou činnosti automatizované, tím méně vyžadují vědomé kontroly pro jejich provozování. Například zkušený pianista hrající skladbu, kterou dobře zná a mnohokrát ji v minulosti trénoval, se může bavit s vedle stojícím člověkem a takto vykonávat dvě činnosti najednou - hru na piano a konverzaci. Na hraní nemyslí do té doby, než zahraje na špatnou klávesu. Toto nedopatření okamžitě upoutá jeho pozornost a přeruší rozhovor, protože se jeho vědomí zaměří jinam. Existuje mnoho dalších činností, které na počátku vyžadují velkou dávku pozornosti a posléze se mohou stát automatické (vyžadující jen malou vědomou kontrolu). Jedno z vysvětlení tohoto jevu je, že svou činnost nadále neustále kontrolujeme, ale samotná kontrola se v těchto případech odděluje od vědomí. Francouzský psychiatr Pierre Janet definoval v roce 1889 pojem disociace jako jev, při němž se za jistých okolností mohou činnosti a myšlenky oddělovat, tedy disociovat od vědomé činnosti a fungují v našem nevědomí. Disociace se odlišuje od Freudova chápání vytěsnění tím, že vzpomínky, které byly disociované, zůstávají pro vědomí nadále přístupné, avšak vytěsněné vzpomínky nemůžeme do našeho vědomí vrátit. Můžeme si jich pouze všimnout z nějakých náznaků, jako jsou například chybné úkony. V případě, že se v našem životě ocitneme v nějaké obzvlášť stresující situaci, ji v určitých případech můžeme dočasně vytlačit z našeho vědomí, abychom pro danou chvíli mohli efektivně jednat. Emoce a prožívání této situace se obvykle objeví až časem jako takový dozvuk stresující události. Toto můžeme pozorovat hlavně u lidí, jež se dostali do situace ohrožení života, byli například napadeni a bojovali o svůj život. Ve chvíli, kdy se dostali do bezpečí, se disociace přerušila a dorazil emoční doprovod té situace. Pokud se nudíme, můžeme se zaměřit i na denní snění. Toto jsou ilustrativní příklady spíše lehké disociace, kdy se od sebe oddělují jednotlivé části našeho vědomí. Extrémní případy disociace můžeme například pozorovat při mnohočetné poruše osobnosti (Nolen-Hoeksema, 2012).

2.5 SPÁNEK

Abych dále rozvinul téma vědomí, popíšu zde některé zákonitosti, které by se mohly jevit na první pohled jako opačný stav vědomí, tedy spánek. Byť to není na první pohled patrné, tak spánek si je s bděním v ledasčem podobný. Obecně se předpokládá, že myslíme i ve spánku

navzdory tomu, že se tento typ myšlení značně liší od myšlení v bdělém stavu. Vzhledem k tomu, že jsme si schopni naše sny zapamatovat, můžeme z toho odvodit, že se paměťové stopy vytvářejí i během spánku. Během spánku se mohou objevovat i zvláštní případy somnambulismu, tedy náměsíčnosti, kdy lidé ve spaní vykonávají nějakou činnost, typické je chození (většinou) bez vytvoření paměťových stop. Lidé i během spánku nadále monitorují své okolí a existují výzkumy zaměřené na zkoumání výšky tónů, které vydává plačící dítě, a proto se ženy snadněji probudí těmito tóny. Délku spánku můžeme také samostatně ovlivňovat a plánovat. Jsou lidé, kteří si před spánkem řeknou v kolik hodin se druhý den probudí a skutečně se probudí v čase, který si před spánkem naplánovali (Nolen-Hoeksema, 2012).

2.5.1 STÁDIA SPÁNKU

Existují lidé, kteří mají takzvaně tvrdý spánek a je potřeba větších podnětů, aby byli vzbuzeni. Oproti tomu jsou lidé, kteří mají spánek lehký a není třeba výrazných podnětů k jejich vzbuzení. Zásadní vývoj výzkumu spánku proběhl ve třicátých letech dvacátého století. Tento vývoj proběhl díky vývoji citlivých metod, pomocí nichž se dala měřit hloubka spánku a stanovily se spánkové fáze, ve kterých se vyskytují sny. Při výzkumu spánku se využívají přístroje schopné měřit skrze diody na pokožce hlavy změny elektrického potenciálu, které je spojené s mozkovou aktivitou obzvláště ve spánku. Přístroje jsou také schopné registrovat a zapisovat pohyby očí, které se při snění objevují (Loomis, Harvey a Hobart, 1937). Grafický zápis změn elektrického potenciálu v mozku neboli mozkových vln se označuje jako elektroencefalogram. Pro označení záznamu se využívá zkratky EEG. Z rozboru měření elektrického potenciálu mozkových vln můžeme spánek rozdělit do pěti stádií. Jsou známy čtyři fáze spánku, které se odlišují svou hloubkou, a pátá fáze, jež je charakteristická tím, že ji doprovází rychlé pohyby očí. Z toho vyplývá také její název - REM fáze (rapid eye movement). Když zavřeme oči a dostatečně se uvolníme, hodnota mozkových vln se bude pohybovat v rozmezí osmi až dvanácti Hz a tyto vlny budou pravidelné. Tento druh vln se nazývá jako alfa vlny. V momentě, kdy přejdeme do prvního spánkového stádia, amplituda vln se sníží a vlny přestanou být pravidelné. V dalším stádiu spánku se objevují takzvaná spánková vřeténka. Tato vřeténka se projevují jako krátké úseky pravidelných vln o frekvenci v rozmezí 12-16 Hz. V tomto stádiu spánku lze pozorovat také K-komplex, který se projevuje nepravidelným rychlým vzestupem a poklesem amplitudy v rámci celého EEG. Třetí a čtvrté hlubší stádium se vyznačuje delta vlnami, které se vyskytují ve frekvenci 1-2 Hz. Během třetí a čtvrté fáze spánku, tedy nejhlubší fáze spánku není snadné člověka vzbudit. Ovšem v této fázi nás vzbudí podněty,

jež vnímáme subjektivně jako důležité. Asi nejlépe ilustrativním příkladem je pláč dítěte nebo reakce na vlastní jméno. Podněty, které nepovažujeme osobně za významné, což může být například větší hluk z okolí, nás vůbec nemusí vzbudit, pokud se nacházíme právě v těchto nejhlubších fázích spánku (Loomis, Harvey a Hobart, 1937).

2.5.2 POSLOUPNOST SPÁNKOVÝCH STÁDIÍ

Zhruba po první hodině spánku u člověka dochází ke změně EEG. Na záznamu se rapidně zvyšuje aktivita, která přesahuje i bdělý stav, přesto ale dále spíme. V této fázi můžeme pozorovat rychlé oční pohyby i za zavřenými očními víčky. Při experimentech jsou tyto pohyby snímány elektrodami, které se nacházejí v blízkosti očí. Tato aktivní spánková fáze se označuje, jako už bylo zmíněno, jako REM spánek. Čtyři zbylá stádia se označují jako non-REM spánková. Využívá se označení nREM. Během spánku dochází k pravidelnému střídání jednotlivých spánkových fází. Po usnutí začnou nejprve probíhat fáze nREM, a to v několika cyklech. Každý cyklus obsahuje fáze REM i nREM. Typický průběh nočního spánku u mladého člověka přechází ze stavu bdělosti do hlubokého spánku, které odpovídá čtvrté spánkové fázi. Zhruba po 70 minutách se objevuje třetí spánková fáze, po které se objevuje REM fáze. Většina třetích a čtvrtých hlubokých spánkových fází se objevuje v první fázi noci. Oproti tomu hlavní část fáze REM spánku se objevuje spíše až ve druhé polovině noci. Ve druhé polovině noci se objevuje více REM spánek a hluboká spánková stádia ustupují. Během spánku bychom měli procházet zhruba čtyřmi až pěti fázemi REM spánku, což by mělo odpovídat zhruba 8 hodinám spánku (Sharma, Patel, Choudhary, Acharya, 2020). S věkem se cyklus spánku mění. U lidí pokročilého věku můžeme pozorovat méně času v hluboké třetí a čtvrté fázi, může docházet i k jejich úplnému zmizení. Během noci se častěji probouzejí a jsou déle bdělí. S pokročilým věkem se často objevuje také nespavost. Oproti tomu novorozenci tráví v REM fázi téměř polovinu času. V období kolem pěti let se množství REM spánku začne redukovat, a to až na čtvrtinu. Na tomto množství už zůstává až do stáří (Liu a Ancoli-Israel, 2006).

2.5.3 SROVNÁNÍ SPÁNKU REM A NREM

Obecně platí, že ve spánkových fázích non-REM téměř nepozorujeme jev rapid eye movement. Tyto fáze se projevují převážně sníženým svalovým tonusem, sníženou frekvencí dechu, sníženou tepovou frekvencí a sníženou metabolickou aktivitou mozku zhruba o čtvrtinu oproti bdělému stavu. Během REM fáze lze pozorovat rychlé pohyby očí, které trvají kolem 10-20 sekund, metabolická aktivita mozku se přibližuje aktivitě ve stavu bdělosti a tepová

frekvence se zvyšuje. Během REM fáze je naše svalstvo prakticky paralyzované, a proto se nejsme schopni hýbat, funguje však hladké svalstvo, jako je bránice, srdce a svaly střev. Můžeme proto říct, že pro REM spánek je charakteristický bdělý mozek a prakticky ochromené tělo. Dle fyziologických nálezů během REM spánku jsou motorická a sensorická spojení do značné míry izolována. To je důvod, proč se signály z těla nemohou dostat do mozku a mozek nemůže konat jakékoli pohybové úkony. Navzdory tomu, že jsou tyto dráhy odpojené, je mozek stále velice aktivní, protože je nepravidelně stimulován neurony z mozkového kmene. Tyto neurony mají výběžky dosahující do oblasti mozku zodpovědnou za řízení motorické aktivity a pohyb očí a jsou aktivovány v bdělém stavu například při chůzi a vidění. Tělo ovšem zůstává dále v REM fázi nehybné (Stoerig, 2007). Mimo to se v REM fázi objevuje velké zvýšení aktivity částí mozku, které se podílejí převážně na emočním zpracovávání vzpomínek (Maquet, 2000).

Během výzkumu udávalo 80 % probandů, že se jim právě zdál nějaký sen, pokud byli vzbuzeni ve fázi REM spánku. Když byli probandi vzbuzeni během fáze nREM spánku, popisovali, že snili pouze v polovině případech. (Stoerig, 2007). Lidé probuzení v REM fázi hovoří o snech, které jsou často nelogické a velmi emočně nabitě a živé. Propracovanost a délka snu je přímo úměrná délce REM fáze, tedy čím déle trvá REM fáze, tak i sen je subjektivně delší a propracovanější. Sny, které se vyskytují v nREM spánkových fázích, bývají emočně plošší a nebývají příliš výrazné, často se v těchto snech vyskytují každodenní aktivity. Naše mentální aktivita během snění je tedy ovlivněna spánkovými fázemi REM a nREM (Stoerig, 2007).

2.5.4 TEORIE SPÁNKU

Otázkou, proč v určitou denní dobu jsme bdělí a jindy spíme, se důkladně zabývali Dálek Edgar a William Dement, kteří formulovali v roce 1992 model protikladného procesu spánku a bdění. Dle tohoto modelu v mozku dochází k protikladným procesům, které řídí, zdali se nám chce bdít nebo jít spát.

Prvním z nich je proces, který je řízen biologickými hodinami, a druhým procesem je pud pro spánkovou homeostázu. Proces řízený biologickými hodinami funguje tak, že máme určité vlastní nastavení, kdy nás naše hodiny probudí. Tyto pomyslné hodiny se nacházejí ve střední části mozku a jsou vytvořené malými nervovými strukturami. Naše biologické hodiny jsou ovlivňovány denním světlem, protože je ovlivňuje vylučování melatoninu. Tento hormon má na naše tělo účinky navozující spánek. V tomto spojení se tedy jedná o cirkadiální rytmus,

kteřý by se měl pravidelně opakovat zhruba po 24 hodinách (Nolen-Hoeksema, 2012). Tento rytmus může být ovlivňován v moderní době prostřednictvím modrého světla, které se užívá převážně na monitorech a displejích. Dle studie zkoumající narušení cirkadiálních rytmů se modré světlo podílí na zvyšování počtů spánkových poruch, snížené kvality spánků. Oproti tomu může být prospěšné v první polovině dne, kdy u pacientů s neurodegenerativními poruchami, jako je například Alzheimerova choroba, působením modrého světla dochází ke zlepšení symptomů, protože stimuluje produkci dopaminu. Vystavení světlu však musí být pouze krátkodobé. Dlouhodobé vystavení modrému světlu může oproti tomu vést k úzkostem, změnám nálad, snížené schopnosti soustředit se a sníženému libidu (Loredana-Sabina, 2019).

Pod homeostatického spánku je proces, který se snaží udržet rovnováhu mezi bděním a dostatečným množstvím spánku, které tělo potřebuje pro svou správnou funkci a udržení stálé úrovně bdělosti během dne. Tento pud je aktivní ve dne i během noci. Má stálou tendenci držet rovnováhu, a tak pokud jsme minulou noc spali pouze minimálně, cítíme únavu během následujícího dne, protože se tělo snaží znovu nalézt rovnováhu. Postupem času potřeba spánku stále narůstá. Tyto zmíněné procesy bdění řízené biologickými hodinami a homeostatického spánku spolu interagují a vytvářejí denní cyklus. Zdáli je jeden z procesu silnější, závisí na tom, jestli jsme vzhůru a bdělí, anebo spíme. Večer se typicky naše úroveň bdělosti snižuje a chce se nám jít více spát, kdežto během dne je obvykle silnější proces řízený časem (Nolen-Hoeksema, 2012).

2.5.5 PORUCHY SPÁNKU

Porucha spánku může být diagnostikována, jestliže nedostatek spánku či neschopnost spánku dosáhla do té míry, že v průběhu dne vyvolává vysokou ospalost a narušuje naši každodenní výkonost. Zhruba 90 % populace se v rámci doby spánku pohybuje v rozmezí mezi šesti až devíti hodinami. Nejběžnější délka je sedm až osm hodin spánku. Lidé s průměrnou dobou spánku šesti hodin již vykazují během dne známky ospalosti, které si nemusí uvědomovat (Nolen-Hoeksema, 2012).

Jedna z nejčastějších spánkových poruch je spánková deprivace. Ať si to uvědomujeme nebo ne, často se připravujeme o spánek, který by byl potřebný, abychom si dostatečně odpočali a naše tělo mělo dostatek času pro regeneraci. Typické dopady spánkové deprivace jsou (Nacional Sleep Foundation in America Poll, 2006; Maas, 1998; Wolfson a Armitage, 2008):

- 31 % řidičů alespoň jednou usnulo za volantem
- 30 % studentů středních a vysokých škol usne při výuce alespoň jednou týdně

- únava je hlavním faktorem ovlivňující způsobilost pilotů

Studie provedená společností Gallup došla k výsledku, že 56 % americké populace dospělých vnímá každodenní ospalost jako problém. Jeden z předních výzkumníků zabývajících se spánkem tvrdí, že mnozí mají spánkový dluh několik let a projevuje se to na jejich fyzickém vzhledu i psychickém stavu. Zdůrazňuje, že zkrácení spánku o jednu hodinu během týdne způsobí stav, jako kdybychom probděli jednu celou noc (Maas, 1998). Typickými příznaky spánkové deprivace je hlavně ztráta bdělosti a energie během dne. Příznaky spánkové deprivace se začínají nejčastěji projevovat v odpoledních hodinách, kdy máme tendence to mnohdy svalovat na příliš vydatný oběd, příliš velké teplo v místnosti, alkohol, nudného vyučujícího apod. Toto ovšem samo od sebe ospalost nevyvolává, ale pouze ukazuje přítomnost spánkového dluhu. Pokud jsme zdraví a dobře vyspalí, měli bychom být schopni zůstat bdělí celý den navzdory nudné činnosti. Vědci zabývající se bdělostí a spánkem dokázali, že naše bdělost je podstatně vyšší, pokud lidé přidají k běžným osmi hodinám dvě hodiny spánku navíc. Většinou jsme schopni plnit bez problému naše povinnosti i při osmi hodinách, ale mnohdy přesto nedosahujeme požadované výkonosti. Přidání několika hodin spánku může také sloužit jako zásoba, až nebudeme moci spát dostatečně dlouho. Pravidelná ztráta i jedné hodiny z našeho spánku navyšuje pravděpodobnost nehody, chyb, nepozornosti a nemocí. Abychom se vyhnuli spánkovému dluhu, měli bychom nerušeně spát alespoň osm hodin (Wolfson a Armitage, 2008).

Další čím dál častější poruchou spánku je insomnie neboli nespavost. Nespavost je velmi subjektivním onemocněním. Je označována jako nespokojenost s kvalitou nebo délkou spánku. V rámci vyšetření se může prokázat to, že pacient má zcela normální spánek během jeho vyšetření ve spánkové laboratoři, ale přesto si stěžuje na nespavost. Oproti tomu lidé, kteří prokazatelně trpí poruchou spánku, o svém problému vůbec nereferují. Což deklaruje velkou subjektivitu (Carney, Berry a Geyer, 2004). Z toho plyne, že výpověď pacienta o nespavosti nemusí korelovat s objektivním měřením ve spánkové laboratoři. Nespavost může být matoucí tím, že je lidmi mnohdy nedostatek spánku příliš přeceňován. Studie, která se zaměřila na spánek pacientů trpících nespavostí, zjistila, že pouze jedna polovina z celkového počtu probandů, kteří si stěžovali na nespavost, byla vzhůru v rozmezí třiceti minut. Problém může spočívat v tom, že si většinou pamatujeme, kdy jsme byli v noci vzhůru, a proto máme pocit, že jsme vůbec nespali, protože spánek si nepamatujeme (Carskadon, Mitler, a Dement, 1974).

2.6 SNY

„Snění je stav změněného vědomí, ve kterém se na základě vzpomínek a aktuálních starostí, emocí, fantazií a představ vytvářejí obrazové příběhy. Vědci zatím nevědí, proč lidé vůbec sní, a už vůbec nevědí, proč se jim zdá právě to, co se jim zdá. Moderní metody výzkumu však přinesly mnohé odpovědi na otázky související se sněním.“ (NOLEN-HOEKSEMA, Susan. *Psychologie Atkinsonové a Hilgarda*. Vyd. 3., přeprac. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0083-3.).

Když se ráno probudíme, často si můžeme myslet, že se nám žádné sny tuto noc nezdály. Ovšem z výzkumů spánkových fází, a hlavně REM fáze, vyplývá, že lidé, kteří si sny nepamatují, sní stejně jako lidé, kteří si sny pamatují. Pokud přivedeme probanda do spánkové laboratoře a vzbudíme ho ve fázi REM, je velmi pravděpodobné, že si nějaký sen bude pamatovat, proto když někdo říká, že sny nemá, je to spíše otázka toho, jestli si je pamatuje než, jestli tento člověk sní (Nolen-Hoeksema, 2012). Existují také důkazy o tom, že mladší děti sní podstatně méně než dospělí a děti v předškolním věku nesní vůbec (Foulkes, 1993). Mimo děti se také objevuje absence snů u dospělých s určitým druhem poškození mozku (Solms, 1997). Existuje několik hypotéz k vysvětlení rozdílné schopnosti vybavovat si sny u lidí, kteří jistě sní. První z hypotéz se opírá o odlišné schopnosti paměti u lidí. Další hypotéza vysvětluje pamatování si snů tím, že existují lidé, kteří se snadno probudí během REM fáze, tudíž si sny zapamatují snáze než lidé, kteří mají hluboký spánek. Nejvíce přijímaná hypotéza se zaměřuje na to, co se děje bezprostředně po probuzení člověka ze spánku. Pokud jsme ze spánku rychle vytrženi a ihned začneme něco dělat, tak vzpomínka na sen nemá dostatek času, aby byla ukotvena do naší paměti, a proto na sen, co se nám večer zdál, zapomeneme (Cohen a Wolfe, 1973). Jiná hypotéza tvrdí, že je stěžejní, zdali má snící vůbec motivaci pro to, aby si sny zapamatoval a popřípadě vybavoval (Schredl, 2007). Když se pokusíme ihned po probuzení vzpomenout na sen, který se nám zdál, vzpomeneme si alespoň na jeho část. Pokud se nebudeme snažit si vzpomenout na sen hned po probuzení, v mnoha případech se nám sen zcela ztratí. Budeme vědět, že se nám něco zdálo, ale nebudeme schopní si vybavit obsah snu. Pro práci se sny se doporučuje mít vedle postele zápisník a sen si hned po probuzení alespoň heslovitě zapsat. Sny, obzvláště ty, které se opakují, mohou být vhodné pro práci v rámci psychoterapie. Schopnost zapamatovat si sny se tréninkem zlepšuje.

Jsou sny, které mohou trvat pouze pár vteřin. Při buzení, které jsme si nastavili na budíku, se probouzíme s matnou vzpomínkou o tom, že hořel dům a přijížděly záchranné složky se zapnutými sirénami a jejich typickým zvukem. Mohli bychom předpokládat, že příčinou

našeho snu je právě budík, který stále zvoní. Podle výzkumů se zvuky z našeho okolí, ve kterém spíme pouze jaksi dosadí do již vytvořené scény snu. Toto se může projevovat i v našem bdělém stavu, kdy pouze jeden obyčejný zvuk v nás může vyvolávat rozsáhlou emocionální reakci a vzpomínky. Průměrnou délku snu můžeme vyvodit ze studie, při které byli probandi probouzeni ve fázi REM spánku a měli za úkol rekapitulovat události jejich snů. Čas, který byl nezbytný pro pantomimické ztvárnění snů, se přibližně rovnal době fáze REM spánku, z toho lze usuzovat, že délka snu přibližně odpovídá délce fáze REM (Dement a Wolpert, 1958).

Není pravidlem, abychom si byli vědomi toho, že sníme. Jsme schopní někdy poznat, že se jedná pouze o sen, ale toto většinou sen jako takový nenarušuje a sen spontánně pokračuje dál. Zdali jsou lidé schopni rozpoznat, zda se jedná o sen nebo ne, bylo zkoumáno ve studii, kdy byli lidé vycvičeni k tomu, aby zmáčkli tlačítko, když se jim bude sen zdát (Salamy, 1970).

Je možné, že prožíváme takzvané lucidní snění. Při tomto druhu snů se objevují velmi typické události a místa, bez nelogických a prazvláštních událostí. Snící člověk má pocit, že bdí. Lidé, kterým se lucidní snění stávalo častěji, popisovali jejich způsoby, jak se ve snu přesvědčovali o tom, jestli spí nebo naopak bdí. Někteří také referují o nepravém probuzení ve snu. Například muž, který si uvědomil, že je ve snu, chtěl zjistit, jestli může události nějak přímo kontrolovat a rozhodl se pro test tím, že si zavolá ve snu taxi. V momentě, když si sáhl do kapsy, aby se přesvědčil, zdali má dostatek peněz, nabyl přesvědčení, že se probudil. Rozhlédl se kolem sebe a své postele a zjistil, že jsou kolem rozházené drobné. V tento moment se až skutečně probudil a zjistil, že leží v jiné posteli a bez drobných rozházených kolem (Brown, 1936). K tomuto tématu je však důležité říct, že lucidní snění bývá jen zřídka pravidelné (LaBerge, 2007).

Dle výzkumu snění došli psychologové k závěru, že obsahy našich snů jsme schopni do jisté míry sami ovlivňovat. Můžeme toho dosáhnout pomocí sugescí nebo změnou podmínek krátce před spánkem. Obsah takto ovlivněných snů byl podroben analýze. V experimentu vědci zkoumali, jaký má vliv nošení červených brýlí pár hodin před spánkem. Navzdory tomu, že probandi nevěděli, čeho se přesně výzkum týká a neznali jeho smysl, tak mnoho z probandů uvádělo, že se jejich sny odehrávaly v červeném prostředí nebo byl jejich sen celkově zbarven do červena (Roffwarg, Herman, Bower-Anders a Tauber, 1978). Při výzkumech, které byly zaměřené na vliv předspánkové sugescie, byli probandi požádáni, aby se pokusili snít o osobnostních rysech, po kterých nejvíce touží. Většina zkoumaných probandů měla alespoň jeden sen, ve kterém se při jeho analýze dal tento žádaný osobnostní rys rozpoznat (Cartwright, 1974). Ale v rámci výzkumu snů se jedná spíše o výjimečnou studii, která říká, že obsah snů

můžeme vědomě takto ovládat. V rámci většiny ostatních studií se tento efekt většinou neobjevoval, a tudíž spíš nejsme schopni obsahy našich snů vědomě ovládat (Domhoff, 1985).

Sny, které nás svým obsahem stresují nebo jinak znepokojují, se nazývají noční můry. Nepravidelné noční můry jsou poměrně běžné. Ze zkoumané skupiny referovalo celkem 85% probandů o tom, že v průběhu roku někdy měli noční můry (Levin a Nielsen, 2007). Během měsíce mívá noční můry 8-25 % probandů. Nutno podotknout, že tato čísla jsou velmi podobná navzdory odlišným kulturám. Noční můry v rámci jednoho týdne má 2 až 6 % probandů. Tento stav může mít vliv na vývoj psychických problémů v budoucnu (Levin a Nielsen, 2007).

2.6.1 TEORIE SNĚNÍ

Jako první teorii a funkci snů vytvořil Sigmund Freud. Ve svém díle *Výklad snů* (1900, česky například: Praha, Psychoanalytické nakladatelství, 1998) tvrdí, že sny jsou „královskou cestou k porozumění nevědomým procesům mysli“. Podle Freudova názoru sny souvisí s potřebami, představami a přáními, které vytěšňujeme do nevědomí z toho důvodu, že je sami považujeme za nepřipustné či nepřijatelné. Jako jednoduchý příklad tohoto vytěšnění může být touha po navázání sexuálního vztahu s rodičem opačného pohlaví. Tyto myšlenky a touhy nazývá jako latentní obsah snu. Freud ve svém díle používá pojem cenzora, který ve snech zapřičiňuje, že se obsah latentního snu promění v obsah manifestní v podobě událostí a postav, které tvoří snový obsah. Freud tvrdí, že tato cenzora má smysl v tom, že chrání spícího člověka, protože mu tím umožňuje symbolicky vyjádřit impulzy, které má ve svém vědomí potlačené. Tímto způsobem se také vyhýbá pocitům úzkosti a viny, které by se ve vědomém stavu nejpravděpodobněji objevily, pokud by byly v nezastřené podobě. Proměna latentního obsahu snu v obsah manifestní je způsobena dle Freuda skrze „snovou práci“. Touto snovou prací je míněno přetvářet, ukládat, kódovat obsahy, které jsou uloženy v nevědomí, takovým způsobem, aby během spánku mohly do vědomí proniknout ve změněné a bezpečné podobě (Freud, 1933).

Jako reakce na Freudovu teorii snů bylo provedeno několik výzkumů, které Freudovu teorii zpochybňovaly. Fisher a Greenberg (1977, 1996) provedli metaanalýzu desítek studií, jež byly zaměřené na snění. Závěrem této metaanalýzy bylo tvrzení, že dle řady důkazů mají sny psychologický význam. Ovšem nepotvrdila se tímto Freudova teorie ohledně manifestního a latentního snového obsahu. V psychologii se většinou přijímá to, že sny obsahují hlavně obavy a emoční starosti. Zpochybňováno je ale Freudova pojetí „snové práce“, ve které předpokládá, že sny jsou nositeli neuskutečněných přání. V rámci rozdílných psychologických

škol zabývajících se výklady snů se zpochybňuje, zdali sen symbolizuje nějaké splněné přání snícího (Nolen-Hoeksema, 2012).

Od dob Freuda byla zveřejněna celá řada dalších teorií, které se snažily vysvětlit roli spánku a snů. Například Evans (1984), který se intenzivně zabýval studiem spánku, tvrdí, že spánek a obzvláště jeho REM fáze je chvíle, kdy se mozek odpojí od fyzického těla snícího a využije spánek jako možnost vhodnou k utřídění informací, které jsme za celý den nashromáždili. Tímto modelem spánku se mimo jiné také zabývali (Crick a Mitchinson, 1983). Zpracovávání informací naším mozkem si nejsme schopni během fáze spánku REM nijak uvědomovat. Ovšem během samotného snění se náš mozek na malou chvíli znovu propojí s naším vědomím. Vědomá mysl je již schopna pozorovat malou část reorganizace a úprav, které v danou chvíli v našem mozku probíhají. Část naší vědomé mysli se snaží části těchto úprav nějakým způsobem pro nás interpretovat, stejně jako by pro nás interpretovala informace přicházející z našeho okolí během bdění, a proto také vznikají příběhy typické pro sny. Dle Evanse jsou sny pouze malou částí z obrovského množství prohlížených a zpracovávaných informací naším mozkem během REM fáze spánku. Naše sny jsou pouze malým vhladem vědomé mysli, který si jsme schopni pamatovat i po probuzení. Evans tvrdí, že sny mohou být velmi nápomocné při rozvíjení teorií o možnostech zpracovávání informací naším mozkem během spánkové fáze REM, ale zdůrazňuje, že se jedná o pouze malou část probíraných informací, ze které není možné vytvářet úplné závěry o zpracovávání informací (Evans, 1984).

Na to reagovali další vědci alternativními teoriemi. Mezi tyto vědce patří například Hobson (1997), který tvrdí, že snění se skládá převážně ze zrakové složky vnímání, a tedy že toto zobrazování je podobné zrakovým halucinacím. Dalšími typickými prvky snění je nestálost osob, místa a času, což bychom mohli připodobnit k dezorientaci. Pro snění je také běžná neschopnost vybavování vzpomínek, což by se dalo přirovnat k amnézii. Tímto způsobem se Hobson dostal až k tomu, že snění má mnoho společných prvků s deliriem. Existují vědci, kteří podporují teorii, že snění nám slouží jako určitý nástroj k řešení osobních problémů (Cartwright, 1978, 1992, 1996), kterou posléze primárně kvůli metodologickým důvodům zpochybnili (Antrobus, 1993; Foulkes, 1993).

Ze snové analýzy víme, že obsah snů je velice proměnlivý, obzvláště pokud se zaměřujeme na emoční obsah snu. Může se jednat o bizarní sny, které vyvolávají zmatení; sny o smrti partnera nebo partnerky; noční můry a děsy a třeba sociální sny (Businck a Kuiken, 1993; Kuiken a Sikora, 1996). Dle jiného názoru naše sny mohou sloužit jako zrcadlo, které je schopné nám do jisté míry odrážet naše skutečné osobní konflikty. Nicméně slouží spíše jako ukazatel a nemusí být nutně nástrojem k vyřešení těchto konfliktů (Levin a Nielsen, 2007).

V našich snech se často mohou objevovat předměty a události, které jsme prožili předchozí den, nicméně sny ale neobsahují kompletní situace ani vzpomínky na celé denní příhody (Nielsen a Stenstrom, 2005). V našich snech se objevují spíše části vzpomínek na události, které jsme prožili během dne. Například když ve snu vidíme neznámého člověka, ale pocitově jsme schopni rozlišit, zda je to člen naší rodiny nebo například učitelka ze základní školy. Obecně by se dalo tvrdit, že sny jsou naplněny, co se týče obsahu, spíše negativními emocemi než pozitivními. Sny nemůžeme brát pouze jako jakési emocionální shrnutí minulého dne (Nolen-Hoeksema, 2012).

Podle výzkumů zaměřujících se na analýzy snového obsahu můžeme tvrdit, že naše sny jsou přímo ovlivněny naší kulturou, pohlavím a věkem. Na základě tohoto tvrzení vznikl u některých odborníků názor, že snění je spíše kognitivním procesem (Antrobus, 1991; Domhoff, 1996; Foulkes, 1985). Dle prvních výzkumníků se v našich snech objevují primárně naše obavy a různé představy (Hall, 1947, 1953). Ovšem snění a bdění se od sebe velmi liší, a to hlavně v tom, že během snění nejsme schopni jednat stejně účelně jako v bdělém stavu a nejsme schopni stejné míry reflexe jako při bdění (Blagrove, 1992, 1996; Foulkes, 1985). Výše zmínění výzkumníci se shodují v tom, že smyslem snů není řešit problémy snícího. Shodují se spíše v tom, že existují jisté spojitosti mezi obsahem snu a myšlením i chováním snícího ve stavu bdělosti. Domhoff (1996, s. 8) říká: „Obavy, které lidé prožívají ve snech, jsou stejné jako ty, které je tíží během dne. Lidé sní o stejných věcech, o nichž přemýšlejí a které dělají v bdělém stavu.“

Sny, které obsahují různé druhy násilí, se většinou zdají podstatně častěji lidem do 30 let než lidem starším. V těchto násilných snech jsou nejčastěji ženy v roli oběti. Rodičům se zdá o dětech. Tyto příklady upozorňují na to, co Domhoff a ostatní vědci nazývají jako teorii kontinuity snění, podle které je snění proces, který zrcadlí emoce, obavy a představy snícího (Nolen-Hoeksema, 2012).

2.6.2 SNY U PACIENTŮ SE ZÁVISLOSTNÍ PROBLEMATIKOU

V případové studii třiačtyřicetileté ženy, aktivní uživatelky LSD po dobu 3 let, byl zaznamenán následující průběh léčby od jejího prvního nástupu do psychologického podpůrného centra a stanovení diagnózy závislosti. Pacientka aktivně užívala také extázi, benzodiazepiny a amfetamin. V prvních dnech léčby vykazovala silné stavy cravingu. V těchto prvních dnech se u ní projevovalo rovněž lucidní snění, ve kterém užívala LSD v tanečním klubu s kamarády. Sen popisovala jako krásný. Po probuzení se cítila velmi zklamaná, že

neužila drogu, po které toužila a kterou chce. Následující den pacientka relapsovala užitím benzodiazepinů a opustila podpůrný program (Colace, 2010). Tato případová studie podporuje literaturu zabývající se suchou recidivou, tedy sny, kdy závislý pacient sní o užívání návykové látky. Existují důkazy pro to, že tyto sny jsou výsledkem absence drogy, a to provokuje bažení po návykové látce, které se poté projevuje i během spánku, kdy pacient není schopen na craving reagovat. Tyto sny bývají klinickou známkou toho, že pacient skutečně abstinguje, což se považuje prognosticky za dobré znamení (Araujo RB, Oliveira M., Piccoloto LB, 2004).

Někteří autoři ovšem poukazují také na to, že tyto sny mohou zvyšovat craving po návykové látce v realitě a zvyšují možnost relapsu (Christo G, Franey C. 1996). Dle případové studie sny o užívání drog, které předpovídají možný relaps, jsou obzvláště takové, kdy se snící probouzí s pocitem vzteku a zklamání, jelikož si uvědomí, že drogu nepožil. Sny, ve kterých snící nebyl schopný drogu aplikovat nebo nepřinášela pocit uspokojení. Případová studie ukazuje, že sny o drogách mohou být velmi cenným klinickým nástrojem ohledně zjišťování stavu a úrovně cravingu u pacienta v léčebných zařízeních. Také mohou být signálem nevědomého craving, kdy je nutné, aby léčebný personál zavedl opatření proti možnému relapsu pacienta (Colace, 2004, 2010).

Jedna z dominantních aktuálních teorií snů je Kontinuální hypotéza, která tvrdí, že události z každodenního života a zkušenosti prožité během dne pokračují v našich snech. (Hall & Nordby, 1972; King & DeCicco, 2007). Heaton, Hill, Hess, Leotta a Hoffman (1998) vysvětlují, že „sny reflektují nevyřešené emocionální obavy a působí takovým způsobem, aby integrovaly nebo asimilovaly tyto obavy do vědomé paměti“ (s. 147). To umožňuje, aby byly významy přeneseny do aktuální situace (Heaton et al., 1998). Lidé diagnostikovaní závislostní poruchou na alkoholu referovali o tom, že během aktivního pití alkoholu zažívali sny jako nepříjemné. Objevoval se v nich alkohol, a to buď v podobě aktivního pití alkoholu, pozorování někoho jiného požívajícího alkohol. Tito lidé zažívají craving po alkoholu a snaží se potlačovat chuť se alkoholu napít (DeCicco, Higgins, 2009). King a DeCicco (2007) tuto teorii podpořili zjištěním, že lidé, kteří mají nízké hodnoty v rámci testování emočního wellbeingu a skórují více v depresivním prožívání, vzteku, násilí a negativních snech, trpí také závislostní problematikou. Vliv na tyto položky mohou mít také nepříjemné sny. V roce 1972 provedl Looney zajímavou studii, ve které analyzoval sny 37 pacientů závislých na heroinu. Žádný z analyzovaných snů nevedl k pocitům euforie, které po požití drogy pacienti prožívali. Někteří probandi referovali o pozorování drog, jejich držení a o snaze drogu aplikovat, ale nikdy se jim to úspěšně nepovedlo. Je velice pravděpodobné, že závislost na jiné droze bude také vést k jinému obsahu snu.

Literatura také odkazuje na fyziologické spojení mezi sny a závislostí. Toto spojení je vysvětleno tím, že drogy působí regulaci dopaminových neurotransmiterů ve ventrální tegmentální oblasti na spodní části středového mozku (Johnson, 2001). Johnson (2001) říká, že „tyto změny stimulují snění a aktivuje změnu snových obsahů, ve kterém se objevují návykové látky jako nový předmět snění.“ Johnson také vysvětluje, že ventrální tegmentální oblast motivuje živočichy k pudům přežití, jako je hledání potravy, vody a sexuální aktivity. Mimo to se také v této oblasti mozku vytváří craving po návykové látce způsobené často i nepatrnými podněty, které má člověk spojené s užíváním návykové látky. Autor také zdůrazňuje, že tato mozková oblast je během spánku aktivní a je nejvíce aktivní ve fázi spánku REM. Toto by mohlo být vysvětlení toho, proč se pacientům během detoxikační léčby a i během následné závislostní léčby zdají sny, ve kterých se drogy objevují a ve kterých případně i recidivují (Looney, 1972). Tato regulace zvyšuje craving prostřednictvím snů o droze. Může to mít také dopad na snový obsah, který může způsobovat neklidný spánek. Tato zjištění naznačují, že sny, ve kterých pacienti recidivují, mohou být velmi důležitým nástrojem v léčbě závislosti jak pro pacienta, tak i pro terapeuta (Johnson, 2001).

Ve studii, ve které byli vybráni participanti, kteří měli velmi vysoké riziko recidivy, jak v oblasti užívání drog, tak i v páchání kriminální aktivity, která bývá často úzce spojená s užíváním drog, se zjistila spojitost s poruchami nálad, které stojí často za vzniknutí recidivy. Většinou se jedná o depresi. Jelikož jsou závislosti celosvětovým problémem, zdůrazňuje Witkiewitz důležitost výzkumu nálad a léčbu poruch nálad (Witkiewitz et al., 2005). Lesage et al. (2000) popisuje důležitost integrace pacientů zpátky do společnosti a jejich následné doléčování jako základ pro pokračování abstinence a snížení rizika recidivy. Při tom hraje významnou roli trénink snižování úzkostí a depresivních nálad. V tomto mohou být signifikantně účinné techniky mindfulness a jiné meditační techniky, které pacient může praktikovat i po léčbě. V závěru výzkumu se ukazuje, že probandi často využívali alkohol a drogy jako prostředek ke zmírnění negativních nálad, proto práce s úzkostí může být zásadní (Lesage et al., 2000).

3 PRAKTICKÁ ČÁST

3.1 VÝBĚR RESPONDENTŮ

Pro svou diplomovou práci jsem respondenty získal v období od 1. června do 30. srpna v Psychiatrické nemocnici Bohnice. Pacienti byli vybráni pouze z pavilonu 18, který je zaměřený na léčbu látkových závislostí a gamblingu. Pavilon 18 se mimo jiné zaměřuje také na léčbu duálních onemocnění. Pro výzkumný vzorek jsem se snažil vybrat pouze ty pacienty, kteří duálním onemocněním netrpí a jsou v léčbě čistě kvůli závislosti. Samotný předmět závislosti jsem blíže nespecifikoval. Tudíž se mezi rozhovory s pacienty projevuje širší spektrum závislostí. Nejčastějším důvodem hospitalizace mnou vybraných respondentů byla závislost na pervitinu. U vybraných respondentů se ovšem nemůžeme bavit o pouze jedné látkové závislosti, jelikož u nich docházelo v rámci jejich drogové historie ke škodlivému zneužívání alkoholu, ke kterému se v několika případech přiklonili během abstinence pervitinu. Všichni respondenti byli mimo jiné závislí na tabáku. V jejich drogových zkušenostech se objevoval také abúzus heroinu, LSD, marihuany, extáze, kokainu a benzodiazepinu. U dvou respondentů se také objevovala závislost na sázkách a herních automatech. Gambling byl u těchto pacientů spojený převážně s abúzem pervitinu, pod jehož vlivem probíhala většina jejich gamblingového chování.

Možnost účastnit se výzkumu byla předložena celé komunitě, která se skládala ze 40 pacientů. Vybraní pacienti se účastnili zcela dobrovolně bez nároku na odměnu či jakékoli zmírnění nároků, které na pacienty klade režimová léčba. Všichni respondenti byli ubezpečeni o jejich celkové anonymitě v rámci výzkumného šetření. Z tohoto důvodu nebudu nijak blíže respondenty specifikovat kromě toho, že všichni jsou dospělí muži s několikaletým užíváním drog bez zdravotních obtíží či poruch vnímání, které by jim jakkoli znemožňovaly participaci na výzkumu. Z přihlášených dobrovolníků jsem vyřadil pacienty, kteří projevovali známky organické poruchy. Dále jsem vyřadil z dobrovolníků ty pacienty, kteří byli hospitalizováni méně než 1 měsíc, aby sny vybraných pacientů byly co nejméně ovlivněny možnými doznívajícími účinky drog. Z celkového počtu dobrovolníků jsem vybral pacienty, kteří se nacházeli spíše na konci léčby. Z toho důvodu, že jsem předpokládal větší schopnost náhledu na závislostní problematiku a větší míru vzájemné důvěry vzniklé delší vzájemnou spoluprací v rámci předchozích skupinových, ale i individuálních pohovorů. Vhodný výběr probandů jsem ústně konzultoval s psychologem i lékařem a tak se snažil maximálně předejít případnému

poškození klienta. O mém výzkumu a sběru dat na pavilonu 18 byla informována primářka oddělení, vedoucí lékař a výzkumná komise schvalující výzkum v rámci Psychiatrické nemocnice Bohnice.

3.2 METODA SBĚRU DAT

Jako metodu sběru dat jsem zvolil otevřený rozhovor. Tudíž jsem nepostupoval dle předem připravených otázek. Zadání bylo pro všechny respondenty stejné. Měli si vzpomenout na sen, který se jim opakovaně zdá, a hovořit o něm. Do rozhovoru jsem zasahoval pouze prostřednictvím doplňujících otázek, kterými jsem se převážně snažil dostat pacienta hlouběji do snu, aby se mohl snadněji přiblížit emočnímu prožívání v něm. Cílem bylo maximálně se vyhnout možnému zkreslení snů pacienta. Dále jsem se doptával na konkrétní emoční prožívání v jednotlivých částech snu, které chápu pro svůj výzkum jako zásadní. Pokud se pacienti začali příliš odklánět od zadaného tématu, snažil jsem se je navracet, aby se drželi prožívání daného snu, aby byla data vhodná k analýze. Rozhovory byly nahrávány pomocí telefonního diktafonu či diktafonu klasického, ze kterého jsem nahrávky následně doslovně prepisoval a dále s nimi pracoval. Sběr dat probíhal v místnosti, která je v normálních podmínkách využívána jako prostor pro psychoterapeutické skupiny, a tudíž v ní měli probandi maximální možné soukromí. Přestože byla místnost označena tabulkou s prosbou o nerušení, stalo se, že do místnosti několikrát vešli jiní pacienti, jež jsem byl nucen vykázat. Dle výpovědi probandů se jednalo pouze o malé narušení a nevnímali, že by tím byl náš rozhovor nějak zásadně ovlivněn.

3.3 METODA ANALÝZY DAT

Pro svůj výzkum jsem zvolil jako vhodnou metodu analýzy získaných dat metodu tematické analýzy. Tuto metodu označují Braun a Clarke (2006, s. 76) jako „metodu identifikace, analýzy a odkazování ke vzorům (tématům) v datech“. Autoři tuto metodu oceňují převážně díky její flexibilní použitelnosti. Abych byl schopen data analyzovat, vše jsem nejdříve konzultoval se svým školitelem a věnoval se studiu zahraniční literatury pro lepší porozumění a větší schopnost oddělovat od sebe jednotlivá témata probandů.

Braun a Clarke (2006) doporučují pro správnou práci s metodou tematické analýzy postup o šesti krocích, u kterých zdůrazňují nezbytnost se k těmto krokům neustále vracet a znovu je procházet, aby se předešlo možné ztrátě důležitých dat.

1. Seznámení se s daty

V rámci prvního kroku je důležité opakované pročítání dat. Smyslem je identifikovat významné části těchto dat. V rámci tohoto kroku se již hledají první možné kódy, které by se mohly v datech nacházet.

2. Generování počátečních kódů

Cílem výzkumníka v druhém kroku je vytvořit první segment možných kódů z částí, které výzkumník považuje za významné. Hlavním záměrem je najít opakující se rysy a vzorce, z nichž mohou vyplývat vhodné prvotní podklady pro zachycování témat.

3. Identifikace témat

Cílem třetího kroku je ověřování a přezkoumávání již vytvořených kódů do obecných témat. Můžeme také rozlišovat několik úrovní daného tématu, tedy téma hlavní a k němu následně přiřazovat subtémata. Ke správné práci a větší přehlednosti se doporučuje vytvářet mentální mapy či třídít data do jednotlivých tabulek.

4. Přezkoumávání témat

Experimentátor se ve čtvrtém kroku znovu vrací k posuzování a procházení jednotlivých textů s již přidělenými kódy. Znovu zkoumá hranice mezi jednotlivými tématy a přesvědčuje se o správném přidělení kódu. Během tohoto kroku může docházet ke sloučení některých témat či naopak k jejich rozměňování.

5. Definování a pojmenování témat

V tomto kroku se výzkumník snaží identifikovat samotné podstaty témat, tedy o čem téma doopravdy vypovídá. Uvažujeme nad vybranými tématy samostatně i v jejich možném různém propojení.

6. Podání zprávy

Posledním krokem je sepsání zprávy obsahující analýzu vytvořenou na základě výsledně stanovených témat.

3.4 KONKRÉTNÍ USKUTEČNĚNÍ ANALÝZY

Jako velká opora mi sloužily již připravené pokyny pro uskutečnění analýzy od Brauna a Clarka (2006), jejichž návod mi poskytoval dostatečnou teoretickou pomoc v postupu při práci s kvantitativní analýzou individuálních rozhovorů, se kterou jsem doposud neměl žádné konkrétní zkušenosti.

V prvním kroku zpracování dat jsem je nejdříve několikrát celá pročetl a zaměřil se na správné porozumění jednotlivým částem rozhovorů a jejich srozumitelnou návaznost, protože probandi měli často odbíhavé myšlenky. Stylisticky upravené rozhovory jsem si vytiskl do písemné podoby, aby se mi s nimi lépe pracovalo, popřípadě abych si mohl označovat, psát poznámky či vysvětlivky k danému textu. Postupně jsem začal v textech jednobarevně vyznačovat pasáže, které jsem považoval za zajímavé a které by mohly být vhodné k následnému dalšímu zpracovávání. Když jsem tímto způsobem vyznačil všechny důležité pasáže, začal jsem přemýšlet nad prvními kódy, které by se mohly v rozhovorech objevovat. Kódy jsem začal jednotlivě zapisovat do tabulky a opakovaně se k nim vracel, abych je přezkoumal, zdali jsou právě tyto kódy příhodné. Následně jsem k teoreticky možným tématům přiřadil jednotlivé barvy. Poté jsem se znovu vrátil k již jednou vyznačeným částem textu a označoval jsem různobarevně jednotlivé pasáže dle přidělených barev, které jsem jednotlivým tématům přiřadil v tabulce. Velkou pomocí v orientaci mi byly emoce, kterými probandi dokreslovali své sny. Pasáže, které spadaly do jednoho potencionálního tématu, jsem si následně vytiskl do samostatného souboru a znovu posuzoval, zdali a do jaké míry jsou mnou vybraná potencionální témata vystihující. A celá data následně znovu přezkoumal, jestli odpovídají jednotlivým výrokům. V tomto kroku pro mě bylo velmi důležité se k rozhovorům opakovaně vracet, abych se snažil maximálně předejít možnosti, že bych přehlédl něco pro výzkum významného. Některá témata jsem následně pozměnil a doplnil dříve opomenuté výroky. Dále jsem některé výroky zařadil do jiného tématu, pokud jsem měl pocit, že do výsledných témat se zcela nehodí, popřípadě jsem některé výroky smazal. Pomocí těchto kroků jsem se snažil z pohledu Brauna a Clarka (2006) docílit maximální spolehlivosti kvalitativního výzkumu, kterou Miovský popisuje (2006, s. 262) jako „vnitřní provázanost dat, umožňující na základě podrobného seznámení se s výzkumnou zprávou replikovat jednotlivé kroky“. To je docíleno převážně častými citacemi probandů, na jejichž základě jsou zkonstruovaná jednotlivá témata a který tak podporují důvěryhodnost výzkumu (Miovský, 2006). V rámci výzkumné části jsem si vedl deník, který mi sloužil jako zdroj doplňujících informací o průběhu rozhovorů a který jsem si vedl těsně před začátkem a po skončení rozhovoru. Do deníku jsem si zapisoval také případné doplňující otázky a vyznačoval si pozorovatelné neverbální chování, výšku hlasu či výraz ve tváři. Důležitý pro mě byl také z toho důvodu, že jsem se mohl vrátit k mé samotné reflexi a porovnávat, jestli souhlasí s mnou vybranými tématy. Miovský (2006) považuje psaní deníku experimentátora za důležitý kontrolní nástroj pro výzkum.

3.5 VÝSLEDKY

V rozhovorech s probandy jsem našel pomocí tematické analýzy 10 hlavních témat, která se objevovala skrze většinu rozhovorů. Tato témata jsou znázorněna v tabulce číslo 1. Každé téma bude podrobně představeno a budou ukázány výňatky z rozhovorů pro lepší představu toho, v jakých podobách se témata projevovала.

Téma	Subtéma
Sexuální tematika	
Strach	
Úzkost	
Vztek	Sebedestruktivita
Lítost	Vina
Samota	Prázdnota
Recidiva	Selhání
Zmatek	Ztracenost
Domov	Vykořeněnost
Zoufalství	Bezmoc

Tabulka 1

3.5.1 SEXUÁLNÍ TÉMATIKA

Sexuální tematika se opakovaně objevuje ve snech u pacientů číslo 1, 2 a 7. Níže uvádím jednotlivé výtažky z rozhovorů, ve kterých se tato tematika objevovala. U některých níže zmíněných výtažků je důležitý podtext rozhovorů, který byl pro zařazení některých částí důležitým rozhodujícím faktorem. Pro lepší rozbor rozhovorů a lepší práci s kontextem v nich, mi byly nápomocné poznámky, které jsem si zapisoval během rozhovorů. U sexuální tematiky jsem poznámky využíval relativně často.

„Jo a působí to na mě takovým prostě stresovým dojmem, že se pořád něco děje a pak se tam objevují neznámí lidé, hlavně holky v drtivé většině. Jakože s nimi chci mít sex prostě, třeba se svlečou, něco takového a dost často k tomu ani nedojde, ale jsou svlečený kolem mě prostě, prostě a ono je to takový prostě, jak na to teď myslím, takže jsem z toho takovej ne jako rozhozenej, ale takovej prostě zkrátka rozhozenej. Ne jako moc, jenom jak o tom mluvím, tak na mě doléhá ta atmosféra z těch snů.“ (Pacient číslo 1, řádek 36)

„Ale kolem jsou zase nějaký nahý lidi jo. Zase mě tam svádí nějaká holka a tohle to. Jo, jojojo a já mám s sebou expřítelkyni a svádí mě nějaká jiná holka a ex na mě hrozně žárlí a je na mě hrozně vzteklá a tohle to. Snaží se mi to oplatit nějakým způsobem. Začne koketovat s nějakým klukem, mám pocit. A já se s ní přesto nakonec s ní vyspím.“ (Pacient číslo 1, řádek 120)

„Nene s tou holkou, co mě tam svádí, ale já to mám vždycky cvaklý, že ona je nahá a já se probudím vedle ní, ale teď si nepamatuju přímo ten styk s prominutím nebo něco takového jo. Takže to mám často jo a pak mám takových spíš 60 % jakoby, že se tam něco takového děje, ale nevím, že by to proběhlo ten styk, bych tak řekl.“ (Pacient číslo 1, řádek 126)

„Tak a je to spíš víc, pak mám, kdy sny, kdy vím, že něco proběhlo, ale jak říkám, je to spíš 60 na 40, že si to nepamatuju nebo spíš i 30, že jo. Dost často se to tam objevuje, někdy naopak zase toužím se vyspat s tou svojí ex a někdy k tomu taky nedojde třeba no a prostě blázelec.“ (Pacient číslo 1, řádek 132)

„Jo, se kterýma buďto chci spát já, anebo oni chtějí spát se mnou, ale bývá to víceméně pravidlem. Každý sen bývá takhle, v každém snu bývají takovéhle věci. Takže tam prostě cítím takovou prostě nevím, jak to říct slušně no... nadrženosť.“ (Pacient číslo 1, řádek 143)

„Vidím tam takovejhle předmět, jako zdálky tam stojí někdo nahatej, ženská nebo něco takovýho a najednou ujdu kus, je tam zase expřítelkyně.“ (Pacient číslo 1, řádek 349)

U pacienta číslo jedna jsou nahota a sex ústředními motivy snu.

„Tak jo, tak já to vybalím teda na férovku, byla tam moje mamka a tam má ještě kolegu z trafiky, se kterým se občas střídala, a dělala tam nějakou masáž nějakýma horkejma kamenama v tom bytě.“ (Pacient číslo 7, řádek 145)

„Ono to, že tam byla tam mamka s tím kolegou a dělala tam nějakou masáž těma kamenama, tak to jsem si chtěl nechat pro sebe, že jo. Protože to asi není úplně podstatný, protože jsem dělal, že tam nejsem, jakože se prostě nic neděje a v pohodě.“ (Pacient číslo 7, řádek 161)

Pacient číslo 7 toto sdělení osobně považoval za natolik intimní záležitost, že jsem považoval za vhodné přiřadit ho do této kategorie.

3.5.2 STRACH

Tato kategorie je ze všech kategorií nejobsáhlejší. Vyskytuje se u pacientů 1,2,4,5,6,7. Nevyskytuje se pouze u pacienta číslo 3. Pro určení této kategorie nebylo nutné tolik využívat poznámek, jelikož popisy z rozhovorů od pacientů jsou většinou dostatečně barvitě. Níže přikládám výtažky z jednotlivých rozhovorů, které jsem při práci zařadil do kategorie, ve které probandí mluvili o prožívání strachu. Některé výňatky jsou natolik plné emocí, že v nich docházelo ke kombinaci i s jinými tématy obzvláště s tématem zoufalství a úzkosti. V těchto případech jsem se snažil tyto části rozhovorů zařazovat dle kontextu.

„Jsou to normálně psychotický stavy, kdy mám pokoj naruby, nakřivo, lidi mají naruby obličej, až skoro hororový to je. Děsí mě.“ (Pacient číslo 1, řádek 46)

„Protože mám sny takovýhle temný, tak to není dobrý nikdy, ani jeden z nich nebyl vyloženě dobrý, že bych si ho užil. Možná tam chvíli pařím na nějakém festivalu, ale pak je to už nějaký noční můry, strachy z toho prostředí a tak.“ (Pacient č. 1, řádek 59)

„Objevují se tam ty silný pocity, který mám ve snech, se mi objeví i takhle v realitě a to mě hrozně děsí. Já z toho dostávám paniku začnu mít paniku, ačkoliv nic třeba strach z toho, že ztratím rozum, že přijdu o rozum nebo třeba, že se zblázním a něco provedu třeba.“ (Pacient číslo 1, řádek 106)

„Co to tam ještě je, co mi tam tak strašně vadí. Jo vždycky se tam ještě někdo topí, nebo se topím já. A já je musím tahat naposledy, jsem takhle musel tahat expřítelkyni, protože jsem ji zahlídl, jak je na dně bazénu, jak je na dně a už se nehýbe, tak jsem pro ni skočil šipku a vytáhl jsem ji.“ (Pacient číslo 1, řádek 182 + 186)

„No tohle to bylo strašný. Naprosto příšerný, naprostý děs, strašně mi z toho bylo, zároveň jsem měl strach a paniku, že prostě umře a zároveň jsem nevěděl, co mám dělat a skočil jsem do ní, teda pro ní jo. Jen mě to strašně strašně vyděsilo, je to strašnej strach jako hrůza, jako když vás někdo chce zabít. Jako když na vás má někdo napřaženou kudlu a chce vás zabít, takovej strach hroznej.“ (Pacient číslo 1, řádek 194)

Pacient číslo jedna prožíval velké návaly emocí při vyprávění o části snu, kde zachraňuje někoho, kdo se topí v bazénu. Nejčastěji se jedná o dceru bývalé přítelkyně, ke které měl velmi blízko.

„Jojo úplný sevření na hrudi. Mě takhle v jednom snu spadla ta Kristýnka, co jsem ji vychovával 4 roky podle scénáře, kterej ani nechci vyslovit, ale můžete to nechat zaplýt, já to neřeknu, jakým způsobem přesně, a ona spadne do řeky a zmizí úplně. Jo a ten sen prostě takhle skončí a já nevím, jestli jsem ji vytáhl nebo, ale ten sen takhle skončil, jako kdybych to vůbec“

nepřijal v té hlavě, a ona jenom padá do té vody jo, jako miminko, mě to děsilo dlouho, strašilo mě to v mysli ještě dlouho.“ (Pacient č. 1 řádek 204)

„Bylo mi na umření a k tomu byla ještě ta tma pořád, takže to bylo takový černý a já jsem se tam kroutil, nějaký takový divný figury, že jsem měl nějak nohy nahoru prostě, ležel jsem na zádech a měl jsem nějak zkroucenou hlavu prostě úplně strašný prostě. Takovej děs z toho, co je to za figuru.“ (Pacient číslo 1, řádek 285)

Z vyprávění o těchto figurách nápadně připomínají křeče při odvykacích stavech či epileptickém záchvatu. Oba tyto stavy pacient číslo jedna osobně prožil, ale byl jejich svědkem i v roli diváka.

„Jo, pes to jsem zapomněl. Jéžísmarja, to jsem si zase vzpomněl. Hrůza, pes běhal a byl prostě do pŕlky těla, jenom do pŕlky těla. Prostě neměl pŕlku těla a já jsem věděl, že to nemůže přežit prostě, jestli to nevadí, že to teď takhle kouskuju. To byl pes do pŕlky těla a to ve mně vyvolalo hroznej děs, že jo. To je dost nepěknej pohled. Prostě normálně byla vidět krev a tyhle ty věci, tohle zrovna byl krvavej sen trošku, trošku dost. A ty nohy mu ležely vedle jo, prostě ta pŕlka druhá byla vedle a ten pes prostě žil jo, to bylo prostě strašný, takovýhle občas mívám, ale naštěstí hrozně málo, to bývají ty mrtvý kočky, co jsme měli nebo mrtvej pes. Obraz, jak má kočka rozšláplou hlavu, a takovýhle hnusy, takže jsem na začátku vlastně trochu kecal, že nemám vlastně vůbec žádný krvavý sny, ale to protože teprve teď jsem si vzpomněl.“ (Pacient číslo 1, řádek 354)

„Já jsem tam přitáhl věci, spal jsem a najednou kolem 3. a 4. ráno tam vlitly asi 4 osoby, kteří mě svlíkli, začli mě mlátit a sebrali mi všechny věci a řekli: a teď tě vykucháme, byl jsem z toho úplně hotovej, až jsem z toho! A křičel jsem ze spaní a úplně jsem cítil na hrudi, kde mě chtěli kucht v oblasti břicha, v tom snu jsem se začal hrozně klepat, strach panika a pak najednou úplně temno bylo před očima.“ (Pacient číslo 2, řádek 5)

„Každý se ho bál v tom bytě, no normálně jako hodnej, ale když si dal nějakou drogu tak byl strašně agresivní, nikdo se mu nedokázal pořádně postavit, takový psychicky vydírání.“ (Pacient číslo 2, řádek 21)

„Všechno lítalo oknem, jídlo a celý byt, tak to jsme s mámou vždycky utíkali a pak se rozvedli.“ (Pacient číslo 2, řádek 42)

Pacient číslo 2 popisuje běžný průběh konfliktu v jejich domově. O podobné pozici mluví v předchozím odkazu (Pacient číslo 2, řádek 21), ve které se stále nachází ve svých snech i v podstatně starším věku.

„Měl strašný strach. To bylo hrozný, radši bych se zabil sám, než aby mě někdo kuchal, protože z tohohle mám strašnej strach.“ (Pacient číslo 2, řádek 52)

„Bránil jsem se, snažil jsem se a dostával jsem rány a bolelo mě všechno. Takový zatmění a panika.“ (Pacient číslo 2, řádek 84)

„Asi sebe, že se zkusím zachránit. Sebe zachránit, měl jsem o sebe strach a pořád jsem si říkal proč, proč, proč, já chci žít a nějak jsem se z toho probral a začal rvát.“ (Pacient číslo 2, řádek 88)

„Bylo to hrozně rychlý, jako kdyby tam přijeli nějaký policajti z URNY, prostě taková ta rychlovka, ale ty nikoho nesvlíkaj. A tohle byl prostě tenhle ten typ lidí. Rychlovka prostě, byly 3 možná 4, ani nevím, jak pořádně vypadali, ale vím, že to byl hnus, protože to byl hnus, proto si nevzpomenu, jak vypadalo, že to byli takový, jak to říct, vychutnávači.“ (Pacient číslo 2, řádek 121)

Takový rychlý vpád do vlastní svobody pacient popisuje ve snech v několika částech rozhovoru. Pojem vychutnávači pacient blíže vysvětloval jako ti, co si užívají, když způsobují utrpení druhým, v tomto případě jemu.

„Pokusil se přeskočit ten člověk, můj kámoš, s tím telefonem, ale nedoskočil a letěl dolů a nabodl se tam na nějaký kůl. A tohle mě vzbudilo, to byl ten další šok.“ (Pacient číslo 2, řádek 143)

„To jen vypadá. Já jsem z toho byl úplně hotovej, to já mám takovej výraz, prostě tohle mě úplně sebralo taky, jak on tam letěl bezmocnej do prázdna anebo co a tam se nabodl, chtěl jsem to taky zkusit, že tam skočím taky, když se mu to povede, ale jak jsem to viděl, tak jsem se radši nechal sebrat.“ (Pacient číslo 2, řádek 149)

„Strach ze smrti, co se odehrávalo někde k večeru. (Pacient číslo 2, řádek 156)

„Toho se hodně bojím, nevím, co je potom, to člověk nikdy neví, co se může stát potom, tak si to musím vyrovnat nějak. Tedy chci si to vyrovnat. Jinak půjdu do pekla, teda nechci jít do pekla, proto to říkám, jako na dno nechci, abych se někde plácal, jak jsem to dělal, tenkrát mi řekli 2016.“ (Pacient číslo 2, řádek 194)

U pacienta číslo 2 je strach ze smrti a smrt jedním z ústředních témat, která se v jeho snech objevila.

„Bojím se, že se mi to bude dál vracet. Je to hnusný, když člověk spí a chce si odpočinout, a tohle se mu děje, tak si vůbec neodpočinu od nervů.“ (Pacient číslo 2, řádek 211)

„Já ty zuby začínám prskat ven, ale taky si v tom snu pamatuju, že jich je hrozně moc, že jich mám najednou plnou pusy zubů a vyprskávám je ven a mám takovej hroznej pocit studu a strachu, že jsem bezmocnej.“ (Pacient číslo 3, řádek 7)

„Vím, že tam byla taková voda a prostě taková díra jako vstup do jeskyně a já jsem věděl, že se mi tam strašně nechce, je tam něco špatnýho, ale že tam musím a že tam někdo je. Někdo mně blízkej a že tam pro něj musím jít.“ (Pacient číslo 3, řádek 46)

„Jojo tak nějak jsem to prostě přijímal. Nebylo kolem toho extra žádný pocity. Tak jsem to spíš tak nějak sledoval. Protože jako malej jsem měl takový sny, kdy mě něco chtělo stáhnout jakoby pod postel a já jsem chtěl utýct a nemohl jsem se hýbat a nemohl jsem utýct. A v tomhle jsem pociťoval velký pocity strachu, v těchhle snech. To bylo jako hodně, hodně, hodně silný. Tady to bylo takový: No, tak co už.“ (Pacient číslo 3, řádek 106)

Pacient číslo tři ve svých snech prožívá dle jeho výpovědi strach dlouhodobě již od svého dětství.

„No intenzitu všeho, ale mně se zdají hlavně špatný sny, takže hlavně ty intenzity strachu a bezmocnosti, tak taky není tak silná, protože ta bezmocnost může být kolikrát tak silná, že se to přemění ve strach.“ (Pacient číslo 3, řádek 117)

„Takže jsem k té místnosti šel už s takovým strachem, že tam někdo hrozně trpí.“ (Pacient číslo 3, řádek 168)

„Šel jsem k té místnosti, kde jsem věděl, že se děje něco hroznýho.“ (Pacient číslo 3, řádek 171)

Pacient číslo tři se velmi zajímá o vojenskou literaturu a obzvláště o různé metody mučení, které se využívalo v historii, ale i o mučení v nynější době.

„Strach jak o něj, tak i o sebe. Když jsem tam přišel, tak jsem to viděl a nějak se to ve mně seplo, že mě se to už netýká.“ (Pacient číslo 3, řádek 189)

„Cítil jsem strach o něho, ne o sebe. O sebe jsem měl strach jenom, když jsem šel do té místnosti, jestli stejnej osud nečeká i mě. A já, když takhle pátrám, tak bych to přirovnal k abstinenci a závislosti.“ (Pacient číslo 3, řádek 262)

Pacient přirovnává část svého snu, kde je jeho spolupacient mučen uřezáním dolních končetin, symbolicky k abstinenci a k jejímu nezvládnutí. Tedy cestou zpět do recidivy a strachu z ní.

„To je jako ten největší strach, co můžu mít, ve snu jsou buďto tyhle obrovský hnusný stonožky, anebo šváby. Ty bytostně úplně nenávidím. Jako obecně členovce no. To úplně fuj. To je třeba ta tasemnice, to je symbol úplně největšího hmusu.“ (Pacient číslo 3, řádek 286)

„Párkrát se mi o tom i zdálo a to bylo to nejhorší, co jsem kdy zažil. To byl ten nejhorší strach, co jsem kdy zažil. No vlastně ne. To bylo to, jak jsem se snažil utýct a nemohl jsem se hýbat, tak to bylo asi na týchle úrovni.“ (Pacient číslo 3, řádek 290)

„Z toho mám trochu strach, že si dám život do pořádku a budu mít zase roupy, že teď ty cíle jsou jasné, musím si dát do pořádku život. Srovnat ty vztahy, naučit se ten život bez drog a zařadit se do normálního života práce a tak, aby to nebylo tak nepříjemný, protože já vím, že ze začátku nepříjemný bude, že jo.“ (Pacient číslo 4, řádek 150)

Pacient číslo 4 mluví spíše o strachu ze svého selhání oproti ostatním pacientům, kteří mluví o strachu bytostné hrozby.

„No krátce na to, pak to přestalo a navázaly se na to noční děsy a tam jsem si taky neuvědomoval, že je to sen, protože to bylo těžce reálný. A bylo tak vždycky takový strašidlo, byla to taková opice, vždycky nějak skrčenej humanoidní tvor a hrozně mě to děsilo. Vždycky jsem se nemohl hnout a trvalo to hrozně dlouho, a když jsem se z toho snu probudil, tak to přecházelo z toho snu i do té reality. Takže jsem se potom třeba bál dveří, že to bude stát za dveřma, že tam je, a přitom jsem byl vlastně vzhůru a to bylo taky celkem dost hnusný. To bylo, jako to mě rozsekávalo.“ (Pacient číslo 5, řádek 16)

„Jenom to vědomí, že tam ta bytost je, tak mě to hrozně děsilo.“ (Pacient číslo 5, řádek 25)

„Takovej drzej výsměch asi. Nevím, těžko říct, ale to mě furt děsilo, ale vlastně nebyl důvod se toho děsit no. Nikdy mi to nic neudělalo, ale hrozně mě to děsilo, to si pamatuju doteďka.“ (Pacient číslo 5, řádek 31)

Pacient číslo pět si uvědomuje, že jeho strach je neoprávněný a nemá k němu důvod, přesto ho intenzivně prožívá.

„Ale bylo to jako, já nevím, několik minut to trvalo. Kdy jsem byl u dveří a úplně podpíral kliku a bál jsem se, že zkrátka nějaká mořská víla nebo já nevím, panna mi vlez do pokoje.“ (Pacient číslo 5, řádek 42)

„Strach, měl jsem strach úplně přehnanej. Takový, že se blíží něco nebezpečného.“ (Pacient číslo 5, řádek 46)

„Co mě naháněl ten Dagestánek. Tak jako sem tam se probouzím hrůzou, že po mě něco jde a že bych se měl asi časově zmapovat, tak asi je to od té doby.“ (Pacient číslo 5, řádek 57)

Pacient si dává do spojitosti iracionální strach ve svých snech s obdobím, kdy ho dlouhodobě ohrožoval jeho bývalý spolupracovník.

„Tu grimasu, jakože to, no. Nevybavuju si, že by měla třeba drápy nebo něco, co by člověk mohl považovat za nějaký nebo to nebezpečí útoku, ale zkrátka ten ksicht. Bylo to jakoby nepříjemný v tom obličejí. Vlastně mě v tom snu nikdy nenapadla nebo něco takovýho. Nikdy nic neničila, ale vždycky tam jako by byla a hrozně mě to děsilo. To, že tam byla. A vždycky se pamatuju ten ksicht, že tam zkrátka někdy byla úplná.“ (Pacient číslo 5, řádek 101)

Pacienta děsila samotná přítomnost oné opice, která se zjevovala za jeho dveřmi.

„Ale ten pocit toho strachu, že tam může být, z toho snu taky přetrvávalo a bylo to vlastně něco strašidelného, takovej strašidelnej zážitek a já jsem mu věřil, sice jen pár minut, ale věřil.“ (Pacient číslo 5, řádek 311)

Pacient číslo pět popisuje své prožívání strachu i po probuzení ze snu.

„A teďkon jsme se tam procházeli a teď tam bylo něco, nevím co, prostě něco a to nás chtělo zabít.“ (Pacient číslo 6, řádek 150)

„Vylezl jsem nahoru a teďkon jsem mu podával ruku, a když jsem viděl, že to něco by mohlo zabít i mě, tak jsem ho tam nechal.“ (Pacient číslo 6, řádek 153)

„No, bylo to hrozný, jsem se probudil celej zpocenej a pak jsem hrozně přemýšlel nad tím, co jsem mohl udělat jako pro to, aby se to nestalo, jestli jsem ho jako v něčem nenechal nebo tak.“ (Pacient číslo 6, řádek 157)

Pacient v posledních dvou odkazech řeší vlastní porozumění viny, že opustil ve snu svého bratra v nouzi. Nejprve jasně říká, že ho nechal napospas příšeře, která je pronásledovala, aby se zachránil a hned vzápětí si svou vinu nepřipouští.

„Když se mi zdají takový sny, kdy jsem ve strašidelném baráku, ze kterého se nemůžu dostat.“ (Pacient číslo 7, řádek 407)

3.5.3 ÚZKOST

Toto téma se objevovalo u probandů číslo 1,2,4,5,6 a 7. Tato kategorie byla úzce propojena se strachem. Pojem úzkost pacienti v hospitalizaci využívají poměrně často, protože pokud chtějí dostat nějaké anxiolytikum během dne nad rámec jejich běžné medikace, používají pojem úzkost, aby jim zdravotnický personál tyto léky vydal. V léčbě se občas využívají pro lepší zvládnání cravingu. Níže uvádím výňatky z rozhovorů, které jsem zařadil do kategorie úzkost.

„Vyvolává to ve mně deprese a úzkosti a takovej prostě zoufalej stav, prostě zoufalství a je mi to nepříjemný jako hodně. Jsem v hrozném stresu z těch snů, je mi to jako hodně nepříjemný.“ (Pacient číslo 1, řádek 16)

„Mám prostě takovej úzkostnej divnej stav, že ten svět je prostě takovej divnej, no.“ (Pacient číslo 1, řádek 88)

„Pracuju a zase stresující situace, prostě v půl 5 ráno přijede, čekáme, pořád čekáme na příjezd obrovské skupiny lidí, já nevím, třeba 80 lidí, který musíme ubytovat a přijmout na té recepci a je to zahlcující. Všude jsou nějaký papíry, všude tam je nějaký čurbes a já to tam

musím srovnávat, potom tam nejdou počítače, nic nejde, nic nefunguje, do toho tam přijde další lidi jako z personálu, kteří chtějí, pořád na mě něco chtějí, do toho přijde ta skupina. Já to musím celé zvládnout sám, takže strašnej stres.“ (Pacient číslo 1, řádek 147)

Pacient číslo jedna popisuje situaci, ve které prožívá intenzivní úzkost.

„Jo takovou tu křeč prostě, jakože prostě jsem v křeči, no a úzkost z toho jakoby.“
(Pacient číslo 1, řádek 307)

„Jo já jsem nevěděl, co mám dělat, proč, co to je, co je špatně a tohle to. Jako hrozný jakoby pak pocity z těch snů. Já jsem vždycky rád, že se probudím. Za tu dobu není ani jeden sen za poslední dobu. U kterýho bych se necejtil trochu, ono to nikdy není trochu, vždycky trochu víc, necítil nějak úzkostně nebo něco takovýhleho.“ (Pacient číslo 1, řádek 309)

Pacient číslo jedna trpí krom závislosti obsedantně-kompulzivní poruchou. Jeho velká zažívaná úzkost se projevuje i v jeho snech.

„Zmatení nebo otázku, zvláštní pocit, co to má být. Zmatenost, dezorientace, možná i tak prostě, co to je, tohleto to tady, no takový jako, no úzkostnej pocit, jako co to má znamenat, ale tohle není tak hrozný, jo no, ale hrozná úzkost je to velká, protože nevím, co se se mnou děje a co to má vlastně znamenat.“ (Pacient číslo 1, řádek 346)

„Už takovej stres, že začínáte věřit, že máte fakt smůlu v tom životě a ta jedna umírala nechutným způsobem.“ (Pacient číslo 1, řádek 379)

„No a není to prostě dobrý, takže v tom snu to samozřejmě bylo umocněný na sto a ta úzkost byla drsná. Že jsem v tom bytě a nemám jinou možnost jakoby. Tam je to vždycky nastavený tak, že tam musím bejt, i když nechci jo, že prostě musím bejt. Tady v tomhle tom bytě, že tam musím žít. A ono to tam vypadá hrozně ještě.“ (Pacient číslo 1, řádek 402)

Pacient mluví o stavech určité vrženosti do života, nad kterým nemá kontrolu a z toho vyplývající prožívané úzkosti.

„No, strašně no, nějak mě to vylekalo, ten pocit byl strašně divnej, takovej strach, panika, bezmoc a úzkost.“ (Pacient číslo 2, řádek 28)

Pro pacienta je ve velké kombinaci pocitů obtížné pochopit, jaké pocity vlastně zažívá.

„Jich mám najednou plnou pusou, zubů a vyprskávám je ven a mám takovej hroznej pocit studu.“ (Pacient číslo 3, řádek 8)

„Jojo, nejspíš je to pokaždý nějaký jiný, se kterým si hraju a on se začíná kinklat a potom už prostě prskám zuby a mám strach a úzkost, takže to je dost zajímavý.“ (Pacient číslo 3, řádek 30)

„Já jsem měl takovej pocit, že to přijde, a pak jsem měl takovej pocit, že nemám kam uniknout. Což se mi podařilo díky tomu, že jsem našel nějaký ten přístroj, díky kterému jsem lítal. A pak když jsem to viděl, tak jsem byl takovej odevzdanej.“ (Pacient číslo 3, řádek 86)

Pacient mluví o jakémisi pocitu odevzdanosti. Vzhledem k okolnostem a poznámkám z rozhovoru mi přišlo vhodné zařadit tuto část rozhovoru do kategorie úzkosti.

„Jo, to samý jako u toho kámoše tady no, že jsem věděl, že to bude ošklivý tady. Že to bude ještě hodně ošklivý.“ (Pacient číslo 3, řádek 243)

„Skvrny od krve, tak krev byla taková do černa.“ (Pacient číslo 3, řádek 260)

„Jo, ona ho odsouvá někam pryč. Takže to ne, to bych neřekl, že ta noha je ta závislost, já nevím. Je to rozhodně symbol toho špatnýho. Je to symbol toho špatnýho, toho zla, co toho člověka odsouvá ještě k tomu horšímu a valé.“ (Pacient číslo 3, řádek 272)

„No bylo to takový nepříjemný, že se mu do toho nechce moc, protože byl, jakože znuděnej, a přitom se chystal udělat nějaký úplně strašný věci.“ (Pacient číslo 3, řádek 316)

Pacient popisuje svůj sen, kdy nahlíží do mučírny a sleduje torzo lidského těla. Z tohoto pohledu cítí velkou úzkost, dokud se obává, že by mohl být další na řadě.

„Já doufám, že by to pokračoval tím, že by se to auto postupně skládalo, sice vím, že to bude na dlouho. To složit není to prostě ze dne na den, ale já asi prostě bych chtěl mít tyhle věci hned a jako není to na hned prostě.“ (Pacient číslo 4, řádek 38)

Pacient popisuje část příběhu, kdy stojí před velmi složitým úkolem.

„No nevím, nebylo mi v tom moc dobře, asi nějaká úzkost z toho, jestli to dokážu složit a jak to dopadne. Moc jsem si na to nevěřil, no.“ (Pacient číslo 4, řádek 161)

„No, tak to je hodně těžký, mně se nabízí, že byl neutrální, ale za mě nebyl moc dobrej, protože byl těžkej ten sen.“ (Pacient číslo 4, řádek 192)

Pro pacienta číslo je obtížné vyjádřit, co během svých snů prožíval za emoce.

„Ano, je to taky spojený s tím, že už jdu domů, takže taky do nějakýho neznáma.“ (Pacient číslo 4, řádek 199)

„Byl jsem z toho hrozně rozsekanej pochopitelně. Takže to byl nějaký projev nedůvěry.“ (Pacient číslo 5, řádek 10)

„Stále se tam opakoval nějaký projev nedůvěry.“ (Pacient číslo 5, řádek 15)

„Ale po týhle události tam už ty sny neovládám, ale oni ovládly mě a to je hodně nepříjemný.“ (Pacient číslo 5, řádek 62)

„No, není to moc příjemný. Je to spíš takový jako nepříjemný spíš. A říkám, je to jako bych tam někde něco hledal a bloudil.“ (Pacient číslo 6, řádek 9)

„Nevím, jestli jsem srozumitelný jo, ale je to vlastně takový hrozně uklidňující na začátku, ale pak jako, kdybych tak nějak znejistěl, protože vlastně nevím, co tam je.“ (Pacient číslo 6, řádek 219)

„Tím se to začalo komplikovat. To už jsem nebyl úplně, jak to říct, to už jsem byl jakoby frustrovaný v tom smu.“ (Pacient číslo 7, řádek 134)

„Abych měl u sebe pořádek ten cash, protože se necítím dobře, když u sebe nemám cash, a teď jsem tady zavřený v léčbě a stejně vím, že tady ty peníze k ničemu nepotřebuju, ale stejně bych u sebe potřeboval mít nějaký ty peníze.“ (Pacient číslo 7, řádek 300)

„Protože tak nějak v hlavě jsem věděl, že to je ten náš maloměstský hotel, kde se všichni znají, a ta šála mi asi nepřišla úplně adekvátní v té společnosti, co by tam mohla být, ale nebyl tam nikdo.“ (Pacient číslo 7, řádek 347)

Pacient číslo 7 se obává, jestli by byl přijat do společnosti, ve které se pohybuje.

3.5.4 VZTEK

Toto téma se vyskytuje u pacientů číslo 1, 2, 4, 5, 6 a 7. Níže uvádím výňatky z rozhovorů, které jsem zařadil do této kategorie. Pacienti, kteří hovořili o prožívání vzteku, tuto svou emoci neverbálně neprojevovali. Nebylo u nich patrné ani kladení většího důrazu či zvýšené hlasitosti. Z těchto důvodů bylo zařazování do této kategorie o něco složitější kvůli absenci emočního doprovodu. Jednalo se spíše o popis.

„Ještě v té době ve 3 ráno na Jižním Městě policajti nic, nezám, nedělali, o nás řekli, že jsme feťáci a nic. Ať si to vyžerem.“ (Pacient číslo 2, řádek 57)

„Prostě jsem jeden den byl dobrej a 5 dní třeba hnusnej, zlej, protivnej nervák a hlavně moje blbá vlastnost je, že jsem takovej moc vzteklej a nervózní a chci všechno honem rychle a hned dělám ukvapený závěry. Hned vystartuju hlasem nahoru a hned schytám od někoho bombu, i když to tak třeba nemyslím, už mě na to plno lidí upozorňovalo, že jsem idiot, že to je na hraně a že si mám dávat bacha, abych držel hubu radši.“ (Pacient číslo 2, řádek 101)

„No hrozný, protože já bych to přirovnal, co se týče těch válečných věcí, co jsem viděl, tak mi tak úplně nevádí vidět trpět lidi, ale co je zvláštní, u čeho trpím, je, když vidím trpět zvířata.“ (Pacient číslo 3, řádek 199)

Pacient číslo tři popisuje své rozdílné vnímání utrpení u lidí a zvířat a související množství vnímaného vzteku s tím spojené.

„Já jsem viděl ty koně, jak mají od potahů od povozů rozřezanou kůži, tak na to jsem se prostě nemohl dívat, to bylo mi hrozně zle, hrozně smutno z toho, že se to děje jakoby vůbec.“

Takže takhle bych to přirovnal, že mi bylo zle, smutno a měl jsem vztek, že je toho někdo schopnej vůbec.“ (Pacient číslo 3, řádek 202)

„Když vidím, co všechno jsou ty lidi schopný udělat, tak mám tendenci pomstít ty, kterým se to dělalo.“ (Pacient číslo 3, řádek 234)

„Jo, to muselo bejt strašný prostě. Oni to parchanti dělali ještě pomalu, aby to trvalo.“ (Pacient číslo 3, řádek 241)

„No jo, další jako práce, tak ho hodíme do toho bejka, tam bude šilet, no. Jak říkám, tak jsem fyzicky viděl tu nohu a cítil emoci toho člověka, kterému patřila, kterýho jsem tam neviděl.“ (Pacient číslo 3, řádek 319)

U pacienta číslo tři se projevují ve snech jeho znalosti o způsobech mučení, které získal převážně skrze svůj zájem o válečnou literaturu.

„Takovej ten vztek, to jako, tak ten tam byl, jakože bych nejraději něco rozmlátil, taková bezmoc. Je to docela silný teď.“ (Pacient číslo 3, řádek 344)

„Dlouho jsem se potýkal s tím, že to chci zpátky, takže bych to přirovnal k tomu dítěti, kterému vzali hračku a někam jí zahodili, protože já jsem se těch 5 let uchlastával a truchlil.“ (Pacient číslo 4, řádek 109)

„To právě na mě působí dráždivě, že nevím, co mi chybí. Někdy je to takový to smutný, že nevím, co se mi zdálo, a já vůbec nevím co. A já to nedokážu přiřadit, to se mi zdává pravidelně, třeba dvakrát do týdne. Někdy se mi třeba ani nechce spát, ne nechce, ale ani nechci jít spát přes den, aby se mi to nedělo.“ (Pacient číslo 5, řádek 150)

„A asi nějak podle celkový nálady, tak jsem potom naštvanej a pak mě to zas přejde. Ale něco mi chybí a nevím co.“ (Pacient číslo 5, řádek 156)

Pacient číslo pět mluví o své práci se vztekem, který se projevuje obzvláště v situacích, kdy zažívá pocity vlastního selhávání.

„A teďka, když v tom snu někoho potkám a chci ho oslovit nebo tak a on nastoupí do nějaký autobusu nebo tak, stane se nějaká věc, že se v závěru nepotkáme, jakože mi zmizí někde v davu, z toho jsem vždycky vzteklej.“ (Pacient číslo 6, řádek 54)

„To je na tom to nejhorší, že já nevím, kam jedu prostě a štvě mě to, že to nestihnu, takže to je takový, jsem naštvanej, že někam spěchám a nevím kam.“ (Pacient číslo 6, řádek 173)

„A nikdo tam vlastně není no, takže jsem z toho takovej, takovej dost smutnej no, i když v tom snu se spíš vztekám, protože mě to sere, no.“ (Pacient číslo 6, řádek 199)

„No, já nevím, mně se prostě nějak nelíbí, nechci se s ní bavit, jako vyvolává to ve mně jakoby naštvání. Jakože jí tam nechci, je taková nesympatická, tak divně se na mě dívá.“ (Pacient číslo 6, řádek 235)

Pro pacienty nebylo obtížné identifikovat pocity vzteku, které byli prožívali i během rozhovorů velmi intenzivně oproti ostatním emocím, na jejichž identifikaci se museli podstatně více soustředit.

„Byl jsem z toho dost frustrovaný a v tu chvíli.“ (Pacient číslo 7, řádek 61)

„Vím, že když jsem se podíval podruhé, tak jsem tam měl nějakou šálu. To mě frustrovalo, protože mě jako fakt vůbec nesesděla. Já je jako fakt vůbec nenosím, takže to mě trošku štvalo, protože ona nešla sundat.“ (Pacient číslo 7, řádek 335)

„No to nevím, ona mi jenom kazila outfit a za druhý jsem si v ní připadal nejistě v tom snu, když jsem se potom na ní vzpomněl po probuzení, tak mi přišla docela v pohodě, ale v tom snu mě docela štvalo.“ (Pacient číslo 7, řádek 340)

Ne vždy se musí jednat o nějakou konkrétní křivdu, ze které by mohli pacienti pociťovat vztek. Může se také jednat například i o pocit, že nezapadají do své referenční skupiny, se kterou se identifikují. Jako je v tomto případě nevhodně sladěné oblečení, které by ho ze skupiny vylučovalo nebo by se kvůli němu vylučoval sám pacient.

„Protože mi nešla sundat mě docela štvalo, protože jsem si v ní připadal blbě, když jsem šel do toho hotelu.“ (Pacient číslo 7, řádek 345)

„Začne mě to frustrovat v tom snu a pak se ten sen začne hroutit.“ (Pacient číslo 7, řádek 385)

„Mě tam konsternovalo to, že jsem v bufetu a nefunguje tam ta obsluha.“ (Pacient číslo 7, řádek 412)

3.5.5 LÍTOST

Tato kategorie se projevovala také propojováním tematiky viny a studu. Jednalo se často o následky recidiv, které prožívali v rámci svých snů. Dále při vzpomínkách na užívání návykových látek a s nimi spojenými činnostmi. Tato tematika se projevovala u pacientů číslo 1, 2, 4, 5, 6 a 7. Jedná se o část podstatně obsáhlejší než kategorie úzkosti a vzteku.

„Tak ty sny jsou postavený na tom, že se objeví nějaký alkohol a já ho ani pít nechci. Pak ho nakonec vypiju. Cítím tam pocity viny a někdy i radost.“ (Pacient číslo 1, řádek 57)

„Měl jsem hroznej stav, opravdu hroznej, mnohem horší, než jsem zažíval ve skutečnosti. No a prostoupenej takovým hrozným pocitem viny.“ (Pacient číslo 1, řádek 65)

„Zároveň se do toho mísí ta vina a pocit té špatnosti a toho chlastu.“ (Pacient číslo 1, řádek 88)

Pocity lítosti jsou u pacienta číslo jedna často úzce propojené s tematikou recidivy. Zde by mohlo hrát i roli, že pacient se nachází ve své první léčbě závislosti a doposud vlastní recidivu nezažil, a proto by mohl pociťovat větší pocity vlastního selhání.

„Ale to celkem nic není nic specifického, a že chodí ke mně a říká mi tati, což už dneska neplatí no.“ (Pacient číslo 1, řádek 136)

„Řekl jsem si, stejně už si včera vypil flašku vína, takže to je jedno jakoby.“ (Pacient číslo 1, řádek 265)

„Z toho, co tam dělám, z toho mi už příjemně nebylo jakoby, a z toho, že tam on je, to taky nebylo to pravý ořechový jakoby, no, i když jsem byl jakoby rád. Že jsem někde venku a že se něco děje, nějaká akce jakoby, tak to bylo takový rozpolcený, zároveň se mi líbí ta hospoda a zároveň se mi nelíbí, že chlastám, a zároveň, že tam je on.“ (Pacient číslo 1, řádek 272)

„Takže na začátku jo, pak už jsem měl v tý hospodě takovej lehkej pocit viny, ale ne moc vážnej, jako by mi to už bylo trošku jedno. Ale na začátku to bylo, to jsem se válel po podlaze nějak, že jsem se nemohl ani zvednout, ale nezvracel jsem, nic takového.“ (Pacient číslo 1, řádek 283)

Pocity viny se u pacienta v průběhu rozhovoru i snu mění, objevuje se spojení mezi množstvím zkonsumovaného alkoholu a výčitkami, kdy při prvním požití pacienti obvykle prožívali velké pocity viny, které postupem času a kvůli další konzumaci slábly. Tento jev pacienti často popisují při svých recidivách a důvodech, proč recidivu nezastavili a v konzumaci pokračovali.

„To jsem nesplnil, což mě žere teda hodně.“ (Pacient číslo 2, řádek 45)

„Oni měli nějakou jinou víru, asi nějaká sekta, v tom snu jsem byl prostě špína, bezdomovec a feťák. A tohle byla pomsta za ty všechny moje hříchy, jako kdyby to byla nějaká jiná síla. Prostě nevím, co to bylo za lidi, to jsem nechápal. Říkám, to byl nějaký trest, asi za to, co jsem prováděl zlého rodině, tátovi i mámě, bráchovi a celému okolí.“ (Pacient číslo 2, řádek 61)

„Proto ta odplata za moje hříchy. Ty sny jsou určitě nějaký trest.“ (Pacient číslo 2, řádek 71)

„Měl asi něco v břiše, jako byla v tom nějaká zvrácenost těch lidí nebo já nevím, jak jinak to nazvat. Jako nějaký rituál mně to připomínalo, něco spojenýho s peklem, když člověk dělá něco špatně, tak to takhle dopadne, když člověk dělá samý nekalosti a ubližuje druhým, tak dostane za to trest.“ (Pacient číslo 2, řádek 92)

„Za to, že jsem bral drogy a že jsem dělal nekalosti kvůli drogám, takovej ty ty ty ty, už to nedělej, tady to máš za to, tak si to vyžer, ty šmejde. Ubližoval jsi bližnímu a todle to, takže

tady to máš za to, co jsi proved mámě a tak a sobě a okolí. A tohle to mi to připomnělo, že jsem kradl zase na drogy, abych měl nějaký prachy.“ (Pacient číslo 2, řádek 168)

Pacient číslo dva intenzivně prožívá výčitky za své užívání drog a obává se trestu, který bude vykonán ne v tomto životě, ale spíše v podobě božího trestu.

„No, je to hrozný takový, já nevím, netuším, jak to mám popsat, cítím se velmi špatně, uvědomuji si, co jsem všechno napáchal a že se budu smažit v pekle, přijde mi, že si mě úplně vychutná. A chci to napravit, chci se napravit sám, chci si udělat radost a být normální a doufám, že to nějak vyrovnam ty plusy, ale nevím, zda by to mohlo stačit, abych potom ještě netrpěl někde dál, ta moje duše potom.“ (Pacient číslo 2, řádek 190)

„Mně to jako mrzí, že auto nemám, že nevím ani proč. Teda vlastně asi vím proč, protože já za tou Markétou chci prostě přijet a ukázat prostě, že jsem tam, kde jsem byl předtím a že jsem v pohodě.“ (Pacient číslo 4, řádek 30)

„Myslím, že byla chyba se takhle na něj nalepit. I kvůli němu, protože on s tím taky musel mít starosti jak finančně, tak psychicky, to si asi on uvědomil taky a nedělalo to dobrotu, že jsme spolupracovali, protože jsme se hádali.“ (Pacient číslo 4, řádek 84)

„Tam jsme spolu ty roky vycházeli dobře, už to nebylo takový jako táta se synem. A ale spíš jako přátelé, protože on se o mě moc nestaral, protože taky strávil nějaký čas i po léčebnách, pak se rozvedli.“ (Pacient číslo 4, řádek 96)

Pacient prožívá lítost při hovoru o svých nejbližších rodinných vztazích, a to hlavně s otcem pacienta a jeho bývalou partnerkou, se kterou má malou dceru.

„Nepamatuju si je, ale vím, že v nich hodně figurovala, protože to pro mě byla velká ztráta, asi největší v mém životě a dlouho jsem se potýkal s tím, že to chci zpátky.“ (Pacient číslo 4, řádek 108)

„Furt jsem se litoval a pak jsem zase říkal, jak to všechno půjde a jak se dáme dohromady, a nic jsem nedělal, jen jsem se s tím plácal.“ (Pacient číslo 4, řádek 111)

„Tak jsem přemýšlel, jestli tam nemůže vlízt oknem nebo něco, ale určitě jsem věděl, že musím držet ty dveře, jinak tam vlez a pak jsem si připadal hrozně blbě.“ (Pacient číslo 5, řádek 177)

„A teďkon jsme se tam procházeli a teď tam bylo něco, nevím co, prostě něco a to nás chtělo zabít nebo nějak ohrozit a já jsem vlastně, a to přičítám tomu, já si to vlastně asi vyčítám asi. To jsem vlastně tam byl, nějaký východ, ty klasický schody, takovej ten železnej žebřík a já jsem vylezl nahoru a to bylo hnusný. Vylez jsem nahoru a teďkon jsem mu podával ruku, a když jsem viděl, že to něco by mohlo zabít i mě, tak jsem ho tam nechal.“ (Pacient číslo 6, řádek 150)

U pacienta číslo šest můžeme sledovat způsob, jak je pro něj obtížné identifikovat vlastní pocity.

„Furt jsem si to vyčítal. Ale to už je dýl, ale prostě to byl hrozně živěj sen, no.“
(Pacient číslo 6, řádek 159)

„Tak to byla taková moje motivace, že bych tady pro něj chtěl bejt jako potom, když jsem odcházel z léčby, tak mi to nebylo blbý kvůli rodičům, ale jenom kvůli němu. Zajímavý, že jsme se k tomu takhle dostali, ale dostali.“ (Pacient číslo 7, řádek 196)

Pacient popisuje svůj blízký vztah ke svému mladšímu bratrovi a svou lítost, když v jeho očích zklamal.

„Byl jsem trochu nervózní, protože on ke mně vždycky nějak vzhlížel. A viděl ve mně ten potenciál, který já vím, že mám, a možná jsem ho zklamal tím, že jsem ten potenciál nenaplnil. Co já vnímám jako nejhorší hřích člověka, je nenaplnit svůj potenciál, takže mě štve, že jsem mohl bejt, ale nejsem takovej, jakýho by mě chtěl ten brácha vidět, protože mně to bylo fakt blbý jenom vůči němu a záleží mi na něm hodně. Nechci říkat, na kom mi záleží víc nebo míň, ale na něm mi prostě záleží hodně. A je fakt, že mě nikdy nezavrhoval, i když to se mnou šlo samozřejmě blbě, tak bylo vidět, že ho to bolí, takže mě to prostě mrzí.“ (Pacient číslo 7, řádek 213)

3.5.6 SAMOTA

Tato kategorie se vyskytovala ve specifických částech rozhovorů, které pacienti prožívali (například oproti vzteku) velmi emočně na verbální i neverbální rovině. Objevuje se u pacientů číslo 1, 2 a 7. Pro tyto pacienty je spojujícím prvkem vyšší věk oproti ostatním probandům v rámci mého výzkumu. Byť se tato kategorie objevuje ve větší míře pouze u třech pacientů, jsou obsahově na podobné rozsahové úrovni jako například úzkost, kterou prožívalo šest probandů.

„Já to musím celé zvládnout sám, takže strašnej stres.“ (Pacient číslo 1, řádek 154)

„Pak jsme bydleli v cimře no, až jsme skončili v nájmu a nakonec jsem já skončil v nájmu sám. Takže v tom bytě k tomu se to taky jakoby hodně stahuje no.“ (Pacient číslo 1, řádek 399)

„Mně to připadá jako nějaký vězení, takový druh samoty, protože vím, že okolo nic nebylo, tam vlítli a bylo to, ale mříže tam nebyly, to vím určitě.“ (Pacient číslo 2, řádek 112)

„Furt jakoby když nad tím přemýšlím, jako bych někoho, něco hledal nebo jako kdybych bloudil. Takový jako tohle.“ (Pacient číslo 6, řádek 22)

„Taková osamocenost nebo osamění.“ (Pacient číslo 6, řádek 25)

„Třeba stojím na nádraží a někdo z toho blízkého okolí známých nebo i třeba ze širšího okolí tak stojí, jakoby třeba na druhém nástupišti. Nevím, jestli mi rozumíte. Že s ním nekomunikuju, ale registruju ho někde v povzdálí, ale nekomunikujem spolu, jestli mi rozumíte.“ (Pacient číslo 6, řádek 29)

Téma samoty se v práci se závislými pacienty často objevuje jako jeden z hlavních spouštěčů návykového chování.

„Vždycky když toho člověka chci oslovit, ale on mi zmizí v nějakým dopravním prostředku, davu nebo tak.“ (Pacient číslo 6, řádek 60)

„Takový jakože osamění nebo pocit, že jsem něco nedokončil, protože jsem říkal, že by to mělo smysl s tím, že bych něco hledal a to by k tomu mělo pomoci jako, tak jako kdybych zase měl pokračovat dál a hledat toho člověka nebo někoho nebo něco, nevím.“ (Pacient číslo 6, řádek 67)

„Právě že opuštěně, protože já jsem takovej, jak jsem vám říkal, že tam sice jsem, ale jako jsem tam sám, jako kdybych se tam procházel, já nevím, jak to říct. Jo, jako kdybych se procházel někde, kde jsem byl a bylo mi tam dobře a najednou jsem tam sám.“ (Pacient číslo 6, řádek 122)

„Konflikt, ne že bych se pral, ale je to spíš jako konflikt, že se hádám s nějakou partou lidí. Takže to je ten sen, je bez zvuku. Je to, jakože neslyším vlastně. Takže je to, jakože vidím, ale neslyším, že mi třeba nadávaj nebo tak. Ale vím, že se hádáme, ale nevnímám hlasy, jakože bych třeba slyšel, kdo mi co říká nebo tak, to ne.“ (Pacient číslo 6, řádek 189)

Pacient reaguje na svoje pocity samoty vztekem. Z tohoto důvodu se nemusí vždy podařit identifikovat to, co je zdrojem vzteku. Prožívání samoty je pro pacienty velmi náročné. To by mohl být důvod pro transformaci pocitu samoty na vztek jako emoci, kterou dokážou pacienti lépe identifikovat a ventilovat.

„To právě ještě umocňuje, takový divný, takový osamělý. Jsem tam prostě sám. Proto ty sny jsou pro mě takhle těžký, ta samota je prostě pro mě hrozná. Vlastně jsem ještě vytrženější z toho všeho dění kolem sebe.“ (Pacient číslo 6, řádek 197)

„Do toho ještě ta samota, jakože kdybych byl venku, tak si říkám, že tam bych byl jakože sám a bylo by to lepší...“ (Pacient číslo 6, řádek 223)

3.5.7 RECIDIVA

Tuto kategorii vnímám jako velmi významnou. Pacienti při prožívání recidivy vnímali rozporuplné pocity a se vzniklou situací se vypořádávali odlišně. Při hovorech o recidivě se projevovalo, do jaké míry jsou rozhodnutí abstinovat od návykových látek do konce života. Toto téma je úzce propojené s cravingem, se kterým se pacienti potýkají ve vyšší či nižší míře. Je možné, že si craving ani neuvědomují, a proto se jich objevuje recidiva v jejich snech. Tématika recidivy se projevovala u pacientů číslo 1, 2, 4, 6 a 7. U těchto pacientů nedocházelo pouze k nějaké exploraci, ale vždy došlo k užití návykové látky, se kterou byli pacienti hospitalizováni. Rozsahem se jedná o nejrozsáhlejší téma vyskytující se ve výňatcích z rozhovorů.

„A zdálo se mi, že mi tam přinesli kámoši flašku vína a já jsem ji vypil no a ráno jsem se probudil.“ (Pacient číslo 1, řádek 64)

„Teď tam kolem mě jsou ty kámoši, oni zase přijdou s flaškou. Jako já vím, že se to teď hodně vztahuje na ten alkohol, i když mám pocit, že to s tím úplně nesouvisí. Takže se zase dostanu do nějakýho opilýho stavu a jedeme na nějaký koncert, já mám furt tu divnou náladu, i když trochu lepší, a znovu se tam opíjím.“ (Pacient číslo 1, řádek 73)

„Ale abychom se vrátili, začínám v bytě a je noc. Jojo, to je, jak vypiju první flašku.“ (Pacient číslo 1, řádek 215)

„Tam sedí a popíjejí ty lahváče a je tam ten hic. Takovej ten pařák a bereme nějaký ty tašky.“ (Pacient číslo 1, řádek 223)

Vybíral jsem pouze přímé odkazy, kde pacienti ve svých snech recidivovali, ale odkazů směřující k recidivě bylo podstatně více, z důvodu omezeného rozsahu jsem ne všechny části rozhovorů, kde se recidiva objevovala, zařadil do tohoto výběru.

„No, v hospodě jsme si vzali lahváče. On si ho tam otevřel první, já až potom, ale nechtěl jsem se napít, ale nakonec jsem se napil, protože mi přišlo, že to bude dobrý, že to můžu udělat, že to bude jedno. Jo, aha, už vím. Řekl jsem si, stejně už jsi včera vypil flašku vína, takže to je jedno jakoby. Tak si tady aspoň trochu užiju a něco na ten způsob, a protože mě to otupí, tak mi prostě to bylo jakoby jedno a měl jsem hrozně hezkou euforii, že ta hospoda vypadala takhle hrozně dobře jako starý hospody, jako ze začátku, kdy jsem tu popíjel, taková ta klasická stará hospoda a já jsem tyhle hospody měl rád, než jsem se rozchlatal k nějakýmu šílenství, takže my jsme tam chodili normálně na pivo a já to tam měl rád, když mi bylo 20.“ (Pacient číslo 1, řádek 263)

„Nebylo mi úplně výborně ani blbě, byl to takovej stav předtím, než mi bude blbě třeba druhý den, tak já jsem to vždycky nějak srovnal, abych to nenechal dojít do abstáku, když se mi to někdy stalo, že jsem to nezvládl a bylo mi hrozně zle, ale tohle to jsem dělal v pohodě, ale byl jsem úplně zoufalej a unavenej. Ale nebylo mi zle, že bych si nějak klepal nebo něco, ale věděl jsem, že druhý den si budu potřebovat něco sehnat, aby mě prostě nebylo blbě, nejpozdějš do toho oběda sehnat něco co nejrychlejc.“ (Pacient číslo 2, řádek 176)

„To netuším, já, když jsem bral drogy, tak to bylo hlavně pervitin, takže já jsem dělal většinu věcí v noci a ve dne jsem spíš spal.“ (Pacient číslo 4, řádek 168)

Pro pacienty může být spouštěčem i noční doba, která pro ně byla typická při shánění drog. Většina pacientů referuje ve svých snech spíše o pozdní denní době či o snížené viditelnosti, kdy popisují, že se většinou začíná stmívat.

„Ty mám rád, ale nic si tam nekupuju v tom snu. Normálně když jsem takhle někam jel právě vlakem, tak jsem si tam vždycky nakoupil pivo na tu cestu, tak mi to možná připomíná, takže to potom ta cesta líp utíkala.“ (Pacient číslo 6, řádek 206)

„Díval jsem se přes to sklo hotelu a bylo hodně tmavý, černý, takový tónování a díval jsem se, jestli tam jsou automaty nebo ne, protože je pravda, že o tomhle místě se mnou zdál několikrát někdy dřív. Hele, ty automaty tam byly, ale ve skutečnosti tam normálně nejsou a tentokrát tam taky nebyly.“ (Pacient číslo 7, řádek 37)

Jelikož je pacient gambler, zařadil jsem i tento odkaz z rozhovoru do kategorie recidiva.

„Těch asi 7000 a reálně mi je nějak vrátili, že jsem s tou částkou nějak pracoval, což se mi stalo fakt poprvé. (Pacient číslo 7, řádek 45)

„Dojet do města a že si tam v mé oblíbené lékárně musím koupit nějaký stříkačky, takže už to mělo co dělat s tou recidivou předtím, když jsem byl na těch předchozích místech, tak jsem nad tím nějak nepřemýšlel a každopádně jsem si ten telefon nemohl dobít, protože pokaždý, když jsem si opisoval svoje číslo, protože jsem ho neznal, aby tedy jsem ho opsal nějak jinak, já to číslo normálně znám zpaměti a bylo tam několik variant toho čísla. (Pacient číslo 7, řádek 54)

„Já jsem tím pádem nemohl odejít ani do toho dalšího města, ani do té lékárny a hlavně zavolat tomu mému kamarádovi, že bych něco chtěl.“ (Pacient číslo 7, řádek 65)

„Že to dělám dobře a ta myšlenka, že půjdu do lékárny pro ty stříkačky, a ta myšlenka, že si to pořídím, rovnou tam padla až úplně na konci, že můžu. Jsem věděl, že se do tý Jihlavy jako nedostanou a tak.“ (Pacient číslo 7, řádek 86)

„Tak to nebylo vůbec toxický, jakože si ani nevzpomínám, že by tam byl vyobrazenej bar nebo něco. A potom mi v tom hotelu posléze, kde jsem si v minulých snech vybavil ty automaty, tak tam najednou jako nebyly, že tady jsem nebyl vlastně vůbec toxicej, až do tý doby, než mě napadlo, že bych si tam mohl zajet pro to.“ (Pacient číslo 7, řádek 102)

Pacient popisuje, že jeho sen nebyl vůbec toxický, ačkoliv se v něm neustále objevoval alkohol, prostředí herních automatů a podstatná část snu se skládá ze snahy kontaktovat svého dealera a opatření stříkaček v lékárně.

„V tom hotelu potom pak vlastně si vybavuju, že tam byly ty automaty a že tam byl i ten bar, kde jsem pil v tom snu.“ (Pacient číslo 7, řádek 113)

„A bylo nám tam prostě fajn, potom jsem byl na tý zastávce, kde už jsem se sháněl jízdni řád do tý Jihlavy. To mi teda neklaplo a byl jsem tam takovej, jako nic moc, už jsem nevěděl, co mám dělat.“ (Pacient číslo 7, řádek 129)

Pacient číslo 7 chtěl jet do Jihlavy za účelem sehnání pervitinu, proto jsem zařadil i tuto část rozhovoru do tématiku recidivy.

„Cítil jsem se v tom dobře a tím ten sen vlastně jakoby končil. Já jsem si už uložil to číslo a šel jsem si dobít kredit a šel jsem si pro stříkačky a zavolat kamarádovi, to už se nestalo.“ (Pacient číslo 7, řádek 156)

„Já jsem si chtěl jenom opsat to číslo a vypadnout a mít už dobitý ten kredit, abych mohl zavolat tomu kamarádovi o drogy.“ (Pacient číslo 7, řádek 166)

„Automaty jsou nebo ne, tak to sklo tam bylo začerněný. Taková velká černá výloha, takže jsem si musel dát dlaně před oči, abych tam viděl.“ (Pacient číslo 7, řádek 202)

„Nevím, jestli jsem byl rád, že tam nejsou, ale asi jo, protože se mi tam potom sedělo líp, a kdybych tam šel za účelem těch automatů, tak tam asi nejdu a je fakt, že já jsem recidivoval na hazardu a mám to s tím spojený. To jsou nejhorší stresy, takový ty hrozný výkyvy jako velký

pocit štěstí a potom něčeho hrozného. Takže hrozný stresy s tím, když se třeba daří nebo nedaří, tak je to na tom hazardu jedno. (Pacient číslo 7, řádek 206)

U pacienta číslo 7 je recidiva v podobě gamblingu spouštěčem pro užívání pervitinu, který má s hraním úzce spojený.

„Když mě posléze napadlo zavolat tomu kamarádovi, co jsem zapomněl říct, že ten kamarád je její bývalý přítel. No, to jsem možná měl zmínit, takže se mnou, protože to dělám jakoby za jejími zády. (Pacient číslo 7, řádek 252)

„On ten kamarád, kterému jsem chtěl volat, byl právě její bývalý přítel a mimochodem to byl vlastně člověk, se kterým jsem poprvé vyzkoušel pervitin. On to byl nějaký silvestr a přijel v docela nadupaný káře a působil tajemně. Jsem seděl s těma lidma v tom klubu, takový naší klubovně, všichni tam teda jeli v piku. Já jsem o tom úplně nevěděl, tak když mi to došlo, tak jsem předstíral, že vím, o co jde, a dal jsem se s nima. (Pacient číslo 7, řádek 256)

Vzhledem k historii vztahu pacienta a výše zmíněného by mohla pouze jeho postava představovat skrytou touhu po droze a být jeho spouštěčem.

„Tak těch 7000 mi stačí na takový to malý povyražení. Takovej základ, abych mohl třeba vyrazit někam ven, já nevím co, prostě na oběd, prostě 7000 je takovej základ, který potřebuju, když si chci udělat hezký odpoledne, který se potom může sice nějak, nějak zvrtnout, ale je to takovej dobrej základ. (Pacient číslo 7, řádek 284)

„Vím, že tam byly dvoustovky a tři dvojtisícovky, hromádka dvoustovek a pětikilo jsem tam viděl. 3 dvoutisícovky, to si pamatuju naprosto přesně a poprvý za tu dobu, co se mi něco takovýho zdá. (Pacient číslo 7, řádek 310)

„Vlastně jediný, co tam bylo toxický, byla ta myšlenka, že si půjdu do své oblíbený lékárny. Říkám tomu oblíbená lékárna, protože jsem se vždycky těšil, že si půjdu do té oblíbený lékárny pro ten svůj pakl deseti čistejch. A že na to máme ty prachy a věděl jsem, že je to možný, protože už se mi nějaký takovýdle sny zdály. Vždycky ta stříkačka vypadala nějak jinak, anebo že jsem potřeboval sehnat čistou a neměl jsem čistou. Já jsem si nikdy nestřílel špinavou jehlou, takže tohle mi vždycky narušilo ten sen. V tom snu jsem věděl, že mám všechno v pohodě. Že já mám ty peníze a že si zajdu do té lékárny a zavolám tomu kamarádovi, v tom snu jsem věděl, že

je to možný, že to vyjde, dokud jsem nenarazil na ten problém s tím číslem. (Pacient číslo 7, řádek 388)

„V tom snu jsem věděl, že si pořídím čistý a že zavolám tomu kamarádovi a nějak to dopadne. (Pacient číslo 7, řádek 399)

Pacient hovoří o užívání pervitinu nepřímo se slovy, že to nějak dopadne, ne že pervitin aplikuje.

„Jsem měl radost, když bylo všechno zařízený a mohl jsem jít do té lékárny pro ty svoje buchny a taky, že si jdu dobít ten kredit, takže všechno je v pohodě, takže tam vlastně všechno bylo takový výraznější. (Pacient číslo 7, řádek 405)

3.5.8 ZMATEK

Tato kategorie obsahuje převážně části rozhovorů, které byly pro pacienty nesrozumitelné a těžko pochopitelné. Většinou v nich vyvolávaly zmatek, protože se v těchto částech nebyli schopni orientovat. Objevuje se u pacientů číslo 1, 2, 4, 5, 6 a 7. Takže s výjimkou jednoho probanda u všech.

„No a ty sny jsou takový, vždycky se tam děje prostě psycho věci nebo jak to nazvat. Je to vždycky takovej nervák, je to hrozně divný a jsou tam bizarní situace.“ (Pacient číslo 1, řádek 10)

„Je to divný, pořád se tam něco děje, jsem z toho zmatenej a nevím, co si o tom mám myslet.“ (Pacient číslo 1, řádek 18)

„Jsem z toho jakoby zmatenej. Neříkám, že jsem vyděšenej k smrti, ale spíš mi to ta hlava nebere, říkám si, co to je. Proboha, co se to děje, co je to za lidi a takový věci.“ (Pacient číslo 1, řádek 49)

„Právě to mi přijde divný v tom snu, protože já ho tam vnímám, jakože to je hrozně divný, že ty lidi jednají absolutně iracionálně, absurdně a bizarně.“ (Pacient číslo 1, řádek 172)

„Ono to nebylo jako auto na vodě, bylo to prostě divný auto takhle.“ (Pacient číslo 1, řádek 332)

Pacient číslo jedna opakovaně prožívá ve svých snech zmatek z rozmístění předmětů, které se nacházejí na netradičních místech. To v něm vyvolává pocity zmatku, jelikož si nedokáže logicky odůvodnit, jaký smysl tyto předměty v jeho snech mají.

„Někdy se mi něco takového stalo, nějaký takovýhle divný situace i s věcmi jsou. Já teď nevím, no třeba, když to řeknu blbě. Jsou tam nějaký předměty, takový přehrávače mám, který jsou naprosto nereálný nějaký.“ (Pacient číslo 1, řádek 338)

„To jsem si říkal, to je křivda, jako proč, co to má znamenat. Nerozuměl jsem tomu, nevěděl jsem, co se děje v tu chvíli.“ (Pacient číslo 2, řádek 120)

Objevuje se zde zmatení jak v sociálních situacích, tak i zmatek v předmětech a jejich pozicích.

„Co to ta hlava zase vymyslela, že to nechápu, nedokážu to k ničemu přiřadit a zrovna ty zuby mi přijdou takový.“ (Pacient číslo 3, řádek 20)

„Byla to taková čtvercová místnost temná, černá a to je v podstatě taky zajímavý, když se nad tím tak zamyslím, tak jako by tam nebyla žádná, jako nevím, po čem to jeho tělo klouzalo, to si jako nedokážu vzpomenout.“ (Pacient číslo 3, řádek 216)

„Jako kdyby tam nebylo nic. Já nevím, jak mám definovat nic, já nevím, nebylo to bílé světlo, červené světlo.“ (Pacient číslo 3, řádek 226)

„Což bylo zvláštní. Ani si nejsem jistej, jestli jsem viděl celou tu scénu, anebo jsem to viděl hodně zblízka a ten člověk se mi tam už nevešel, a proto jsem viděl jenom tu nohu. Víte, jako když si přiblížíte video.“ (Pacient číslo 3, řádek 321)

„Jenom že ta moje hlava dokáže vytvořit neuvěřitelný věci, až mě to až zaráží, že si to za a pamatuju, to je asi nejzvláštnější, a za b, že je to na sen až moc přesný, viz s tou horou, s tím městem, ten sen byl vážně skoro jak film nebo kus seriálu.“ (Pacient číslo 3, řádek 364)

Pacient číslo tři je překvapený z výplodu vlastní mysli a obzvláště z detailní přesnosti, která celý jeho sen doprovází, a je schopen si ji celou vštípit do paměti.

„Já si kolikrát v tom snu dokážu uvědomit, že je to sen, což mi taky přijde kolikrát zvláštní.“ (Pacient číslo 3, řádek 397)

„Já myslím si, že jo, že to bude trvat dlouho a že tam těch dílů je hodně, ale jestli to tak opravdu bylo, to si nejsem jistej, byl jsem z toho dost zmatenej a nebylo mi v tom dobře.“ (Pacient číslo 4, řádek 184)

„Protože jsem v tom snu musel dělat složité věci, kterým ani nerozumím.“ (Pacient číslo 4, řádek 197)

„A ty myšlenky na to mi vysloveně začaly packat život a to bylo vysloveně dost divný.“ (Pacient číslo 5, řádek 15)

„Já totiž nevím, jak to mám poznat, že to není realita, ale že to je sen. Jakoby že jsem si řekl, je to dost divný.“ (Pacient číslo 5, řádek 47)

„Byl jsem určitě soběstačnej a nevím, nějak jsem vůbec nepochopil, proč se bojí, abych ji neokradl a abych k ní chodil domů.“ (Pacient číslo 5, řádek 73)

Pacientovi číslo pět se v jeho snech objevují scénáře, ve kterých ho jeho partnerka obviňuje z krádeže, kterou nespáchal. Vyvolává to v něm zmatek, jelikož nechápe, proč jeho partnerka takto vystupuje.

„Protože je přeci blbost, že mořská paní je v prvním patře nahoře na chodbě. To je vlastně celkem vtipný, je to fakt blbost. No, ale nedocházelo mi to pár minut. Vůbec jsem netušil.“ (Pacient číslo 5, řádek 179)

„V tom snu jsou hodně vlaky nebo metro, ale spíš vlaky bych řekl. A přijde mi, že pořád někam jedu a nevím kam. Dějou se mi takový různý situace, nevím, jako kdybych něco hledal, nevím.“ (Pacient číslo 6, řádek 2)

„A říkám, je to jako bych tam někde něco hledal a bloudil. Je to takový hodně neurčitý v některých věcech.“ (Pacient číslo 6, řádek 9)

„Prostě a bloudím tam a říkám a podle mě to, co já si říkám, opravdu jako kdybych, já tomu v reálném životě nepříkládám nákou tu, ale přijde mi, že tam fakt furt se snažím něčeho dobrat v tom snu, ale nejde mi to.“ (Pacient číslo 6, řádek 47)

„Tak tam ty místa se mi tam objevujou, ale je to takový jiný než v té realitě, protože tam jsou prostě úplně blbosti.“ (Pacient číslo 6, řádek 116)

„V tom tunelu no, nevím, byl jsem takovej zmatenej, takže asi zmateně. Tak to jsou tyhle ty sny.“ (Pacient číslo 6, řádek 144)

„S tím bráchou mi to pořád vrtá v hlavě, co to vlastně mělo být. Jestli jsem to nějak podělal i s ním, když my se nikdy moc nemuseli, tam to ve vás stejně zůstane, víte?“ (Pacient číslo 6, řádek 202)

U pacienta číslo šest se objevují pochybnosti nad vztahem, který má se svým bratrem.

„Najednou se to tam nějak nabalovaly, ty moje telefonní čísla a já jsem z toho právě nemohl vyčíst, které je moje, a to bylo takový divný. Začal jsem ho psát a to bylo takový jako šílený, no.“ (Pacient číslo 7, řádek 154)

3.5.9 DOMOV

Tato kategorie se objevuje u pacientů 1, 4, 6 a 7. Tuto kategorii neprovázelo až na pacienta číslo 7 výraznější emoční prožívání.

„No hodně se mi tam objevují mojí rodinní příslušníci v těch snech a vlastně skoro pořád, buď se tam objevuje máma, nebo brácha, nebo táta, ačkoliv už jsou všichni relativně

dávno po smrti. Brácha je 10 let po smrti, stejně jako máma a táta je po smrti už 30 let. No a pak se tam ještě hodně často objevuje moje expřítelkyně, teda jedna z těch expřítelkyně. Protože s ní jsem měl nejlepší vztah, tak ta je tam hodně. A pořád hodně se to točí okolo rodného domu, kde jsem se narodil, a ten vlastně už nemáme 20 let a paradoxně se mi o tom zdá, jakoby nevím, jestli říct roky zrovna, ale takový 2-3 roky se mi o tom zdá.“ (Pacient číslo 1, řádek 1)

„Takové scénáře, kde táta umírá v tom rodném domě.“ (Pacient číslo 1, řádek 20)

„Hodně se mi zdá o mém domě. Kde jsem se narodil, ale my jsme o něj teď přišli. Museli jsme ho prodat, protože jsme měli dluhy. A v tom domě je neustále bordel.“ (Pacient číslo 1, řádek 23)

„V tu ránu jsem uprostřed našeho rodného domu. Jo, můžete to tak napsat, i když já ten scénář skládám přesně podle toho, jak to bylo, ale takhle to chodí v těch mejch snech, najednou jsem v tom baráku, tam je moje máma, nadává mi, prostě chce po mě nějaký věci, co se mi nechtěj, že jo. To my jsme to tak mívávali třeba. Pak tam najednou běhají kočky a pes.“ (Pacient číslo 1, řádek 350)

„Jo, jen když jsem přišel do toho bytu, tak se mi v něm nechtělo bejt, řekl jsem si, že jsem zase v tom bytu, ve kterým nejsem vůbec nechci bejt, já tam doopravdy vůbec nechci bejt.“ (Pacient číslo 1, řádek 398)

U pacienta číslo jedna se často objevuje jeho rodný dům v kontrastu s jeho bytem, kde opakovaně užívá alkohol a zažívá abstinenci stavy jako výrazné křeče a nevolnost.

„Všechno lítalo oknem, jídlo a celý byt, tak to jsme s mámou vždycky utíkali a pak se rozvedli a na starý kolena táta se umoudřil a nepil vůbec. A projevil trochu zájem, že to chce vrátit, že se mi jako malému nevěnoval, tak mě vzal k sobě, chtěl, abych nebral ty prášky a drogy.“ (Pacient číslo 2, řádek 42)

Pacient číslo dva mluví o průběhu konfliktní situace v jejich domě, kterou prožíval patrně v dětském věku.

„A pro mě ten dům byl vždycky symbol nějaký rodiny, protože v tom domě vždycky nějaká rodina nebo by měla bejt, a já jsem s tátou nikdy moc nebyl.“ (Pacient číslo 4, řádek 95)

„Máma si našla někoho jinýho a já jsem byl pořád s tou mámou. Takhle to jemu vyhovovalo i mně to vyhovovalo. Já jsem z toho takhle cítil tu rodinu, tam byla ještě ta Markéta, tak jsme prolnuli rodiny k sobě. Ještě s Markétiným tátou přijela teta, kterou jsem prostě neviděl, bylo to takový hodně rodinný.“ (Pacient číslo 4, řádek 98)

„Vždycky ty města, třeba v mládí jsem hodně cestoval s rodičema, pod stan jsme hodně jezdili, tak asi jo, takový cestování. Asi jako když jsem byl dítě a jezdili jsme s našima, tak jsme hodně cestovali.“ (Pacient číslo 6, řádek 108)

Do tématu domov jsou zařazeny převážně situace týkající se rodinného prostředí, či jiný kontakt s rodinou a jejími příslušníky.

„Taky tam byl můj nejmladší brácha. To chci podotknout, že vždycky, když mám ve snu svého mladšího bráchu, tak ho tam mám jako fakt jako malýho, třeba když mu bylo 12. Vždycky když se mi o něm zdá, tak v něm vidím jen toho malýho brášku. Teď mu je 18 a je soběstačnější než já, když to takhle řeknu. Bydlí s přítelkyní podnájmu, nebere nic a pracuje. Do toho studuje, ale v tom snu to byl ale nejmladší brácha. Pak jsem dělal v tom bytu to, jakože tam nejsem.“
(Pacient číslo 7, řádek 147)

3.5.10 ZOUFALSTVÍ

Pocity zoufalství byly často doprovázeny výrazným emočním doprovodem zdůrazňující bezvýchodnost situace, ve které se pacienti nacházeli. Tato kategorie se nacházela u pacientů číslo 1, 2, 4, 5, 6 a 7. Pro omezený rozsah diplomové práce byly některé výroky odebrány.

„Pocitem viny a zmaru, takový zoufalství, takový hluboký zoufalství, jakože z toho nejde vyjít ven a tady už nešlo o ten alkohol, ale šlo o ty stavy, co jsem v tom měl, takže to bylo hrozně bezvýchodný a temný.“ (Pacient číslo 1, řádek 66)

„Tohle je opravdu hluboký pocit takovýho, jako že je prostě konec a už není nic. Ne že bych umíral, ale jako bych přišel o duši a je to strašně nepříjemný. Já se snažím z toho snu vždycky nějak dostat, moc to nejde.“ (Pacient číslo 1, řádek 71)

„Ruce na podlaze takhle jakoby od sebe v takový křeči nebo něco takového.“
(Pacient číslo 1, řádek 290)

Pacient popisuje situaci, ve které se cítil zoufalý, když ve snu prožíval abstinenční příznaky v podobě křečí.

„Jako nejbliž tomu je zoufalství, úplně takovej pocit, ale takovej ne pocit, že jste smutnej, ale prostě že je žalář a nevíte kudy kam. To je prostě úplná propast, úplný dno duše, nebo já nevím, jak bych to nazval. Takže to zoufalství a pak takovej, prostě teď mi to vypadlo, ale já to mám v deníku, tak to nevádí, teď nevím, ale prostě takovej zmar jakoby jo, ale zase ne jakoby nějaká marnost, že je všechno marný a já už nemám na nic náladu, to je prostě nejvyšší stupeň nějakýho beznaděje prostě.“ (Pacient číslo 1, řádek 316)

„No tak takovýhle a já se ho snažím nějakým způsobem zachránit ještě pořád a on ve skutečnosti není mrtvej prostě. Vidím, že třeba trpí, ale není mrtvej, prostě neumře nakonec.“
(Pacient číslo 1, řádek 363)

Pacient číslo jedna popisuje svou zoufalou situaci, kdy se ve snu snaží zachránit svého psa, který velmi trpí, ale jeho možnosti jsou velmi omezené.

„Prostě jí vypadlo oko a takovýhle věci, protože měla nádor v oku a tohle to a pořád ještě žila, tak 8 hodin, tak jsme ji neměli vlastně ani kam dát na nějakou injekci, tak jsme ji tam prostě museli nechat ležet někde na podlaze a ona se furt škubala, měla agónický šoky, to bylo prostě fakt parádní. Já jsem prostě radši fakt chlastal, protože to bylo lepší potom.“
(Pacient číslo 1, řádek 382)

Pacient číslo jedna vypráví o své bezmoci, kterou prožíval, když umíral jeho domácí mazlíček, v tomto případě se jedná o kočku, které vlivem nádoru vypadlo oko a svíjela se v agónii, on danou situaci několik hodin sledoval.

„Ten pocit byl strašně divnej, takovej strach, panika, bezmoc, úzkost, beznaděj, co vlastně mám dělat teď, zoufalství jako.“ (Pacient číslo 2, řádek 28)

„Jasně, tenhle pocit je, mi připomínají Vánoce, byly, jsem byl venku a má hrozně jsem mrzl, neměl jsem kam jít, v těch mrazech jsem chodil po ulicích, je to zoufalství a bezmoc, prostě už se mi ani nechtělo žít, ani takový ty podzimní večery, když hrozně prší a je zima.“
(Pacient číslo 2, řádek 32)

Pacient číslo dva, který je již několik let bez domova, vypráví o svém prožívání Vánoc.

„No, tam jsem měl, byla ta bezmoc, smutek, strach, zoufalství, prostě nic, prázdnota, hnus, nejradši bych to ukončil.“ (Pacient číslo 2, řádek 51)

„Nevěděl jsem v tom snu, co dřív, kde se mám dřív bránit, jestli bránit věci nebo sebe, nevěděl jsem, co vlastně mám dělat.“ (Pacient číslo 2, řádek 85)

Pacient číslo dva popisuje extrémní situaci, kterou prožívá ve snu, ve kterém je napaden skupinou mužů, kteří ho chtějí spoutat a vykuchat. On je v tu chvíli zcela bezbranný a rozhoduje se nad svými životními prioritami.

„Tam asi někoho přivazovali, mně tam teda nepřivázali, asi se to v tom snu nestačilo stát, protože to už jsem křičel, když mě svlíkal, a začlo mě bolet to břicho, jako jak mě budou kuchat a tím jsem se zachránil, nevím.“ (Pacient číslo 2, řádek 137)

„Propíchno mu to hrudník, on se chtěl zachránit před tou policií a já jsem to vzdal a říkám, vykašli se na to v tom snu a on, že to zkusí skočit a nechtyl se.“ (Pacient číslo 2, řádek 145)

Já jsem byl spíš takovej skleslej, takovej unavenej v tom prvním snu a zoufalej. Byl jsem rád, že se jdu někam vyspat.“ (Pacient číslo 2, řádek 175)

„Ty místnosti, ten kůl byl myslím černej. Takovej tmavě černej kůl a ten člověk s tou pleškou svítil, byl takovej hodně výrazný, ale obličej si nepamatuju, takovej jako čert.“
(Pacient číslo 2, řádek 207)

U pacienta číslo dva získali útočníci, kteří ho napadli, démonickou povahu. Čemuž pacient rozumí jako formě božího trestu za jeho hříchy spáchané ve spojitosti s návykovými látkami.

„Začnu cítit, že se začíná nějak kinklat, jako v tom zubu a tím, že jsem to prožil už v těch snech předtím, tak vím, co bude následovat. A následovat bude to, že mi ty zuby začnou vypadávat a já ty zuby začínám prskat ven, ale taky si v tom snu pamatuju, že jich je hrozně moc, že jich mám najednou plnou pusy zubů a vyprskávám je ven.“ (Pacient číslo 3, řádek 5)

„Je to takový, no nevím, k čemu bych to přirovnal, asi jako když má člověk v noci chřipku a nemůžete usnout a navíc je vám blbě a snažíte se usnout, aby se vám už nějak ulevilo. Tak já to mám naopak, já se chci vzbudit, aby se mi ulevilo, a hrozně moc se snažím a moc se snažím se konečně vzbudit.“ (Pacient číslo 3, řádek 38)

„No beznaděj. Já mám pocit, že to úplně nezáleží na mě, kdy se probudím, ať se snažím sebevíc. Ono si to tak nějak žije vlastním životem.“ (Pacient číslo 3, řádek 43)

Pacient číslo tři nepříjemně prožívá sny, ve kterých nemá kontrolu nad jejich průběhem a koncem. Což u něho vedlo až ke strachu z usínání, protože předpokládal, že se noční můry budou opět vracet. Nevracely se, když byl pod vlivem alkoholu.

„Vím, že tam musím, nechce se mi tam a pak se tam nějak objevím a pak už v podstatě toho člověka ani nehledám, ale snažím se sám dostat pryč. Protože tam je něco špatného.“
(Pacient číslo 3, řádek 67)

„Tam to bylo mnohem intenzivnější, tam jsem se normálně budil s hrůzou, to jsem to ještě vždycky rozdejchával a to jsem se ještě vždycky bál znova usnout.“ (Pacient číslo 3, řádek 125)

„Já mám taky pocit, že z ničeho nic se mě prostě 3 lidi chytli za nohu. Že jsem takhle jako by letěl a takhle se mi 3 lidi chytli za nohu, že se mě nějak drželi a já jsem se je pokoušel samozřejmě setřást no.“ (Pacient číslo 3, řádek 151)

U pacienta číslo tři se objevovalo zoufalství v několika podobách, kdy se cítil sám ohrožen nějakou neznámou bytostí, z mučení a kdy ho ostatní lidé stahovali do rozžhavené lávy.

„Tam jenom jeho torzo těla, že nemá nohy a je hrozně rozřezanej a že ho to hrozně bolí a hrozně trpí a bolí ho to. A nejhorší na tom byl pocit, že to nekončí, že jsem věděl, že to je teprve začátek toho mučení, tý bolesti. To bylo na tom to nejhorší a já jsem věděl, že mu nemám

jak pomoci. A viděl jsem ho, jak tam tak leží to tělo s těma rukama, který nemá nohy, a jak se snaží odplazit pryč. A potom se tam objevila nějaká cizí noha a odstrkuje ho pryč. Takhle ho prostě odsouvá zpátky jako dál ode mě. A já jsem mu neměl jak pomoci. Tak jsem jenom zavřel oči, otočil se a odešel a on tam zmizel v nějaký ty díře v tý místnosti. Já tomu říkám díra, protože takhle se říká těm místnostem, kde se mučí, a hlavně ta noha, to si pamatuju, jak prostě takhle na něj našlápla a začala ho tlačit pryč.“ (Pacient číslo 3, řádek 172)

„Já jsem spíš vnímal tu bezmoc z toho, co ho čeká, že už teď jsem věděl, že je to špatný, ale že to bude ještě horší.“ (Pacient číslo 3, řádek 186)

„Nebo mně se to nestane a jel jsem v tom, co jeho čeká. Chtěl jsem mu pomoc, ale nemohl jsem.“ (Pacient číslo 3, řádek 190)

„Já mám takovou vlastnost, že se dokážu vcítit do toho, jak strašný to muselo bejt. To musí být nepředstavitelný utrpení.“ (Pacient číslo 3, řádek 237)

„Jako v tom přímo jen, že se mu stane něco úplně strašnýho. Něco jako ten bejk, který považuju za úplnej vrchol zvěrstva.“ (Pacient číslo 3, řádek 247)

„Chtěl jsem, aby žila, ale ona hrozně trpěla, takže už to pro ni bylo úplně zbytečný, měla velký bolesti. Tak jsem taky prostě zavřel oči, věděl jsem, co se stane, ale otočil jsem se a odešel.“ (Pacient číslo 3, řádek 341)

„Tak jsem v tom byl takovej, že to bylo emočně hodně beznadějný, že jsem si nevěděl rady, takže jsem potřeboval pomoc někoho dalšího.“ (Pacient číslo 4, řádek 14)

„Jo, tak já jsem myslel složit než přemístit, ne, napínavý to bylo kvůli tomu, jestli se to dokáže složit, teda rozložit, kolem toho složení byla spíš taková bezmoc, jestli se to podaří složit.“ (Pacient číslo 4, řádek 24)

Pouze u pacienta číslo čtyři se objevila nějaká možná forma pomoci ze zoufalé situace, která přišla v podobě jeho samého jako další osoby, která zasahovala do děje.

„Protože on už na tom skládání pracoval, když to já jsem se furt zamýšlel nad tím, jak je to složitý a těžký.“ (Pacient číslo 4, řádek 55)

Pacient číslo čtyři popisuje své pocity, kdy stál před překážkou, o které si nebyl jistý, jestli ji dokáže překonat.

„Že to je hrozně hrozně moc dílů, že to bude hrozně dlouho trvat a bůhví, jestli to vůbec půjde složit(pochybnosti). A co když se to složí blbě?“ (Pacient číslo 4, řádek 61)

„Jen šla prostě a zkrátka po mě. To byl jedinej pocit. A to, že jsem věděl, že je za těma dveřma.“ (Pacient číslo 5, řádek 54)

„To jsem vlastně tam byl, nějakej východ, ty klasický schody, takovej ten železnej žebřík a já jsem vylezl nahoru a to bylo hnusný. Vylez jsem nahoru a teď kon jsem mu podával ruku, a

když jsem viděl, že to něco by mohlo zabít i mě, tak jsem ho tam nechal.“ (Pacient číslo 6, řádek 152)

„Ono je na tom nejhorší, že já někam jedu, mám asi něco stihnout, ale já nevím, kam jedu. To je na tom to nejhorší, že já nevím.“ (Pacient číslo 6, řádek 172)

„Byl jsem z toho prostě trochu zoufalej, protože to najednou nesesedlo.“ (Pacient číslo 7, řádek 64)

„Protože jsem se nevzpomněl na to číslo, abych si mohl dobít kredit, tak tam nic toxického nebylo.“ (Pacient číslo 7, řádek 109)

To číslo bylo pro pacienta ve snu velmi důležité, protože se jednalo o číslo na jeho dealera drog. Tady bychom mohli uvažovat i nad možným zařazením do kategorie recidivy, ale pacientův emoční doprovod spadal spíše do prožívání zoufalství, kdy nemohl sehnat pervitin.

„Byl jsem takovej bezradnej, a proto jsem se rozhodl jet tam dolů k tomu hotelu.“ (Pacient číslo 7, řádek 131)

„Třeba stalo se mi, že když jsem měl nějaký situace, když jsem používal zbraň, tak ta zbraň mi vždycky nevystřelí dobře.“ (Pacient číslo 7, řádek 374)

3.6 SHRnutí TEMATICKÉ ANALÝZY

O další terapeutické práci s pacienty přemýšlím z hlediska psychodynamické psychoterapie. U všech pacientů, se kterými jsem provedl rozhovory, lze sledovat vnitřní konflikt. Tento konflikt se poté projevuje v rámci jejich snů, kde tento konflikt vyplouvá na povrch.

U pacienta číslo jedna se projevuje výrazná touha po naplněném životě hlavně v emoční oblasti. Ve splnění této touhy pacient ovšem opakovaně selhává. Díky tomu dochází ke kumulování energie, kterou pacient není schopen ventilovat. U tohoto pacienta bychom mohli přemýšlet o těchto projevech z hlediska jeho autoimunitního lupenkového onemocnění po fyzické stránce a po stránce psychické v projevech silné obsedantně kompulzivní poruchy. Při rozhovoru si nápadně strhával strupy a zbytky staré kůže, což vedlo ke krvácejícím rankám. Tuto nahromaděnou energii se snaží neúspěšně ventilovat skrze svou sexualitu, která se v hojné míře vyskytovala v rozhovorech s ním. Dle témat, která se u něj primárně ukazovala, lze se domýšlet, že pacient prožívá úzkost z opuštění a samoty, které se projevují v momentech, kdy se ve svém životě zastaví. Toto lze také interpretovat jako odkaz na zvýšenou sexuální tematiku. Dle této hypotézy by se dalo uvažovat o tom, že niterným konfliktem, který se pacient snaží

vyřešit, je úzkost vs citové naplnění. Hypoteticky můžeme předpokládat, že se jedná o jeho nevědomé přání být sexuálně přitažlivým, které je však v realitě mařeno jeho kožním onemocněním. Z pohledu psychodynamické teorie snů se jedná o nevědomý konflikt mezi touhou po sexu a studem za své onemocnění. Další rovinou je téma žárlivosti a promiskuity v jeho bdělém životě.

U pacienta číslo dva lze pozorovat příznaky potlačované agrese, která se projevuje napříč jeho sny pouze ve zmírněné podobě. Tyto projevy nabírají postupem času zásadně na intenzitě. Tyto sny mohou odrážet základní citové rozpoložení klienta, který je oproti minulému klientovi vyladěn spíše expanzivně. Dalo by se proto uvažovat o tom, že pacient se také zabývá tematikou moci. Tato tematika by se dala přisuzovat ke konfliktu vznikající z dospívání. Tuto hypotézu podporuje také samotný věk pacienta. Dalším důvodem pro toto porozumění je, že pacient vystupuje několikrát z významně mocenské role, a pokud se v ní nevyskytuje, prožívá silné pocity studu. Z těchto důvodů bychom mohli uvažovat o zásadním konfliktu mezi mocí a zranitelností.

U pacienta číslo tři se objevují symboly domova a bezpečí s domovem spojeného. V jeho snech se několikrát objevuje zásadní narušení tohoto bezpečí a objevuje se jeho vědomá absence či lítost. Dále stále projevuje touhu se do domova vrátit a nechat o sebe pečovat. U toho pacienta bychom mohli přemýšlet tak, že tento pacient nikdy řádně pocity bezpečí domova neprožil. Z tohoto důvodu nemohl nikdy doopravdy vyrůst. Proto jako by se zasekl ve své dětské roli, ze které ovšem nechce nebo není schopen vystoupit. V rámci další terapeutické práce by mohlo být vhodné tematizovat konflikt domova symbolizující bezpečí a vlastní slabosti a křehkosti, která je skrývána, jak pacient sám potvrzuje při rozhovoru. Pro podporu této hypotézy svědčí i fakt, že tento pacient již prošel desítky léčeb, ze kterých nikdy nechtěl odcházet a že podstatnou část svého života už od 15 let strávil na ulici.

Pacient číslo čtyři projevuje ve svých snech velkou vůli k tomu, aby dokázal svému okolí, že je schopný. Dalo by se to také interpretovat jako jakási touha po uznání, jak od své partnerky, o kterou přišel, tak od svého otce, který v období jeho adolescentního vývoje se sám potýkal se závislostí na alkoholu. Symbolika auta, jenž je postaveno na střeše jeho domu a které musí rozebrat, přenést a znovu složit, lze rozumět jako snaze o postavení se na vlastní nohy a vymanění se ze závislosti na pomoci ostatních lidí. Tuto snahu mu ovšem narušuje bezmoc, kterou v sobě pacient sám vyvolává a znemožňuje si tak své efektivní jednání. Projevuje se u něho tendence vyhrát a dokázat své schopnosti svému okolí, které vnímá jako svou referenční skupinu. V jeho případech se jako nejdůležitější postavy jeví jeho expřítelkyně a otec. Za ústřední konflikt tohoto pacienta by se dal považovat rozpor mezi samostatností a závislostí.

U pacienta číslo pět se velmi projevovала samotná pudovost, která se dostávala v rámci snů do konfliktu s pacientovou racionalitou, o kterou se opírá celý svůj život. V případě, že se něco začne této racionalitě vymykat, pacient přichází do úzkosti a snaží se za každou cenu najít racionální vysvětlení pro to, co se mu děje. Jeho snům s pudovou tematikou by se dalo rozumět jako snaze psychiky o hledání rovnováhy. Pacient zároveň mluví o velmi živých snech, které budí i otázku, jestli se nejedná spíše o zážitky z toxické psychózy vyvolané užíváním stimulantů. Jako hlavní konflikt, který prostupuje sny pacienta, by se dala označit racionalita, která se dostává do rozporu s vlastní emocionalitou a pudovostí.

U pacienta číslo šest by se dalo uvažovat o stěžejním tématu svobody, kterou pacient na jednu stranu velmi vyžaduje, na druhé se v ní necítí dobře a dalo by se hovořit o tom, že v ní doslova bloudí. V situacích s ostatními lidmi zažívá často pocity samoty a jeho obranná reakce v tomto případě je reagovat vztekem na své okolí. Tuto hypotézu podporuje jeho konfliktní vztah, který zažíval se svou partnerkou, než se rozhodla pro rozchod. Jeho bloudění vypovídá o životní ztracenosti a o jeho snaze svůj život ukotvit, jenže nemá kde a neví jak. Při další terapeutické práci s tímto pacientem mohlo být vhodné pracovat na prožívání emocí. U toho to pacienta by se dalo hovořit o konfliktu mezi strachem z blízkosti a samotou.

U posledního sedmého pacienta se vnitřní řešený konflikt projevuje prostřednictvím rozhodnutí, zdali se pacient skutečně chce vzdát návykové látky nebo ne, tedy konflikt abstinence vs závislost. Z rozhovoru není jasně patrné, jakou funkci v jeho životě má návyková látka, ale některé náznaky z rozhovorů ukazují na pocit vlastní důležitosti a snahu o potvrzení svého místa na světě. V rozhovoru se projevuje jeho prožívání každodennosti skrze užívání návykové látky, která tam plní funkci potvrzující pacientův úspěch. Z rozhovoru je také jasně patrné, že užívání drog nemá pacient ani zdaleka natolik negativně chápáné jako ostatní pacienti.

3.7 APLIKOVANÉ VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ V PRAXI

V terapeutických skupinách u pacientů se závislostní problematikou často narážím na problémy s vedením skupiny. Je to dáno z velké části rozdílnou aktivitou pacientů ve skupinách. Skupiny se skládají většinou ze 14 pacientů, čehož se aktivně do skupiny zapojuje zhruba 6 pacientů, kteří skupinu táhnou kupředu, a zbývajících 8 pacientů bývá velmi pasivních. Často mají na skupině tendenci usínat, a když je jim nabídnuto, aby se do skupiny zapojili, reagují, že nechtějí, nemají co říct nebo že si o tom nemyslí nic. Schopnost pacientů reagovat

na skupinách je často také úzce spojená s délkou jejich pobytu na detoxikačním oddělení a jejich dosavadní délkou užívání, kdy dochází ke změnám jejich kognitivních schopností.

Neaktivní pacienti, kteří se nacházejí v odporu, nemohou dostatečně těžit z psychotherapeutických skupin. Jejich psychické obrany neumožňují vyplavení potlačeného nevědomého materiálu, aby s ním mohli pracovat na skupinách jako s tématem, které by byli schopni pojmenovat. Často mluví o absenci potřeby řešit cokoli na skupinách. Tento materiál se ale objevuje v jejich snech. U pacientů se velmi často objevuje nervozita z mluvení před skupinou.

Řešením by mohlo být vytvoření tematických skupin, které by aktivizovaly potlačený materiál a zároveň by umožnily pacientům se snáze otevřít. Otevřením těchto témat, které se nějakým způsobem týkají každého, by se mohlo zaktivizovat více pacientů k většímu zapojení do skupin a udělat tak skupiny více interaktivní, aby z nich mohlo těžit co nejvíce pacientů. Mohlo by se takto vytvořit více spolupracující prostředí a tím by se pacienti, kteří nejsou motivováni, mohli snáze zapojit, aniž by si uvědomovali možný terapeutický přesah. Z tohoto důvodu jsem se pokusil z identifikovaných témat vytvořit program prevence relapsu, který se skládá z kombinace zjištěných témat, jež souvisí s jejich potlačovaným materiálem, a témat, které se objevují ve snech pacientů.

3.7.1 PROGRAM PREVENCE RELAPSU

Vytvořil jsem experimentální program řízených skupin, které probíhají jednou týdně. Což odpovídá délce modulární léčby na našem pavilonu. Prozatím pacienti reagují na tento program pozitivně. Já i pacienti pozorujeme zvýšenou aktivitu ve skupině a dochází k větším interakcím mezi pacienty. Zdali je tento koncept efektivní, bych chtěl zjišťovat v dalším výzkumu.

Téma: domov

1. Vzpomenete si na své první vzpomínky z domova?
2. Mohli byste popsat svoje rodinné zázemí?
3. Vyrůstali jste v úplné rodině?
4. Jaký byl domov posledních let?
5. Co pro vás znamená vaše teritorium?

Tabulka 2

Téma: sex

1. Vzpomenete si na svoji první partnerku?
2. Jaký byl váš první vážný vztah?
3. Jak vám vyhovuje/vyhovovalo společné soužití s partnerkou?
4. Jak závislost ovlivnila váš sexuální život?
5. Jaký je pro mě sex bez drog?

Tabulka 3

Téma: strach

1. Čeho jste se v dětství nejvíc báli?
2. Jak se ten strach měnil?
3. Jak zacházíte se strachem?
4. Byl mi strach někdy užitečný?
5. Čeho se nejvíc bojím?

Tabulka 4

Téma: vztek

1. Co vás naposledy naštvalo?
2. Kdo vás štvál, když jste byli malí?
3. Jak to máte se vztekem teď?
4. Jak se zbavujete vzteku?
5. O co jste přišli kvůli vzteku?

Tabulka 5

Téma: vina

1. Ukradli jste v dětství něco drobného?
2. Jak prožíváte vinu, když uděláte něco špatného?
3. Kdy jste se cítili naposledy špatně kvůli tomu, co jste udělali?
4. Jak litujeme sami sebe?
5. Čeho v životě nejvíc litujete?

Tabulka 6

Téma: recidiva

1. Kdy jste se chovali kvůli drogám hloupě?
2. Kdy jste poprvé zkusili drogu?
3. V jakých situacích dostáváte chuť na drogy?
4. Jak se cítíte, když jste pod vlivem drogy?
5. Co mi drogy dávají?

Tabulka 7

3.8 DISKUZE

Cílem mého výzkumu bylo zjistit témata, která se objevují v opakujících se snech u pacientů se závislostní problematikou. To se v rámci mého výzkumu alespoň zčásti podařilo. Výsledky z mého vzorku nejsou dostatečně velké pro zobecnění výsledků na všechny závislé pacienty. Mnou zkoumaný vzorek již nešel vzhledem k rozsahu diplomové práce více rozšířit, proto by bylo vhodné navázat dalším a rozsáhlejším šetřením. Z tohoto důvodu by bylo přínosné zkoumaný vzorek ještě podstatněji rozšířit a na výsledná témata navázat kvantitativním výzkumem, aby se výsledky daly zapojit do způsobu práce se sny závislých pacientů. Mezi nedostatky výzkumu patří jistě patří genderová nerovnováha, jelikož v mém výzkumu jsem se zaměřil pouze na muže. Je možné, že u žen se závislostní problematikou se budou objevovat zcela jiná témata, tudíž z tohoto výzkumu nemůžeme ani část aplikovat u žen, což vnímám jako velký nedostatek. Jako podnět pro další práci by bylo vhodné rozdělovat pacienty dle jednotlivých závislostí, a to alespoň podle toho, jestli se jedná o závislost na alkoholu, drogách či se jedná o gamblerství. Výběr takového vzorku je velmi obtížný, jelikož jsem při výběru mých respondentů nenarazil na žádného pacienta, který by měl takto jednostranně orientovanou problematiku, většinou jsem narazil na kombinaci závislostí. Nejčastěji v kombinaci, kdy byl alkohol spouštěčem pro aplikaci drogy, nejčastěji se jednalo v tomto případě o pervitin. Dalším nedostatkem výzkumu je rozptyl ve věku pacientů, který by bylo lepší pro větší přesnost výzkumu rozčlenit do několika úzkých kategorií a pokusit se sledovat rozdíly v tématech, pokud by se tedy nějaké rozdíly ukazovaly. Sporným bodem je, zdali pacienti dodrželi pravidlo opakujících se snů. Je možné, že v rozhovorech hovořili o snech, které nesplňují kritéria, se kterými byli obeznámeni při úplném začátku, a začlenili, některé sny, které prožívají třeba až od doby jejich hospitalizace. Bohužel jsem nevymyslel žádný lepší dostupný způsob, jak lépe zařídit, že pacienti opravdu hovoří o svých opakovaných

snech, než to, že jsem jim před začátkem rozhovoru několikrát opakoval podmínky a poté se ptal, zdali sny tuto podmínku splňují. Jsem nucen se spolehnout na to, že pacienti nefabulovali.

I přes všechna opatření stále hrozí nebezpečí zkreslení výzkumu jeho autorem, a to záměrně, ale i nevědomou chybou. Toto obzvláště platí při kvalitativních studiích tohoto typu. Toto nebezpečí jsem se snažil maximálně snížit častými konzultacemi se svým vedoucím práce Mgr. Jakubem Janem Zlámaným, Ph.D. a rozborem získaného snového materiálu s vedoucím lékařem a psycholožkou pavilonu 18 v Psychiatrické nemocnici Bohnice, abych tak dosáhl nejvyšší možné objektivity při práci s daty a pokusil se předejít tomu, že bych data začal posuzovat subjektivně.

V kapitole shrnutí tematické analýzy jsem se snažil propojit výsledná témata z mého výzkumu do potenciálních hypotéz, které by mohly být užitečné pro další terapeutickou práci s danými klienty. Tímto jsem chtěl zvýraznit, že můj výzkum a jeho rozvoj by mohl být smysluplný pro terapeutickou práci s klienty trpící závislostní poruchou. V tomto shrnutí jsem svoje myšlenky konzultoval s mým vedoucím práce Mgr. Jakubem Janem Zlámaným, Ph.D., jelikož se dlouhodobě věnoval terapeutické práci se závislými klienty.

Pro další výzkum by bylo vhodné také zkoumat vliv abstinence na sexuální chování, jelikož častým problémem u pacientů je, že sex bez návykové látky jim nepřináší dostatečné uspokojení, navíc po léčbě pacienti obvykle odcházejí s nasazenými antidepresivy, jež mají mimo jiné jako vedlejší účinek snížení sexuální vzrušivosti. Jelikož se sexuální tematika ve snech pacientů objevovala poměrně často, mohl by další výzkum pomoci lépe porozumět častým recidivám, které léčba závislosti obnáší, obzvláště u pacientů, kteří nepokračují po hospitalizaci v léčebně do další léčby prostřednictvím například terapeutických komunit pro závislé.

4 ZÁVĚR

Cílem mého výzkumu bylo provést tematickou analýzu snů u pacientů se závislostní problematikou. Na základě tematické analýzy jsem analyzoval 7 rozhovorů s pacienty Psychiatrické nemocnice Bohnice z oddělení závislostí. Opakující se témata byla identifikována napříč téměř všemi rozhovory. Výsledky výzkumu ukázaly hlavní emoční ladění a témata, která se ukazují opakovaně u pacientů se závislostní problematikou. To nám umožňuje lépe porozumět jejich životním příběhům a mohou být užitečné pro terapeutickou práci s nimi. Obzvláště s těmi, kteří jsou teprve na začátku léčby a stále se rozhodují, jestli skutečně chtějí po zbytek svého života abstinovat a zbavit se své závislosti. Jako hlavní a nejčastější téma se ve snech u všech pacientů objevovalo téma strachu, (až na jeden rozhovor). Dalším ústředním tématem byla recidiva, při které pacienti aktivně recidivují, nebo se k recidivě připravují například sháněním drog, nakupováním injekčních stříkaček či snahou kontaktovat osobu za účelem získání drog.

Touto prací chci obohatit práci se závislými pacienty, při níž se často využívá hojně adiktologický přístup léčby a zapomíná se na práci terapeutickou. A proto vnímám, že práce s těmito tématy, která se objevovala ve snech pacientů, by mohla mít vliv na úspěšnost jejich léčby, obzvláště by se těchto témat dalo využívat pro práci s motivací klientů, která bývá považována často za velmi nízkou.

5 POUŽITÉ ZDROJE

Antrobus, J. (1991). Dreaming: Cognitive processes during cortical activation and high afferent thresholds. *Psychological Review*, 98(1), 96-121.

Antrobus, J. (1993). Dreaming: Could we do without it? In A. Moffitt, M. Kramer & R. Hoffman (Eds.). *The functions of dreaming* (pp. 549-558). Albany: State University of New York Press.

Araujo, RB., Oliveira, M., Piccoloto, L., & Szupszynski, K. (2003). Dreams and craving in alcohol addicted patients in the detoxication stage. *Revista de Psiquiatria Clínica*, 31(2), 63-69.

Bargh, J. (2007). Social psychological approaches to consciousness. In P. D. Zelazo, M. Moscovitch & E. Thompson (Eds.). *The Cambridge handbook of consciousness* (pp. 555-570). New York: Cambridge University Press.

Bargh, J. A., Chen, M., & Burrows, L. (1996). Automaticity of social behavior: Direct effects of trait construct and stereotype activation on action. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71(2), 230-244.

Blagrove, M. (1992). Dreams as a reflection of our waking concerns and abilities: A critique of the problem-solving paradigm in dream research. *Dreaming*, 2(4), 205-220.

Blagrove, M. (1996). Problems with the cognitive psychological modeling of dreaming. *Journal of Mind and Behavior*, 17(2), 99-134.

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.

Brown, A. E. (1936). Dreams in which the dreamer knows he is asleep. *The Journal of Abnormal and Social Psychology*, 31(1), 59-66.

Busink, R., & Kuiken, D. (1996). Identifying types of Impactful Dreams: A replication. *Dreaming*, 6(2), 97-119.

Carney, P. R., Berry, R. B., & Geyer, J. D. (2004). *Clinical sleep disorders*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

Carskadon, M. A., Mitler, M. M., & Dement, W. C. (1974). A comparison of insomniacs and normal: Total sleep time and sleep latency. *Sleep Research*, 3, 130.

Cartwright, R. (1978, December). Happy endings for our dreams. *Psychology Today*, pp. 66-67.

Cartwright, R. (1992). "Masochism" in dreaming and its relation to depression. *Dreaming*, 2(2), 79-84.

Cartwright, R. (1996). Dreams and adaptation to divorce. In D. Barrett (Eds.). *Trauma and dreams*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Cartwright, R. D. (1974). The influence of a conscious wish on dreams. A methodological study of dream meaning and function. *Journal of Abnormal Psychology*, 83(4), 387-393.

Christo, G., & Franey, C. (1996). Addicts' drug-related dreams: Their frequency and relationship to six-month outcomes. *Substance Use & Misuse*, 31(1), 1-15.

Cohen, D. B., & Wolfe, G. (1973). Dream recall and repression: Evidence for an alternative hypothesis. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 41(3), 349-355.

Colace C. (2004). Dreaming in addiction: A study on the motivational bases of dreaming processes. *Neuro-Psychoanalysis*, 6(2), 165-179.

Colace C. (2010). Drug Dreams in Mescaline and LSD Addiction. *The American Journal on Addictions*, 19(2), 192.

Crick, F., & Mitchinson, G. (1983). The function of dream sleep. *Nature*, 304, 111-114.

Crick, N. R., & Dodge, K. A. (1994). A review and reformulation of social information processing mechanisms in children's social adjustment. *Psychological Bulletin*, 115(1), 74-101.

DeCicco, T.L. & Higgins, H. (2009). The dreams of recovering alcoholics: Mood, dream content, discovery, and The Storytelling Method of Dream Interpretation. *International Journal of Dream Research*, 2(2), 45-51.

Dement, W. C., & Wolpert, E. A. (1958). The relation of eye movements, body motility, and external stimuli to dream content. *Journal of Experimental Psychology*, 55(6), 543-553.

Domhoff, G. W. (1985). *The mystique of dreams*. Berkley: University of California Press.

Domhoff, G. W. (1996). *Finding meaning in dreams: A quantitative approach*. New York: Plenum.

Evans, C. (1984). *Landscapes of the night: How and why we dream*. New York: Viking.

Farthing, G. W. (1992). *The psychology of consciousness*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Fisher, S., & Greenberg, R. (1977). *The scientific credibility of Freud's theories and therapy*. New York: Basic Book.

Fisher, S., & Greenberg, R. (1996). *The scientific appraised*. New York: Wiley.

Foulkes, D. (1985). *Dreaming: A cognitive-psychological analysis*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.

Foulkes, D. (1993). Data constraints on theorizing about dream function. In A. Moffitt, M. Kramer & R. Hoffman (Eds.). *The functions of dreaming*. Albany: State University of New York Press.

Freud, S. (1933/1965). Revision of the theory of dreams. In J. Strachey (Ed. And Trans.). *New introductory lectures on psychoanalysis* (Vol. 22, Lect. 29). New York: Norton. (Česky: *Sebrané spisy 15: Nová řada přednášek k úvodu do psychoanalýzy*. Praha: Psychoanalytické nakladatelství, 1997.)

Freud, S. (1998). *Výklad snů: O snu*. Praha: Psychoanalytické nakladatelství. ISBN 8086123073.

Hall, C. S. (1947). Diagnosing personality by the analysis of dreams. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 42(1), 68-79.

Hall, C. S. (1953). A cognitive theory of dream symbols. *The Journal of General Psychology*, 48(2), 169-186.

Hall, C. S., & Nordby, V. J. (1972). *The individual and his dreams*. New York: NY. Signet.

Heaton, K. J., Hill, C. E., Hess, S. A., Leotta, C., & Hoffman, M. (1998). Assimilation in therapy involving interpretation of recurrent and nonrecurrent dreams. *Psychotherapy*, 35(2), 147-162.

Hobson, J. A. (1997). Dreaming as delirium: A mental status analysis of our nightly madness. *Seminars in Neurology*, 17(2), 121-128.

Kihlstrom, J. F. (2007). Consciousness in hypnosis. In P. D. Zelazo, M. Moscovitch & E. Thompson (Eds.). *The Cambridge handbook of consciousness* (pp. 445-479). New York: Cambridge University Press.

King, D.B. & DeCicco, T.L. (2007). The Relationships Between Dream Content and Physical Health, Mood, and Self-Construct. *Dreaming*, 17(3), 127-139.

Kuiken, D., & Sikora, S. (1993). The impact of dreams on waking thoughts and feelings. In A. Moffitt, M. Kramer, and Hoffman, R. (Eds.). *The Functions of Dreaming* (pp. 419-476). New York: State University of New York Press.

Laberge, S. (2007). Lucid dreaming. In D. Barrett & P. McNamara (Eds.). *The new science of dreaming, Vol. 2: Content, recall, and personality correlates* (pp. 307-328). Westport, CT: Praeger Perspectives.

Lesage, A. D., Morissette, R., Fortier, L., Reinhartz, D., & Contandriopoulos, A. (2000). Downsizing Psychiatric Hospitals: Needs for Care and Services of Current and Discharged Long-Stay Inpatients. *Canadian Journal of Psychiatry*, 45(6), 526-532.

Levin, R., & Nielsen, T. A. (2007). Disturbed dreaming, posttraumatic stress disorder, and affect distress: A review and neurocognitive model. *Psychological Bulletin*, 133(3), 482-528.

Liu, L., & Ancoli-Israel, S. (2006). Insomnia in the older adult. *Sleep Medicine Clinics*, 1(3), 409-421.

Loomis, A. L., Harvey, E. N., & Hobart, G. A. (1937). Cerebral states during sleep as studied by human potentials. *Journal of Experimental Psychology*, 21(2), 127-144.

Loredana, S., Pascu, Perri, D., Vlad, B. A., Ciubara, A., Marilena, M., and Virginia, M. (2019). The Effects of Blue Light in Modern Society. *Brain: Broad Research in Artificial Intelligence* [online]. 10, 5-11 [cit. 2019-11-26]. ISSN 20673957.

Maquet, P. (2000). Functional neuroimaging of normal human sleep by positron emission tomography. *Journal of Sleep Research*, 9(3), 207-231.

Looney, M. (1972). The dreams of heroin addicts. *Social Work*, 17(6), 23–28.

Mass, J. B. (1998). *Power sleep: The revolutionary program that prepares your mind for peak performance*. New York: Harper Collins.

Miovský, M. (2006). *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada. ISBN 80-247-1362-4.

Nielsen, T. A., & Stenstrom, P. (2005). What are the memory sources of dreaming? *Nature*, 437(7063), 1286-1289.

Nolen-Hoeksema, S. *Psychologie Atkinsonové a Hilgarda*. Vyd. 3., přeprac. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0083-3.

Roffwarg, H. P., Herman, J. H., Bower-Anders, C., & Tauber, E. S. (1978). The effects of sustained alterations of waking visual input on dream content. In A. M. Arkin, J. S. Antrobus & S. J. Ellman (Eds.). *The mind in sleep*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.

Salamy, J. (1970). Instrumental responding to internal cues associated with REM sleep. *Psychonomic Science*, 18(6), 342-343.

Schredl, M. (2007). Dream recall: Models and empirical data. In D. Barrett & P. McNamara (Eds.). *The new science of dreaming, Vol. 2: Content, recall, and personality correlates* (s. 79-114). Westport, CT: Praeger Perspectives.

Sharma, M., Patel, S., Choudhary, S., & Acharya, U. R. (2020). Automated Detection of Sleep Stages Using Energy-Localized Orthogonal Wavelet Filter Banks. *Arabian Journal for Science and Engineering*, 45(4), 2531-2544.

Solms, M. (1997). *The neuropsychology of dreams: A clinicoanatomical study*. Mahwah, NJ: Erlbaum.

Stoerig, P. (2007). Hunting the ghost: Toward a neuroscience of consciousness. In P. D. Zelazo, M. Moscovitch & E. Thompson (Eds.). *The Cambridge handbook of consciousness* (pp. 707-730). New York: Cambridge University Press.

Witkiewitz, K., Marlatt, G. A., & Walker, D. (2005). Mindfulness-Based Relapse Prevention for Alcohol and Substance Use Disorders. *Journal of Cognitive Psychotherapy: An International Quarterly*, 19(3), 211-228.

Wolfson, A. R., & Armitage, R. (2008). Sleep and its relationship to adolescent depression. In S. Nolen-Hoeksema & L. Hilt (Eds.). *Handbook of depression in adolescents* (pp. 279-302). New York: Taylor & Francis.

6 PŘÍLOHY

Příloha číslo 1 – schválení výzkumu etickou komisí PNB

	Psychiatrická léčebna Bohnice
	státní příspěvková organizace
	Etická komise
	Ethics Committee of the Psychiatric Hospital Bohnice
	Ústavní 91, 181 02 Praha 8, tel: 284016111
e-mail: etickakomise@plbohnice.cz, www.plbohnice.cz	

Titl: Vážený pan Bc. Patrik Lička

Etická komise PNB schvaluje žádost o provedení výzkumu panu Bc. Patriku Ličkovi, podanou dne 12.1.2020. Výzkum bude vypracován na pavilonu 18, kde je výše jmenovaný zaměstnán na pozici terapeuta a výsledky výzkumu budou anonymně využity při psaní diplomové práce.

Jsem s pozdravem

Psychiatrická léčebna Bohnice
Etická komise
Ústavní 91, 181 02 Praha 8.
Tel: 28 4016111
e-mail: eticka.komise@plbohnice.cz
www.plbohnice.cz

V Praze dne 20.3.2020

MUDr. Richard Krömbholz, MBA
předseda EK PLB P-8

Příloha číslo 2 – Přepisy rozhovorů

Zde přikládám přepisy rozhovorů, které neprošly jazykovou korekturou.

Pacient číslo 1

1 R: No hodně se mi tam objevují mojí rodinní příslušníci v těch snech a vlastně skoro pořád buď
2 se tam objevuje máma nebo brácha nebo táta, ačkoliv už jsou všichni relativně dávno po smrti.
3 Brácha je 10 let po smrti stejně jako máma a táta je po smrti už 30 let. No a pak se tam ještě
4 hodně často objevuje moje expřítelkyně, teda jedna z těch expřítelkyně. Protože s ní jsem měl
5 nejlepší vztah, tak ta je tam hodně. A pořád hodně se to točí okolo rodnýho domu, kde jsem
6 se narodil a ten vlastně už nemáme 20 let a paradoxně se mi o tom zdá jakoby nevím, jestli říct
7 roky zrovna, ale takový 2-3 roky se mi o tom zdá, kdežto před 10 lety zpátky jsem takovéhle
8 sny neměl. Přitom už tehdy to bylo daleko čerstvější teď je to daleko dál a skoro furt se mi o
9 tom teď vzdá objevuje se tam i práce, pracovní prostředí, kde pracuju a už i pavilon 18 teďkon,
10 což je čerstvý. No a ty sny jsou takový vždycky se tam děje prostě psycho věci nebo jak to
11 nazvat. Je to vždycky takovej nervák je to hrozně divný a jsou tam bizarní situace, na které se
12 pokusím později vzpomenout a je to prostě takový. Není to prostě nějaký horor, kde se děje
13 nějaká krev, ale kde se dějou psycho věci, prostě na hlavu.

14 T: Když říkáte na hlavu, jak Vám je v těchto situacích, kdybyste se měl zaměřit na emoce, které
15 to doprovázejí?

16 R: Vyvolává to ve mně deprese a úzkosti a takovej prostě zoufalej stav prostě zoufalství a je mi
17 to nepříjemný jako hodně. Jsem v hrozném stresu z těch snů je mi to jako hodně nepříjemný, je
18 to hrůza, je to divný pořád se tam něco děje jsem z toho zmatenej a nevím, co si o tom mám
19 myslet. A vždycky tam jsou i takové nepříjemné situace. My jsme měli dřív kočky a psa a prostě
20 se tam objevují takové scénáře, kde táta umírá v tom rodném domě. Přitom umřel v nemocnici,
21 ale já ho viděl v té posteli, na které on spal anebo ty kočky tam leží prostě mrtvý a já to musím
22 v tom snu řešit. Jakože je musím pohřbít o tom psu se mi zdá taky hodně toho jsem měl rád byl
23 to takovej boxer. Hodně se mi zdá o mém domě. Kde jsem se narodil, ale my jsme o něj teď
24 přišli. Museli jsme ho prodat, protože jsme měli dluhy. A v tom domě je neustále bordel. Já ho
25 musím pořád uklízet je to jako velkej stres. Mámě to je jedno a jsou takový hnusný věci, já
26 nevím, jakože tam je něco shnilého plesnivého a já to musím uklízet. Já jsem tam dříve uklízel,
27 protože máma nebyla uklízecí typ a měla starostí fůru. Já jsem byl tím dost vyčerpanej, že jsem
28 to musel dělat. Objevují se tam prostě postavy, které znám i neznám a jsou tam vždycky věci,
29 jakože chodím někde nahatej a pořád hledám nějaký oblečení, abych nepobuřoval veřejnost, že
30 chodím nahatej (smích).

31 T: V tom snu to je jaký, když si uvědomujete, že jste nahý?

32 R: No jako strašně se snažím sehnat nějaký kus oblečení, abych se mohl oblíct konečně a je to
33 nadlouho já prostě chodím chodím a pořád nic a pak najdu, já nevím, pak najdu ponožky a pak
34 nakonec třeba najdu i nějaký kalhoty a v závěru se třeba i obleču.

35 T: Takže postupem času sbíráte kousky svého oblečení?

36 R: Jo a působí to na mě takovým prostě stresovým dojmem, že se pořád něco děje a pak se tam
37 objevují neznámí lidé, hlavně holky v drtivé většině. Jakože s nimi chci mít sex prostě, třeba se
38 svlečou něco takového a dost často k tomu ani nedojde, ale jsou svlečený kolem mě prostě
39 prostě a ono je to takový prostě, jak na to teď myslím, takže jsem z toho takovej ne jako
40 rozhozenej, ale takovej prostě zkrátka rozhozenej. Ne jako moc jenom, jak o tom mluvím, tak
41 na mě doléhá ta atmosféra z těch snů.

42 T: Mohli bychom se nyní zaměřit na to, že byste popsal jeden konkrétní sen, abychom se bavili
43 o konkrétním snu.

44 R: Jo určitě, a ještě jedna věc, a to je důležitý, každou chvíli se mi zdá o alkoholu. Dneska taky
45 a já vždycky je to tak, že poruším abstinenci nebo i normálně piju a mám z toho hrozný stavy
46 daleko horší, než kdy jsem, kdy míval v normálním životě jsou to normálně psychotický stavy,
47 kdy mám pokoj naruby nakřivo lidi mají naruby obličej až skoro hororový to je.

48 T: Takže vás to děsí máte z těchto obrazů strach?

49 R: Jo děsí mě a jsem z toho jakoby zmatenej. Neříkám, že jsem vyděšenej k smrti, ale spíš mi
50 to ta hlava nebere říkám si, co to je. Proboha, co se to děje, co je to za lidi a takový věci. Tak
51 se zaměříme na nějaký konkrétní sen, jak jste říkal.

52 T: Ano na nějaký sen, co se vám často opakuje.

53 R: S tím pitím se mi objevuje docela dost, a protože ty sny dost vypouštím a zapomínám tak o
54 nich nedokážu moc říct, ale tématicky jsou si dost podobný, takže to dokážu. No většinou to je,
55 že prostě, že piju někde nějaký alkohol, pardon já se neubráním, nevím, proč pořád používám
56 to prostě normálně ho nepoužívám a nyní ho používám v každé druhé větě. Asi je to tím, jak
57 na to hodně myslím, a tak ty sny jsou postavený na tom, že se objeví nějaký alkohol a já ho ani
58 pít nechci. Pak ho nakonec vypiju. Cítím tam pocity viny a někdy i radost, a protože mám sny
59 takovýhle temný tak to není dobrý nikdy, ani jeden z nich nebyl vyloženě dobrej, že bych si ho
60 užil. Možná tam chvíli pařím na nějakém festivalu, ale pak je to už nějaký noční můry, strachy
61 z toho prostředí a tak. Takže já jsem měl asi 3 dny zpátky sen, co se mi opakovaně vrací. Já
62 jsem bydlel v podnájmu. Jakoby asi 3 roky zpátky naposledy, ale ještě ho mám schovanej pro
63 všechny případy a tomu pánovi platím nějakou malichernou částku, protože tam mám schovaný
64 věci. A zdálo se mi, že mi tam přinesli kámoši flašku vína a já jsem ji vypil no a ráno jsem se

65 probudil. Měl jsem hrozný stav opravdu hrozný mnohem horší, než jsem zažíval ve
66 skutečnosti. No a prostoupený takovým hrozným pocitem viny a zmaru takový zoufalství
67 takový hluboký zoufalství, jakože z toho nejde vyjít ven a tady už nešlo o ten alkohol, ale šlo o
68 ty stavy, co jsem v tom měl, takže to bylo hrozně bezvýchodný a temný a ono to takhle možná
69 zní banálně, nebo ne banálně oni to jsou nepříjemný pocity samozřejmě, ale člověk si pod tím
70 představí zrovna bezvýchodná situace jsem třeba bez práce to se nedá popsat to není stejný
71 tohle je opravdu hluboký pocit, takovýho jako, že je prostě konec a už není nic. Ne že bych
72 umíral, ale jako bych přišel o duši a je to strašně nepříjemný. Já se snažím z toho snu vždycky
73 nějak dostat, moc to nejde. Teď tam kolem mě jsou ty kámoši oni zase přijdou s flaškou. Jako
74 já vím, že se to teď hodně vztahuje na ten alkohol, i když mám pocit, že to s tím úplně nesouvisí.
75 Takže se zase dostanu do nějakýho opilýho stavu a jedeme na nějaký koncert já mám furt tu
76 divnou náladu, i když trochu lepší a znovu se tam opíjím.

77 T: Na tom koncertě se znovu opijíte?

78 R: Jojo na tom koncertě.

79 T: takže jestli Vás zatím správně chápu, sen začíná na tom bytě, který si držíte a tam za vámi
80 přijdou kamarádi, kteří vám přinesou flašku vína. Tu vypijete, spustí se vám ty špatné stavy, o
81 kterých jste mluvil a poté s nimi jedete na nějaký koncert?

82 R: Jo jakoby teď si to tam úplně trošku nepamatuju, co se tam dělo. No jako muzika, ale neměl
83 jsem z toho úplně dobrý pocit, že tam jsem. Pak jsme v nějaký hospodě a najednou sem na
84 chalupě v XXXXX to je chalupa, kterou později sebrala voda v roce 2002 a tam je nějaká
85 hospoda ve stylu 80let prostě taková klasická hospoda mají tam okýnko, kterým podávají
86 lahváče. Já tam mám vždycky takovej melancholický pocit pro změnu, protože se mi tam líbí,
87 protože ta hospoda mi připomíná dětství prostě, když jsme tam chodívali pro limonády do
88 síťovky a tak prostě a zároveň se do toho mísí ta vína a pocit té špatnosti a toho chlastu, že mám
89 prostě takovej úzkostnej divnej stav, že ten svět je prostě takovej divnej no.

90 T: Takže tam se to jakoby mísí u té chalupy se jednak cítíte dobře, protože vám to připomíná
91 dětství, ale zároveň výčitky z toho alkoholu a těch špatnejch stavů, co přicházejí.

92 R: Jo takhle to mám no takhle. Ono to připomíná ty stavy, o kterých potom píšu třeba do deníku,
93 jako v realitě je neprožívám, ale hlavně v těch snech a pak jdeme nějakým lesem k řece dolů.
94 To je takovej les takovej hezkej borovej les. A já tam pořád cítuju v sobě takovou divnou
95 melancholii jakoby to je takovej stav, já nevím k čemu bych to přirovnal ani z poloviny, to je
96 takovej já jsem o tom psal tenkrát do deníku a je to já tomu říkám zlatavej stav, to je jakoby
97 vám všechno trochu svítilo, ne ono to hraje těma barvama, ale je to jako byste byl okouzlený
98 jako očarovanej omámený.

99 T: Tím lesem jste očarovanej?
100 R: Jojo tím lesem.
101 T: Co vám připomíná ten les proč zrovna borovej les vás očarovává?
102 R: No on mě straší já na to prostě nemůžu přijít a já takovýhle flash backy z takových snů mám
103 zpátky i v realitě. Teď jsem je teda delší dobu neměl, protože jsem pořád v nějaké společnosti.
104 Mně společnost dost pomáhá rozptýlit mě od depresí úzkostí a tak obecně. Ale vzpomínám si
105 prostě nic se tam nepříhodilo a melancholický obrazy přírody a vůbec fascinování přírodou ve
106 mně vyvolává bohužel hrozný pocity melancholie a životní ztracenosti a objevují se tam ty silný
107 pocity, který mám ve snech se mi objeví i takhle v realitě a to mě hrozně děsí. Já z toho
108 dostávám paniku začnu mít paniku, ačkoliv nic třeba strach z toho, že ztratím rozum, že přijdu
109 o rozum nebo třeba, že se zblázním a něco provedu třeba.
110 T: Ano takže vás ten les, jak je hezkej tak vás učarovává, tak vám tím škodí. Přivádí vás to do
111 toho pocitu ztracenosti.
112 R: Jo já jsem to měl rád, kdy si, než jsem začal mít deprese a úzkosti. Pak se to otočilo o 180
113 stupňů. Já to vlastně pořád mám rád, ale teď mi to škodí. No a pak sejdeme z toho lesa dolů
114 k řece a tam jsou nějaký lidi stojí tam u řeky mají tam nějaké stánky, tak si tam dávám nějaké
115 nudle a kupuju si věci. Ty lidi se mě ptají na opravdu divný věci nepamatuju si co, ale prostě
116 na nějaký úplný magorismy.
117 T: Vzpomínáte si na nějaký?
118 R: No právě, že si nevydoluju nic.
119 T: A třeba jak ty lidi, kteří se vás ptají vypadají?
120 R: Celkem normálně tady u těch stánku normálně. Ale kolem jsou zase nějaký nahý lidi jo.
121 Zase mě tam svádí nějaká holka a tohle to. Jo jojojo a já mam sebou expřítelkyni a svádí mě
122 nějaká jiná holka a ex na mě hrozně žárlí a je na mě hrozně vzteklá a tohle to. Snaží se mi to
123 oplatit nějakým způsobem. Začne koketovat s nějakým klukem mám pocit. A já se s ní přesto
124 nakonec s ní vyspím.
125 T: S vaší expřítelkyní?
126 R: Nene s tou holkou co mě tam svádí, ale já to mám vždycky cvaklý, že ona je nahá a já se
127 probudím vedle ní, ale teď si nepamatuju přímo ten styk s prominutím nebo něco takového jo.
128 Takže to mám často jo a pak mám takových spíš 60 % jakoby, že se tam něco takového děje,
129 ale nevím, že by to proběhlo ten styk bych tak řekl.
130 T: Takže se probudíte vedle té ženy všechno nasvědčuje tomu, že jste měli sex, ale vy si
131 nepamatujete, jestli jste ho vážně měli.

132 R: Tak a je to spíš víc pak mám, kdy sny kdy vím, že něco proběhlo, ale jak říkám, je to spíš 60
133 na 40 že si to nepamatuju nebo spíš i 30, že jo. Dost často se to tam objevuje, někdy naopak
134 zase toužím se vyspat s tou svojí ex a někdy k tomu taky nedojde třeba no a prostě blázelec.
135 Pak se tam někdy objevuje ta maličká holčička, co jsem jí vychovával té expřítelkyně dítě, ale
136 není biologicky moje a tak to tam taky někdy vystupuje, ale to celkem nic není nic specifického
137 a, že chodí ke mně a říká mi tati, což už dneska neplatí no.

138 T: Pamatujete si, co měla na sobě?

139 R: Nějaký tričko a tepláky

140 T: Takže byla normálně oblečená?

141 R: Jojo normálně oblečená

142 T: Ve snech se vám objevují pouze nahé ženy, které s vámi flirtují ostatní ne?

143 R: Jo, se kterýma buďto chci spát já, anebo oni chtějí spát se mnou, ale bývá to víceméně
144 pravidlem. Každý sen bývá takhle v každém snu bývají takovýchle věci. Takže tam prostě cítím
145 takovou prostě nevím, jak to říct slušně no... nadrženosť (smích). Jo, takže no a pak no ježiš
146 marja mně se z toho úplně vaří mozek a hodně tohle taky. Potom hodně práce v hotelu, kde
147 pracuju a zase stresující situace, prostě v půl 5 ráno přijede čekáme pořád čekáme na příjezd
148 obrovské skupiny lidí já nevím třeba 80 lidí, který musíme ubytovat a přijmout na té recepci a
149 je to zahlcující. Všude jsou nějaký papíry, všude tam je nějaký čurbes a já to tam musím
150 srovnávat potom tam nejdou počítače nic nejde nic nefunguje do toho tam přijde další lidi, jako
151 z personálu, kteří chtějí pořád na mě něco chtějí, do toho přijde ta skupina. Já to musím celé
152 zvládnout sám, takže strašnej stres a tak dále to se mi taky zdává...

153 T: A tento obraz navazuje na předchozí u té vody?

154 R: Ne to jsem odbočil

155 T: Můžeme se ještě vrátit k tomu předchozímu snu?

156 R: Jojo potom ta voda no tam to pak dál už tak nějak končí tam se už dál nic moc neděje. Tam
157 to přeskóčí do jiného snu, to jsem měl tak 14 dní zpátky tohle to a to skočí na jinej sen, jako
158 jsem začal popisovat.

159 T: Takže já bych se rád ještě doptal. Něco si v tom snu ve stánku kupujete vzpomínáte co?

160 R: Jojo kupuju si tam jídlo a kupuju si tam nějaký předměty. Já nevím, co to je, ale nějaký
161 šperky prstýnky, možná kamínky na šňůrce.

162 T: takové ty léčivé kameny?

163 R: Jojo takovýchle nebo takové duhové na krku jakoby a možná ještě jedlý kaštiny tam jsou
164 vždycky.

165 T: Jak vnímáte ty jedlé kaštiny, proč zrovna ty?

166 R: No nevím ani je nejm jenom je vidím a cítím. Normálně je jím, ale v tom snu je jenom vidím
167 a nekoupím si je tam. Je to tržnice, která vypadá, jako ta, co bývala v Mariánkách jakoby, ale
168 je u té vody. Možná jsou tam nějaký, počkat co to tam bylo, takový vánoční františky, protože
169 když jsem byl malej, tak jsme je rozpálili a tohle to. Je to pořád takové okouzující, že jsem tím
170 takovej okouzlenej. Mám takovej očarovanej pocit.

171 T: je to ten podobný očarovaný pocit, který jste popisoval v tom borovém lese?

172 R: No jo, ale není to taková. Není tak intenzivní no, jak tam jsou ty lidi. Právě to mi přijde divný
173 v tom snu, protože já ho tam vnímám, jakože to je hrozně divný, že ty lidi jednájí absolutně
174 iracionálně, absurdně a bizarně. Objevují se tam takový věci, že i další lidi tam chodí nahatý,
175 nebo že tam je takový divný auto, co plave po vodě anebo tam přijede někdo traktorem nějakým
176 s ozubenýma kolama. Snažím se to připodobnit k tomu divnému, co se tam odehrává. Tohle to
177 kecám snažím se najít a nějak to přiblížit.

178 T: takže se tam objevují i další nazí lidé, krom těch, se kterými chcete mít vy nebo oni sex?

179 R: Jo objevují, ale daleko míň. Daleko míň to už je jen sem tam občas.

180 T: To jsou ženy muži?

181 R: No to jsou zase většinou ženy chlapa si tam nějak nemůžu vybavit, ale jo. Je já se vždycky
182 dostávám do takových stavů, že to na mě působí trochu i tady takhle, jak jsem. Co to tam ještě
183 je, co mi tam tak strašně vadí. Jo vždycky se tam ještě někdo topí, nebo se topím já, jestli od
184 toho můžu teď trochu odbočit. Protože k těm stánkům stejně už nic nevymyslím teďkon.

185 T: to topení probíhá v té řece u stánků?

186 R: Jo dost často to probíhá v nějaké řece nebo rybníku, že se topím já nebo se topí někdo jinej.
187 A já je musím tahat naposledy jsem takhle musel tahat expřítelkyni, protože jsem ji zahlídl, jak
188 je na dně bazénu, jak je na dně a už se nehýbe, tak jsem pro ni skočil šipku a vytáhl jsem ji. Ale
189 já to zaklepu, pardon já musím(smích), (pacient s OCD). Musím na železo, protože to neshoří
190 a tak. V drtivé většině, co se mi zdály tyhle sny tak dopadly dobře a ty lidi se mi neutopili a ten
191 člověk se vždycky nakonec probral, i když to už vypadalo že už ne. Nebo to minimálně nemá
192 konec, ale nikdy se mi v tom nezdálo, že by ten člověk umřel. To se snad nestalo.

193 T: Jak jste prožíval tohle zachraňování?

194 R: No tohle to bylo strašný. Naprosto příšerný naprostý děs strašně mi z toho bylo zároveň jsem
195 měl strach a paniku, že prostě umře a zároveň jsem nevěděl co mám dělat a skočil jsem do ní
196 teda pro ní jo. Jen mě to strašně strašně vyděsilo, je to strašnej strach jako hrůza, jako když vás
197 někdo chce zabít. Jako když na vás má někdo napřaženou kudlu a chce vás zabít takovej strach
198 hroznej.

199 T: Takže jste cítili velmi silný strach.

200 R: Jojo úplný sevření na hrudi. Mě takhle v jednom snu spadla ta Kristýnka, co jsem ji
201 vychovával 4 roky podle scénáře, kterej ani nechci vyslovit, ale můžete to nechat zaplý já to
202 neřeknu jakým způsobem přesně a ona spadne do řeky a zmizí úplně. Jo a ten sen prostě takhle
203 skončí a já nevím, jestli jsem ji vytáhl nebo, ale ten sen takhle skončil, jako kdybych to vůbec
204 nepřijal v té hlavě a ona jenom padá do té vody jo, jako miminko mě to děsilo dlouho strašilo
205 mě to v mysli ještě dlouho tak jsem si řekl, jako byla jako miminko no spíš jako batole až když
206 byla větší tak jsem si řekl jakoby. Ale stejně se na ni pamatuju to je starej sen, co se mi tu vrátilo
207 ve snech. Já jsem už o tomhle snu psal do deníku a bavil se o tom s terapeutkou a myslím, že
208 se mi tohle promítá i do toho mého OCD. Není to jenom následkem těch snů jo je to vlastně
209 skoro jediná věc, kterou mám v OCD ze snu no a takhle. A jinak se mi zdá

210 T: Já bych se vás ještě doptal, jestli dokážete rozeznat denní dobu, kdy jste byl v bytu, v lese,
211 na koncertě na trhu zkusil byste si vzpomenout?

212 R: Jo dokázal, takže ten sen začínal v bytě, co si držím v tom XXXXXX. No to je prostě jedno,
213 že jsem řekl, kde to je. (smích) Ale mně to nevadí.

214 T: jméno toho místa do přepisu toho místa neuvedu.

215 R: No mě to tak hrozně nevadí. Mě to jako baví takhle vám nějak přispět nebo podobně. Ale
216 abychom se vrátili začínám v bytě a je noc. Jojo to je, jak vypiju první flašku. Pak jako se
217 probudím a je brzy ráno takovýto kdy už to slunko nakukuje a tak.

218 T: Takže jste v bytě vypijete flašku vína máte špatné stavy a probouzíte se někdy za svítání.

219 R: Myslím, že jsem si tam zapínal nějaký CD něco takového. Já mám rád tu hudbu, pak přišli
220 ty kámoši je takový světlo. Řekl bych, že je tak 8-9 dopoledne. A pak jsme najednou v té XXX,
221 kde je nejslunečnější tam je vyloženě takovej ten hyc jo, vlhko lidí v tílkách a zpocení. Jsem
222 zapomněl, že tam seděli takový ty klasický typy vesnický. Buďto dědkové, anebo padesátníci,
223 co nosili tílko a trenýrky jako bylo ve slunce seno, jak to nosil ten a ty tam sedí a popíjejí ty
224 lahváče a je tam ten hic. Takovej ten pařák a bereme nějaký ty tašky a jdeme ven potom, když
225 jsme v tom lese tak je pořád den. Svítí tam to slunce přes stromy a dělá tam takové ty pásy toho
226 světla. Sejdeme k řece a tam je nějaký divný počasí tam je taková šedomodrá obloha, ale není
227 to zataženo, ale je to takové temno, ale není tma. Je to prostě taková polární noc, jakože vidím,
228 že ty lidi jsou v takovém trošku stínu nebo něco takového a takže noc je jenom tam na začátku
229 pak je den a tohle je takový takový tmavý no přitímí jakoby takový modravý šedomodravý
230 neurčitý, ale časově bych t o dal kolem 5-6.

231 T: Cítíte tam stále teplo?

232 R: Ne teplo ne, když nad tím teď přemýšlím, tak ne, není ani zima je to takové neurčité. Nevím,
233 jak to popsat ani teplo ani zima ani vítr je to neutrální, jako bych nic necítil.

234 T: Napadají vás nějaké vůně, které jste cítil v tom snu?

235 R: Vůně to mám právě normálně. Na ty hodně zaměřenej a ty vůně ve mně spouští stavy, který
236 mívám v těch snech, ale tam v tom snu ty bláho snažím se to vybavit. Možná no cítím tam
237 hodně vodu z té řeky a kouř od ohňů. To jsem zapomněl říct je tam hodně ohňů od těch stánků.

238 T: Byl ten oheň ohraničený, jako ohniště, nebo to bylo ve stánku?

239 R: Byly to táboráky, ale já si teď nejsem úplně jistej, ale cítím tam ten kouř. Ale když jdu lesem
240 tak tam nic necítím v hospodě také ne. Já si to zkusím ještě vybavit v tom snu, to je ale asi
241 všechno.

242 T: Říkal jste, že jste tam šel na koncert. Co se dělo na tom koncertu a jak jste se tam cítil?

243 R: Tak tam byli lidi a tam jsme trošku, jakoby no trsali no a pak se to useklo vlastně nic byla
244 tam kapela pódium lidi a trošku tam trsáme a nic.

245 T: Vzpomenete si na druh muziky, který tam hrál?

246 R: Taková normálka takovej nějakěj rock, dobrej rock a lidi tam byli a nebylo to ale nařezaný,
247 jakože se tam dalo těma lidma chodit no.

248 T: Nebyla to mačkanice mohl jste se tam volně pohybovat.

249 R: Jo a my jsme stáli na konci. Byli jsme 4 vedle sebe.

250 T: Vy a 3 kamarádi, zde se vaše expřítelkyně ještě neobjevovala?

251 R: Ne tam ne ty kamarádi no jeden z nich byl, kterýho znám leta, ale my máme spolu teď
252 problém no. Tak teď tam byl a objevil se potom i v té hospodě, ale u té vody si ho už nepamatuju
253 jen, že byl v té hospodě pro to pivo. Přijel pro mě do toho bytu pak byl ještě v hospodě a pak
254 byl ještě na tom koncertě a pak už ne.

255 T: Takže jste byl v bytě hospodě a potom koncert?

256 R: Jéžiš marja ne, v bytě na koncertě v hospodě ještě před tím tržištěm. Potom byl les a tržiště.

257 T: jaké pro vás bylo, když se tam objevil ten kamarád, se kterým máte problém, jak tomu
258 rozumíte? Co to ve vás vyvolává, že se tam objevil?

259 R: No tak, že se tam objevil. Já jsem nebyl moc rád. Mám k němu nedůvěryhodnej vztah. Není
260 to, že bychom si nerozuměli my si rozumíme docela, ale mám k němu nedůvěryhodnej vztah
261 prostě.

262 T: Co se odehrávalo v té hospodě?

263 R: No v hospodě jsme si vzali lahváče. On si ho tam otevřel první já až potom, ale nechtěl jsem
264 se napít, ale nakonec jsem se napil, protože mi přišlo, že to bude dobrý, že to můžu udělat, že
265 to bude jedno. Jo aha už vím. Řekl jsem si stejně už si včera vypil flašku vína, takže to je jedno
266 jakoby. Tak si tady aspoň trochu užiju a něco na ten způsob, a protože mě to otupí tak mi prostě
267 to bylo jakoby jedno a měl jsem hrozně hezkou euforii, že ta hospoda vypadala takhle hrozně

268 dobře jako starý hospody, jako ze začátku, kdy jsem tu popíjel, taková ta klasická stará hospoda
269 a já jsem tyhle hospody měl rád, než jsem se rozchlatal k nějakému šílenství, takže my jsme
270 tam chodili normálně na pivo a já to tam měl rád, když mi bylo 20. To jsem tady žádnéj
271 prochlastanej nebyl, to bylo normální popíjení. Takže že mi u nich bylo příjemně no jakoby, že
272 jenom z tý hospody ne z toho, co tam dělám z toho mi už příjemně nebylo jakoby a z toho že
273 tam on je to taky nebylo to pravý ořechový jakoby no, i když jsem byl jakoby rád. Že jsem
274 někde venku a že se něco děje nějaká akce jakoby, tak to bylo takový rozpolcený zároveň se mi
275 líbí ta hospoda a zároveň se mi nelíbí, že chlastám a zároveň, že tam je on, takže a že tam je
276 hezky se mi líbilo.

277 T: Takže se tam objevují smíšené pocity.

278 R: Jojo přesně tak

279 T: Na začátku rozhovoru jste říkal, že po požití alkoholu máte špatné stavy. Objevovalo se to
280 v tomto snu taky?

281 R: No jo v tomhle tom jo na tom začátku hlavně.

282 (Vyrušení pacientem, který vešel do místnosti).

283 R: Ach jo no, takže na začátku jo pak už jsem měl v tý hospodě takovej lehkěj pocit viny, ale
284 ne moc vážnej, jakoby mi to už bylo trošku jedno. Ale na začátku to bylo to jsem se válel po
285 podlaze nějak, že jsem se nemohl ani zvednout, ale nezvracel jsme nic takového a bylo mi na
286 umření a k tomu byla ještě ta tma pořád, takže to bylo takový černý a já jsem se tam kroutil
287 nějaký takový divný figury, že jsem měl nějak nohy nahoru prostě, ležel jsem na zádech a měl
288 jsem nějak zkroucenou hlavu prostě úplně strašný prostě. Takovej děs z toho, co je to za figuru.

289 T: V jaké pozici byly vaše ruce?

290 R: Ruce na podlaze takhle jakoby od sebe v takový křeči nebo něco takového.

291 T: Co je to za figuru polohu? Připomíná Vám to něco nebo spojuje se vám to s něčím?

292 R: No zkusím přemýšlet něco vymyslím no. Já si, ale nemůžu pamatovat epilepták já jsem ho
293 měl, že jo, ale nepamatuju si ho, nemůžu si ho pamatovat, ale kdybych to měl přirovnat tak
294 epileptickej záchvat, ale ten si nepamatuju, ale takovej křečovitej stav. Křeč to je jako, když já
295 nevím, jako když se hroutíte. Nevím nebo něco takového.

296 T: takže jste se zhroutil.

297 R: Ano takový zhroucení možná bych víte co možná když bych nad tím přemýšlel tak bych
298 vymyslel něco lepšího jo to je hrozně o dolování z tý hlavy a jako někdy mě něco třeba napadne
299 a pak to hned zapomenu a říkám si to bylo dobrý, ale tak to je normální s tím člověk nic nenadělá
300 to je normální no tak takhle jsem se já cejtíval když před 22 lety míval opravdu ty hrozný ataky
301 sociofóbií a byl jsem úzkostnej tak jsem byl úplně jakoby jsem se stahoval do sebe a byl jsem

302 furt v strašný křeči jo. Já jsem spal před 22 lety a měl jsem úplně zaťatý ruce a když jsem vstal,
303 tak jsem je měl tady takhle vyrytý nehty normálně. Takže takovýhle stavy, jak jsem byl prostě
304 úplně pohlcenej těma svejma panikama sociofóbiema a prostě já nevím, co všechno jsem měl
305 už i OCD v té době už.

306 T: takže Vám to připomíná tenhle stav

307 R: Jo takovou tu křeč prostě, jakože prostě jsem v křeči no a úzkost z toho jakoby

308 T: nějaká bezmoc mě napadá?

309 R: Jo bezmoc určitě jo. Jo já jsem nevěděl, co mám dělat proč co to je co je špatně a tohle to.
310 Jako hrozný jakoby pak pocity z těch snů. Já jsem vždycky rád, že se probudím. Za tu dobu
311 není ani jeden sen za poslední dobu. U kterýho bych se necejtil trochu ono to nikdy není trochu
312 vždycky trochu víc necítil nějak úzkostně nebo něco takovýhle ho. Já myslím, že pro to není
313 ani slovo, když řeknu absurdní bizardní sen, tak si každý představí, kdo tomu rozumí trochu,
314 tak si to představí, že prostě ježiš marja, tak vám se tady zdají nějaký věci, ale já prostě ten
315 pocit, co tam člověk prožil a to je něco, co já nevím, jakoby hejbe s vším mým. To je něco, co
316 rozjelo moje OCD. Jako nejbliž tomu je zoufalství úplně takovej pocit, ale takovej ne pocit, že
317 jste smutnej ale prostě že je žalář a nevíte kudy kam. To je prostě úplná propast úplný dno duše,
318 nebo já nevím, jak bych to nazval. Takže to zoufalství a pak takovej prostě teď mi to vypadlo,
319 ale já to mám v deníku tak to nevádí, teď nevím ale prostě takovej zmar jakoby jo, ale zase ne
320 jakoby nějaká marnost, že je všechno marný a já už nemám na nic náladu to je prostě nejvyšší
321 stupeň nějakýho beznaděje prostě. Tak tohle tam prožívám jo někdy víc někdy míň, někdy to
322 je strašný opravdu někdy je to spíš jenom úzkostný, a to se mi tam tak objevuje nic další slova
323 k tomu už nevymyslím je to takovej, že vás to úplně pohltí no. Takže takhle no. No, kdybyste
324 věděl, co mně se stalo na stacionáři v Plzni právě já jsem tam rozbrečel jednu ženskou jsem se
325 tam snažil spravit v rámci těch OCD a všichni koukali byli zticha ani nedutali a přišla ještě
326 bouřka ne to já to tady říkám v nadsázce

327 T: Ještě bych se vrátil k tomu snu, jestli stále můžeme?

328 R: Jo jasně

329 T: Chci se ještě zeptat na to auta na vodě, o kterém jste mluvil, které plulo na té řece.

330 R: No víte já si nejsem jistej, jestli tam to auto bylo já jsem se to snažil spíš přirovnat. Já jsem
331 se snažil najít nějaký bod. Jakoby něčeho absurdního, ale já teď zkusím to k něčemu přirovnat,
332 jako jinou věc, co jsem měl v tom snu. Ono to nebylo jako auto na vodě bylo to prostě divný
333 auto takhle. Ono asi nebylo na vodě, když si teď vzpomenu, ale to je prostě no, když si
334 vzpomenu, že přijede já nevím na kolech od vlaku jo? Že je to taková krabice nějaká vypadá to
335 jak, já nevím napůl traktor ne jako buldozer něco takovýho. Taková krabice prostě, má to světla

336 divně je to třeba na boku takhle jo, nevím možná na vodě to možná nebylo, ale někdy určitě
337 něco bylo. Ale teď já nevím já si to nepamatuju a kecal bych nechci kecat já si nevzpomínám,
338 ale někdy se mi něco takového stalo nějaký takovýhle divný situace i s věcmi jsou. Já teď nevím
339 no třeba, když to řeknu blbě. Jsou tam nějaký předměty takový přehrávače mám, který jsou
340 naprosto nereálný nějaký, ne že by to nebylo uskutečnitelný, ale prostě v té chvíli to je prostě
341 divný jsou buďto zabudovaný do hlíny na zahradě třeba CD přehrávač jo a takovýhle věci na
342 zahradě do trávníku to jenom přirovnávám, co tam mívám za divný věci takhle hmotný jo. Já
343 mám takový přirovnání jo. Teď nevytáhnu žádnou.

344 T: Máte představu o tom, proč jsou ty přehrávače zabudované do hlíny? Když si toho ve snu
345 všimnete, co to ve vás vyvolává?

346 R: Zmatení nebo otázku zvláštní pocit, co to má být. Zmatenost dezorientace možná i tak prostě,
347 co to je tohle to to tady no takový jako no úzkostnej pocit, jako co to má znamenat, ale tohle
348 není tak hrozný jo no, ale hrozná úzkost je to velká, protože nevím, co se se mnou děje a co to
349 má vlastně znamenat. Vidím tam takovejhle předmět jako zdálky tam stojí někdo nahatej,
350 ženská nebo něco takovýho a najednou ujdou kus je tam zase expřítelkyně. V tu ránu jsem
351 uprostřed našeho rodného domu. Jo můžete to tak napsat, i když já ten scénář skládám přesně
352 podle toho, jak to bylo, ale takhle to chodí v těch mejch snech najednou jsem v tom baráku tam
353 je moje máma, nadává mi prostě chce po mě nějaký věci, co se mi nechtěj, že jo. To my jsme
354 to tak mívávali třeba. Pak tam najednou běhají kočky a pes. Jo, pes to jsem zapomněl. Jéžis
355 marja to jsem si zase vzpomněl. Hruža pes běhal a byl prostě do půlky těla jenom do půlky těla.
356 Prostě neměl půlku těla a já jsem věděl, že to nemůže přežít prostě, jestli to nevádí, že to teď
357 takhle kouskuju. To byl pes do půlky těla a to ve mně vyvolalo hroznej děs, že jo. To je dost
358 nepřeknej pohled. Prostě normálně byla vidět krev a tyhle ty věci tohle zrovna byl krvavej sen
359 trošku trošku dost. A ty nohu mu ležely vedle jo prostě ta půlka druhá byla vedle a ten pes
360 prostě žil jo, to bylo prostě strašný, takovýhle občas mívám, ale naštěstí hrozně málo to bývají
361 ty mrtvý kočky, co jsme měli nebo mrtvej pes. Obraz, jak má kočka rozšláplou hlavu a
362 takovýhle hnusy, takže jsem na začátku vlastně trochu kecal, že nemám vlastně vůbec žádný
363 krvavý sny, ale to, protože teprve teď jsem si vzpomněl. No tak takovýhle a já se ho snažím
364 nějakým způsobem zachránit ještě pořád a on ve skutečnosti není mrtvej prostě. Vidím, že třeba
365 trpí, ale není mrtvej prostě neumře nakonec nebo nebo já to snad vytěsním v tom snu, abych
366 nepřipustil, že on prostě umře tak se ten sen usekne mi to teď přijde. Takhle nad tím teď
367 přemýšlím, protože vstanete ráno vypijete kafe a jdete do práce třeba. Jak já jsem poslední
368 dobou chlastal, tak jsem měl narkózy a neměl jsem sny a když jsem pil rok zhruba tak jsem pak
369 taky neměl sny. Jak jsem byl opilej, hodně tak jsem prostě sny neměl. A když se děje něco

370 takovýho tak to ve mně vyvolává takovej děs v tom snu a takový opravdu úzkost a hrůzu, že to
371 nějakým způsobem asi utnu jakoby podvědomě sám.

372 T: Vzpomenete si, co to bylo za rasu psa?

373 R: Byl to boxer byl to ten náš ten můj, kterýho jsme měli. Byl to pes, kterýho jsem měl. A kočky
374 taky no kočky byly vždycky takový černý prostě černý. úplně mi zbělaly klouby jsem nějak
375 přitlačil trošičku. (Smích) Já nevím no a ty kočky no ty taky dvě černý jsme měli a ty taky, jak
376 na potvoru, abych toho neměl málo všechno se to stalo jeden rok nejdřív mi umřela máma, za
377 půl roku umřel brácha, protože prostě to psychicky nedal a zhroutil se z toho a taky trochu
378 popíjel ne tolik jako já, ale relativně dost. Pak právě já jsem měl ještě ty kočky a jak byly starý
379 tak zrovna chcípaly taky v tom roce a to máte, jak říkám už takovej stres, že začínáte věřit, že
380 máte fakt smůlu v tom životě a ta jedna umírala nechutným způsobem a zvěrolékař měl zrovna
381 volno ona měla agónie, byla neděle a já jsem na ni musel koukat já jsem byl sice obrněnej z těch
382 různých věcí, tak mě to tak strašně nezasáhlo, ale prostě ji vypadlo oko a takovýhle věci,
383 protože měla nádor v oku a tohle to a pořád ještě žila, tak 8 hodin tak jsme ji neměli vlastně ani
384 kam dát na nějakou injekci, tak jsme ji tam prostě museli nechat ležet někde na podlaze a ona
385 se furt škubala měla agónický šoky to bylo prostě fakt parádní. Já jsem prostě radši fakt chlastal,
386 protože to bylo lepší potom. A potom se mi zdaj takovýhle věci ve snech no, takže to je takový
387 podložený realitou, protože ten Bubík měl taky rakovinu, takže to z něčeho vychází, ale zase to
388 tam není tak, jako to bylo ve skutečnosti v realitě. Jsou to nějaký jiný příhody no a většinou je
389 to všechno v tom starým baráku. Pak jsme měli ještě byt, jo tak občas se něco děje i v tom bytě.
390 Já vím, že jsem zahlcující, ale prostě já jsem toho hodně zažil no a pak jsme bydleli v cimře no
391 až jsme skončili v nájmu a nakonec jsem já skončil v nájmu sám. Takže v tom bytě k tomu se
392 to taky jakoby hodně stahuje no. Ale víc tomu k tomu domu, protože tam se nastartovaly ty
393 moje obsese rituály fóbie vlastně proto se to všechno stahuje víc k tomu domu, protože tam mi
394 ty věci hodně začínaj jo. To, když jsem se stěhoval do toho bytu, tak tam už to prostě bylo, tam
395 už jsem ho měl, takže to jsem ho tam měl a navíc se mi tam zlepšil stav po zdravotní stránce.
396 Tam mě hodně zvedla přítelkyně. Docela teď už teda ex no.

397 T: Napadá vás ještě něco dalšího k tomu snu, na co jste si vzpomněl a chtěl zmínit?

398 R: Jo jen když jsem přišel do toho bytu, tak se mi v něm nechtělo bejt, řekl jsem si, že jsem
399 zase v tom bytu, ve kterým nejsem vůbec nechci bejt já tam doopravdy vůbec nechci bejt.
400 Protože to by mi fakt psychicky neprospělo. Je tam hezky, ale jako hezká příroda, ale ten byt je
401 v podstatě přebudovaná garáž. Okno tam je sprcha záchod, ale ta samota tam je ještě větší než
402 v tom městě, kde bydlím teď. No a není to prostě dobrý, takže v tom snu to samozřejmě bylo
403 umocněný na sto a ta úzkost byla drsná. Že jsem v tom bytě a nemám jinou možnost jakoby.

404 Tam je to vždycky nastavený tak, že tam musím bejt i když nechci jo, že prostě musím bejt.
405 Tady v tomhle tom bytě, že tam musím žít. A ono to tam vypadá hrozně ještě. Normálně to tam
406 tak hrozně nevypadá to znamená, že tam jsou nějaký, já nevím špinavá sprcha zatuchlost to
407 jsem si vzpomněl. Víím, že tam je ale v tom snu ji necítím tu vůni. Je to tam takový do toho tam
408 je ta černá tma, jo je tam bordel skříně ušpinění nějaký zašlý prostě celý zašlý je to tam celý ten
409 byt je prostě zašlej. Takže to ve vás vyvolává tu depresi.

410 T: Víte proč tam musíte být?

411 R: Protože nemám jakoby jinou možnost. Ale nevím, proč nemám jinou možnost, protože
412 prostě nemám jinou možnost. Vzpomínám, jestli jsem třeba nepřišel o práci a nemám žádný
413 peníze jo a taky nemám žádný peníze ano víím, že nemám peníze a vlastně to pivo tam taky
414 někdo kupoval ještě v té hospodě, ale pak zas nějaký peníze mám. Pardón, že vám to takhle
415 chaoticky vždycky trošku mám. V bytě peníze nemám v hospodě taky ještě ne, ale kupují to
416 kámoši, takže je to dobrý, takže mám takový dobrej pocit klidu v uvozovkách jistotu, ale u
417 stánku najednou už peníze mám. Ne nějak moc, ale normálně si tam kupuju ty předměty a ty
418 nudle kamínek, nebo co to bylo, že vytahuju z kapsy nějaký dvoustovky. Není to žádnéj ranec,
419 ale něco tam je. Takže takhle. Jestli vám to stačí a já jsem nakloněn, že když byste potřeboval
420 tak se můžeme dohodnout klidně dál na nějakým dalším. Je to pro mě náročný, ale mně to
421 nevadí, protože já udělám cokoli pro to, protože si myslím, že to taky může pomoct, pro to,
422 abych se dostal z tady těch věcí.

423 T: Jistě můžeme takto skončit. Děkuji.

424

Pacient číslo 2

1 R: Jsem běhal po ulicích bylo to někde jako Žižkov nebo tak a bylo to přesně za barákem byl
2 jsem takovej zmatenej, protože jsem potkal nějaký osoby, kteří v obličejí vypadali zle, neměl
3 jsem kam jít spát. To si pamatuju, že bylo tak nějaký člověk mě v tom snu oslovil a nabízel mi
4 spaní u nich takovou malou místnost s malejma dveřma s malým otvůrkem a v rohu byla postel
5 a stolek já jsem tam přitáhl věci spal jsem a najednou kolem 3. a 4. ráno tam vltly asi 4 osoby
6 kteří mě svlíkli začli mě mlátit a sebrali mi všechny věci a řekli a teď tě vykucháme byl jsem z
7 toho úplně hotovej až jsem z toho! A křičel jsem ze spaní a úplně jsem cítil na hrudi, kde mě
8 chtěli kuchat v oblasti břicha tom snu jsem se začal hrozně klepat strach panika a pak najednou
9 úplně temno bylo před očima. Z toho jsem se asi potom vzbudil. Potom mám ještě jeden sen.

10 T: Děkuji poďme, ale teďka zůstat u tohoto usnu. Znal jste ty osoby, které vás napadly?

11 R: Vůbec nevím, kdo to byl nebo co to bylo za lidi ale viděl jsem, že jsou z nějaké sekty jinak
12 si to nedokážu vysvětlit, že jsem nezažil na ulici jsem venku byl v pozoru jsme po sklepích po
13 barácích kolikrát mě policajti zmlátili a vyvedli mě ven. Ale tyhle osoby to se mi nikdy
14 nestalo. Jestli to byly nějaký feťáci alkáči a teďka mě napadlo že mi to připomíná, když jsme
15 bydleli v jednom bytě v 6 lidech sednou holkou která byla taková hodně jako na psychiatrii,
16 protože se jí zabil rodiče v letadle tak tam prováděla kluky na byt a vzala si tam nějakýho frajera
17 vysokýho, který nás tam mlátil a svlíkal, a hlavně jí a přivazoval dole ke značce normálně na
18 Žižkově jí připoutal. Třeba na ho v noci nechali tam třeba hodinu mlátili do toho ona běhala
19 nahá po bytě. Za nějaký čas nám vypli proud a všichni se odstěhovali pryč tam jsem bydlel tak
20 půl roku. Dával jsem tam něco na nájem, ale to už je dýl no tak to je plešatý vysokej namakaný
21 kluk. Každý se ho bál v tom bytě no normálně jako hodnej, ale když si dal nějakou drogu tak
22 byl strašně agresivní nikdo se mu nedokázal pořádně postavit takový psychicky vydírání vím,
23 že když se tam vešlo do 3. patra tím ty rodiče ty holky byly bohatý lidi, tak ten byt byl krásně
24 vybavený a byly tam takový mříže na zámky dva. Klíče se tam běžně ztrácely od bytu, kolikrát
25 to tam vykradli a to všechno udělal tam ten člověk, takže se mi to spojuje s tou sektou, protože
26 byl fakt zlej ten člověk.

27 T: Proč myslíte že se právě on vám objevuje ve snu? Jste se cítil během ta situace?

28 R: No strašně no, nějak mě to vylekalo ten pocit byl strašně divnej takovej strach panika bezmoc
29 úzkost beznaděj, co vlastně mám dělat teď zoufalství jako.

30 T: Připomíná vám tyto pocity nějaká další událost ve vašem životě a jak jste jsem se tam cítil? V
31 něčem podobné, co teď prožíváte.

32 R: Jasně tenhle pocit je, mi připomínají Vánoce byly jsem byl venku a má hrozně se mrzl neměl
33 jsem kam jít v těch mrazech jsem chodil po ulicích je to zoufalství a bezmoc, prostě už se mi

34 ani nechtělo žít ani takový ty podzimní večery, když hrozně prší a je zima. A večery hlavně to
35 jsou nejhorší stavy, to jsem se pořád snažil být furt na něčem jiným a na vánoce to jsem úplně
36 nedával, že jo. To mi táta exnul před očima hned během štědrý ho dne. To bylo hrozný vím, že
37 první tejden, čtrnáct dní jsem vůbec nebrečel to vím, jestli nevadí, když u toho takhle odbočím,
38 už mi to všechno došlo, co se vlastně stalo. To jsem brečel skoro obden každý den třeba dvakrát
39 denně i střízlivej, když jsem v sobě neměl nic a tady na začátku léčby jsem to měl taky dvakrát
40 třikrát. To jsem byl ještě jednu dole v přízemí tady na patře se mi to ještě nestalo. Se mnou táta
41 bydlel, když mi byly dva roky. Jako malej jsem ho nezažil tátou, protože on hodně pil, tak se
42 naši rozvedli, protože vždycky přišel z hospody a všechno rozmlátil. Všechno lítalo oknem,
43 jídlo a celý byt, tak to jsme s mámou vždycky utíkali a pak se rozvedli a na starý kolena táta se
44 umoudřil a nepil vůbec. A projevil trochu zájem, že to chce vrátit, že se mi jako malému
45 nevěnoval, tak mě vzal k sobě chtěl, abych nebral ty prášky a drogy. To jsem nesplnil, což mě
46 žere teda hodně. On prostě chtěl mít syna, normálního chlapa doma. Tak snad to teď vidí
47 doufám, že to teď vidí, že jsem celej a čistej. Já si to myslím, že to někde ví, že ze shora kouká
48 nebo odkad'. Jsem vlastně v tom bytě 14 dní nebyl po jeho smrti, to bylo pětadvacátýho ráno
49 v prosinci.

50 T: Chápu správně že tyhle pocity zoufalství se objevily i v tom snu?

51 R: No tam jsem měl, byla ta bezmoc, smutek, strach, zoufalství prostě nic prázdnota hnus
52 nejradši bych to ukončil v tom snu, že jsem měl strašný strach. To bylo hrozný, radši bych se
53 zabil sám, než aby mě někdo kuchal, protože z tohodle mám strašnej strach. Teď jsem si
54 vzpomněl, že se to stalo, tenkrát mi bylo 16-17, tak nás unesli Jugoslávci v autě. Nějaká
55 jugoslávská parta nebo nevím, co to bylo. Jsme měli auto Volkswagen a zastavili nás. Prostě
56 sebrali nám papíry. A naložili nás do svýho auta. Vozili nás po Holešovicích a po Libni, potom
57 chtěli výkupný. Vlastně brácha musel zaplatit za auto a ty papíry v markách. Ještě v té době ve
58 3 ráno na jižním městě policajti nic nezajem nedělali o nás řekli, že jsme feťáci a nic. Ať si to
59 vyžerem. Pistole měli ty Jugoši to si pamatuju a zaplatil jsem 1500 Marek jako výkupný.

60 T: Pojd'me se teď vrátit tomu snu víte proč vás v tom snu mlátili

61 R: Protože jsme prý vypadaly jako Židi. Oni měli nějakou jinou víru asi nějaká sekta v tom snu
62 jsem byl prostě špína, bezdomovec a feťák. A tohle byla pomsta za ty všechny moje hříchy,
63 jako kdyby to byla nějaká jiná síla. Prostě nevím, co to bylo za lidi, to jsem nechápal. Říkám to
64 byl nějaký trest, asi za to, co jsem prováděl zlého rodině tátovi i mámě bráchovi a celému okolí.
65 Jak jsem se občas choval, když jsem byl mimo, ale teď poslední léta ne. To spíš, když jsem byl
66 mladší, tak jsem to hodně přeháněl, teď už jsem si jakžtakž dával bacha, abych rodičům
67 neublížoval ani bráchovi. Aspoň 5 let vlastně po té léčbě 2016 jsem se trochu zlepšil, a i jsem

68 se trochu zklidnil a rodině jsem nic neukradl. To mě žere doteďka, že tátovi jsem taky kradl
69 peníze a říkal příště mi to řekni narovinu a šel do práce no to se mu řekne. Řekněme, že už se
70 to nestane a já za půl roku to bylo znova, tak mě vykopli na měsíc, abych se vzpamatoval, pak
71 jsem ho odprosil splatil, co jsem mu měl dát, a proto ta odplata za moje hříchy. Ty sny jsou
72 určitě nějaký trest.

73 T: A co znamenalo v tom snu svléknutí donaha?

74 R: To nevím právě. Vlastně já jsem ležel a najednou tam vtrhli, ale teď mě tam začli svlíkat a
75 všechny věci mi sebrali. Pak tam prostě tam stál nějaký kůl nebo něco tam bylo takovýho a
76 říkali, že tam mě vykuchají a co bylo dál k tomuto nevím přesně. Ani nevím, jak jsem se z toho
77 dostal.

78 T: Svléknutí donaha probíhalo u toho kůlu?

79 R: Hned, jak mě vytáhli z toho pelechu z té matračky, co byla u zdi.

80 T: takže tam vtrhli začli vás mlátit a potom vás svlékl do naha a sebrali vám všechny věci, proč
81 vás svlékali?

82 R: To právě nevím.

83 T: Jak jste se u toho cítil, když vás svlékali?

84 R: Bránil jsem se, snažil jsem se a dostával jsem rány a bolelo mě všechno. Takový zatmění a
85 panika. Nevěděl jsem v tom snu, co dřív, kde se mám dřív bránit, jestli bránit věci nebo sebe,
86 nevěděl jsem, co vlastně mám dělat.

87 T: Co jste se rozhodl že budete bránit? Věci nebo sebe?

88 R: Asi sebe, že se zkusím zachránit. Sebe zachránit, měl jsem o sebe strach a pořád jsem si říkal
89 proč, proč, proč já chci žít a nějak jsem se z toho probral a začal rvát. Tak jsem to musel
90 vydejchávat v sedě.

91 T: Máte nějakou fantazii proč vám říkali, že vás zrovna vykuchají?

92 R: To nevím to prostě nechápu, že jsem měl asi něco v břiše, jako byla v tom nějaká zvrácenost
93 těch lidí nebo já nevím, jak jinak to nazvat. Jako nějaký rituál mně to připomínalo něco
94 spojeného s peklem, když člověk dělá něco špatně, tak to takhle dopadne, když člověk dělá
95 samý nekalosti a ubližuje druhým, tak dostane za to trest.

96 T: Vnímáte, že to byl trest pro vás?

97 R: Jo určitě

98 T: Od koho to byl trest?

99 R: Od nějaký silnější síly, která tady vibruje mozku. Prostě no bůh to není, to je nějaká přírodní
100 síla, která mě trestá. Já nevěřím v boha, ale v nějakou přírodní sílu, nějaká energie pozitivní
101 negativní a tohle byla samá negativita. Plusy nějaký tam byly, to se ale nevyrovná. Prostě jsem

102 jeden den byl dobrej a 5 dní třeba hnusnej, zlej, protivnej nervák, a hlavně moje blbá vlastnost
103 je, že jsem takovej moc vzteklej a nervózní a chci všechno honem rychle a hned dělám ukvapený
104 závěry. Hned vystartuju hlasem nahoru a hned schytám od někoho bombu, i když to tak třeba
105 nemyslím, už mě na to plno lidí upozorňovalo, že jsem idiot, že to je na hraně a že si mám dávat
106 bacha, abych držel hubu radši.

107 T: Kdy se vlastně odehrává ten sen?

108 R: V noci jako někdy po půlnoci, kde jsem nejvíc běhal po té ulici a nejvíc jsem potkával ty zlý
109 lidi, kteří mě nabídl, že mě vezmou k sobě a tam byla ta místnost v rohu byla tam ta postel malý
110 okýnko a malý dveře.

111 T: Rozumíte tomu, že bylo to okýnko malé nebo proč bylo malé?

112 R: Mně to připadá jako nějaký vězení, takový druh samoty, protože vím, že okolo nic nebylo
113 tam vlítli a bylo to, ale mříže tam nebyly, to vím určitě.

114 T: Cítil jste nějaké pachy?

115 R: Ne žádné nic mě tam nevonělo ani nic nesmrdělo. Vím, že jsem měl deku, když jsem spal
116 jenom v trenýrkách, ve kterých jsem spával nějaký věci jsem tam měl svoje.

117 T: Co to bylo za věci?

118 R: Jenom nějaký hadry oblečení hlavně a boty to mi všechno vzali.

119 T: Co jste prožíval, když vám brali ty věci?

120 R: To jsem si říkal to je křivda jako proč, co to má znamenat. Nerozuměl jsem tomu, nevěděl
121 jsem, co se děje v tu chvíli. Bylo to hrozně rychlý, jako kdyby tam přijeli nějaký policajti
122 z URNY, prostě taková ta rychlovka, ale ty nikoho nesvlíkaj. A tohle byl prostě tenhle ten typ
123 lidí. Rychlovka prostě, byly 3 možná 4 ani nevím, jak pořádně vypadaly, ale vím, že to byl
124 hnus, protože to byl hnus, proto si nevzpomenu, jak vypadalo, že to byli, takový, jak to říct
125 vychutnávači.

126 T: Myslíte tím, že si to užívali?

127 R: Jo přesně, že si to užívali. Měli radost, že si mě vychutnávali a smáli se mi, už na to nechci
128 moc vzpomínat.

129 T: Vzpomněl byste si, co měl na sobě?

130 R: To bohužel ne o tom jsem přemýšlel ale nic, ale vím, že ten jeden byl dohola. Byl plešatý a
131 nebyl moc starej, tak kolem pětatřiceti a ti ostatní to nevím. Hele ten hlavní, co tam přišel jako
132 první byl plešatej. A vím o něm, že byl do půl těla a měl plešku prostě odpornej od pohledu.
133 Jako vzhledově normálně ani žádný tetování vím, že tam byl takovej černej kůl. Byl až do
134 stropu byla to nějaká tyč v tom pokoji, ale v kterém místě to nevím. Někde u té postele vlevo a
135 bylo to hrozně malý.

136 T: Čemu ta tyč sloužila?

137 R: Tam asi někoho přivazovali, mě tam teda nepřivázali asi se to v tom snu nestačilo stát,
138 protože to už jsem křičel, když mě svlíkal a začlo mě bolet to břicho, jako jak mě budou kuchtat
139 a tím jsem se zachránil nevím, jestli mám problémy s dýcháním nebo. Čeho to vlastně týká,
140 jestli to je nějaký podvědomý, jak ten mozek funguje můžu ještě trošku odbočit to takový
141 krat'ouneký, když jsem někomu ukradl telefon a vyběhli jsme na nějaký velký věžák. A na druhý
142 straně byla taková lávka a další věžák teď mě začali nějaký lidi honit, nevím, kdo to byl, asi
143 policie a pokusil se přeskočit ten člověk, můj kámoš s tím telefonem, ale nedoskočil a letěl dolů
144 a nabodl se tam na nějaký kůl. A tohle mě vzbudilo, to byl ten další šok, jak on tam visí dolů a
145 propíchlo mu to hrudník on se chtěl zachránit před tou policií a já jsem to vzdal a říkám vykašli
146 se na to v tom snu a on, že to zkusí skočit a nechytil se toho a letěl dolů ani nevím, kolik to bylo
147 pater hodně, ale byl to hodně vysoký barák.

148 T: Říkáte, že ten sen byl strašný, ale když to vyprávíte tak se usmíváte

149 R: To jen vypadá. Já jsem z toho byl úplně hotovej to já mám takovej výraz prostě tohle mě
150 úplně sebralo taky, jak on tam letěl bezmocnej do prázdna, anebo co a tam se nabodl, chtěl jsem
151 to taky zkusit, že tam skočím taky, když se mu to povede, ale jak jsem to viděl, tak jsem se radši
152 nechal sebrat.

153 T: Věděl jste, že byste taky umřel?

154 R: Ano určitě bych to nedal taky.

155 T: dokázal byste blíž popsat co vás zastavilo?

156 R: Strach ze smrti, co se odehrávalo někde k večeru. Někdy odpoledne spíš jsme ukradli ten
157 telefon nevím ani, kde my jsme prostě jako ukradli a policajti za náma. On to šel skočit a spadl
158 dolů, nedoskočil na ten druhý barák prostě. A vím, že ten kluk byl plešatý, ale jak vypadal dál
159 nevím vůbec nevím, kdo to je nikoho mi to nepřipomíná náhodný člověk, kterýho jsem potkal
160 nepoznávám, kdo to byl nějaká cizí osoba, se kterou jsme udělali telefon, tak tohle si pamatuju,
161 co bylo předtím vůbec nevím, určitě to ještě nějak začínalo, ale to už si teďka nepamatuju. Ale
162 tohle ve mě zůstalo, jak skrze ten hrudník trčela ta tyč.

163 T: Má ta tyč něco společného z toho snu předtím?

164 R: Jo to určitě vyvolává to ve mně stejný nervy a napětí a stres. Prostě tady jsem potřeboval
165 peníze na drogy v tomhle snu a narušený mozek mám z těch drog, takže to moje prožívání v
166 tom snu taky souvisí s drogama Je tam nějaká pomsta.

167 T: Že by to byla pomsta za to že jste užíval drogy?

168 R: Za to, že jsem bral drogy a že jsem dělal nekalosti kvůli drogám takovej ty ty ty ty, už to
169 nedělej tady to máš za to, tak si to vyžere ty šmejde. Ublížoval si bližnímu a todle to, takže tady

170 to máš za to, co jsi proved mámě, a tak a sobě a okolí. A Tohle to mi to připomnělo, že jsem
171 kradl zase na drogy, abych měl nějaký prachy.

172 T: V tom snu jste byl pod vlivem drog?

173 R: To nevím, jsem si jistej, že tam někdo pod vlivem byl pod nějakýma stimulantama mi to tak
174 připadá připadalo. Nebo měl v sobě úplně něco jinýho, ale bylo vidět, že ty lidi jsou něčím
175 nabuzený, ale já jsem byl spíš takovej skleslej, takovej unavenej v tom prvním snu a zoufalej.
176 Byl jsem rád, že se jdu někam vyspat a nebylo mi úplně výborně ani blbě byl to takovej stav
177 předtím, než mi bude blbě třeba druhej den, tak já jsem to vždycky nějak srovnal, abych to
178 nenechal dojít do abst'áku, když se mi to někdy stalo, že jsem to nezvládl a bylo mi hrozně zle,
179 ale tohle to jsem dělal v pohodě, ale byl jsem úplně zoufalej a unavenej. Ale nebylo mi zle, že
180 bych si nějak klepal nebo něco, ale věděl jsem, že druhej den si budu potřebovat něco sehnat,
181 aby mě prostě nebylo blbě nejpozdějš do toho oběda sehnat něco co nejrychlejc.

182 (Vyrušení dalším Pacientem žádám ho, aby odešel z místnosti.)

183 R: Já jsem si kolikrát říkal proč se mi zdály takové sny, když jsem byl takový hodně zoufalý a
184 nevzpomínám si, co to přesně bylo. Kolikrát jsem křičel ze spaní a takhle, když jsem byl třeba
185 pod vlivem nebo doma, když jsem bydlel, tak mi to kolikrát říkali brácha, proč křičím ze spaní,
186 že jsem magor říkám, že když se mi zdají takový horory, tak co mám dělat no a pak mi začal
187 nadávat ty feťáku. On taky bral dřív a teď už nebere sedmnáct let, nebyl na léčení, prostě sám
188 od sebe ani nepije.

189 T: Co prožíváte, když se teď vracíte do těch snů?

190 R: No je to hrozný takový, já nevím netuším, jak to mám popsat cítím se velmi špatně
191 uvědomuji si, co jsem všechno napáchal a že se budu smažit v pekle přijde mi, že si mě úplně
192 vychutná. A chci to napravit, chci se napravit sám, chci si udělat radost a být normální a doufám,
193 že to nějak vyrovnam ty plusy, ale nevím, zda by to mohlo stačit, abych potom ještě netrpěl
194 někde dál ta moje duše potom. Toho se hodně bojím nevím, co je potom, to člověk nikdy neví,
195 co se může stát potom, tak si to musím vyrovnat nějak. Tedy chci si to vyrovnat. Jinak půjdu
196 do pekla, teda nechci jít do pekla, proto to říkám jako na dno nechci, abych se někde plácal, jak
197 jsem to dělal tenkrát mi řekli 2016. Na tom očním, že když budu pokračovat, tak mi ty oči
198 odejdou úplně a já prostě, pak jsem potkal pár lidí. Malý pivo to mi přece neuškodí, tak jsem si
199 říkal pohoda půjdu na Elpu, pak si dám jedno malý. To jsem si nedal, druhej den jsem si ho dal,
200 aby mi, abych vytuhl. Jsem si to omluvil zase, ale už to tak nechci vím, že mě to rozjede a měsíc
201 chlastal. Jsem se rozjel a to mi nestačilo a zase jsem se vrátil k opiátům a tak.

202 T: Kde se vlastně odehrává ten váš první sen bylo tady na zemi?

203 R: Jo tady na zemi to bylo ale vím, že tam bylo pusto že okolo nic nebylo. Bylo takový prázdno.

204 T: Prázdnno pusto.

205 R: Já vím, že se tam někoho potkal a okolo nic nebylo takový hnědo-bílý barvy tam byly
206 chodník byl hnědej nebo bílej, teď nevím něco tam bylo hnědýho, ale nevím, co to bylo celá ta
207 místnost byla hnědá ty stěny, teď mi to úplně připomínáte. Ty místnosti ten kůl, byl myslím
208 černej. Takovej tmavě černej kůl a ten člověk s tou pleškou svítil byl takovej hodně výrazný,
209 ale obličej si nepamatuju takovej, jako čert.

210 T: Jako démon?

211 R: Jo, ale do bíla, ne do černa nevím, co to mohlo bejt, to bylo nějaký varování to určitě. Bojím
212 se, že se mi to bude dál vracet. Je to hnusný, když člověk spí a chce si odpočinout a tohle se mu
213 děje, tak si vůbec neodpočinu od nervů.

214 *Další vyrušení pacientem vykazují ho z místnosti*

215 R: Myslíte, že tohle někdy přejde? To se mi bude asi furt vracet. Tyhle věci já už jsem toho na
216 fetoval od 16 tolik, že tam ten mozek má nabouraný už ty cesty si myslím narušena statika tomu
217 říkám, už jsem rozbouranej celej. Oči mám v hajzlu, zuby mám v hajzlu, krční páteř mám
218 v hajzlu. Oči se mi nezhorší, když přestanu to vím. A ty sny doufám, že přestanou, že se mi ta
219 hlava nějak vyčistí, protože já jsem o těch snech nikdy nemluvil, ani když jsem chodil k paní
220 doktorce, tak jsem se s těmi sny nikdy nesvěřil, anebo když jsem to řekl, tak to bylo hned
221 ukončený a žádná reakce na ně. To je jenom sen a takhle. Jako já to hned říkal klukům, protože
222 mi říkali, že křičím mně říkali: Jiříku ty tam máš fakt vymletý v tý hlavě.

223 T: Víte, kde se ten sen odehrával? Jestli dokážete říct, co to bylo za město, část města, za zemi?

224 R: No to u nás to bylo určitě v Čechách v Praze. Někde spíš za Prahou by to mohlo bejt, to spíš
225 nebyla Praha to spíš někde za Prahou, nějaký takový ty obytné části, spíš něco jako Jižní město
226 nebo Uhříněves, takový ty lokality, co jsou spíš za Prahou. Kde není moc baráku, ale jenom ty
227 rodinný domky, takový příměstský, ale centrum Prahy to nebylo.

228 T: Jak jste prožíval to, že ty stěny byly hnědé, jak to na vás působilo?

229 R: No to moc nevím.

230 T: Nebo od čeho byly hnědý?

231 R: No mohl to bejt nějaký odraz připomíná mi to, že to bylo někde v zemi, že to byla hlína. Já
232 teďka nevím, to bych o tom musel přemýšlet dýl proč to bylo hnědý. Asi to byla barva tý země,
233 jakože půdy vlastně to jako nebyly stěny, ale bylo to udělaný z hlíny. Aha, jestli to nebylo
234 vytesaný do nějaký skály je to je to možný, že to bylo takhle nějak udělaný vytesaný, a proto
235 tam bylo takový to malý okénko, protože já jsem nikam do kopce nešel nebo nějakýho patra,
236 ale tu cestu tam si moc nepamatuju vím, že jsem tam ležel a měl jsem předtím usnutím strach,
237 co se bude dít, jestli to myslí vážně, že mi pomůžou nebo nepomůžou, ale dopadlo to takhle.

238 Takže jsi mě vychutnali, takový to máš tady máš t'afku, tak si to všechno vyžer ty sráči, takhle
239 jsem to cítil.

240 T: Jak na vás ten dům působil? Když se teďka k němu vracíte.

241 R: Nevím no, já to teďka nedokážu, už mě z toho teďka hodně bolí hlava, jak to říkám.

242 T: Je ještě něco, co byste k tomu snu chtěl dodat? Na něco, co jste zapomněl třeba?

243 R: A teďka už si nevzpomínám, to už je asi vše. Nebyl tam lustr. Nebylo tam žádný světlo, že
244 se tam nedalo ani rozsvítit a žádná lampa nic. To si vybavuju, že tam nebylo nic ani na stěnách
245 ani na stropě jen ta postel skříňka nějaká a naskládaný hadry a boty a deku jsem měl na sobě,
246 ale polštář, jestli jsem měl, to nevím kolem 3. 4. ráno touhle dobou tam na mě vlítly.

247 T: Moc Vám děkuji za rozhovor můžeme ho takhle ukončit?

248 R: Já taky děkuju, že jsem se mohl vymluvit.

Pacient číslo 3

1 R: Tak, co se týče snů tak já je mívám dost takové intenzivní a v podstatě, kdybych si je dal na
2 papír tak bych z nich mohl udělat docela dobrý seriál. Protože se mi zdají hodně divné sny, ale
3 jeden je takovej, že se mi furt vrací poměrně často a týká se zubů. A v tom snu tam se mění
4 prostředí, který si moc nevybavuju a většinou to je negativní pocit a v tom snu, nebo v těch
5 snech se mi často stává, že si jazykem přejíždím jeden zub a začnu cítit, že se začíná nějak
6 kynklat, jako v tom zubu a tím, že jsem to prožil už v těch snech předtím tak vím, co bude
7 následovat. A následovat bude to, že mi ty zuby začnou vypadávat a já ty zuby začínám prskat
8 ven, ale taky si v tom snu pamatuju, že jich je hrozně moc, že jich mám najednou plnou pusou
9 zubů a vyprskávám je ven a mám takovej hroznej pocit studu a strachu, že jsem bezmocnej.

10 T: Takže cítíte stud a strach.

11 R: Jojo stud a strach, že to na mě bude vidět. A i v tom snu, jak se mi to zdá poněkoli káté. Tak
12 si to už uvědomuju, že to je sen a snažím se vzbudit, což se mi taky často stává. Uvědomím si
13 v tom snu, že je to sen a snažím se vzbudit. Ale jako ten strach ten tam zůstává stejnej, i když
14 vím, že to je sen. A zdálo se mi, že se v tom snu vzbudil do dalšího stejného snu.

15 T: Takže takový sen ve snu?

16 R: Jojo sen ve snu. Jsem prskal ty zuby v tom snu jsem si uvědomil, že to je sen a vzbudil jsem
17 se, ale do úplně stejné situace.

18 T: Co jste prožíval, když jste se objevil znovu ve stejné situaci?

19 R: Divný to bylo prostě, kdy jsem se vzbudil ono to trvá většinou pár minut pak to zmizí a
20 pamatuju si jenom takové úseky. Takové stříhy a první pocit vím bylo to, co to ta hlava zase
21 vymyslela, že to nechápu, nedokážu to k ničemu přiřadit a zrovna ty zuby mi přijdou takový,
22 nevím vůbec odkud to plyne. Já jsem se zubama měl samozřejmě problémy, protože jsem
23 popíjel hodně alkohol a to jsem vyřešil osmičky vzadu už mám vytrhaný a problémy se zubama
24 už jinak dál nemám. Takže zubaře se taky nějak zvlášť nebojím. Nejintenzivnější je myslím ten
25 začátek. Kdy v tom snu si hraju jazykem s těma zubama a uvědomím si, že to je tenhle sen.
26 Mně se v podstatě každý večer něco zdá.

27 T: Pamatujete si jaký zub bývá ten první?

28 R: To nevím to je různý. Takhle přesně si nevzpomenu, jaký to je přesně zub. To nevím.

29 T: Takže to je pokaždé nějaký jiný zub?

30 R: Jojo nejspíš je to pokaždý nějaký jiný, se kterým si hraju a on se začíná kynklat a potom už
31 prostě prskám zuby a mám strach a úzkost, takže to je dost zajímavý. Ačkoli si ostatní sny
32 dokážu docela dobře vysvětlit, že to buď souvisí s předchozím dnem nebo tam figuruje něco z

33 minulosti, tak v tomhle snu vůbec tady jsem úplně bezradnej. Takže vůbec netuším. Zdál se mi
34 v tomhle prostředí, i když jsem nastupoval na 31. Tak se mi zdálo, že jsem ve svém bývalém
35 zaměstnání se svým zástupným ředitelem a řešili jsme jaký víno dáme na raut, tak to je celkem
36 jasný. Tam nebylo po čem pátrat, ale tady moc netuším.

37 T: Jaké pocity prožíváte, když se snažíte vzbudit, když si uvědomíte, že je to sen?

38 R: Je to takový, no nevím, k čemu bych to přirovnal asi jako když má člověk v noci chřipku a
39 nemůžete usnout a navíc je vám blbě a snažíte se usnout, aby se vám už nějak ulevilo. Tak já
40 to mám naopak já se chci vzbudit, aby se mi ulevilo a hrozně moc se snažím a moc se snažím
41 se konečně vzbudit.

42 T: Takže přitom snažení pokusil byste se chytit nějaký pocit, co to provází?

43 R: No beznaděj. Já mám pocit, že to úplně nezáleží na mě, kdy se probudím ať se snažím
44 sebevíc. Ono si to tak nějak žije vlastním životem. A pak je tady ještě jeden sen. Který se mi
45 teď nějaký čas nezdál, ale byl hodně intenzivní a díky tomu si na něj hodně vzpomínám a už
46 ani nevím, kdy se mi naposledy zdál. Víím, že tam byla taková voda a prostě taková díra jako
47 vstup do jeskyně a já jsem věděl, že se mi tam strašně nechce je tam něco špatného, ale že tam
48 musím a že tam někdo je. Někdo mně blízký a že tam pro něj musím jít.

49 T: Někdo vám blízký.

50 R: No a pak jakoby strh a já jsem už uvnitř té jeskyně. A víím, že tam je ještě něco a předtím já
51 utíkám.

52 T: Je tam tma?

53 R: No viděl jsem tam jen jako by takový obrysy jsem tam viděl z větší části jsem tam neviděl
54 nic jen takové obrysy prostě. Jako v nějaký jeskyni no.

55 T: Takže si uvědomujete ten začátek před tou jeskyní, kdy ji vidíte sledujete ji a nechce se vám
56 tam cítíte tu úzkost a poté se objevíte až tam.

57 R: A zároveň, že tam musím, že tam někdo je, že tam pro někoho musím dojít.

58 T: Máte nějakou fantazii, pro koho tam musíte dojít?

59 R: To může být v podstatě kde kdo, protože mi z rodiny přežila jenom máma a ostatní umřeli
60 na různý nemoci, takže to může být táta, může to být děda, může to být babička, jak z
61 Ondřejova, tak z Mělnický, takže to jako nevím přesně no. Můžou to být taky nějaký kamarádi,
62 co se dostali do nějaký fakt špatný situace, nebo to můžou být přítelkyně, se kterými jsem se
63 rozešel a pak jsem se s nima chtěl dát zase dohromady. Takže tam taky nemám zdaleka jasnou
64 představu, kdo by to mohl bejt.

65 T: A odkud byste je odnášel? Říkáte, že tam mohou být i někdo, kdo zemřel.

66 R: No to je takový jednostranný jenom vím, že tam musím za někým a co potom, to už nevím.
67 To pořád chodí tak nějak okolo. Víím, že tam musím, nechce se mi tam a pak se tam nějak
68 objevím a pak už v podstatě toho člověka ani nehledám, ale snažím se sám dostat pryč. Protože
69 tam je něco špatnýho.

70 T: Něco špatnýho co vás pronásleduje.

71 R: Jo, ono to zní jako hrozně blbě, ale takhle to v tom snu jako prostě je no. Je to takový divný.
72 Já mám tu fantazii hrozně pestrou, protože mně se zdá třeba, jako nedávno a co si pamatuju
73 hodně je, že jsem byl v nějaký budově a skrz okno jsem na nějakou sopku. A víím, že tam byl
74 zástup lidí všude kolem a že tam sopka měla vybuchnout, nebo něco takového. Což se pak i
75 stalo a já jsem měl opravdu nekecám nějaký přístroj na lítání a já jsem měl přístroj na létání ta
76 sopka vybuchla a všude se začala roztékat láva a já jsem vyletěl tím přístrojem a pak to
77 obklopilo celou zeměkouli nebo asi zeměkouli a já jsem přelítal ono to mělo takový velký vlny
78 a já jsem přelítal nad těma vlnama a pak víím, že se střídala ta láva s vodou mořem. Že si
79 pamatuju, že jsem v tom snu letěl. Viděl jsem tu obrovskou vlnu té lávy a řekl jsem si dobrý to
80 už bude poslední a teď už bude voda. Ale tak jako no zase jsem neměl, kde přistát no. A ono
81 tam toho bylo víc ono se mi to těžko popisuje.

82 T: Zkusíte si vzpomenout na pocity, co jste tam prožíval, když to vezmete od začátku, třeba
83 když jste sledoval, že ta sopka vybuchla?

84 R: No já jsem věděl, že tam sopka vybuchne na rozdíl od ostatních.

85 T: Takže jste to nějak očekával?

86 R: Jojo, já jsem to čekal. Já jsem měl takovej pocit, že to přijde a pak jsem měl takovej pocit,
87 že nemám kam uniknout. Což se mi podařilo díky tomu, že jsem našel nějaký ten přístroj, díky
88 kterému jsem lítal. A pak když jsem to viděl tak jsem byl takovej odevzdanej.

89 T: Odevzdanej?

90 R: No že nemám, kde přistát a všude byly ty vlny různý a já jsem to prostě jen jako by přelítával
91 a pořád jsem letěl někam do dále.

92 T: Jak jste to měl přitom létání s palivem mohl jste létat navždycky nebo jak to bylo?

93 R: No to jsem nijak neřešil jen víím, že jsem věděl, že letím a palivo nic prostě ani si nedokážu
94 představit, jak to vypadalo, ale zkrátka jsem měl něco díky čemu jsem dokázal letět. Ale co to
95 bylo přesně nevím.

96 T: Jaký to bylo, když jste to sledoval?

97 R: No, jak říkám takový zvláštní druh odevzdanosti takový prostě jsem tam, tak nějak byl a
98 nevěděl jsem, co s tím mám dělat. Takže taková bezmoc no odevzdanost. Takže tak to prostě

99 je a jediný byla ta úleva, když jsem viděl, že se ta láva střídá s tou vodou. Pamatuju, jak pode
100 mnou proletěla vlna té lávy a pak najednou se mi ulevilo, protože tam byla zase voda.
101 T: Takže tam byla potom i úleva.
102 R: Takže potom tam byla i ta úleva no. Zvláštní taková úleva já nevím, ne že bych měl úplně
103 jako strach. Nějakou extra úzkost, kterou mívám obvykle, ale spíš takový prostě no tak tady
104 budu dál to je lepší. (lhostejnost?)
105 T: Takže jste se nebál, ale spíš to přijímal?
106 R: Jojo tak nějak jsem to prostě přijímal. Nebylo kolem toho extra žádný pocity. Tak jsem to
107 spíš tak nějak sledoval. Protože jako malej jsem měl takový sny, kdy mě něco chtělo stáhnout
108 jakoby pod postel a já jsem chtěl utýct a nemohl jsem se hýbat a nemohl jsem utýct. A v tomhle
109 jsem pociťoval velký pocity strachu v těch snech. To bylo jako hodně, hodně, hodně silný.
110 Tady to bylo takový: No, tak co už.
111 T: Takže oproti té jeskyni jste to vnímal úplně jinak.
112 R: Jo tady to nebylo zdaleka tak intenzivní ty pocity.
113 T: Čím to, že to nebylo tak intenzivní jako v té jeskyni?
114 R: No to je mnohem starší sen ta jeskyně. To je třeba deset let zpátky. Poprvé na chalupě se mi
115 to zdálo si vzpomínám, takže to je hodně starej sen. Ty novější už nemívají už takovou intenzitu.
116 T: Tu intenzitu strachu nebo všeho?
117 R: No intenzitu všeho, ale mně se zdají hlavně špatný sny, takže hlavně ty intenzity strachu a
118 bezmocnosti tak taky není tak silná, protože ta bezmocnost může být kolikrát tak silná, že se to
119 přemění ve strach. Tady to je takový no ježiš. Jako když si uděláte kafe a nemáte mlíko. Anebo
120 třeba to je nižší stupeň a vyšší stupeň je, když nemáte na zaplacení nájmu. To už je horší, že jo.
121 Tak takhle ta intenzita jako. Takže tohle bylo spíš mám to kafe a nemám do něj mlíko no co už.
122 Tak jsem si tam tak plul tím vzduchem a pode mnou probublávala ta voda no. Ale v tom dětství
123 to bylo horší mnohem.
124 T: Tam to bylo mnohem intenzivnější.
125 R: Tam to bylo mnohem intenzivnější, tam jsem se normálně budil s hrůzou to jsem to ještě
126 vždycky rozdejhával, a to jsem se ještě vždycky bál znova usnout. Ale to už je dřív no.
127 T: Jak vypadala ta hora s tou jeskyní ve vašem snu?
128 R: Já mám pocit, že kolem ní bylo nějaký město mám takovej pocit nějakou asociaci s Alpama
129 jsem tam měl dokonce. Kolem té hory bylo město. My jsme lezli v Alpách rakouských, takže
130 to mohla být taková nějaká asociace. Ono se to hrozně těžko popisuje. Ono ten pocit v tom snu,
131 když se pak vzbudíte tak je tak chvilku po tom probuzení, že o tom máte docela dobrej přehled
132 a ono se to potom hrozně rychle vytratí. Se to tak hrozně rychle rozplyne. To je zvláštní.

133 Kolikrát jsem si říkal, že si to musím potom aspoň heslovitě zapsat, ale nikdy jsem to neudělal.
134 Lenost prostě no. Nejzajímavější na tom je, že hned po tom probuzení si to pamatuju jako
135 nějaký díl seriálu. Ty sny, jak na sebe navazují a pak několik během pár minut se to úplně
136 rozplyne ty záblesky tam jsou, ale předtím tam toho bylo daleko víc. To mám dobře v hlavě ten
137 sen s tou horou, ale to by bylo na strašně dlouho, co tam kolem bylo.

138 T: V pořádku to sem právě patří.

139 R: No, jak bych to popsal tady byla nějaká hora a kolem byla nějaká silnice. (ukazuje) Já jsem
140 koukal z toho baráku a dole byli ty lidi sledovali jsme tu horu a vím, že se tam stavěla nějaká
141 barikáda nebo bariéra a pak to nějak vybuchlo. Já jsem vyběhl na ulici a pak jsem jakoby bežel
142 a utíkal předtím a pak jsem zahnul doprava a tam jsem jako jedinej. A tam jsem si říkal dobrý
143 tady jsem měl pocit, že jsem tomu utekl tý lávě a pak to začalo s tím vznášením. Pak jsem se
144 teprve začal vznášet.

145 T: Takže jste si myslel, že už jste tomu utekl.

146 R: Jo já jsem běžel po ulici kolem nějakých záhonů v těch ulicích a já jsem pak zahnul do nějaký
147 uličky doprava a tam se mi ulevilo. Předtím jsem cítil strach, že mě to já nevím, spálí nebo něco
148 takovýho. A když jsem tam uhnul, tak jsem si řekl, že dobrý, že jsem tomu uniknul a pak to
149 bylo nějaký takový zamotaný a pak jsem se vznášel takhle. A vyloženě si pamatuju, jak jsem
150 se v tom snu, jako by houpal. S těma vlnama, když šla nahoru, tak jsem šel nahoru a když šla
151 dolů, tak jsem šel dolů. Já mám taky pocit, že z ničeho nic se mě prostě 3 lidi chytli za nohu.
152 Že jsem takhle, jako by letěl a takhle se mi 3 lidi chytli za nohu, že se mě nějak drželi a já jsem
153 se je pokoušel samozřejmě setřást no.

154 T: Co to bylo za lidi?

155 R: Nevím to netuším. Ten první byl chlap, ale zbytek nevím. Nějaký lidi, co neměli tvář ani
156 jméno nic. Nějaký lidi.

157 T: Chtěli vás ty lidi stáhnout nebo se chtěli spíš oni zachránit?

158 R: No oni se chtěli spíš zachránit před tou lávou a tím mořem, protože tam nebylo kde žít. Tak
159 jsem je setřásl.

160 T: Co jste prožíval za pocity, když jste je setřásl?

161 R: No já myslím, že to byla taková úleva já jsem se jich chtěl zbavit. Ale jak říkám, nebyla to
162 tak intenzivní úleva, ale takový tak co už.

163 T: Takže taková ta odevzdanost, o které jste mluvil provází celý ten sen.

164 R: Jojo má takovou nízkou intenzitu oproti tomu, co jsem zvyklej. No pak se mi zdálo ještě o
165 ***** to je jeden kolega tady. To byl hodně ošklivej sen. Víím, že jsem byl na nějaký chodbě.
166 A věděl jsem, že v tý místnosti se dějí strašný věci, že tam někoho mučej prostě fyzicky ho

167 mučej. Nutno podotknout, že já mám hodně rád vojenství, vojenská historie, takže vím, co se
168 dělo ve Vietnamu, co se dělo v Koreji i za druhé světové v koncentracích. Takže jsem k té
169 místnosti šel už s takovým strachem, že tam někdo hrozně trpí.

170 T: tazatel, takže jste šel do té místnosti.

171 R: Šel jsem k tý místnosti, kde jsem věděl, že se děje něco hrozného. A když jsem tam
172 nakouknul, tak jsem tam viděl toho kámoše odsad', jak tam leží a je tam jenom jeho torzo těla,
173 že nemá nohy a je hrozně rozřezanej a že ho to hrozně bolí a hrozně trpí a bolí ho to. A nejhorší
174 na tom byl pocit, že to nekončí, že jsem věděl, že to je teprve začátek toho mučení tý bolesti.
175 To bylo na tom to nejhorší a já jsem věděl, že mu nemám, jak pomoci. A viděl jsem ho, jak tam
176 tak leží to tělo s těma rukama, který nemá nohy a jak se snaží odplazit pryč. A potom se tam
177 objevila nějaká cizí noha a odstrkuje ho pryč. Takhle ho prostě odsouvá zpátky, jako dál ode
178 mě. A já jsem mu neměl, jak pomoci. Tak jsem jenom zavřel oči, otočil se a odešel a on tam
179 zmizel v nějaký tý díře v tý místnosti. Já tomu říkám díra, protože takhle se říká těm místnostem,
180 kde se mučí, a hlavně ta noha to si pamatuju, jak prostě takhle na něj našlápla a začala ho tlačit
181 pryč.

182 T: Jak vypadá ta noha?

183 R: lidsky, lidská noha.

184 T: S botou?

185 R: No mám pocit, že prsty jsem tam viděl, ale nejsem si jistej. Takže možná nějaká bosá noha.
186 Možná nevím. Já jsem spíš vnímal tu bezmoc z toho, co ho čeká, že už teď jsem věděl, že je to
187 špatný, ale že to bude ještě horší.

188 T: Co jste prožíval, když jste se přibližoval k té místnosti?

189 R: Strach jak o něj, tak i o sebe. Když jsem tam přišel, tak jsem to viděl a nějak se to ve mně
190 seplo, že mě se to už netýká (Lhostejnost?). Nebo mně se to nestane a jel jsem v tom, co jeho
191 čeká. Chtěl jsem mu pomoc, ale nemohl jsem. Pak už jsem měl strach jenom o něj. To bylo
192 taky. Já jsem mu to říkal a ani jeden z nás jsme nechápali co to má znamenat. Protože jsme se
193 nikdy o takových věcech ani nebavili. My se bavíme docela dost, ale tohle jsme spolu nikdy
194 moc nerozebírali žádnou válku ani nijak osobní témata interní témata nic takového jsme
195 nerozebírali, takže nemám moc ponětí od čeho to vlastně teda plyne. Oni některý ty sny jsou
196 jasný viz třeba to, jak se mi zdálo o tom, že řešíme, jaký víno na raut. A nějaký jsou potom
197 takhle zmatený.

198 T: Jaké pro vás bylo, když jste od něho odcházel? 22:00

199 R: No hrozný, protože já bych to přirovnal, co se týče těch válečnějších věcí, co jsem viděl tak
200 mi tak úplně nevdá vidět trpět lidi, ale což je zvláštní u čeho trpím je, když vidím trpět zvířata.

201 Třeba když jsem viděl u operace Barbarosa jak nacisti okupovali Sovětský svaz a měli tam
202 koňský spřežení a já jsem viděl ty koně, jak mají od potahů od povozů rozřezanou kůži, tak na
203 to jsem se prostě nemohl dívat to bylo mi hrozně zle hrozně smutno z toho, že se to děje jakoby
204 vůbec. Takže takhle bych to přirovnal, že mi bylo zle smutno a měl jsem vztek, že je toho někdo
205 schopnej vůbec.

206 T: Takže jste vlastně soucítit.

207 R: Ano měl jsem hroznou potřebu nějak mu pomoci a případně ho i nějak pomstít.

208 T: Jak to, že vám šlo soucítit s kolegou, když jste před chvílí řekl, že s lidmi soucit většinou
209 neprožíváte?

210 R: Nevím, to nevím prostě najednou ten pocit byl dost podobnej, ale nebylo to zvíře, ale byl to
211 člověk, nevím, proč ta hlava to tam prostě tak nějak poskládala a nevím. Jak říkám většinu snů
212 si dokážu vysvětlit, ale tohle u tohohle se nemám čeho chytout je tam jediná věc a to je on
213 jediná konkrétní věc, ale jinak všechno kolem ta omáčka to nevím.

214 T: Dokázal byste se podívat, ještě jednou na okolí té místnosti, co jste tam viděl, jestli si
215 vzpomenete?

216 R: Já on byla tam ta noha a to je podstatě všechno. Byla to taková čtvercová místnost temná
217 černá a to je v podstatě taky zajímavý, když se nad tím tak zamyslím, tak jako by tam nebyla
218 žádná jako nevím po čem to jeho tělo klouzalo to si jako nedokážu vzpomenout.

219 T: Byla tam nějaká krev?

220 R: Jo to ano byla na něm jo, ale kolem ne. Ani za nim.

221 T: Zkuste se zaměřit na pachy. Cítil jste tam něco?

222 R: Ne vůni ne když se na to tak ptáte tak vůni neregistruju v žádných snech vlastně. Nebo si
223 teď nevzpomínám. Ne to ne vůně zápachy to nic.

224 T: A jaké tam bylo světlo?

225 R: jako kdyby to světlo bylo za mnou jako kdyby za mnou bylo něco, co nasvěcovalo tu scénu.
226 Jako kdyby tam nebylo nic. Já nevím, jak mám definovat nic, já nevím, nebylo to bílé světlo
227 červené světlo. Jenom prostě ta místnost on, jak se tam plazí a ta noha co ho jakoby odsouvá.
228 To světlo asi jako tady asi no. Na té scéně, ale kolem té scény, jako by nebylo nic.

229 T: Takže to byla taková scéna

230 R: ano taková scéna mně se občas stane, že si z ničeho nic vzpomenu na sen, co se mi zdál třeba
231 před čtyřma rokama. Z ničeho nic prostě nedokážu si to vysvětlit. Takže všechno možný no.

232 T: Když bychom se ještě vrátili k tomuto snu, tak jste říkal, že jste cítil hlavně bezmoc a touhu
233 se pomstít? Dalo by se to chápat jako nějaký vztek?

234 R: Ano určitě já to mívám dost často skrz ty vojenský dokumenty, když vidím, co všechno jsou
235 ty lidi schopný udělat, tak mám tendenci pomstít ty, kterým se to dělalo. Co je třeba když jsem
236 viděl v Řecku, že se lidi zavírali do takového bronzového bejka a tam se upekli zaživa a to si
237 neumím představit. To je jak z jinýho světa pro mě. Tak to jsou opravdu hrozný pocity. Já mám
238 takovou vlastnost, že se dokážu vcítit do toho, jak strašný to muselo bejt. To musí být
239 nepředstavitelný utrpení.

240 T: Dokážete se vcítit do toho velkého utrpení.

241 R: Jo to muselo bejt strašný prostě. Oni to parchanti dělali ještě pomalu, aby to trvalo.

242 T: To samé jako v té místnosti?

243 R: Jo to samý jako u toho kámoše tady no, že jsem věděl, že to bude ošklivý tady. Že to bude
244 ještě hodně ošklivý.

245 T: Že to bude ještě horší

246 R: Ano, že to bude ještě horší. Nevím, co by bylo dál teď vám z hlavy můžu říct spousty
247 způsobů, co by mu mohli vyvádět, ale v tom snu jsem to nevěděl. Jako v tom přímo jen, že se
248 mu stane něco úplně strašného. Něco jako ten bejk, který považuju za úplnej vrchol zvěrstva.

249 T: ten vám zůstává v paměti

250 R: Jo, protože to je naprosto neuvěřitelný nechápu, jak někoho mohla vůbec napadnout,
251 takováhle věc. No to je jako.

252 T: Jaký byl ten mučitel?

253 R: No tam byla vážně jenom ta noha a někdy vidím lidi, který nemají tvář ani oblečení, ale vím,
254 kdo to je. Což je vlastně i tenhle případ. Já jsem mu taky do tváře úplně neviděl, ale věděl jsem,
255 že to je on.

256 T: Co měl na sobě?

257 R: nevím nějaký světlý tričko na kterém byly ty skvrny na tom tričku a co vím dál, že neměl
258 čepici. Tak ono to bylo takové torzo kalhoty boty a neměl nohy. Rukavice taky neměl určitě.
259 Chytám se toho, co vím, co určitě neměl. Žádný hodinky ani náramek. Tvář jsem neviděl.
260 Skvrny od krve, tak krev byla taková do černa.

261 T: Cítil jste strach o sobe?

262 R: Cítil jsem strach o něho ne o sebe. O sebe jsem měl strach jenom, když jsem šel do té
263 místnosti, jestli stejnej osud nečeká i mě. A já, když takhle pátrám tak bych to přirovnal k
264 abstinenci a závislosti. Tak já si třeba, kdyby měl zrecidivovat, což si tady o nějakých lidech
265 myslím. Že to tu berou jako na dobu přechodnou a pak stejně budou zas pít a oni to zrovna si
266 myslím. Myslím, že ten strach je hodně o něm, protože se prostě bojím, že i on zrecne. To by
267 zas odpovídalo, že ta závislost a ty abstinenci příznaky jsou opravdu příšerný. To je hodně

268 niterný hodně osobní. A je to fakt strašný k čemu by se to dalo přirovnat k tomu co jsem tam
269 zažíval. Tak tam možná na druhou stranu si zase nemůžu vzpomenout, kdy jsme se o tom nějak
270 extra bavili. Těžko říct možná jsem si to tam nějak podvědomě takhle přirovnal. Je to možný.
271 T: V tom smyslu, že ta noha by byla ta závislost?
272 R: Jo ona ho odsouvá někam pryč. Takže to ne to bych neřekl, že ta noha je ta závislost, já
273 nevím. Je to rozhodně symbol toho špatného. Je to symbol toho špatného toho zla, co toho
274 člověka odsouvá ještě k tomu horšímu a valé. No tak tak no.
275 T: co za pocity prožíváte teď, když o tom mluvíme?
276 R: Snažím se to rozkódovat, protože já jsem zastávce té teorie, že sny se dají nějak vysvětlit. Že
277 spousta věcí člověk uslyší ucejtí aniž by to nějak vědomě vnímal, ale podvědomě to tam je a
278 kolikrát jsou ty věci dost intenzivní. Akorát se mi v tom snu promítnou věci, co jsem si já
279 neuvědomoval a když se vzbudím z toho snu tak mi to teprve dojde. To je viz to mučení to je
280 třeba věc, kterou se já snažím něco jako dát pryč, protože ji nemám rád. Ale podvědomě to tam
281 mám, protože to je silná emoce. Jak strašný to muselo být a jak strašný to je I dneska a vědomě
282 se tomu snažím co nejvíc vyhejbat a tak, nebo třeba já nesnáším stonožky, jak jsou v těch
283 pralesích. A mě stačí, když ji uvidím na obrázku a hned dávám hlavu pryč, aby se mi o tom
284 náhodou nezdálo.
285 T: Víte, že by se vám to mohlo ve snu vrátit.
286 R: Jo a taky se mi to kolikrát ve snu vrací tohle to. To je jako ten největší strach, co můžu mít
287 ve snu jsou buďto tyhle obrovský hnusný stonožky, anebo šváby. Ty bytostně úplně nenávidím.
288 Jako obecně členovce no. To úplně fuj. To je třeba ta tasemnice to je symbol úplně největšího
289 hnusu. Z těch mám v podstatě fobie ačkoli jsem nikdy stonožku nebo švába nebo tasemnici
290 neviděl. Jako naživu, ale mně to stačí vidět třeba v televizi a je to. Párkrát se mi o tom i zdálo
291 a to bylo to nejhorší, co jsem kdy zažil. To byl ten nejhorší strach, co jsem kdy zažil. No vlastně
292 ne. To bylo to, jak jsem se snažil utýct a nemohl jsem se hýbat, tak to bylo asi na týhle úrovni.
293 T: Proč zrovna tyhle 3 zvířata?
294 R: Absolutně netuším, nemám s nima žádnou zkušenost. Ani jsem je v životě neviděl jenom v
295 televizi a časopise a stejně vím, že se mi to hrozně hnusej. Kdybych je viděl na živo tak bych
296 zpanikařil jako malá holka. Tady kdyby proběhl šváb tak okamžitě dávám reverz nebo to ne
297 jako zase, ale hodně těžce bych to nesl bylo by to hodně těžký. Kdyby tady takhle proběhnul
298 tak byste nevěřil, jak člověk zvládne rychle zmizet z místnosti. To bych vám to názorně
299 předvedl rychle pryč. Ale odkud se to bere to fakt netuším.
300 T: Napadá vás něco dalšího ke snu s mučírnou? Je tam třeba něco, o čem jste se nezmínil?

301 R: je tam možná ta věc, že ačkoli jsem tak tam byla jenom ta noha. Ale v podstatě můžu říct,
302 že se mi to strašně těžko popisuje, ale v podstatě ta noha jsem cítil její emoce, ale jako by to
303 byl člověk. V podstatě jako kdybyste koukal na dva listy papíru a přitom jste věděl, že jsou
304 jeden. Ale byly rozdělený, ale to je ta noha a v podstatě ten člověk, kterému ta noha patří. A v
305 podstatě toho člověka ty emoce, kterému ta noha patří byla taková ani ne jako chladná, jako ne
306 že by se těšil na to, co musí dělat, ale že je to pro něj něco jako další povinnost. Jako když Mám
307 v práci, jako když se vám nechtěj číst deníky a víte, že musíte tak je to takový no jo, ale musím.
308 Nebo mně, když třeba přišel na bar plnej novej stůl a už jsem věděl, že to budou pitomci, tak se
309 mi tam taky úplně nechtělo. Ale přitom šlo o hrozně zásadní věc. Já jsem měl strašně silnou
310 emoci a vím, že ta noha, která patřila tomu člověku tak to bylo takové to no tak co už.

311 T: Takže, co to bylo vlastně za emoci?

312 R: Jeho nebo moje?

313 T: Zkuste oboje.

314 R: Moje, jak jsem říkal byl ten strach o toho kámoše.

315 T: Myslel jsem tu emoci ohledně té nohy.

316 R: No bylo to takový nepříjemný, že se mu do toho nechce moc, protože byl, jakože znuděnej
317 a přitom se chystal udělat nějaký úplně strašný věci.

318 T: Chystal se udělat něco strašného a přitom mu to bylo jedno?

319 R: No jo, další jako práce, tak ho hodíme do toho bejka tam bude šílet no. Jak říkám, tak jsem
320 fyzicky viděl tu nohu a cítil emoci toho člověka, kterému patřila, kterýho jsem tam neviděl.
321 Což bylo zvláštní. Ani si nejsem jistej, jestli jsem viděl celou tu scénu, anebo jsem to viděl
322 hodně zblízka a ten člověk se mi tam už nevešel, a proto jsem viděl jenom tu nohu. Víte, jako
323 když si přiblížíte video.

324 T: Takže jak jste vlastně nahlížel do té místnosti.

325 R: To je taky hrozně zvláštní. Já vím, že když jsem tam přicházel, tak tam byla chodba a dveře
326 vlevo. A pak jak to vlastně bývá takovej cvak stříh a bylo to najednou celé takhle přede mnou.
327 Jako kdybych tam v té místnosti byl, jako na kraji tý místnosti v těch dveřích, neviděl jsem je, ale
328 měl jsem ten pocit. No, takže v podstatě jako na stříbrným podnose nebyl jsem jako nikde
329 bokem v tý místnosti spíš jako takhle prostě teď sedíme spolu tady v tý místnosti a povídáme.

330 T: Takže jste viděl celou tu scénu jako on nebo jen tu část?

331 R: Spíš útržky on pak zmizel někam za roh a tam se mělo odehrávat něco strašného, takže já
332 jsem byl vlastně jenom v části, když jsem přicházel, v části, kdy jsem tam byl a koukal na to.
333 To je v podstatě všechno.

334 T: viděl jste odsunutí tou nohou a pak jste zmizel.

335 R: Kak se to rozplynulo. Ani si nevzpomínám, že bych někam odešel, ale prostě se to
336 rozplynulo. Takže jsou tam vlastně takový dvě hlavní scény a to jak přicházím a to jak ho to
337 odsunuje. A během toho se dělo několik těch věcí. Při tý noze jsem prostě cítil tu beznaděj a
338 pak. Jo vlastně jo já si pamatuju, že jsem odcházel, protože já jsem tam zavřel ty oči jak prostě
339 člověk a odešel jsem. Já nevím no, to bylo třeba jako když moje fenka měla rakovinu a já jsem
340 ji vezl na uspaní. Tak jsem se s ní jenom rozloučil, předal jsem jí veterináři a hrozně jsem
341 nechtěl. Chtěl jsem, aby žila, ale ona hrozně trpěla, takže už to pro ni bylo úplně zbytečný měla
342 velký bolesti. Tak jsem taky prostě zavřel oči věděl jsem, co se stane, ale otočil jsem se a odešel.
343 T: Takže to byla podobná scéna.
344 R: Podobná jo. Takovej ten vztek to jako tak ten tam byl, jakože bych nejraději něco rozmlátil,
345 taková bezmoc. Je to docela silný teď.
346 T: co prožíváte?
347 R: Vztek a smutek no.
348 T: Na co se zlobíte?
349 R: No já ani nevím, vlastně takovej mix věcí. Teď jsem si vzpomněl na tu Polinu na toho psíka,
350 co jsem měl strašně rád. Tak to bylo asi nejsilnější. To mě hodně to jsem brečel to jsem brečel
351 jako želva. To jsem ji ještě musel odvízt já. To jsem celou cestu ještě doufal, že to udělá někdo
352 jinej, ale musel jsem to udělat já. To bylo strašný, to bylo strašný vyloženě.
353 T: Je to ten samí sen jako v tom snu
354 R: Já si to už úplně nepamatuju ten pocit, když jsem ji odvážel, ale z větší části jsem to vytěsnil.
355 Vím, že to bylo hrozně hrozný, ale jak moc hrozný to už nevím. Prostě přesnou stupnici nevím
356 no. Ale z logiky věci to bylo mnohonásobně horší.
357 T: Spíš jsem myslel, jestli vám ten pocit, přijde nějak podobný jako v té situaci.
358 R: To nedokážu porovnat. Ale nakonec jsem to vytěsnil. Teď se mi vrátil zlomek z toho, co
359 jsem cítil tenkrát a taky to není dobrý moc příjemný. Ale já jsem na to zvyklej, to já si zajdu
360 pak na kuřárnu. To je moje, protože já to nějak vytěsním. Já to zametu pod koberec tu emoci.
361 T: Zamete to pod koberec a pak se vám to ukazuje ve snech
362 R: No asi tak. Mně na mě asi z toho koberce občas něco vyskočí z těch snů.
363 T: Napadá vás něco dalšího, co jste v tom snu ještě nezmínil nebo vám přišlo divný?
364 R: Asi ne. Jenom že ta moje hlava dokáže vytvořit neuvěřitelný věci až mě to až zaráží, že si to
365 za a pamatuju, to je asi nejzvláštnější a za b, že je to na sen až moc přesný viz s tou horou s tím
366 městem ten sen byl vážně skoro jak film nebo kus seriálu.
367 T: takže to bylo všechno velmi konkrétní.

368 R: Ano velmi konkrétní zase. Nebo já nevím, já jsem nezažil sny jiných, takže to nemůžu
369 posuzovat, ale mně to přijde zvláštní.

370 T: Vnímáte přesnost těch věcí.

371 R: Jo jenže já z toho mám pocit, že by to tak být nemělo, že je to moc intenzivní moc přesný,
372 že ten sen by měl být. Já, když slyším někoho vyprávět sen, tak je to taková zmatená směs
373 čehosi, ale já to mám fakt docela konkrétní, kdybych to hodil na papír tak z toho budu mít seriál
374 takovej menší. Vážně už jsem si kolikrát říkal, že to udělám. No, takže asi takhle.

375 T: Vzpomínáte si ještě na nějaký další detaily ke snům, které byly u těch zubů, jeskyni nebo té
376 sopky?

377 R: těm zubům ne té sopce to jsem už taky říkal, ale tady s tím kámošem už bylo taky už všechno
378 bych řekl.

379 T: A k té jeskyni?

380 R: Jen že ta se mi zdála nejvíckrát a na pokračování nejčastější. Vždycky jsem se objevil v jiný
381 části toho snu.

382 T: Třeba kde?

383 R: Třeba už uvnitř té jeskyně bez toho začátku, jak se mi tam nechtělo. A věděl jsem, že to se
384 mi už zdálo a že je to sen.

385 T: A ten motiv, proč jste byl v té jeskyni byl také pořád stejnej?

386 R: Jo i když vlastně tam jsem se už spíš jenom snažil dostat pryč. Jako kdyby to byl seriál.
387 Nejdřív jsem tam šel, někoho jsem tam hledal a pak jsem se jenom snažil dostat pryč prostě.
388 Ale nikdy jsem se neobjevil na stejném místě vždycky jinde.

389 T: Pokaždé ta věc, co vás sledovala a pozorovala byla stejná?

390 R: Jojo, ale nikdy jsem ji neviděl, ale věděl jsem, že tam je. A musím ji utýct. Ten pocit byl
391 vždycky stejnej, ale nikdy jsem tu věc neviděl ale ten pocit a intenzita byla vždycky stejná
392 minimálně hodně podobná, ale neviděl jsem, jestli to byla příšera hračka věc nevím. To nevím.

393 T: Něco neznámého, co na vás číhalo.

394 R: Ano něco prostě něco ona ta intenzita strachu možná klesala s tím, jak jsem si uvědomoval,
395 že je to sen. Víím, když se mi to zdálo poprví, tak to bylo hrozný to bylo srovnatelný, jako když
396 jsem utíkal a nemohl jsem se hejbat. A pak když se mi to zdálo víckrát, tak to bylo nižší a nižší.
397 Já si kolikrát v tom snu, dokážu uvědomit, že je to sen, což mi taky přijde kolikrát zvláštní.

398 T: Jak tomu rozumíte?

399 R: Nevím, že si v tom snu uvědomím, že je to sen a chci se vzbudit. Možná to je tím, že nad
400 tím tak dumám a do toho podvědomí se mi to pak uložilo, že to v tom snu, jako najdu dalo by

401 se říct. Najdu v tom snu jako bych si tam nechal vzkaz je to jen sen, že mi to najednou dojde
402 prostě.

403 T: Zachraňujete tam vlastně sám sebe v těch snech.

404 R: Jojo jako takhle si tam nechávám vzkaz, je to jenom sen. Ale jak říkám, taky jsem se probudil
405 ze snu do snu.

406 T: Jaké to pro vás je, když si uvědomíte, že je to sen?

407 R: No je to pocit je to jako kdyby mírná úleva a je tam taková jako zamyšlenost, jak se vzbudit.
408 Je to takovej pocit, že něco chci, ale ne že bych vymýšlel, jak to udělat, ale prostě se chci
409 vzbudit.

410 T: Ještě něco vás napadá?

411 R: Mám těch snů ještě spoustu, ale to bychom mohli tu být do zítřka.

412 T: Takže můžeme takto skončit?

413 R: Můžeme

414 T: Děkuju vám

Pacient číslo 4

1 R: Takže já mám dva sny, který vám chci říct jeden, co se stalo včera, protože ten mě taky
2 zaujal a byl vlastně o tom, že já jsem měl svoje bývalý auto, který jsem vlastnil, tak prostě bylo
3 na střeše takový polo baráku a já jsem ho z té střechy nemohl sundat a tak se to auto muselo
4 prostě rozebrat na dílky. Prostě na šroubky motor odendat a takovýdle věci a vlastně tím úkolem
5 bylo dát zase do toho do toho baráku nebo garáži prostě jako ty dílky se tam přemístily, ale já
6 jsem to už neuměl složit zpátky a byla tam se mnou nějaká další postava nevím, co to bylo za
7 osobu a ta mě s tím skládáním pomáhala a mě to nějak nešlo a přišlo mi to hrozně náročný zase
8 to složit zpátky a pak jsem se probudil to pro mě bylo jako hodně významný jsem v tom
9 způsobu, že já jsem si defakto nějak sám zanalyzoval a ten mozek rozdělil na nějaký menší části
10 tak, aby to fungovalo že jo.

11 T: Takže to auto symbolizuje váš mozek?

12 R: Myslím si, že jo a jako pocity jsem v tom neměl dobrý, když se to mělo složit, pocity jsem
13 měl dobrý, když se to rozložilo a přemístilo do nějaký ty garáže, ale jak já mám v oblíbené ty věci
14 prostě odkládat a moc se mi do těch složitých věcí nechce, tak jsem v tom byl takovej, že to
15 bylo emočně hodně beznadějný, že jsem si nevěděl rady, takže jsem potřeboval pomoc někoho
16 dalšího a v tom jsem se probudil. Škoda, že mi ten sen nedojel celej. Chtěl jsem si ho
17 zapamatovat, protože se mi to líbilo, ještě to bylo hodně napínavý.

18 T: Proč to bylo napínavý?

19 R: Protože jsem nevěděl, jestli to půjde přemístit, jestli to vůbec půjde rozebrat.

20 T: Já jsem tomu rozuměl, že auto bylo na té střeše hotelu to jste rozdělal na dílky a
21 přenesl do té garáže.

22 R: Já si pamatuju, že jsme si ty dílky posílali z té střechy dolů.

23 T: A teď jste říkal, že jste měl obavu, jestli to dokážete přemístit?

24 R: Jo, tak já jsem myslel složit, než přemístit ne, napínavý to bylo kvůli tomu, jestli se to dokáže
25 složit, teda rozložit kolem toho složení byla spíš taková bezmoc, jestli se to podaří složit,
26 protože těch dílu v tom autě je 1 000 000.

27 T: Rozeznával jste nějaký díly?

28 R: To asi ani ne vím, že ty díly nebyly rozházený, ale byly srovnaný, ale co by ty díly znamenaly
29 to ne, jen jsem věděl, že to auto prostě chci mít zase komplet celý, to jako to jsem chtěl, než
30 jsem se už párkrát zdálo o autu. Mně to jako mrzí, že auto nemám, že nevím ani proč. Teda
31 vlastně asi vím proč, protože já za tou Markétou chci prostě přijet a ukázat prostě, že jsem tam,
32 kde jsem byl předtím a že jsem v pohodě.

33 T: takže auto je symbolem že jste to zvládl?

34 R: Ano že jsem to zvládl, proto se mi o nějakém tom autě zdá. Je zajímavé, že se mi zdá o tom
35 stejným autě. Já jsem jich moc neměl asi jen 2 auta Já nevím, co bych k tomu ještě řekl se ptejte,
36 jestli chcete.

37 T: máte nějakou fantazii, jak by ten sen pokračoval?

38 R: Já doufám, že by to pokračoval tím, že by se to auto postupně skládalo sice vím, že to bude
39 na dlouho. To složit není to prostě ze dne na den, ale já asi prostě bych chtěl mít tyhle věci hned
40 a jako není to na hned prostě. Je to prostě na delší dobu, jako když se renovuje auto, tak to taky
41 trvá roky. Jo, než se prostě seženou jenom ty správný díly a todlenc to, takže by se to určitě
42 složilo s tou pomocí někoho, protože tam se mnou někdo byl, ale nevím kdo, to byl, tak by mi
43 asi s tím skládáním pomáhal.

44 T: Takže nevíte, kdo to byl víte, jestli to byl muž nebo žena?

45 R: Byl to muž

46 T: Byl spíš mladší nebo starší?

47 R: No vím, že byl stejně vysoký jako já. Měl krátký vlasy a měl montérky modrý jinak, že bych
48 si pamatoval blíž ten obličej, to nevím.

49 T: Co jste měl na sobě vy?

50 R: Já nevím, protože jsem se neviděl.

51 T: A co myslíte, že jste na sobě měl?

52 R: Asi jsem byl oblečenej, ale jako blíž, že jsem měl na sobě kalhoty, kraťasy nebo něco
53 takovýho, to nevím nebo montérky je to možný.

54 T: Jako rozumíte tomu, že nevidíte obličej té postavy toho, kdo vám pomáhá skládat to auto?

55 R: Protože on už na tom skládání pracoval, když to já jsem se furt zamýšlel nad tím, jak je to
56 složitý a těžký, (beznaděj) takže já jsem ho viděl defakto jen z boku nebo zezadu a neviděl jsem
57 mu do obličej. Při tom skládání, ale to netrvalo to skládání netrvalo, tak jako dlouho. To bylo
58 jenom pár okamžiku, kdy já jsem ani nevěděl, jak se ty díly prostě nanášejí do toho, já jsem já
59 jsem jenom věděl, jak se ty díly spouštěj dolů z tý střechy. Ale už jsem pak dál neviděl a objevil
60 se v garáži a tam ty díly byly všechny hezky vyskládaný a ten člověk v tu chvíli jsem ho viděl,
61 jak tam skládá a já jsem si říkal v té chvíli, že to je hrozně hrozně moc dílů, že to bude hrozně
62 dlouho trvat a bůhví, jestli to vůbec půjde složit(pochybnosti) A co když se to složí blbě?
63 Takovýdle otázky mě napadaly a naskakovaly.

64 T: Takže vy jste přemýšlel, zatímco ten druhý konal.

65 R: Ano

66 T: Jak tomu rozumíte, že tam byly takhle rozdělený role?

67 R: Protože já někdy přemýšlím dost často nad tím, že ty věci budou prostě dlouho trvat. Ty
68 moje cíle chci mít, chci mít auto, chci mít byt nějak vybavený to všechno je na hrozně dlouho a
69 já nad tím dost často přemýšlím a prostě vím, že to nebudu mít hned, že jo, ale chtěl bych to
70 mít hned závidím těm lidem kteří vyjdou a maj. A mají tydlencty běžný věci, že nemusí řešit
71 nic. Ty běžný věci, že mají práci, mají bydlení, mají auto, mají ještě ženskou jo. Já nejenom
72 budu muset řešit tu závislost. Tak ještě budu muset řešit tyhlencty obyčejný věci, jako je práce,
73 to bydlení, protože jsem si asi nevybral moc dobře, ale nějak to dám a budu muset držet tady ty
74 věci jako dluhy. A nevím, co všechno pro mě zásadní teď ta práce no a možná v tomto bylo
75 symbolizovaný, že přemýšlím nad tou prací, protože já jsem defakto dělal za svůj život. Sice
76 jsem pracoval i po dobu závislosti, a prostě jsem se na tu svoji závislost vydělával a dělal si
77 jenom dvě práce rozvážel jsem pivo, anebo jsem stavěl baráky. A nemám žádné zkušenosti s
78 hledáním práce, takže to pro mě bude něco nového a mám z toho strach, no začít prostě, když
79 vám to někdo dá on mi sice dal to auto. Ale já jsem si ho prostě musel zaplatit sice na splátky,
80 ale musel jsem si ho prostě koupit. To samý on mi prostě sehnal barák, kde budu moct bydlet,
81 tak jsem si sice musel jsem zrekonstruovat, ale sehnal mi ho a ještě mi platil nájem sice z peněz,
82 který jsem vydělal. Takhle se o mě nějak staral, když jsem dělal na živnostník a on vyplňoval
83 třeba daně. Koupil třeba ledničku, kterou nechtěl ani zaplatit, nějaký kočárky, když jsme tam
84 měli XXXXX a myslím, že byla chyba se takhle na něj nalepit. I kvůli němu, protože on s tím
85 taky musel mít starosti, jak finančně, tak psychicky to si asi on uvědomil taky a nedělalo to
86 dobrotu, že jsme spolupracovali, protože jsme se hádali. On zas na mě měl přemrštěný nároky,
87 já jsem musel prostě být do 16 hodin v práci. Když jsem začal kouřit trávu, tak mi strhnul
88 peníze. To by se v normálním pracovním vztahu nestalo, to byl od něj nějaký trest, takže ho
89 ani nechci kontaktovat. Já tyhle rodinný vztahy nechci řešit, dokud nebudu stát na nohou, já
90 nebudu jezdit ani domů, protože to je pro mě prostě rizikový. Tady se to pro mě dalo, protože
91 tady se abstinuje jedna báseň, venku to je jiný, tak se tomu prostě budu vyhýbat, jako neříkám,
92 že tam nepojedu to jsem si přesně plánoval, jak tam pojedu v pátek.

93 T: Teďka jste hodně mluvil o tom domu a dostal jste se až ke vztahu s otcem, můžeme se vrátit
94 k tomu symbolu, co ten dům vlastně znamená? Co, byste o něm nyní řekl?

95 R: A pro mě ten dům byl vždycky symbol nějaký rodiny, protože v tom domě vždycky nějaká
96 rodina nebo by měla být a já jsem s tátou nikdy moc nebyl. Tam jsme spolu ty roky vycházeli
97 dobře už to nebylo takový, jako táta se synem. A ale spíš jako přátelé, protože on se o mě moc
98 nestaral, protože taky strávil nějaký čas i po léčebnách, pak se rozvedli. Máma si našla někoho
99 jiného a já jsem byl pořád s tou mámou. Takhle to je mu vyhovovalo i mě to vyhovovalo. Já

100 jsem z toho takhle cítil tu rodinu, tam byla ještě ta Markéta, tak jsme prolnuli rodiny k sobě.
101 Ještě s markétiným tátou přijela teta, kterou jsem prostě neviděl, bylo to takový hodně rodinný.
102 T: Byl v tom domě někdo?
103 R: To já netuším todlenc to možná to je tím, že jsem tu Markétu už odsunul někam. Vlastně to
104 je od té doby, co mi poslala ten dopis, v jaké jsem situaci. tak ten dopis od ní byl jenom takovej
105 věcnej. Já jsem čekal něco jinýho, možná i s tím jsem to psal. Mně se zároveň i ulevilo. Nemám
106 chuť to nějak vyřešit, nebudu jí kontaktovat, ale dřív co se mi zdálo. Mně se o ní zdálo prostě
107 šestkrát do týdne a takhle to bylo 4-5 let v kuse. Já už jsem byl psychicky vyčerpanej z těch
108 snů. Nepamatuju si je, ale vím, že v nich hodně figurovala, protože to pro mě byla velká ztráta,
109 asi největší v mém životě a dlouho jsem se potýkal s tím, že to chci zpátky, takže bych to
110 přirovnal k tomu dítěti, který mu vzali hračku a někam jí zahodili, protože já jsem se těch 5 let
111 uchlastával a truchlil. Furt jsem se litoval, a pak jsem zase říkal, jak to všechno půjde a jak se
112 dáme dohromady a nic jsem nedělal, jen jsem se s tím plácal. Sám sobě nedělal jsem žádný
113 významný kroky, zůstal jsem stát na tom místě s drogama.
114 T: Jak se toto Projevuje ve spojitosti s tím člověkem, co byl ve snu, protože jste říkal, že on
115 koná a vy jste přemýšlel nad tím, jak to bude složitě?
116 R: No ten člověk to jsem byl nejspíš asi taky já, protože já teď dělám nějaký věci pro sebe abych
117 to dal dohromady.
118 T: takže tou druhou osobou jste byl vy?
119 R: No asi jo, protože jsem byl impulzivní člověk vím to o osobě a teď se snažím nad těma
120 věcmama taky přemýšlet, než to začnu dělat. Měl jsem v tom hodně, přemýšlím nad tou závislostí
121 a vychytávám se přitom, když na to mám chuť, když mi je blbě, když je mi dobře, já nevím, jak
122 se chovám, když vstupuju do blbýho metra. Furt na sebe koukám, abych nevybočoval. Chci být
123 normální a zároveň tam je pořád ten přiblížený chtíč, co zase chce ty drogy.
124 T: Projevuje se tady ten chtíč v tom snu?
125 R: V tady tom asi moc ne vím, teď se mi o drogách moc nezdá a když už, tak já se nechci ani
126 moc pamatovat.
127 T: O drogách se snažíte už spíš zapomínat, když se objeví
128 R: Ano
129 T: Kdyby vám sen chtěl něco říct, co by to bylo, kdyby to byla nějaká zpráva?
130 R: No tak určitě dobře jsem to auto sundal a jsem tady a abych si dával bacha, jak to auto
131 skládám, abych si nedělala hlavu s tím, že to bude dlouho trvat a nepřemýšlel nad tím co nejde
132 a co jsem mohl udělat jinak, ale přemýšlel nad tím, jak to složit a jak jít dál. A pracovat na tom
133 a neublížit si, proto jsem tomu člověkově asi ani neviděl do obličeje, jak bych mohl, když jsem

134 to byl já mu vidět do obličeje. Ted'kon mě k tomu napadlo prostě ty věci dělat a nepřemýšlet
135 nad nima. To je asi tak celý.

136 T: Jaké je to vaše já to jen přihlíží a nekoná?

137 R: Když to vezmu z toho pohledu člověka, co pracoval tak to není dobře, protože zdržuje od tý
138 práce, když to vezmu z toho druhého pohledu, tak je zase radost se koukat na někoho, kdo
139 pracuje a nemusí se zdržovat nějakým přemýšlením.

140 T: V čem spočívá ta radost pro vás?

141 R: Kdybych to opravdu byl já, ti dva lidi tam, tak mám radost z toho, že se to auto skládá, jakože
142 už něco hotovýho. Já rád tvořím nějaký věci, co na nich je vidět, že něco děláte, ať to jsou
143 obrázky, nebo keramika, anebo to stavění jako jsem dělal, protože něco po mě zůstane je to
144 hmatatelný, když se člověku daří tak je spokojenej.

145 T: Takže chápete to rozdělané auto jako symbol pro svůj mozek?

146 R: Ted'ka je to pro mě spíš, co je ten život než ten mozek, protože já si ten život musím dát do
147 pořádku, ale samozřejmě v tom je ten mozek a to auto to musí být sestavený, aby mohlo jezdit
148 jinak nepojede.

149 T: Chtěl jste v tom snu někam jet?

150 R: Někam jsem neplánoval jet jen, aby to auto bylo sestavený. Z toho mám trochu strach, že si
151 dám život do pořádku a budu mít zase roupy, že teď ty cíle jsou jasné, musím se dát do pořádku
152 život. Srovnat ty vztahy, naučit se ten život bez drog a zařadit se do normálního života práce a
153 tak, aby to nebylo tak nepříjemný, protože já vím, že ze začátku nepříjemný bude, že jo. Budou
154 prostě dny, kdy budu hodně unavený a takovýdle, ale potom přijde ten krok, když tím autem
155 budu muset vyjet se mně líbilo přirovnání k traktoru, že každý máme svůj traktor, někdo malej,
156 někdo velkej a ten traktor potřebuje nějaký pohonných hmoty a potřebuje toho řidiče, ale my
157 nemáme toho řidiče, nebo ho máme, ale porouchaný ho. V mém případě máme rozestavený
158 traktor, ale je tam ten řidič, je taky porouchanej, ale nejdřív musím opravit ten traktor a to je
159 nadlouho, aspoň v mém případě.

160 T: Jak jste se v tom snu cítil?

161 R: No nevím, nebylo mi v tom moc dobře asi nějaká úzkost z toho, jestli to dokážu složit a jak
162 to dopadne. Moc jsem si na to nevěřil no.

163 T: Jak dlouho Váš sen trval?

164 R: Byla to taková otázka dne ten sen a bylo to v noci ještě tam byl zapálenej nějaký oheň v sudu
165 na tý střeše. Ted' nevím, jestli to bylo na střeše nebo dole ten sud tam dával hodně světla, aby
166 tam bylo vidět, protože potmě se to skládá blbě.

167 T: Víte, proč jste ho skládal v noci?

168 R: To netuším já, když jsem bral drogy tak to bylo hlavně pervitin, takže já jsem dělal většinu
169 věcí v noci a ve dne jsem spíš spal.

170 T: Jak vypadají vaše noci teď?

171 R: No jasně. Většinou čtyřikrát přes noc budím kvůli nějakému snu, který se začaly objevovat,
172 až když jsem přestal brát drogy. Jako dřív, když jsem se nahulil trávou a ožral, tak se mi nic
173 nezdálo, ale teď se budím čtyřikrát a většinou se mi zdají nějaký takovýdle prapodivný sny
174 nereálný.

175 T: Cítil jste v tom snu nějakou vůni nebo zápach?

176 R: Byl to takový pach dílny ty kolomazi toho železa, protože to je pro ty dílny takový typický.

177 T: A na té střeše jste něco cítil?

178 R: Tím si nejsem jistej, cítil jsem oheň z toho soudu, takže kouř, nikdy mě nenapadlo sledovat
179 pachy, co bych v tom snu mohl mít.

180 T: A co nějaké zvuky kolem?

181 R: Ani zvuky jsem moc nesledoval na nic si nevzpomínám, jak těch svých snech třeba mluvím,
182 ale nikdy si nevzpomenu, co jsem říkal.

183 T: Na koho jste mluvil na to své druhé já?

184 R: Já myslím si, že jo, že to bude trvat dlouho a že tam těch dílu je hodně, ale jestli to tak
185 opravdu bylo to si nejsem jistej, byl jsem z toho dost zmatenej a nebylo mi v tom dobře.

186 T: Dostal jste nějakou odpověď?

187 R: Ne on mě ignoroval a dal skládal.

188 T: Napadá vás v tom snu ještě něco, co jste neříkal?

189 R: Že byl divnej, já mám většinou takovýdle divný sny a nevzpomínám asi nic nic dalšího tam
190 nebylo.

191 T: Kdybyste ho měl zhodnotit byl pozitivní nebo negativní?

192 R: No tak to je hodně těžký mně se nabízí, že byl neutrální, ale za mě nebyl moc dobrej, protože
193 byl těžkej ten sen.

194 T: Takže když byl těžký znamená to negativní?

195 R: Mm jo, ale prostě spíš byl těžkej. Ne negativní, ale těžkej.

196 T: Dokázal byste říct, proč byl těžkej?

197 R: Protože jsem v tom snu musel dělat složité věci, kterým ani nerozumím.

198 T: Takže jste byl v takové nejistotě a neznámu?

199 R: Ano je to taky spojený s tím, že už jdu domů, takže taky do nějakýho neznáma.

200 T: Napadá vás k tomu ještě něco?

201 R: Už asi moc ne.

Pacient číslo 5

1 T: Dobrý den děkuji, že jste přišel měli bychom se bavit o vašem opakovaném snu, který jste
2 prožil, pamatujete si ho, opakoval se a o kterém bychom se mohli pobavit.

3 R: Jasný jakoby, jak to říct. Já bych se chtěl pobavit o dvou druhách snu. Jeden ten sen jsem si
4 ani neuvědomoval, že je to sen. Ten děj to se mi promítalo do mého života a já jsem si nevšiml,
5 že je to sen a to byl docela problém. Já jsem prostě začal to některý myšlenky zkrátka, některý
6 to dění v těch snech se mi začalo úplně promítat do reality. Nejhorší, co se mi tam promítlo
7 bylo, že mi ve snu přítelkyně řekla ve snu, že se bojí, že ji okradu a já jsem to normálně
8 zakomponoval do svého života. Já jsem si nevšiml, že je to sen a normálně jsem to zabudoval
9 do svého života. A to byl docela jakože problém, protože já jsem dva týdny přemýšlel proč mi
10 to řekla a byl jsem z toho hrozně rozsekanej pochopitelně. Takže to byl nějaký projev nedůvěry.
11 Po dvou týdnech jsem se ji na to zeptal, jakože nevím, proč si to myslí a proč se toho obává a
12 ona mi řekla, že mi nikdy nic takového neřekla a já jsem neměl důvod ji nevěřit v tomhle tom.
13 My jsme měli v tomhle otevřené debaty. No, takže jsem začal přemýšlet, co všechno je nějak
14 mimo. Co se nemuselo vysloveně stát. Bylo tam něco v práci to si vysloveně nepamatuju, ale
15 stále se tam opakoval nějaký projev nedůvěry. A ty myšlenky na to mi vysloveně začaly packat
16 život a to bylo vysloveně dost divný. No krátce na to, pak to přestalo a navázaly se na to noční
17 děsy a tam jsem si taky neuvědomoval, že je to sen, protože to bylo těžce reálný. A bylo tak
18 vždycky takový strašidlo byla to taková opice vždycky nějak skrčenej humanoidní tvor a hrozně
19 mě to děsilo. Vždycky jsem se nemohl hnout a trvalo to hrozně dlouho a když jsem se z toho
20 snu probudil, tak to přecházelo z toho snu i do té reality. Takže jsem se potom třeba bál dveří,
21 že to bude stát za dveřma, že tam je a přitom jsem byl vlastně vzhůru a to bylo taky celkem dost
22 hnusný. To bylo jako to mě rozsekávalo.

23 T: Jak vás to strašilo?

24 R: To nevím mě to strašilo jen tím, že to tam je ono to nebylo, že by to na mě skákalo, že by mi
25 to nějak ubližovalo. Jenom to vědomí, že tam ta bytost je, tak mě to hrozně děsilo.

26 T: Takže jste to cítil i v přítomnosti.

27 R: Jo to bylo prostě hrozný. Byla to taková fantasy osoba, ale bylo to podobný opici no. Takovej
28 škleb a taková ta příkrčenost a ten pohyb po dvou, po čtyřech končetinách zkrátka něco, jako
29 opice.

30 T: Dokázal byste blíže vysvětlit, jak ten škleb vypadal, nebo jestli vám něco připomínal?

31 R: To nevím no. Takovej drzej výsměch asi. Nevím těžko říct, ale to mě furt děsilo, ale vlastně
32 nebyl důvod se toho děsit no. Nikdy mi to nic neudělalo, ale hrozně mě to děsilo to si pamatuju
33 doteďka. Jsem měl pokoj ležel jsem v posteli a zamnou byla zeď a v tom snu jsem běžel za tu

34 zed' a viděl jsem, že se to blíží a pak jsem se probudil a věděl jsem, že to je za těma dveřma.
35 Vždycky mi dlouho trvalo, než jsem si uvědomil, že už nesním a že už se to to neděje. Něco
36 hodně podobnýho se mi dělo nedávno. A tam teda nebyla opice, ale tam byla mořská panna.
37 Ale to bylo asi tím, že... Bylo to pocitově hodně podobný, ale místo tý opice tam byla mořská
38 panna a předtím jsem se díval na seriál, kde byla hlavní postava mořská panna a já jsem u toho
39 usnul v křesle před počítačem. Probudil jsem se, protože mě volala babička, jakože zvonkem,
40 takže jsem běžel ke dveřím a vysloveně jsem bežel ke dveřím a chytnul kliku, aby se to to
41 nedostalo do toho pokoje. A až pak mi docházelo, že mě vlastně vzbudila babička a že za
42 dveřma nic není. Ale bylo to jako, já nevím, několik minut to trvalo. Kdy jsem byl u dveří a
43 úplně podpíral kliku a bál jsem se, že zkrátka nějaká mořská víla nebo já nevím, panna mi vleze
44 do pokoje.

45 T: jaké jste cítil pocity, když jste držel ty dveře?

46 R: Strach měl jsem strach úplně přehnaněj. Takový, že se blíží něco nebezpečnýho. No a pak
47 mi to teda nějak došlo. A a dobrý no. Uvědomil jsem si, že je to jen sen, ale točí se mi ty. Já
48 totiž nevím, jak to mám poznat, že to není realita, ale že to je sen. Jakoby, že jsem si řekl je to
49 dost divný. Mít nějakěj sen krátkej jakoby děj, jakože mi někdo něco řekne a já to nerozeznám,
50 že je to sen od reality. Je to zkrátka dost debilní no, to každopádně. No poradíte mi k tomu
51 něco?

52 T: Vraťme se prosím k té mořské panně. Jak rozumíte tomu, že tam byla právě ona?

53 R: No za to může ten seriál. Tam ta mořská panna vyleze z tý vody a může chodit a hledá svoji
54 sestru. S tím příběhem to, ale nemělo nic společnýho. Jen šla prostě a zkrátka po mě. To byl
55 jedinej pocit. A to že jsem věděl, že je za těma dveřma.

56 T: Takže si myslíte, že se vám to promítlo z toho seriálu.

57 R: No to byl jenom podmět pro, jako tady tyhle věci se mi dějou od doby, co mě naháněl ten
58 Dagestánc. Tak jako sem tam se probouzím hrůzou, že po mě něco jde a že bych se měl asi
59 časově zmapovat, tak asi je to od tý doby. Předtím jsem měl taky živý sny, já nevím, ty byly
60 zábavný, že jsem uvázal nějakýho robota a mohl jsem s ním skákat, kam jsem chtěl. Tak jako
61 jsem si ty sny dělal příjemný. Vysloveně jsem kolikrát chodil spát s pocitem, že třeba chci něco
62 dělat. To bylo dobrý no. Ale po týhle události tam už ty sny neovládám, ale oni ovládly mě, a
63 to je hodně nepříjemný.

64 T: Co je na tom nepříjemného?

65 R: Tak jako, když mě to vyděsí jako hrozně, anebo nerozpoznávám, že je to sen a zkrátka mi to
66 mění realitu, tak to asi není dobře. Jako kdyby se mi zdálo o tom, že mám tě ráda a já bych to
67 nepoznal, tak je to v pohodě. Ale takhle to je zkrátka taková negativní vsuvka a to mi dělá

68 bordel v životě no. Jsem pak nevěděl, jestli se s ní mám rozejít nebo co mám dělat a byla to
69 naprosto jednoduchá věta a všechno. Já jsem předtím nic nedělal, až se mi tam objevilo tohle
70 to no a měl jsem pocit, že za to může. No to bylo v období tý dvouletý abstinence. Měl jsem
71 pocit, že mi nevěří, kvůli těm drogám a takovýhle. A to vysvětlení toho, proč to může být špatný
72 je, že vždycky, když člověk chce já jsem si to vysvětloval třeba drogama, ale nechápal jsem to
73 z mí strany, že jsem byl mnohem. No vydělával jsem si dobře. Byl jsem určitě soběstačnej a
74 nevím, nějak jsem vůbec nepochopil, proč se bojí, abych ji neokradl a abych k ní chodil domů.
75 T: Ještě jste říkal... Jak vlastně vypadala ta situace s přítelkyní, když vám to měla říct?
76 R: No bylo to u ní doma právě.
77 T: U ní doma, kde jste spolu bydleli.
78 R: Ne, ona bydlela ještě s rodičema. A bylo to normálně jakoby z obejváku a to byla jakoby já
79 nevím. To byl takovej ten moderní domek, kde je jakoby obývací pokoj spojený s jídelnou a je
80 tam všechno jakoby tak pěkně umístěný a my jsme tam seděli na gauči a tam mi to řekla. Ne
81 nic si neuvědomuju, to bylo asi doteďka vlastně neumím s určitostí říct, jestli to tak bylo nebo
82 ne, ale na základě toho, že se mi to stalo jakoby i v jiných ehm. Dva příklady si pamatuju úplně
83 určitě, že se staly a zároveň s jistotou vím, že se nestaly, protože ty lidi to popírali. A byla by i
84 blbost, aby mi něco takovýho tvrdili. Zkrátka nevím, asi jako kdybych měl schizofrenii, tak
85 bych si asi těžce ulít, ale prostě když není důvod mi něco takovýho dělat, tak se to zkrátka dost
86 pravděpodobně nestalo. Takže tomu věřím. A hlavně v tu dobu měl děda rakovinu to byla
87 celkově ta doba taková náročná. Děda měl vodu na plicích a naběhli tam teta s otcem, který se
88 těšili na majetek, což se mi hrozně nelíbilo. Nevím zkrátka jsem to ani nepochopil. Že tam byl
89 na smrtelný posteli a oni se tam začali přít o majetek on se z toho pak dostal, vlastně úplně
90 omylem, nikdo mu už nedával šanci, jako doktoři. Ta voda se potom zkrátka nějak vytratila já
91 nevím, jak to funguje. No a bylo to období pro mě celkově těžký, takže no, že teta chtěla, abych
92 se připojil na nějakou stranu, takže já jsem ji potom poslal do háje, že mě to nezajímá no a
93 nevím musel jsem vidět otce. Po docela dlouhý době, což bylo taky docela nepříjemný. No a
94 nevím. Zkrátka to bylo pro mě těžký období, takže v tý době to asi tak začalo dít a to' vše no.
95 Jinak jsem v týhle době drogy nebral a mysl jsem měl čistou. Ale bylo to nepříjemný v tom, že
96 jsem to nedokázal poznat.
97 T: Takže jste říkal, že to bylo děsivý v tom, že ta opice měla takovej výsměch. Na co to bylo
98 zaměřený? Jak tomu rozumíte?
99 R: To nevím. Zkrátka tak vypadala, ale bylo to pro mě jakoby nebezpečný, takhle jsem to cítil.
100 T: Bylo to pro vás ohrožující. Nebezpečný.

101 R: Tu grimasu, jakože to no. Nevybavuju si, že by, měla třeba drápy nebo něco, co by člověk
102 mohl považovat za nějaký nebo to nebezpečí útoku, ale zkrátka ten ksicht. Bylo to jakoby
103 nepříjemný v tom obličejí. Vlastně mě v tom snu nikdy nenapadla nebo něco takovýho. Nikdy
104 nic neničila, ale vždycky tam jakoby byla a hrozně mě to děsilo. To, že tam byla. A vždycky se
105 pamatuju ten ksicht, že tam zkrátka někdy byla úplná.

106 T: Takže jste říkal, že máte dva druhy snů jedny tyhle denní.

107 R: Jo tyhle děsivý a pak to, že jsem nerozeznával ten sen od reality no. Nebo realitu od snu no.

108 T: Takže ty byste tedy od sebe rozdělil, nejsou si v něčem podobné.

109 R: Jo jsou to úplně jiný věci no. A já si to teďka nepamatuju, že to bylo zkrátka já prostě věřím
110 těm lidem, že se to nestalo. A furt si pamatuju, že se to stalo.

111 T: Takže věříte, že se to stalo.

112 R: Věřím jim, ale pamatuju si, že se to stalo.

113 T: Věříte jim

114 R: protože pak, když se to ustávalo, tak jsem si toho začal všimát, že se mi to vážně děje. Už
115 jsem byl na pochybách, že tam jsou nějaký ty události a začlo by to být nesmyslný. Já nevím to
116 bylo, jakože jsem se probudil a měl jsem třeba pocit, že mám něco v peněženke, že tam buďto
117 nějaký peníze jsou nebo nejsou a co jsem si uvědomoval, že je to špatně, protože to nesedělo s
118 něčím předtím. A třeba jakože jsem dostal výplatu a pak jsem se probudil s pocitem, že nemám
119 peníze a kdybych se do té peněženky nepodíval a nevěděl jsem, že jsem dostal výplatu, tak
120 bych tomu i věřil. Ale protože mi to nesedělo i jakoby s tím skutečným dějem a věděl jsem, že
121 tam jsou a musel jsem se jít podívat. Bylo to takový to a čím víc jsem hledal a dokázal hledat
122 ty chyby tak to zmizelo akorát. Ale musel jsem se přesvědčovat a zkrátka tohleto, že mi někdo
123 řekne větu a já nevím, zkrátka jak jsem byl s tou přítelkyní často, ale byli jsme u mě u ní a. Jak
124 to popsat. Zkrátka tam nebyl důvod proč si to nemyslet jo. A jinej důvod, že si nemyslím, že by
125 ze mě měla mít nějaký špatný pocity, že bych ji mohl ubližovat, to určitě ne. A proto ji to věřím,
126 že to neřekla a doteď si to pořád pamatuju, je to takový divný. Si pamatuju něco, co se nestalo,
127 to je na palici úplně. Teď už je to jakoby v pohodě, protože na to nemyslím, ale to ale v té době
128 to bylo debilní zkrátka. Není dobrý si pamatovat věci, co se nestaly.

129 T: Co to ve vás vyvolávalo? Co jste prožíval, když jste, že tohle

130 R: No viděl jsem v tom pochopitelně problém. A kamarádka ta chodila na psychologii někam,
131 tak jsem ji napsal. Jsem ji popsal ten problém, jak se chovám a ona psala, že to určitě není jako
132 dobrý, že jsem určitě něco přesáhl. No a pak to vyšumělo samo. Děda se uzdravil, začlo bejt
133 jaro a bylo to dobrý no. Asi jsem měl podniknout něco víc, ale já nejsem zrovna k sobě
134 zodpovědněj ohledně zdraví, takže nevím.

135 T: Co jste prožíval, když jste si uvědomil, že ten sen teda není pravda, jako s tou peněženkou.
136 R: To já zas no zmatek no, ale protože docela vytěsňuju, tak to zase brzy polevilo, takže jsem
137 to vlastně zas tak dlouho neřešil. A zkrátka jsem se probudil s pocitem, že nemám peníze, což
138 je docela nepříjemný člověk platí nájem, jídlo musí cestovat do práce a tak. Takže jsem z toho
139 měl strach, protože nemám peníze. Nicméně mi zase k tomu nesedělo, že mám dva dny
140 nazpátek výplatu, a tak je blbost, abych to neměl. Takže v tom je takovej rozpor. Podíval jsem
141 se do peněženky a jo aha. Asi sen, co jinýho by to bylo. Ale problém byl, že jsem nevěděl, že
142 je to sen. Pak jsem to už zase začínal vědět no.

143 T: Cítil jste nějaké další emoce krom toho zmatku, kterém jste mluvil? Co jste prožíval?
144 R: Jo, ale nedokážu to popsat. To se mi děje furt, že když mám jakoby slabší spaní. Řekněme,
145 že když spím přes den mimo čas, než bych spát měl. Tak se probouzím s pocitem, že mi něco
146 chybí a víc k tomu nedokážu říct, protože to nevím. A hrozně mi to vadí. Se prostě probudím a
147 první 3 minuty mi trvá, protože mi zkrátka něco chybí. A nedokážu to jakoby k ničemu přiřadit,
148 je to dost nepříjemný no.

149 T: nevíte co, nevíte jak
150 R: to právě na mě působí dráždivě, že nevím, co mi chybí. Někdy je to takový to smutný, že
151 nevím, co se mi zdálo a já vůbec nevím co. A já to nedokážu přiřadit, to se mi zdává pravidelně,
152 třeba dvakrát do týdne. Někdy se mi třeba ani nechce spát, ne nechce, ale ani nechci jít spát
153 přes den, aby se mi to nedělo. Je to zkrátka takovej dost intenzivní pocit. Trvá chvilíčku, pár
154 minutek, ale je dost nepříjemnej nevím, jak to mám popsat. Ale určitě to má něco společného
155 s tím spánkem tím, jak se pomalu probouzím do toho dne, tak vím, že se tam něco děje. Nevím
156 co, ale ten pocit je vždycky stejnej, že mi něco chybí. A asi nějak podle celkový nálady, tak
157 jsem potom naštvanej a pak mě to zas přejde. Ale něco mi chybí a nevím co.

158 T: Já bych se ještě přeci jen vrátil k té mořské panně, jak jste říkal, že byla z toho seriálu.
159 Znamená pro vás něco?
160 R: určitě ne. To byl zkrátka nějaký seriál. Pustil jsem si tři díly a u toho třetího jsem usnul a
161 jako bál jsem se natolik, že nevím, jestli se mám koukat dál. Vlastně jsem i pár dní čekal, než
162 jsem v tom seriálu pokračoval. Nakonec se ukázalo, že ten seriál je nakonec docela blbost, takže
163 jsem na to přestal koukat. Ale měl jsem z toho pak takovej respekt, nemám žádný vztah k
164 mořský panně.

165 T: Říkáte, že jste z toho měl respekt. Z čeho jste měl ten respekt?
166 R: No, jakože by se mi ten sen mohl vrátit, jakože ten strach. To, jak jsem se bál. To je vždycky
167 hrozně intenzivní. Teďka tak jako já nevím mě normální lidi vykolejit, jakože citově, tak je to
168 tak jakoby těžký já nevím. Nebojím se tmy pavouků zkrátka ničeho a já nevím sem tam se

169 něčeho leknu a to je boom a nic, ale tohleto bylo fakt intenzivně několik minut šilenej jako ten
170 pocit. a to dost nemám rád no. To je asi jedno, jestli je to strach, jestli to je radost nebo strach,
171 ale já nemám rád, když mám v sobě nějaký silnej pocit. Ale ten strach je o to horší. Nikdo se
172 rád nebojí asi to je, nebo já se rád nebojím no. Já ale nechápu jak to. To bylo zkrátka hrozný
173 jsem tak seděl na tom křesle tam byly, jakože dveře a normálně, jak babička zazvonila, to jsem
174 nějak jakoby ani nevnímal, že to zazvonilo a pak jsem si to uvědomil, pak jsem si vzpomněl,
175 že mě vlastně probudil tenhle ten zvonek. A najednou jsem vyběhl ke dveřím rychle chytanou
176 kliku, aby nešla zmáčknout. A úplně jsem věděl, že tam je a do toho si ještě nějak pamatuju,
177 jakože pak tam bylo okno. Tak jsem přemýšlel, jestli tam nemůže vlízt oknem nebo něco, ale
178 určitě jsem věděl, že musím držet ty dveře, jinak tam vlezte a pak jsem si připadal hrozně blbě,
179 protože je přeci blbost, že mořská paní je v prvním patře nahoře na chodbě. To je vlastně celkem
180 vtipný, je to fakt blbost. No, ale nedocházelo mi to pár minut. Vůbec jsem netušil.

181 T: když jste se rozhodoval, když jste držel ty dveře, tak jste věřil, že je udržíte?

182 R: Jo, že je udržím, aby se tam nedostala.

183 T: potom jste přemýšlel, ještě o tom okně.

184 R: no ale to nebylo tak to. To nebylo tak nějak nutný no. Nebylo to nutný.

185 T: Napadlo vás to, ale věděl jste, že když budete držet dveře tak

186 R: to byla spíš taková racionální úvaha na věc, která se neděje. A o který jsem si jenom myslel,
187 že se děje. Kdyby se tam zkrátka opravdu někdo snažil dostat do toho pokoje, tak by tam mohl
188 vlízt třeba oknem. A ale jako to spíš jako úvaha na ten stav, co jsem měl. Mi to jako docházelo
189 u těch dveří a vlastně mě to i dostalo z toho, že jsem přemýšlel nad tím oknem. No myslím, že
190 to tak bylo no, když jsem si začal rozmýšlet to okno, tak to vlastně začalo ustupovat. Přestalo
191 mě to zajímat a začal jsem se zajímat o to proč držím tu kliku, protože přestal ten pocit, že jsem
192 v nebezpečí a začal jsem víc přemýšlet. Myslím, že tak by se to dalo popsat. Co se s tím dá
193 dělat? Je to na nějakýho doktora? to asi není úplně normální ne?

194 T: No, pokud se Vám to děje můžete to konzultovat i s doktorem, ale je možný, že se takovýhle
195 sny objevují.

196 R: No, tak to je dobrý. No není to dobrý, ale je to dobrý.

197 T: pokud se Vám tyto sny zdají dlouhodobě, můžete zvážit konzultaci.

198 R: No to bylo předtím no a potom mi bylo řečeno, že to je zkrátka tím zdravotním stavem dědy
199 a taky tím tlakem od těch příbuzných a to pak ustalo, protože jsem se na to vybodl, ale asi bych
200 se na to měl dávat pozor, když se něco takového začne dít, tak nějak nasadit něco.

201 T: Napadá mě, že by to pro vás mohlo být i znamení, že se s vámi něco děje. Že prožíváte hodně
202 stresu. Zeptám se vás ještě, jak vypadala ta klika u dveří, kterou jste držel.

203 R: Takovou (ukazuje na kliku u dveří v místnosti) no to už bylo v realitě, takže tam byla
204 takováhle klika s tou se nic nestalo.

205 T: Napadá vás ještě něco k tomu snu, co jste třeba nezmínil?

206 R: Ani ne, pak si běžně rozmýšlím ve snech věci to je taky na pěst, zkrátka jdu spát to mám
207 někou práci nějaký problém zkrátka něco co musím vyřešit jdu spát usnu a ráno se probudím a
208 vím to. Pochopitelně jsem nevyspalej, ale nevím nepamatuju si, že bych to řešil je to divný asi
209 jsou to fakt problémy, který nejsou zpracovaný... tak není to pracovní doba nevím člověk tam
210 deset hodin tráví u té klávesnice pak se jako zaseknu, že už nemůžu, a tak se jdu věnovat
211 něčemu svému a no a jdu spát probudím se a vím to. A zkrátka jsou to docela velký
212 problematiky no. Já to asi nedokážu vysvětlit, jak to že to ráno vím a nedokážu říct, že by se mi
213 o tom zdálo nebo něco, ale probudím se a vím to. A není to něco jako, jsou to docela velký
214 problémy. To řešení je složitý, já nevím, k čemu bych to přirovnal, ale je to divný no. To se mi
215 taky sem tam stává, když je tá práce hodně a je na mě časovej tlak, tak mi ta hlava pracuje i
216 přes noc. Což je nepříjemný, protože po nějaké době, co se mi tohle děje, tak jsem unavenej.

217 T: nevypnete se ani přes noc.

218 R: No to je hrozný pak, takhle jsem se jednou i dopracoval k tomu, že jsem měl nějakou
219 hormonální rozhozenost nebo co. Že jsem překročil nějaký to no produkci adrenalinu no a pak
220 jsem začal vidět dvakrát a skončil jsem v nemocnici a tam říkali ať se okamžitě hodím do klidu,
221 začnu jíst, jak se má a tak. To bylo hodně tím životním stylem. Špatná strava hodně práce, stres
222 a to a v té době, tak se mi to dělo. Což bylo dobrý i špatný zároveň. Ale nepamatuju si, že by
223 se mi to dělo v noci.

224 T: chápu správně, že tamty sny se vám zdály ve dne je to tak?

225 R: Ta mořská panna a pocit, že mi něco chybí to je přes den a tyhle sny, kdy si nepamatuju, že
226 to je sen a normálně to začlením do reality, tak to bylo normálně v noci. Nějak ani nevím, jak
227 to dokážu určit, že to bylo v noci. To je docela divný co? Když nad tím tak přemýšlím. Takže
228 vím, že se to někdy děje. Jak si toho můžu všimnout, že se mi to dělo dá se to nějak selektovat
229 zkrátka?

230 T: Poprosím vás, ještě jednou tu otázku.

231 R: No zkrátka, že vím, že to bylo v noci, jako nějak pocitově. Takže vím, že se mi to muselo
232 zdát a nikdy mě nenapadlo nad tím přemýšlet. Jak se dělá, jak to vyselektovat zkrátka ten sen
233 od té reality, aby se mi to nepletlo?

234 T: Napadá vás nějaká možnost, jak byste to mohl udělat?

235 R: No to vůbec. Pacient XY mi říkal, že vždycky když potřebuje vědět, jestli sní, nebo to je
236 realita tak, že skočí, ale ehm já si tady u toho neuvědomuju, že je to sen. Takže mě nemůže

237 napadnout, že mám skočit, ale evidentně si dokážu uvědomit, že se mi to děje v noci. To je asi
238 vodítko docela nějaký. A co si z toho. Řekněme, že mi nějak ještě umře babička, že to zase
239 bude velký období rozdělování majetku a všeho a předpokládám, že budu zase ve stresu a bude
240 se mi to zase dít. Pokaždý když je toho hodně, tak se mi to děje. Tak bych tomu chtěl nějak
241 předejít, jak se s tím dá třeba pracovat?

242 T: No teď už víte, že když se dostanete do velkého stresu, tak se vám začnou zdát tyto sny a
243 objevuje se ten problém s rozlišováním. Tak mě napadá pracovat na tom, abyste ten stres
244 dokázal zvládat jinak než posledně.

245 R: Mě se to ale nějak netýká, zkrátka vidím, že se mi to děje, tak jak se mi nelíbí a vůbec nemám
246 možnost to asi víc běhat. Pomáhá fyzická únava?

247 T: Třeba by vám mohla pomoci

248 R: By se mi zase mohlo zdát něco, co by mi znepríjemnilo život no.

249 T: Ještě jste říkal, že se vám ta panna zdála přes den a ta opice tedy taky?

250 R: Ne ta byla v noci. Jako ta mořská panna, byla respektive taky v noci. Vlastně byla tma pak
251 jsem šel za babičkou, takže byla nějaká sedmá osmá, nevím, jestli to je nějak podstatný. Jestli
252 je světlo nebo tma. Takže byla tma. Někdy v lednu.

253 T: Takže tam byl v okolí i nějaký sníh?

254 R: Ne sníh ne. To bylo v době a na parapetu nebo tak ne. Tak on už v zimě sníh nějak moc není,
255 takže sníh nikdy nic. To ne. Já vím, že mi to potom nedávalo vůbec smysl. Jak mořská paní
256 může být v domě, jak jsem se toho mohl bát. Jediný, kdy jsem viděl mořskou pannu na suchu
257 bylo, když v pohádce Ariel a ve třech dílech toho seriálu a zkrátka nikdy jindy jsem mořskou
258 paní na suchu neviděl, ani nevím, jak se jmenuje kapitán Jack Sparrow i tam ji zkrátka nesli ve
259 vaně. Jsem si to hodně rozebíral zkrátka proč a najednou se mi zdá, že je nějaká mořská panna
260 na chodbě. Dokonce si ji i vybavuju i s ocasem, což taky není normální.

261 T: Jaký byl ten ocas? Jak vypadal?

262 R: No normální šupinatej ocas. Měl takovou tmavě modrou barvu taková skoro fialová. No a
263 nevím vlastně nic z toho nedávalo smysl a já jsem se toho strašně bál. Což je u mě celkem v
264 rozporu, protože všechno si snažím si vysvětlit. Ke každé věci potřebuju tisíc vysvětlení,
265 aby mi to dávalo smysl, jinak tu myšlenku nepřijmu jako za vyřešenou a tohle zkrátka z
266 jakéhokoli pohledu nedávalo smysl, když jsem vysel na té klice.

267 T: co jste prožíval za emoce, když jste vysel na té klice?

268 R: první pocit, co jsem měl určitě potom tak byl stud no. Když jsem to jako zjistil, že to byl
269 sen, tak první, co jsem cítil byl stud no. I když vím, že to nikdo neviděl a nemohl to vidět, tak
270 první to byl stud no.

271 T: Ten stud jste cítil, protože jste se bál nebo proč?
272 R: za to že se to vůbec stalo. Že mě to nenapadlo jakoby asi no jo. Jako kdyby tam byl někdo
273 vedle mě, tak by to zkrátka nepochopil. Si to představte, že bych vám tady usnul a já nevím,
274 třeba na terapii probudil bych se a běžel bych ke dveřím a chytil bych kliku a každému, kdo by
275 začal bych to začal vysvětlovat, že je to nebezpečný. A to by bylo dost divný ne?
276 T: Připadal jste si jako blázen?
277 R: Jo já jsem to pak říkal bráchovi ten mi řekl, že to může být náběh na schizofrenii. Pak jsem
278 to tohle to nějak řešil přes internet. Jsem si četl nějaký články o schizofrenii nějak mi nepřišlo,
279 že bych do toho spadal. Že to má nějak pomalý náběh, že bych musel mít nějaký pocity strachu,
280 což jsem neměl. Takže to do toho popisu schizofrenie nesedí. No, takže tak to skončilo no a
281 připadal jsem si divně vlastně, když to někomu vyprávím, tak mu to vyprávím, jako veselou
282 historku i přesto, že to tak nebylo.
283 T: No mě to nezní jako veselá historka spíš jako něco velmi silného, co jste prožíval.
284 R: Čím víc o něčem mluvit tím mi to přijde běžnější a tím víc mi to je pak jedno. Takový je
285 dobrý o tom mluvit, ale filtruju ten pocit no.
286 T: Jak vnímáte ten pocit?
287 R: Nic už se toho nebojím už vím zkrátka, že to byl sen, ale předtím jsem byl fakt vyděšený a
288 nějakou dobu ten pocit i přetrvával i přesto, že jsem věděl, že se to nestalo, tak jsem se vlastně
289 na to nechtěl koukat dál no. Pokud na to koukám po sériích v kuse. Takže jsem si to jako fakt
290 přerušil a až po několika dnech jsem se k tomu zase vrátil. Přišlo mi to jako z dětství, kdy jsem
291 asi ve 12 letech šel na vetřelce dvojku do kina. Ne vlastně to jsem byl ještě s mámou, takže to
292 mi muselo bejt tak devět deset. No zkrátka v dosti nevhodným věku. A pak jsem potřeboval asi
293 tři roky usínat s lampičkou to jinak neexistovalo. Vetřelec dvojka je asi nevhodnej film pro děti
294 dost mě to vyděsilo. No to se bavíme o něčem jiným a tohle bylo prostě něco dost podobného
295 jakoby. Ale trvalo to jakoby roky a měl jsem dost nepříjemnej pocit jakoby pak. Ze tmy nebo z
296 toho, že něco někde nevidím. Dalo by se to přirovnat hodně k tomu strachu z toho hororu. Ale
297 tam to byl takovej ten dětskej strach to nevím to je asi běžný. Pustit dítěti akční horor není asi
298 úplně dobrý.
299 T: Vidíte nyní nějakou spojitost mezi těmi sny?
300 R: No jakoby strach z toho prostoru, jako někam jít nebo něco to určitě. Nějaká podobnost tam
301 asi bude. Jako ten pocit je stejnej, ale důvod je jinej. V tom dětství to bylo tak, že jsem viděl
302 nějaký strašidelný film a pak jsem bál a tady to bylo zkrátka nějaká iracionální záležitost, ale
303 vznikl z toho ten samej pocit no. Možná ne tak intenzivní.
304 T: S tím vetřelcem jste měl ty sny podobné?

305 R: Ne to jsem viděl film a pak jsem se bál. Neměl jsem tyhle pocity, že by někdo byl za dveřma,
306 ale nešel bych spát bez lampičky. Ono to taky bylo umocněný tím, že že že že jak jsem byl s
307 tou matkou, tak ona mě vždycky měla všelijaký takový ty přítele no a tou dobou jsem byl zrovna
308 u někoho, kde nebyla zaplacená elektrika bylo to v paneláku byla tam tma. To si taky pamatuju,
309 že ten vetřelec je nad tou vanou to mě překvapuje, že si to pamatuju to je hustý. Takže jsem se
310 vždycky bál jít do té koupelny, protože tam zkrátka mohl bejt. To byla dětská představivost,
311 jako určitě to nic víc nebylo. Ale ten pocit toho strachu, že tam může bejt z toho snu taky
312 přetrvávalo a bylo to vlastně něco strašidelného takovej strašidelnej zážitek a já jsem mu věřil,
313 sice jen pár minut, ale věřil.

314 T: Napadá vás ještě něco, o čem jste se třeba nezmínil?

315 R: Ne, myslím, že to takhle bude všechno

Pacient číslo 6

1 R: Tak já teda nevím, jestli to má nějaký význam jo nebo něco takovýho, ale zdá se mi
2 opakovaně sen, ale zdá se mi, jak někam cestuju. V tom snu jsou hodně vlaky nebo metro, ale
3 spíš vlaky bych řekl. A přijde mi, že pořád někam jedu a nevím kam. Dějou se mi takový různý
4 situace, nevím, jako kdybych něco hledal nevím. Objevujou se tam i místa z reálnýho života a
5 ten sen není, je to zvláštní, že ten sen je vždycky nesvítlí tam sluníčko nebo nevím, jak bych to
6 řekl. Není tam jako by tam byl den, ale je to celý v šeru, ne že by tam byla tma. Spíš jako kdyby
7 byl podvečer třeba.

8 T: Jak tomu rozumíte tomu, že je tam šero/podvečer? Vyvolává to ve vás nějaké pocity?

9 R: To nevím. No není to moc příjemný. Je to spíš takový jako nepříjemný spíš. A říkám je to
10 jako bych tam někde něco hledal a bloudil. Je to takový hodně neurčitý v některých věcech. A
11 prostě dokonce se mi i stává, někdy teda, že dokonce ten sen ne, že by pokračoval, ale že se v
12 tom snu vracím do míst, teď to bude znít bláznivě, kde jsem už v tom snu třeba byl. Takže tam
13 poznávám ty místa. Právě hrozně často se mi zdá, že někam jedu, někam cestuju je tam vlak a
14 jsou tam jakože nějaký, že tam vidím třeba i nějaký známí nebo lidi, který teďka z tý
15 současnosti. Ale třeba se tam s nima vůbec nebavím. Jen je vidím třeba jakoby na dálku a tak.
16 A říkám, je to takovýhle. A jestli chcete teda přímo nějaký sen, tak to se mi zdálo teďka to bylo
17 zase, jako kdybych to tam znal. A hledal jsem si práci, přišel jsem někam do nějaký fabriky nebo
18 nevím, co to bylo a na vrátnici mi řekli: Jo super tady se ubytuj a měl jsem tam mít i práci a
19 teďka jsem tam přišel na ten pokoj, kde jsem se měl ubytovat. Šel jsem se vysprchovat a vrátil
20 jsem se zpátky a i když jsem s první manželkou rozvedenej hrozně dlouho, tak najednou se mi
21 v tom pokoji viděl tu svoji ženu jo? Bylo to takový divný a tím ten sen skončil. Takže říkám,
22 mě zajímá to, že furt někde cestuju. Furt jakoby když nad tím přemýšlím, jako bych někoho,
23 něco hledal nebo jako kdybych bloudil. Takový jako tohle.

24 T: Jak vám je při tom bloudění?

25 R: Taková osamocenost nebo osamění.

26 T: Máte nějakou představu nápad kam to cestujete?

27 R: Jako v tom snu? Jako jelikož to jsou místo jakoby z reálnýho života, ale přitom to nejsou.
28 Jako když se tam dostanu, tak tam ty lidi neznám. Ale ty lidi, co tam znám, co se mi tam
29 objevujou, tak jsou spíš jakoby v pozadí. Teďkon řeknu konkrétní věc z toho snu. Třeba stojím
30 na nádraží a někdo z toho blízkyho okolí známých nebo i třeba ze širšího okolí tak stojí, jakoby
31 třeba na druhým nástupišti. Nevím, jestli mi rozumíte. Že s ním nekomunikuju, ale registruju
32 ho někde v povzdálí, ale nekomunikujem spolu, jestli mi rozumíte. A vlastně v celým tom snu
33 bych se s nikým ani moc nebavil.

34 T: Jak vám přitom je, když vidíte, že to je nějaký váš známý, vidíte ho takhle v dálce?

35 R: Tak jako registruju, že tam je a že se tam i zadívám v tom snu, jako kdybych v tom snu nad
36 tím přemýšlel nebo tak, ale nejdu, abych ho oslovil nebo tak. Prostě si jdu v uvozovkách svoji,
37 cestou čekám na ten svůj vlak a tam si nastoupím a jedu pryč. Nebo se mi také často stávalo, že
38 se v tom snu jakoby ztratil. A jak říkám v těch mých snech v tom hrozně figurují vlaky, metro
39 dokonce mám i to, že třeba nevím, co se přesně v tom snu stalo, ale že má nějakou poruchu ten
40 vlak nebo něco a tam nějaký tunel prostě a já se snažím jít dál a dál a dál, pak se tam třeba
41 zamotám a tak. Nebo prostě ten konkrétní sen, co byl teď. Nebo se mi prostě stává to taky
42 souvisí s tím, že se ocitnu v nějaký budově a v tý budově si nejsem jistej právě, jestli něco nebo
43 někoho hledám nebo před něčím/někým utíkám, tak se mi stává, že tam bloudím a ztratím se v
44 tý budově a stalo se mi teďka a stalo se mi to několikrát to si zase říkám, že by to mohlo bejt,
45 ale to je blbost, že se mi stává takový nějaký výtahy ňáký. Jakože klece, jako kdyby takový
46 klecový výtahy hrozně vysoký to tam je. Takový ty klece jako jsou v amerických filmech. A
47 vždycky to je hrozně vysoký a potom tam mám strach no. Prostě a bloudím tam a říkám a podle
48 mě to, co já si říkám opravdu jako kdybych, já tomu v reálným životě nepřikládám ňákou tu,
49 ale přijde mi, že tam fakt furt se snažím něčeho dobrat v tom snu, ale nejde mi to.

50 T: Nejde vám to

51 R: Nebo se mi taky kolikrát stalo, že přijdu jakoby k nějakýmu člověku. Nevím vůbec, kdo to
52 je a teďka si říkám, jako kdybych ten cíl splnil nebo já nevím, jak bych to řekl, jako kdyby se
53 mi podařilo. Ne že by se mi podařilo najít úplně tu věc, kterou hledám, ale spíš jako kdyby to
54 byla součást něčeho jako v tom snu, abych to udělal. A teďka, když v tom snu někoho potkám
55 a chci ho oslovit nebo tak a on nastoupí do nějaký autobusu nebo tak stane se nějaká věc, že se
56 v závěru nepotkáme, jakože mi zmizí někde v davu z toho jsem vždycky vzteklej. Nebo já
57 nevím. Chci ho oslovit, ale on mi někam zmizí a nevím, kdo to je.

58 T: takže nevíte, kdo to je

59 R: nikdo z těch reálných to není, protože mu nevidím do obličej, jakože si myslím, jakože ho
60 znám. Já nevím, jak to říct. Vždycky když toho člověka chci oslovit, ale on mi zmizí v nějakým
61 dopravním prostředku, davu nebo tak.

62 T: Mizí někdy taky do vlaku?

63 R: Ne do vlaku ne. V tom vlaku jakoby není no. Vždycky mizí do metra, mezi lidi. Vždycky
64 když se tam dopravím a chodím po nějakým městě. To zní tak bláznivě, když se takhle bavíme.
65 No zkrátka po nějakým městě, tak se mi stalo, že zmizel ten člověk.

66 T: Co jste prožíval, když ta postava zmizela?

67 R: Takový jakože osamění nebo pocit, že jsem něco nedokončil, protože jsem říkal, že by to
68 mělo smysl s tím, že bych něco hledal a to by k tomu mělo pomoci jako, tak jako kdybych zase
69 měl pokračovat dál a hledat toho člověka nebo někoho nebo něco nevím.

70 T: V tom snu za ním jdete nebo co se děje, když ten člověk zmizí?

71 R: Když ten člověk zmizí, tak já tam někde tápu prostě tam kde se nacházím příroda, město a
72 potom vlastně není to zase, že bych myslel v tom snu intenzivně ho hledal to ne. Že bych po
73 něm třeba šel, pátral po něm to tam není, ale když se naskytne ta příležitost tak mám hroznou
74 touhu pocit, že bych toho člověka měl oslovit nebo tak. Že bych s ním měl navázat kontakt
75 nevím takhle no.

76 T: Takže máte pocit, že byste ho znal?

77 R: Jojo, spíš jako kdybych toho člověka znal, do tváře jsem mu nikdy neviděl, ne jakoby nikdy
78 vždycky byl zezadu.

79 T: Vzpomenete si, co měl ten člověk na sobě?

80 R: No na sobě, když si to tak vybavuju. Já nevím, tak já fakt nevím.

81 T: Tyhle sny se odehrávají celé v tom pološeru?

82 R: Jojo to je všechno v tom pološeru. Já, jakože nemám sny. Tak já nemám zkušenost se snama,
83 tak se nemůžu opírat o nikoho jinýho, ale já ten sen mám vždycky. Nikdy jsem neměl sen, kde
84 bych byl osvícenější světlem nebo byl jasnej. Vždycky to je do šera.

85 T: Takže to je takové temné.

86 R: Jojo takový temnější než ta realita.

87 T: dokázal byste mi popsat i ten vlak?

88 R: asi spíš starší. No je to rozhodně starší vlak ze starý doby a to nádraží spíš bývají větší no,
89 teďka si vybavuju, to se taky týká tohodle, ale to už. Rozkreje se to nádraží a vlak prostě ze
90 starší doby vždycky třeba jsem i přestupoval. Ale ta cesta tam furt je, jako vždycky to mám do
91 neznáma.

92 T: a když jste mluvil o tom vlaku, že je starší, tak je to nějaká parní lokomotiva nebo jak
93 vypadal?

94 R: Tak starší byla to spíš takový ty osmdesátý léta sedmdesátý.

95 T: Máte k těmto vlakům nějaký vztah?

96 R: Ne já myslím, že ani ne. Vlakem jsem nejezdil. No vlastně jezdil na vojenskou školu, když
97 jsem byl na vojenský škole tak jsem jezdil XXX, tak jsem jezdil vlakem no, ale jako jinak jinak
98 ne.

99 T: Teď vidím, že o něčem přemýšlíte?

100 R: Jojo přemýšlím, protože v té době to. Nebo ne v té době, já jsem už začal předtím takový
101 problémy se začaly objevovat, ale to já tomu nepřisuzuji tohle teda ale.

102 T: Ale vnímáte v tom nějakou podobnost?

103 R: No jasně mohlo by to časově jo.

104 T: Napadá vás další důvod, proč by se tam objevovaly ty vlaky?

105 R: Ne to ne.

106 T: A kam cestujete, říkal jste do neznáma, kdybyste se na to zaměřil napadlo by vás, kam byste
107 mohli jet?

108 R: Tak jako kdybych měl zafantazírovat, tak asi nějaký města. Vždycky ty města, třeba v mládí
109 jsem hodně cestoval s rodičema pod stan jsme hodně jezdili, tak asi jo takový cestování. Asi
110 jako když jsem byl dítě a jezdili jsme s našima tak jsme hodně cestovali, ale ne vlakem teda,
111 ale autem. Takže tak.

112 T: Takže za čím byste vlastně jel?

113 R: Možná za nějakým dobrodružstvím, je to možný.

114 T: Také jste mluvil o tom, že v těch snech navštěvujete i reálná místa.

115 R: Tak o místech se mi zdá. Občas já nevím o chalupě, kam jsem hodně jezdil jako mladej na
116 prázdniny. Tak tam ty místa se mi tam objevují, ale je to takový jiný než v té realitě, protože
117 tam jsou prostě úplně blbosti. Ale jako zdá se mi o té chalupě o tom okolí tam, to určitě. Jako
118 ne tak často, ale zdá a potom jako reálný místa, jako třeba města, když už tak ty města, jakože
119 to je reálný to vím. Jakože to město znám, nedokážu říct třeba jméno toho města, ale určitě jsem
120 tam byl, stoprocentně.

121 T: Co prožíváte na těchto místech, jak vám tam je?

122 R: Právě, že opuštěně, protože já jsem takovej, jak jsem vám říkal, že tam sice jsem, ale jako
123 jsem tam sám, jako kdybych se tam procházel, já nevím, jak to říct. Jo jako kdybych se
124 procházel někde, kde jsem byla bylo mi tam dobře a najednou jsem tam sám. Já nevím, jestli
125 znáte ten pocit, když v sobotu nebo v neděli jdete někam, třeba když jste byl malej někam s
126 rodičema do zoologický a potom byste šel za školu a jdete do zoologický a ten pocit je takovej
127 divnej. Teda aspoň já jsem to tak cítil. Je to takový sváteční já nevím je to prostě takový divný.

128 T: Takže se tam stále opakuje pocit té opuštěnosti. I v tom vlaku se tak cítíte?

129 R: Jojo, i v tom vlaku, ale v tom vlaku mi ale přijde, že většinou nesedím. Jakože se tam něco
130 děje, ale přesně teď nevím co, ale vím, že tam nejsem v klidu, jakože bych tam seděl na místě.
131 To je, jakože něco tam probíhá. Je tam nějaký děj, co tam probíhá, ale nevím co.

132 T: Dokázal byste si vzpomenout, jestli tam jste jako pasažér v tom vlaku?

133 R: Spíš jako pasažér. Jako nevím, co bych tam jinak dělal jako průvodčí to nevím. Ale pak když
134 se něco ... Ale pak tam jsou úplně nesmyslný, třeba úplně nesmyslný ten vlak, nebo já nevím,
135 jestli vykolejil nebo já nevím, co se stalo. Ale to byl vlak a zasekli jsme se v tunelu a tím
136 tunelem vlak nejel dál, tak jsme jako všichni ty pasažéři prostě ty lidi z toho vlaku, tak jsme šli
137 jako tím tunelem dál, jako někam a pak tam byly schody, zmatek a jelikož jsem pasažér nebo
138 pracovník asi spíš pasažér.

139 T: Kam jste šel po těch schodech?

140 R: Do města tam prostě něco bylo. Tam jako kdyby se udělal tunel a tam prostě něco bylo, jako
141 kdybyste byl v dolech a jakože tam vlak někde zastavil a pak se muselo jít třeba schodama
142 nahoru a tam jsem už byl v nějakém městě a tam jsem už zase nějak chodil a bloudil.

143 T: Jak vám bylo v tom tunelu?

144 R: V tom tunelu no nevím byl jsem takovej zmatenej, takže asi zmateně. Tak to jsou tyhle ty
145 sny. Můžu k tomu ještě přihodit jeden sen?

146 T: přihod'te

147 R: No, jak mi umřel ten brácha, tak jako to bylo jako fakt ostrý, tak to se mi zdálo, jak my jsme
148 spolu moc nevycházel, to není sen. Ale co bude sen, že jsem ho, že jsme byli v nějakém teď
149 zase bylo to temný typ snu a byli jsme s bráchou někde v nějaký starý kanalizaci, ale jakože
150 fakt v tý starý Praze. A teďkon jsme se tam procházeli a teď tam bylo něco, nevím co, prostě
151 něco a to nás chtělo zabít nebo nějak ohrozit a já jsem vlastně a to přičítám tomu, já si to vlastně
152 asi vyčítám asi. To jsem vlastně tam byl nějaký východ ty klasický schody, takovej ten železnej
153 žebřík a já jsem vylezl nahoru a to bylo hnusný. Vylez jsem nahoru a teďkon jsem mu podával
154 ruku a když jsem viděl, že to něco by mohlo zabít i mě, tak jsem ho tam nechal. Potom co
155 brácha umřel, tak se mi tohle zdá. Já nevím, jestli to sem patří.

156 T: Co jste při tom snu prožíval za pocity?

157 R: No bylo to hrozný jsem se probudil celej zpocenej a pak jsem hrozně přemýšlel nad tím, co
158 jsem mohl udělat jako pro to, aby se to nestalo, jestli jsem ho jako v něčem nenechal nebo tak.
159 Furt jsem si to vyčítal. Ale to už je dýl, ale prostě to byl hrozně živý sen no. Tohleto se mi zdá
160 no.

161 T: Jsou ty schody stejné jako do toho města?

162 R: no to jako ne, že bych tam někoho zradil, ale je to podobný typ snu, co se týče toho prostředí.
163 Prostředí je stejný. Ty schody asi ne tohle to byl klasickej žebřík jako takovej ten žebřík z
164 kanálu a tamto byly normálně schody. Takže tak a jinak mě hrozně překvapilo ty sny s
165 manželkou. Protože jsem se s ní rozvedl někdy před x lety, ale měl jsem tenkrát problém v
166 reálném životě se s tím vyrovnat. Ale to, že se mi to zdá teď, tak mi to přijde dost zvláštní.

167 T: ještě se vás zeptám zpátky k tomu vlaku, mluvil jste o tom, že se tam často stává porucha.
168 R: No jasně. Jako ten vlak buď má nějakou poruchu, jakože se zastaví anebo má zpoždění.
169 Stane se, že má i zpoždění to se mi právě stalo v tomhle snu, jak jsem říkal, že tam jak bylo to
170 velký nádraží, tak tam se mi stalo, že ten vlak měl poruchu a že jsem kvůli tomu nestihl
171 přestoupit. Měl jsem tam nějaký vlak a tam jsem měl přestoupit a kvůli tomuhle jsem to nestihl,
172 ale co se děje se mnou ve mně to asi. Já totiž nevím. Ono je na tom nejhorší, že já někam jedu
173 mám asi něco stihnout, ale já nevím, kam jedu. To je na tom to nejhorší, že já nevím, kam jedu
174 prostě a štve mě to, že to nestihnu, takže to je takový, jsem naštvanej, že někam spěchám a
175 nevím kam.
176 T: Ještě jsem mluvil o tom, že tam potkáváte známe tváře, koho tam potkáváte?
177 R: Tak třeba teďkon nedávno jsem tam viděl kolegu tady odsud, ale jak říkám je to, že se tam
178 ty lidi jenom, jakože mihnou. Tu svoji manželku tu jsem tam viděl už několikrát, jako o ní z
179 toho prvního manželství, to se mi zdálo současně o mojí ženě i o ní a ne jenom o sexu, ale jako
180 že v tom snu byly.
181 T: Co tam dělaly?
182 R: No byli jsme spolu někde v bytě a nevím nějak jsme tam fungovali a bylo to takový divný.
183 Vlastně se tam stalo, jasně jo, že jsem se vyspal se svoji první ženou. Asi na tu první ženu
184 podvědomě furt to tam je. Když to je dlouho tak to tam asi furt zůstává. Jinak nevím nic, co by.
185 T: Ještě někdo se tam objevuje?
186 R: No, jakože často. Ještě občas moje dcery z prvního manželství, ale říkám, že když takhle
187 někde jsem tam se tam objevují lidi z mého okolí. Ale jinak, abych tam měl někoho. Jako jsou
188 tam lidi. Ale co je ještě na tom snu zajímavý už když někam jdu a s někým se bavím, jakože
189 když tam je třeba nějaký konflikt, ne že bych se pral, ale je to spíš jako konflikt, že se hádám
190 s nějakou partou lidí. Takže to je ten sen je bez zvuku. Je to, jakože neslyším vlastně. Takže je
191 to, jakože vidím, ale neslyším, že mi třeba nadávaj nebo tak. Ale vím, že se hádáme, ale
192 nevnímám hlasy, jakože bych třeba slyšel, kdo mi, co říká nebo tak to ne.
193 T: Víte, že se s nima hádáte, ale neslyšíte jejich odpovědi.
194 R: Jde o to vlastně v té konverzaci, tak já neslyším nic. Ani ten vlak, že by třeba jel zvuky
195 vůbec. Je to úplně tichý ten sen.
196 T: jaký to pro vás je, když ten sen je úplně tichý?
197 R: To právě ještě umocňuje, takový divný, takový osamělý. Jsem tam prostě sám. Proto ty sny
198 jsou pro mě takhle těžký ta samota je prostě pro mě hrozná. Vlastně jsem ještě vytrženější z
199 toho všeho dění kolem sebe. A nikdo tam vlastně není no, takže jsem z toho takovej takovej
200 dost smutnej no, i když v tom snu se spíš vztekám, protože mě to sere no.

201 T: takže tam prožíváte při tom také hodně vzteku, jestli to chápu správně?

202 R: Jo jsem nasranej a smutnej i s tím bráchou mi to pořád vrtá v hlavě, co to vlastně mělo být.

203 Jestli jsem to nějak podělal i s ním, když my se nikdy moc nemuseli tam to ve vás stejně zůstane

204 víte?

205 T: Ještě bych se vrátil k tomu vlaku a co se tam kolem vás děje.

206 R: No to je těžký. Víím, že tam občas projede takovej ten občerstvovací stoleček. Ty mám rád,

207 ale nic si tam nekupuju v tom snu. Normálně, když jsem takhle někam jel právě vlakem, tak

208 jsem si tam vždycky nakoupil pivo na tu cestu, tak mi to možná připomíná, takže to potom ta

209 cesta líp utíkala.

210 T: Co okýnka?

211 R: No to je zvláštní já vlastně sedím u okýnka a jak ten sen je celej takovej temnej, tak toho

212 moc nevidím, ale to okýnko bývá celý takový zamlžený, jakoby jestli mi rozumíte. Nevím,

213 Nevím, jak bych to mohl líp popsat, ale to zajímavý na tom je, že skrze to okýnko není vůbec

214 vidět ven. Ale je tam právě takovej jeden malej čtvereček nebo obdélníček teď nevím, kde

215 vlastně vidím ven úplně v pohodě. Takovýhle okýnka bývají ve vlaku na záchodech, jestli si

216 vzpomenete.

217 T: Co prožíváte, když se podíváte z okýnka za pocity a co tam vidíte?

218 R: No, najednou je mi tam mnohem líp, že něco vidím, jako kdyby to bylo tam o něco světlejší

219 a není to tak vlastně temný jako celý ten sen. Nevím, jestli jsem srozumitelnej jo, ale je to

220 vlastně takový hrozně uklidňující na začátku, ale pak jako, kdybych tak nějak znejistěl, protože

221 vlastně nevím, co tam je. Sice vidím, jakože ven a je to lepší, ale vidím jen nákou zeleň třeba a

222 vlastně znejistím, protože nevím, kam vlastně jedu, tak jako kdybych dostal trochu strach v tom

223 snu a do toho ještě ta samota, jakože kdybych byl venku tak si říkám, že tam bych byl, jakože

224 sám a bylo by to lepší... Asi i to, že bych se tam s nikým nehádal, ale vlastně potom jsem

225 vždycky jakoby smutnější no. Protože buďto jsem sám, jakože v tom vlaku, kde jsou další lidi

226 nebo bych byl někde úplně mimo taky sám. Nevím, jestli mě chápete no. Ale takhle nějak to

227 tam mám.

228 T: Co ostatní cestující, kteří tam jsou s vámi mohl byste se nyní zaměřit trochu na ně kdo tam

229 je?

230 R: no zkusím to no. Já takhle většinou, když se mě takhle zeptáte, počkejte já si zkusím

231 vzpomenout. Jako sedí tam jakože nějaká ženská ve středním věku, taková nemastná neslaná.

232 Tam sedíme na takový tý čtyřce. Já jakoby sedím u okýnka a ona, jakože sedí šikmo přede

233 mnou.

234 T: Co ve vás vyvolává ona?

235 R: No, já nevím, mě se prostě nějak nelíbí, nechci se s ní bavit, jako vyvolává to ve mně jakoby
236 naštvání. Jakože jí tam nechci, je taková nesympatická tak divně se na mě dívá.
237 T: Co znamená, že se na vás divně dívá?
238 R: No je to takový, jakože co ty seš zač. Jako kdyby se nade mně povyšuje, jestli chápete. Je to
239 takovej ten pohled pft mi nesaháš ani po kolena. Jako kouká se na mě, jakože tak nějak z vejšky
240 bych řekl

Pacient číslo 7

1 R: První jsem to byla taková akční scéna v nějakým mytologickými Egyptě. Já jsem tam byl
2 jako divák a trvalo to jenom chvíli, protože jsem potřeboval na záchod, pak jsem teda znova
3 usnul. Každopádně potom jsme se nějakým způsobem octli u nás na vesnici. Máme tam
4 hokejbalový hřiště a byl tam led a šel jsem si zabruslit. Ne, že bych nějak rád bruslil, ale zkrátka
5 to tak bylo, takže jsem si udělal pár koleček a pak jsem šel vlastně zpátky v k tý lavici a my
6 jsme včera jsme měli samořídák na téma na téma štírů. A právě na tý lavici byl takovej zvláštní
7 pavouko-štír. Takže to mě trochu vyděsilo, protože vždycky když mám z něčeho strach, třeba
8 z vejšek, anebo zrovna z těch pavouků, tak v tom snu je to takový vystupňovaný. Ten strach je
9 větší, než by bylo v realitě no a mocně, takhle se dostáváme k tomu zajímavějšímu snu, který
10 byl docela přímočarý a hodně obsáhlej. Je tam toho hodně a je docela pospolitej. Šel, šel jsem
11 nějakýma schodama do nějakého podniku-klubu podle designu to byl on nejspíš klub. Šel jsem
12 tam jenom dolů a já jsem tam inkasovat nějaký peníze v rohu jsem viděl známou, pro kterou
13 dělal brácha DJe, ale mně je to pro mě fakt ne významná osoba. Inkasoval jsem asi 7000, což
14 teda není moc. Každopádně málokdy se mi stává, že bych dostal nějaký peníze. V těch snech
15 ty peníze většinou vypadají jinak, ne jako normální peníze, ale většinou jako nějaký papírky
16 s monopoly, nebo tak něco a tady ty peníze byly reálný jako jsou naše český bankovky. A s tou
17 myšlenkou, že mám u sebe 7000 jsem pracoval další dobu. Každopádně jsem tam šel, potom
18 znovu do toho klubu, už asi jako podruhá, ale už to bylo větší. Byla to nějaká akce, když ten
19 klub byl někde v podzemí, tak jsme tam pořádali nějakou lehce akci a nevím proč bylo tam to
20 hokejbalový hřiště. Tentokrát to nebylo kluziště, mělo to normálně tribuny a všechno to bylo v
21 rámci toho klubu. Což jako divný a ten design my jsme tam měli nějaký pullitry byla za nějakým
22 účelem, že se tam vyfotí nějaká fotka ze shora, že to udělá nějaký motiv. Asi to jsem z toho, co
23 bral takhle si to myslím, pak to nějak skončilo a já jsem se objevil na zastávce. Víím, že to bylo
24 u nás nahoře na vesnici víím, že toto bylo u nás na zastávce a já jsem měl u sebe dokonce vlastní
25 telefon, což je taky docela anomálie, protože většinou mám nějaký přístroj, který je telefonu
26 jenom podobnej nebo nějaký jiný, ale tentokrát jsem no. Každopádně měl vlastní telefon a tam
27 jsem koukal na jízdní řád do Jihlavy. Tam jsem bydlel před několika lety s přítelkyní a
28 nedopadlo to úplně dobře. V tý Jihlavě jsem odjel narychlo kvůli práci, ale hledal jsem nějaký
29 spoj do Jihlavy. Viděl jsem, že ty spoje jsou jako blbý, tak jsem se na to vykašlal a chtěl jsem
30 jet autobusem zpátky dolů do vesnice. To se teda nekonalo, rovnou mě to tam nějak hodilo,
31 většinou když jsem ve snu, tak sháním nějaký auto. Vždycky tam jsou všechny odemčený
32 pokaždý si to uvědomuju, tak jsou odemčený tak jsem hledal nějaký auto každopádně to tam
33 nebylo tak jsem si jel dolů do vesnice, kde byl malej hotel s hospodou. Tak jsem se objevil před

34 ním, jinak jsem chtěl ještě podotknout, že jsem byl docela dobře oblečenej, ostříhanej a všechno
35 to, jakože to samozřejmě nejsem ani normálně, když jsem vzhůru takže, když jako někde nějaký
36 odraz, nebo takový, tak se na sebe dívám. Když jdu třeba kolem auta, co jsem dělal i v tom snu
37 a viděl jsem, že jsem. Dobře oblečenej ten outfit se tam několikrát změnil. Díval jsem se přes
38 to sklo hotelu a bylo hodně tmavý černý takový tónování a díval jsem se, jestli tam jsou
39 automaty nebo ne, protože je pravda, že o tomhle místě se mnou zdál několikrát někdy dřív.
40 Hele ty automaty tam byly, ale ve skutečnosti tam normálně nejsou a tentokrát tam taky nebyly.
41 Já jsem šel normálně dovnitř, ne nešel jsem dovnitř, šel jsem za kamarádem. Skočíme na oběd
42 do toho hotelu a najednou jsme se ocitli v nějakým bufáci, tam se mi samozřejmě nelíbila
43 obsluha a najednou jsem se ocitl zpátky v tom hotelu, tam byl takovej černý design. A je docela
44 zajímavý, že jsem předtím, když jsem jel do toho bufetu, tak jsem zmiňoval nějak ty peníze.
45 Těch asi 7000 a reálně mi je nějak vrátili, že jsem s tou částkou nějak pracoval, což se mi stalo
46 fakt poprvé, protože většinou ty peníze byly peníze z monopolu a nedalo se tím někde zaplatit
47 a za ty peníze bych si nic nekoupil. Tentokrát jsem si koupil nějakou bagetu, pak jsem šel do
48 hotelu, tam jsem se dával ještě nějakou snídani. Ani nevypadala moc jako snídaně. Platil jsem
49 za tu snídani a furt jsem pracoval s tou částkou, takže vím, že jsem se díval do peněženky a
50 další zajímavá věc je, že ta peněženka byla fakt moje peněženka, takže telefon, peníze a vážně
51 moje peněženka. Byly tam vážně jako reálný peníze, to se mi tentokrát stalo poprvé pak jsem
52 šel přes most. To jsem teda jel autem, protože před hotelem bylo nějaký auto a máma občas
53 dělá v trafice no. Já jsem se potřeboval já jsem si potřeboval dobít peníze na kredit na telefon a
54 tam jsem měl v hlavě to, že si musím dobít telefon, dojet do města a že si tam v mé oblíbené
55 lékárně musím koupit nějaký stříkačky, takže už to mělo, co dělat s tou recidivou předtím, když
56 jsem byl na těch předchozích místech, tak jsem nad tím nějak nepřemýšlel a každopádně jsem
57 si ten telefon nemohl dobýt, protože pokaždý, když jsem si opisoval svoje číslo, protože jsem
58 ho neznal, aby tedy jsem ho opsal nějak jinak, já to číslo normálně znám z paměti a bylo tam
59 několik variant toho čísla a já jsem ho nemohl opsat, což bylo takový divný.

60 T: Jak jste tuhle chvíli prožíval?

61 R: Byl jsem z toho dost frustrovaný a v tu chvíli. Protože ten sen jsem prožíval, docela to dává
62 smysl celou dobu i to, že jsme tam pořádali nějakou tu akci a všechno. A v tom klubu já, že
63 jsem inkasoval nějaký peníze. Měl jsem tam reálný telefon reálnou mou peněženku. A najednou
64 mi nešlo opsat to číslo, tak jsem byl docela naštvanej a byl jsem z toho prostě trochu zoufalej,
65 protože to najednou nesedělo a já jsem tím pádem nemohl odejít ani do toho dalšího města ani
66 do té lékárny, a hlavně zavolat tomu mému kamarádovi, že bych něco chtěl. Nebo takhle a
67 takhle to víceméně končilo to je všechno, co si pamatuju. Víím, že kdyby mě neprobudil zvonek,

68 tak ten sen nějak pokračuje, protože se mi fakt dobře dařilo ho držet a musím teda říct, že jsem
69 se probudil psychicky vyčerpanej, což se mi občas stává, když ten sen je takovej. Plynulý a
70 pospolitý a další a ten děj prostě na sebe jako navazuje, tak se s tou budím hodně psychicky
71 vyčerpanej, že to trvá, než se z toho seberu a pak nad tím třeba přemejšlím a tím ten sen
72 víceméně končil u toho, když jsem se nemohl opsat to číslo. A vím, že mě zvonil budík, který
73 kdyby mě nevbudil, tak to nějak pokračuje, ale už se mi ten sen trošku hroutil. Tady tím, že
74 jsem nemohl opsat ten telefon, takže tak. Pak jsem se vzbudil a bylo to poznat, jak říkám byl
75 docela dlouhej.

76 T: Přišel vám docela dlouhej.

77 R: Jo přišel mi docela dlouhej předtím když jsem byl v těch v tom klubu a tohle to. Tak se tam
78 objevila moje jedna dívka, co mi sem píše, byla dobře oblečená, takže jsem z toho měl pocit,
79 že je pořadatelka tý akce. Asi pracovala v nějaký hokejový, já jsem dělal v reklamce. A ačkoliv
80 mě fotbal nezajímá, tak jsem spolupracoval na několika fotbalistech roku. Tak to bylo v
81 takovém podobném duchu, akorát to bylo v tom komplexu toho klubu, což je architektonicky
82 zcela nemožný, ale bylo to tak no. Já jsem nad tím potom přemýšlel a druhý den ráno a bohužel
83 jsem z toho měl docela dobrej pocit jako.

84 T: Měl jste z toho snu dobrej pocit...

85 R: Protože to působilo dojmem, že se angažuju v nějakým byznyse a jde mi to a že se mi jako
86 daří. Že to dělám dobře a ta myšlenka, že půjdu do lékárny pro ty stříkačky a ta myšlenka, že si
87 to pořídím rovnou tam padla až úplně na konci, že můžu. Jsem věděl, že se do tý Jihlavy jako
88 nedostanou a tak.

89 T: Jak tomu rozumíte, že se to stalo takhle na konci?

90 R: Těžko říct, ono to bude znít blbě. Já jsem si připadal jako dost dobře, jak jsem se angažoval
91 těch věcech, co se tam dělaly a jak tam probíhaly, tak jsem na to samozřejmě nemyslel, když
92 teda ta dívka, která byla ta pořadatelka toho tak užívala, ale vypadalo to, že teďka je právě
93 střízlivá. Že to vypadalo, že se nám oběma daří. Jojo potom, když jsme dělali tu hokejovou
94 akci, nebo nevím co to tam vlastně probíhalo, to byla moje známá, která mi sem občas píše.
95 Teď se taky snaží být čistá a daří se jí to.

96 T: Máte ji tedy spojenou s užíváním drog?

97 R: Jo to mám asi trošku jo a zrovna v tom snu jako takovým, když jsem si to šel pořídít, tak
98 jsem to dělal nějakým způsobem za jejími zády. Myslím si, že v tom snu to vypadalo dobře.
99 Jakože se nám oboum daří, že jsem šťastnej. Ten večírek vypadal docela dobře.

100 T: Co to znamená že vypadal dobře?

101 R: Takže kromě toho, že jsme tam potřebovali vyfotit to s těma půllitrama, nějaký formát z
102 vejšky. Tak to nebylo vůbec toxický, jakože si ani nevzpomínám, že by tam byl vyobrazenej
103 bar nebo něco. A potom mi v tom hotelu posléze, kde jsem si v minulých snech vybavil ty
104 automaty, tak tam najednou jako nebyly, že tady jsem nebyl vlastně vůbec toxickéj, až do tý
105 doby, než mě napadlo, že bych si tam mohl zajet pro to. Že ani v těch klubech nikdo nepopíjel
106 ani jsem si nevšiml baru a myslím, že následně ani v tom hotelu tam nějakej ten bar nebyl. No
107 tam nebyl ani jsem na něm neplatil, platil jsem u nějakýho stolku, kterej byl kousek. Kousek
108 od mého stolu. Dokud mě nenapadlo, že bych si chtěl něco pořídit a zavolat tomu kamarádovi,
109 což jsem teda nemohl, protože jsem se nevzpomněl na to číslo, abych si mohl dobít kredit, tak
110 tam nic toxickýho nebylo.

111 T: Jak tomu rozumíte, že tam tentokrát nic toxického nebylo?

112 R: Jo, tak to já vůbec nevím, protože když se zaměřím na ten club. Tak to je taková novinka to
113 místo. To jsem nikdy nezažil ve snech a v tom hotelu potom pak vlastně si vybavuju, že tam
114 byly ty automaty a že tam byl i ten bar, kde jsem pil v tom snu. A tentokrát jsem nebyl ani na
115 baru, ani jsem tam nechodil s kasírkou. Nebo tak, ale to, že v tom snu nebylo nic toxického, já
116 nevím, bylo to pro mě příjemná novinka.

117 T: Říkal jste, že to celé naladění toho snu bylo dobré. Jaké bylo naladění v těch jednotlivých
118 oblastech jako ten hotel, klub a hřiště. Jak jste se na jednotlivých místech cítil?

119 R: Tak na tom hokejbalovém hřišti jsem si dal pár koleček na bruslích. A ta fyzika toho pohybu
120 byla vlastně docela věrohodná. Akorát jsem se v tý zatačce trochu vozil, ale šlo to. Tak to šlo v
121 tom snu, jako šlo jakoby bruslit. Tak to bylo takový dobrý, že občas něco nefunguje auta mi
122 nejezdí rychle a tak. Nebo zbraně mi nestřílejí, takže jsem se s prostě zabruslil to bylo fajn
123 kdyby tam nebyl ten pavoukoštír. V tý kabině, tam mě to vyděsilo, takže z toho jsem neměl
124 pocit dobrej z toho prvního krátkýho. Snad to byla nějaká scéna, fakt krat'oučká, takže k tomu
125 asi nic moc říct nemám no v tom klubu, když jsem šel dolů jsem měl pocit dobrej, i když jsem
126 vyinkasoval jenom 7000, tak jsem se cítil docela dobře, že jsem se tam angažoval jako nějaký
127 provozní. Takže to bylo v pořádku a potom, když se pořádala ta velká akce, tam jsem se také
128 cítil dobře. Hlavní pořadatelka byla právě asi ta známá a ta byla taky dobře oblečená a ani jsme
129 tam spolu nežívali. A bylo nám tam prostě fajn, potom jsem byl na tý zastávce, kde už jsem
130 se sháněl jízdni řád do tý Jihlavy. To mi teda neklaplo a byl jsem tam takovej, jako nic moc, už
131 jsem nevěděl, co mám dělat. Byl jsem takovej bezradnej, a proto jsem se rozhodl jet tam dolů
132 k tomu hotelu. Teda nejdřív jsem byl v tom bufetu s tím kamarádem, tak tam jsem se normálně
133 najedl a pak jsme šli na tu snídani. To bylo taky v pohodě a až pak mě nějak napadlo, že bych

134 si mohl dobít kredit a pak zavolat tomu kámošovi. Tím se to začalo komplikovat. To už jsem
135 nebyl úplně, jak to říct, to už jsem byl jakoby frustrovaný v tom snu.

136 T: Byl jste frustrovaný z toho, že jste nemohl zavolat tomu kamarádovi pro drogy?

137 R: Jo ono by to nejspíš pokračovalo i nějak jinak, tam se to nezasekne. Hele asi bych to tak
138 udělal. Řekněme dobrý, tak zavolám. Jsem na snídanej, mám nějaký peníze, zadařilo se a tady
139 to a pak jsem teda šel za tou mamkou do té trafiky, kde jsem si chtěl opsat to číslo a dobít si
140 kredit. Ta trafika mimochodem vůbec nevypadala jako trafika, vypadala spíš jako nějaký byt a
141 mamka tam byla, takže jsem stejně chtěl jít na benzinku místo té trafiky, protože vypadala jako
142 byt. Ne jako trafika, takže jsem šel na tu benzinku s tím svým telefonním číslem, abych si ho
143 mohl dobít. To už byla komplikace, protože jsem ho nemohl opsat.

144 T: Jak jste se cítil, když jste zjistil, že to není trafika ale byt?

145 R: Tak jo, tak já to vybalím teda na férovku, byla tam moje mamka a tam má ještě kolegu
146 z trafiky, se kterým se občas střídala a dělala tam nějakou masáž nějakýma horkejma kamenama
147 v tom bytě. Jo prostě úplná blbost a taky tam byl můj nejmladší brácha. To chci podotknout, že
148 vždycky, když mám ve snu svého mladšího brácha, tak ho tam mám jako fakt jako malýho,
149 třeba když mu bylo 12. Vždycky když se mi o něm zdá, tak v něm vidím jen toho malýho
150 brášku. Teď mu je 18 a je soběstačnější než já, když to takhle řeknu. Bydlí s přítelkyní
151 podnájmu, nebere nic a pracuje. Do toho studuje, ale v tom snu to byl, ale nejmladší brácha.
152 Pak jsem dělal v tom bytu to, jakože tam nejsem. Teď jsem si přišel jenom opsat to číslo a
153 vypadnout. Já jsem to opisoval z papíru, nevím, proč ne z telefonu, prostě z papíru. Nejdřív
154 jsem to číslo opsal a pak tam byly 3 další čísla. Najednou se to tam nějak nabalovaly ty moje
155 telefonní čísla a já jsem z toho právě nemohl vyčíst, které je moje a to bylo takový divný. Začal
156 jsem ho psát a to bylo takový jako šílený no. Cítil jsem se v tom dobře a tím ten sen vlastně
157 jakoby, končil. Já jsem si už uložil to číslo a šel jsem si dobít kredit a šel jsem si pro stříkačky
158 a zavolat kamarádovi, to už se nestalo, ale chtěl bych říct, že když už se mi začne takhle
159 komplikovat ten sen z nějaký triviální záležitosti, tak se potom většinou rozplyne úplně.

160 T: Říkal jste, že to řeknete to teda úplně na férovku, co bylo to, o čem se vám těžko mluvilo?

161 R: Ono to, že tam byla tam mamka s tím kolegou a dělala tam nějakou masáž těma kamenama,
162 tak to jsem si chtěl nechat pro sebe že jo. Protože to asi není úplně podstatný, protože jsem
163 dělal, že tam nejsem, jakože se prostě nic neděje a v pohodě.

164 T: Jak jste se cítil, když jste viděl Mamku s tou s tím kolegou?

165 R: No jako podotknul jsem, že se že to tam nevypadá jako v trafice, ale jako byt a abych řekl
166 pravdu, já jsem si chtěl jenom opsat to číslo a vypadnout a mít už dobitý ten kredit, abych mohl
167 zavolat tomu kamarádovi o drogy.

168 T: Proč jste v tom snu chtěl z toho bytu, co nejdříve vypadnout?

169 R: No jo tam jsem zjistil, že tam si ten kredit asi nedobiju. Šlo mi čistě jen o ten kredit a že
170 musím jít hned na tu benzinku, takže to, co se tam dělo a nedělo mi bylo celkem ukradený. A
171 když si to tak vezmu, tak to bylo jedno.

172 T: co pro vás ve snu znamená ten kredit?

173 R: Co pro mě znamená ten kredit. Já jsem nad tím přemýšlel. Já žiju ve středověku, já si furt
174 dobívám kredit. Nemám paušál a ani nemůžu kvůli nějaký dluhový blbosti, ale já jsem si
175 nedobíjel kredit nikdy. Ani když jsem měl nějaký pracovní kontakt, protože mě většinou volali
176 oni, takže jsem si dobíjel kredit jenom, když jsem šel na nějakou tu akcičku. Vyrazil do města,
177 anebo když jsem si právě odskočil na oběd a už jsem rozhazoval sítě, tak jsem potřeboval
178 rychlejší data.

179 T: Takže kredit se vlastně rovná vlastně rovná shánění drog

180 R: Ano rozhodně by se to tak dá říct nebudu říkat, že ne. Je to moje plánování recidivy už je
181 taky aktivní.

182 T: Mluvil jste také o svém mladším bratrovi. A bylo mu 12, co to pro vás znamenalo, že tam
183 byl on, jak jste se cítil?

184 R: No on tam tak nějak byl, tak nějak to na mě působilo klidným dojmem, když jsem tam šel
185 za tou mamkou, tak tam ještě nebyl a objevil se tam až potom, co jsem začal opisovat to číslo
186 tak. Sem ho tam tak nějak zaregistroval, že dělá něco na mobilu. Ted' když nad tím přemýšlím,
187 tak jsem moc rád, že jsem ho tam viděl.

188 T: Proč jste ho rád viděl v tomto snu?

189 R: No já nevím. Já nejmladšího brácha vždycky rád vidím, protože já jsem takovej v něčem
190 odstrašující případ. Můj mladší bratr s ním to je taky takové různé a ten můj nejmladší bracha
191 mi přijde, že si z každýho vzal to dobrý. A to špatný ne on má z nás nejlíp našlápnutý ten život,
192 takže já ho vždycky rád vidím.

193 T: Takže jako kdybyste v něm viděl to nejlepší z vás?

194 R: Jo to asi jo, protože spolu máme dobrý vztah a jeden z důvodů, když jsem přicházel na léčbu
195 předtím, tak protože bych tady pro něj chtěl bejt, kdyby přišly nějaký ty existenční blbosti, když
196 si nebude vědět s něčím rady nebo nebude mít na nájem. Tak to byla taková moje motivace, že
197 bych tady pro něj chtěl bejt jako potom, když jsem odcházel z léčby, tak mi to nebylo blbý kvůli
198 rodičům, ale jenom kvůli němu. Zajímavý, že jsme se k tomu takhle dostali ale dostali.

199 T: Ještě jste popisoval v tom hotelu nějaký černý design?

200 R: Jo v tom našem hotelu. Vlastně předtím i v tom klubu. Je to podobný, jak jsem chtěl mít
201 zařízený byt. Tónovaný skla v lesklý černočervený barvě. Občas někde podsvícený, akorát bylo

202 zvláštní, že když jsem šel do toho hotelu a díval jsem se, jestli tam ty automaty jsou nebo ne,
203 tak to sklo tam bylo začerněný. Taková velká černá výloha, takže jsem si musel dát dlaně před
204 oči, abych tam viděl.

205 T: Co jste prožíval, když jste se díval přesto sklo?

206 R: Nevím, jestli jsem byl rád, že tam nejsou, ale asi jo, protože se mi tam potom sedělo líp a
207 kdybych tam šel za účelem těch automatů, tak tam asi nejdu a je fakt, že já jsem recidivoval na
208 hazardu a mám to s tím spojený. To jsou nejhorší stresy, takový ty hrozný výkyvy, jako velký
209 pocit štěstí a potom něčeho hrozného. Takže hrozný stresy s tím, když se třeba daří nebo nedaří,
210 tak je to na tom hazardu jedno a myslím, že už k tomu mám dostatečně velkou averzi nehraju
211 už asi 8. měsíc. Takže jsem byl spíš rád, že tam nejsou.

212 T: Když jste mluvil o vašem bratrovi, tak jste působil velmi nervózně, co se s vámi dělo?

213 R: Byl jsem trochu nervózní, protože on ke mně vždycky nějak vzhlížel. A viděl ve mě ten
214 potenciál, který já vím, že mám a možná jsem ho zklamal tím, že jsem ten potenciál nenaplnil.
215 Co já vnímám jako nejhorší hřích člověka je nenaplnit svůj potenciál, takže mě štve, že jsem
216 mohl bejt, ale nejsem takovej, jakýho by mě chtěl ten brácha vidět, protože mně to bylo fakt
217 blbý jenom vůči němu a záleží mi na něm hodně. Nechci říkat na kom mi záleží víc nebo míň,
218 ale na něm mi prostě záleží hodně. A je fakt, že mě nikdy nezavrhoval, i když to se mnou šlo
219 samozřejmě blbě tak bylo vidět, že ho to bolí, takže mě to prostě mrzí.

220 T: Co vám ten sen připomíná z vašeho života?

221 R: No připomíná mi to reklamku. Kde jsem se vyloženě nepohyboval v nějakých těch klubech,
222 ale připomíná mi to ta blbost s těma půllitrama a klidně firemní večírky a tady to. To mi
223 připomíná, když jsem dělal v reklamce a byl jsem i podobně oblečenej, nevím, jestli jsem tam
224 dělal provozního, ale byl jsem tam nějak angažovaný. Připadalo mi to jako když jsem dělal
225 v reklamce.

226 T: Hodně jste zdůrazňoval vaše oblečení, co pro vás znamená, když jste dobře oblečený?

227 R: No zase když jsem dělal v reklamce, tak jsem musel nějak vypadat. Třeba když jsem jednal
228 osobně s klientama, takže jsem chodil ke kosmetičce, sauny a tady ty věci a do jistý doby, kdy
229 jsem byl na drogách, když jsem byl ještě v tý reklamce na drogách, ale ještě to se mnou nebylo
230 tak špatný, tak jsem si připadal hrozně mocně. Ta osobnost pro mě měla nějakou větší váhu.
231 Nedokážu teď jedním slovem popsat, jak jsem se cítil. Já jsem měl ještě hodně růžový brejle.
232 Já jsem měl nějaký obchod, který prodává nějaký lodě a byl z toho hroznej průser a museli mě
233 vyhodit, protože jsem byl pod drogama. Protože mně fakt hodně narostly křídýlka, kdybych si
234 to hlídal. Hele tam jsem byl prostě se sebou spokojenej no.

235 T: Takže to je vzpomínka na nějaké vaše úspěšné období?

236 R: Měl jsem z toho takový pocit, když jsem o tom začal přemýšlet, tak mě to takhle přijde, tak
237 mně to připomíná tu práci v reklamce. Ono tam bylo hodně těch vizuálních podnětů a v tom
238 snu jsem byl taky hodně přímočarý. A jasným ty sny většinou bývají nějaký maglajz, ale tenhle
239 sen byl jasný.

240 T: Říkáte, že se tam ten vzhled hodně měnil? V tomto snu se něco proměnilo nebo tam to
241 oblečení bylo stále stejné?

242 R: Tak určitě když jsem přišel podruhé do toho klubu. Já jsem tam byl vlastně dvakrát. Tak do
243 většího, bylo tam víc lidí. Probíhal tam nějaký večírek, když jsem tam byl poprvé, tak jsem tam
244 šel vyinkasovat ty peníze, tak tam nikdo nebyl, jenom ta paní. Byla tam paní, která vedla nějaký
245 kluby a můj bratr pro ní dělal DJe, ale je to pro mě úplně nevýznamná osoba. X let dozadu se
246 tam objevila, asi jí tam mám spojenou s nějakým klubem. Vlastně tam jenom byla a já jsem si
247 šel pro prachy a pak cvak a už jsem tam byl podruhé a už tam byl ten večírek.

248 T: takže ta vaše známá se tam objevila, až to bylo větší až napodruhé?

249 R: Ano ona byla hezky oblečená vypadala prostě jako hlavní jednatelka společnosti. V tom snu
250 jsme se objali a dali jsme si takovou přátelskou pusu. Působilo to na mě dojmem, že se nám
251 něco povedlo, měl jsem za to, že oba jsme šťastní spokojený. Dal jsem jí takovou kamarádkou
252 pusu a měl jsem z toho dobrý pocit, proto říkám, že když mě posléze napadlo zavolat tomu
253 kamarádovi, co jsem zapomněl říct, že ten kamarád je její bývalý přítel. No to jsem možná měl
254 zmínit, takže se mnou, protože to dělám jakoby za jejími zády. Jakože oni už spolu nejsou, to
255 je vlastně pravda, to jsem úplně zapomněl zmínit, protože už je znám dlouho, tak mi to hnedka
256 netrklo. On ten kamarád, kterému jsem chtěl volat byl právě její bývalý přítel a mimochodem
257 to byl vlastně člověk, se kterým jsem poprvé vyzkoušel pervitin. On to byl nějaký silvestr a
258 přijel v docela nadupaný káře a působil tajemně. Jsem seděl s těma lidma v tom klubu, takový
259 naší klubovně všichni tam teda jeli v piku. Já jsem o tom úplně nevěděl, tak když mi to došlo,
260 tak jsem předstíral, že vím, o co jde a dal jsem se s nima. Vlastně poprvý a potom mě to nějak
261 nadchlo. Připadalo mi to tajný, takže jsem s ním jel v různých věcech velice dlouhou dobu, než
262 se to nějak rozpadlo, ta naše distribuční síť a to všechno kolem, takže z toho jsme to přežili jen
263 my dva. Ten se vrátil po nějaký dlouhý době z místa, to musel utýct. Celkem nedávno, jsou to
264 asi X let, co se vrátil, takže ještě takovej detail k tomu.

265 T: Takže pro vás je to blízký přítel?

266 R: Hodně blízký přítel. Poprvý, tak já jsem prodával třeba jen marihuanu, vlastně už od
267 základní, abych si mohl koupit věci, na který jsme neměli. Na střední jsem prodával hodně
268 extáze, na dobrý party se jí dalo prodat i 100 za 10 min, ale potom ten silvestr, když jsem se
269 tam objevil mezi těma lidma, tak přišel dobře oblečený v tom autě a já jsem si připadal, jako

270 kdybych byl takový dětský dealer oproti němu a že to, co si jedu není zdaleka tak hustý, jak by
271 to mohlo být. Prostě mě to hrozně přitahovalo. Samozřejmě jsme spolu prožili i věci, co byly
272 hodně lidský. Posléze v několika letech, kdy jsme pracovali na té síti a pak se to podělalo. A
273 když se vrátil tak už jsme byli spíš takový dobrý známí, ale nevím, jestli bych řekl, že je to
274 kamarád. Tak určitě spolu máme dobrý vztah a známe se, ale není to někdo, s kým bych se měl
275 stýkat. Neměl bych se s ním stýkat. Minule, když jsem recidivoval, tak jsem ho pozval na oběd,
276 protože to mi prostě nedalo. A dlouho jsme se teda pak neviděli. Pozval jsem ho na oběd, chtěl
277 jsem vědět, co je nového, co se kde děje, jak to šlape a kdo to teďka má v hrsti a tak. Vzpomínky
278 a na takový ty starý hustý časy, ale dlouho jsem se s ním neviděl, protože jsem si myslel, že by
279 to pro mě bylo nebezpečný. Nedejbože, že bysme spolu začli zase něco vymýšlet.

280 T: V tom snu jste říkal, že jste dostal 7000 a že to není moc. Jak jste to prožíval v tom snu?

281 R: No je to strašně málo.

282 T: Co tam vlastně pro vás znamená těch 7000.

283 R: Nad tím jsem ani potom nemusel moc přemýšlet, když se mi třeba nedaří nebo nemám tolik
284 peněz, tak těch 7000 mi stačí na takový to malý povyražení. Takovej základ, abych mohl třeba
285 vyrazit někam ven, já nevím, co prostě na oběd prostě 7000 je takovej základ, který potřebuju,
286 když si chci udělat hezký odpoledne, který se potom může sice nějak, nějak zvrtnout, ale je to
287 takovej dobrej základ.

288 T: Takže 7000 je takový základ pro vaši zábavu?

289 R: Jo zní to blbě, ale jo no. Asi to nezní úplně standardně že jo. Peníze jsou můj velkej spouštěč
290 a nikdy jsem nepřijal pravidlo anonymních gamblerů, abych u sebe měl jen pár stovek na nějaký
291 nezbytný věci. Neumím si představit, že bych nemohl třeba svý partnerce platit večeri,
292 kdybychom někam šli nebo kdyby se mi něco líbilo, abych si to nemohl koupit. Bohužel s tím
293 mám problém, protože od malička jsme neměli moc peněz. Já jsem potom začal vydělávat
294 docela v malém věku skrze tu marihuanu. Já nejsem člověk, který si dokáže něco ušetřit a
295 dovolat si věci, který si vlastně dovolovat nemůžu. To s těma penězma je prostě takovej můj
296 problém, je to jeden z mých hlavních problémů, který bych si měl srovnat v palici. Jsem byl
297 někde na mizině, tak stejně jsem si vždycky našel způsob, jak si nějak i třeba normálně vydělat.
298 Já jsem vždycky pracovala prostě, když jsem měl třeba nějaký exekuce, tak jsem zaplatil
299 exekuce a do toho jsem třeba šel dělat ještě něco načerno, nějakou brigádu nebo nějaký kšeft,
300 abych měl u sebe pořád ten cash, protože se necítím dobře, když u sebe nemám cash a teď jsem
301 tady zavřený v léčbě a stejně vím, že tady ty peníze k ničemu nepotřebuju, ale stejně bych u
302 sebe potřeboval mít nějaký ty peníze. Takže asi tolik k těm 7000.

303 T: Rozumím tomu, že je to pro vás nějaký pocit jistoty?

304 R: Jojo přesně, nějaký pocit jistoty. Ono to stejně vždycky skončí tak, že mám úplný hovno a
305 jsem úplně v prdeli, ale když mám ty prachy u sebe, tak mám nějaký pocit jistoty.

306 T: Také jste zdůrazňoval, že tam všechno bylo reálný peníze, peněženka a mobil. Co se změnilo,
307 že to tentokrát bylo reálný a jaký to pro vás bylo?

308 R: No cítil jsem se přitom na férovku dobře, protože jsem věděl že se mi to asi nejspíš zdá,
309 protože vím, že i v tom snu jsem se divil, jak to, že ty prachy jsou reálný, že jsem zvyklý, že to
310 vypadá jako kartičky z deskový hry. A poprvé ty peníze vypadaly úplně na chlup stejně. Víam,
311 že tam byly dvoustovky a tři dvojtisícovky, hromádka dvoustovek a pětikilo jsem tam viděl. 3
312 dvoutisícovky, to si pamatuju naprosto přesně a poprví za tu dobu, co se mi něco takovýho zdá.

313 T: Čím to, že si to takhle pamatujete?

314 R: To nevím, ale prostě byla tam ta jistota. V tý peněžence něco tam třeba vůbec to jako
315 nevycházelo, že sem tam, se něco rozmění apod. Ale bylo to těch zhruba 7000, hlavně to byla
316 to moje peněženka, kterou jsem si koupil před pár měsícema a to se mi prostě nestává, že mám
317 vlastní telefon a vlastní peněženku. Tu peněženku mám taky spojenou s tím, že jsem ji měl
318 buďto narvanou anebo vůbec nic a ona nemá ani přihrádku na drobný, to jsem si nevšiml, když
319 jsem si ji kupoval. Ona byla docela dost drahá a pak jsem tam potřeboval dát drobný a zjistil
320 jsem, že tam žádná přihrádku na drobný ani není. Mělo mi to ho dojít, že když si kupuju takhle
321 drahou peněženku, tak že tam nebude a mám ji prostě hrozně spojenou s těma bankovkama. A
322 ten svůj telefon jsem měl taky vlastní jen s tím rozdílem, že neměl prasklý displej, což mě v
323 reálu dost frustruje. Usnul byl ten displej nepoškozený to, že ten displej byl v pohodě jsem si
324 uvědomil vlastně až posléze, když jsem byl vzhůru. Jako mě to samozřejmě štve, že mám na
325 tom telefonu kosmetickou vadu.

326 T: Říkal jste, že jste se na sebe díval v rámci odrazu různých ploch například u auta, co jste
327 viděl v tom odrazu?

328 R: No asi prostě to, jak jsem byl oblečený. Viděl jsem se vlastně víceméně třikrát. Když jsem
329 šel poprví do klubu tak jsem viděl odraz z výlohy, tak jsem se díval na sebe, pak když jsem šel
330 kolem auta, se kterým jsem potom odjel. Podruhé abych si mohl dobít ten kredit a potom, když
331 jsem vcházel do dveří toho hotelu. Je tam ten vchod víceméně podobnej jen tmavej, takže tam
332 byl taky můj odraz. Já víceméně když jdu kolem čehokoliv, kde bude nějaký odraz, tak se na
333 sebe podívám, jestli mi to sluší nebo nesluší. Prostě to dělám, nevím proč, i když jdu tady pořád
334 po areálu, tak se na sebe vždycky dívám. Takhle to dělám už hrozně dlouho, takže jsem to dělal
335 v tom snu pokaždý, když jsem to dělal v tom snu, tak jsem měl nějaký jiný outfit. Víam, že když
336 jsem se podíval podruhé, tak jsem tam měl nějakou šálu. To mě frustrovalo, protože mě jako

337 fakt vůbec neseseděla. Já je jako fakt vůbec nenosím, takže to mě trochu štvalo, protože ona nešla
338 sundat.

339 T: Co znamená ta šála?

340 R: No to nevím, ona mi jenom kazila outfit a za druhý jsem si v ní připadal nejistě v tom snu,
341 když jsem se potom na ní vzpomněl po probuzení, tak mi přišla docela v pohodě, ale v tom snu
342 mě docela štvalo.

343 T: Připomíná vám to něco z vašeho života?

344 R: No ta situace no a když jsem venku, než jsem šel třeba na jednání nebo i mimo, tak hodně
345 přemýšlím nad tím, co si vezmu na sebe a jak mi to ladí a tak. Jako venku ne tady, protože mi
346 nešla sundat mě docela štvalo, protože jsem si v ní připadal blbě, když jsem šel do toho hotelu.
347 Protože tak nějak v hlavě jsem věděl, že to je ten náš maloměstskéj hotel, kde se všichni znají
348 a ta šála mi asi nepřišla úplně adekvátní v tý společnosti, co by tam mohla bejt, ale nebyl tam
349 nikdo. Byla tam jenom ta paní, který jsem zaplatil.

350 T: Takže ta šála tam nepatřila, nehodila se tam.

351 R: Přesně tak, určitě.

352 T: Zkusil byste se ještě zaměřit na to, jak se ten sen odehrával časově? Jaké barvy se tam kolem
353 vás objevily?

354 R: To je taky trochu zajímavý, když jsem šel bruslit, tak to podnebí bylo zhruba asi jako takhle.
355 Trošku šero no, takový šedivý počasí. Nebylo teplo bylo to fakt šedivou kolem mě, když jsem
356 šel potom poprvý do toho klubu, abych vyinkasoval peníze, tak nevím, jestli byl den nebo noc,
357 protože už jsem byl na schodech dolů. Ale myslím si, že to bylo přes den ale nejsem si tím
358 úplně jistej, protože už jsem vyloženě šel přímo do toho klubu, abych zkasíroval ty prachy a
359 když mě to hodilo do tý situace, když jsem šel znova do toho klubu, tak jsem si jistej, že to
360 večer nebyl. Určitě večer, protože, co bysme dělali pak na tom hokejovým hřiště. To je blbost.
361 S těma půllitrama to nějak nebylo vidět a pak když mě to hodilo na tu zastávku, tak vím, že už
362 byl takovej jarní den, že to bylo přes den a když jsem šel potom do toho hotelu a šel jsem si
363 dobít ten kredit, tak už byl den.

364 T: Jak jste prožíval tyto situace, kdy byl den kdy byla noc, jak se to střídalo?

365 R: V tom klubu mi to přišlo naprosto přirozený, asi si nedokážu představit, že by to bylo nějak
366 jinak a potom přes ten den, jak jsem byl na tý zastávce, tak takhle vypadaly podobně moje dny
367 normálně v reálů. Já jsem se vždycky ráno probudil, šel jsem pro kamaráda, šli jsme se někam
368 najíst a šli jsme na oběd. Tam bych se třeba napil. Napsal jsem někomu a pak jsem šel třeba
369 něco dělat. Vím, že to mám určitě spojení s tím, protože takhle začínal dlouhodobou X mejch
370 dní, asi proto.

371 T: Máte nějakou fantazii, jak by ten sen pokračoval, když byste nebyl vzbuzen?

372 R: Takhle já vím, že jak jsem nemohl opsat to číslo a komplikovalo se mi to, tak by se ten sen
373 rozpad, kdyby pokračoval dýl, protože vždycky když narazím na něco, takhle blbýho
374 neřešitelného, tak se ta realita toho snu začne pomalu rozpadat. Třeba stalo se mi, že když jsem
375 měl nějaký situace, když jsem používal zbraň, tak ta zbraň mi vždycky nevystřelí dobře. Musím
376 hodně tlačit na spoušť. A když narazím na takový problém v tom snu, tak se to většinou
377 rozpadne a taky to tak být nemuselo. To já bych to číslo opsal, že bych tam hodil nějakou klíčku
378 do toho snu a že bych se pak dostal do toho vedlejšího města a tam to je zase hrozně moc úkonů
379 na jiným místě, protože autem bych tam nedojel, protože to je někde mimo myslím, že by se
380 mi to nepodařilo.

381 T: Mohl byste se zaměřit na ty situace, kdy jste nemohl vystřelit z té zbraně nebo opsat číslo
382 připomíná vám to něco z vašeho života nebo nějaké pocity?

383 R: No to si myslím, že ne protože auta nejezdí špatně, ale hrozně pomalu a nejde v nich zařadit,
384 jako řídit auto umím, střílet umím taky velice dobře a vlastně střílím od mala, takže nevím, proč
385 je tam vždycky nějaký takovýdle mechanický problém a to je vždycky. Začne mě to frustrovat
386 v tom snu a pak se ten sen začne hroutit.

387 T: Rozumíte tomu, že tentokrát tam nebyl ten bar, ani ty automaty?

388 R: No to mi vlastně došlo, když jsme teďka spolu mluvili a nevím, ale vlastně jediný, co tam
389 bylo toxický, byla ta myšlenka, že si půjdu do své oblíbené lékárny. Říkám tomu oblíbená
390 lékárna, protože jsem se vždycky těšil, že si půjdu do té oblíbené lékárny pro ten svůj pakl
391 deseti čístejch. A že na to máme ty prachy a věděl jsem, že je to možný, protože už se mi nějaký
392 takovýdle sny zdály. Vždycky ta stříkačka vypadala nějak jinak, anebo že jsem potřeboval
393 sehnat čistou a neměl jsem čistou. Já jsem si nikdy nestřílel špinavou jehlou, takže tohle mi
394 vždycky narušilo ten sen. V tom snu jsem věděl, že mám všechno v pohodě. Že já mám ty
395 peníze a že si zajdu do té lékárny a zavolám tomu kamarádovi v tom snu jsem věděl, že je to
396 možný, že to vyjde, dokud jsem nenarazil na ten problém s tím číslem, ale taky to mohlo být
397 tím, že už jsem se pomalu probouzel, protože potom zazvonil budík a dost mě to vylekalo. Já
398 mám špunty do uší, takže nějaký menší hluky mě nevzbudí, ale potom už byl takovej ten ranní
399 rozruch, když už jsem to číslo opisovat, tak už jsem se možná probouzel, ale tentokrát v tom
400 snu jsem věděl, že si pořídím čistý a že zavolám tomu kamarádovi a nějak to dopadne.

401 T: Napadá vás ještě něco, co jste ještě neřekl a chtěl byste?

402 R: Musím teda podotknout, že je to jeden z těch snů, co se mi daří podržet dlouho. Vizuálně si
403 to hodně pamatuju, je to tak mnohem reálnější cítil jsem se tam dobře, že jsem tam vykonával
404 nějakou pozici. Potom si pamatuju na nějakou další dobrou emoci, když jsem se objímala s tou

405 kamarádkou a pak si pamatuju tu emoci, že jsem měl radost, když bylo všechno zařízený a mohl
406 jsem jít do té lékárny pro ty svoje buchny a taky, že si jdu dobít ten kredit, takže všechno je
407 v pohodě, takže tam vlastně všechno bylo takový výraznější. Když se mi zdají takový sny, kdy
408 jsem ve strašidelném baráku, ze kterého se nemůžu dostat, tak takové sny si pamatuju daleko
409 míň.

410 T: Napadá mě, jestli tam ještě byla nějaká vůně?

411 R: Bylo tam hodně chuť, když jsem byl v tom bufetu a jedl bagetu. Chuť normálně bagety moc
412 nejím. Mě tam konsternovalo to, že jsem v bufetu a nefunguje tam ta obsluha. Já jsem chtěl jít
413 do hotelu a najednou jsem byl tam, to mě naštválo a v tom bufetu jsem byl právě s tím
414 kamarádem a do toho hotelu, už se mnou nešel a nejsem si jistej, ale když jsme tam dělali tu
415 fotku s těma pulitrama, tak jsem tam hodně cítil, takovej ten chlad z toho püllitru a piva. Jak
416 těch smyslových vjemů je už moc. Hlavně ta bageta. Nic se mi tam nestalo, většinou cítím dost
417 silně bolest, ta na mě má hroznej vliv, když vím, že se musím vrátit do Bohnic a vím, že když
418 jsem vycházel z toho hotelu si dobít ten kredit, tak jsem myslel na to, co sakra. Co ty Bohnice.
419 Pak jsem si řekl, že nevím, jestli už mám po termínu, ale po propouštěcím asi ne, ale že už jsem
420 měl dávno přijít z propustky a že už jsem o několik dní mimo a že už se vlastně vracet nemusím,
421 to je pro mě hodně podstatné. Pro mě to bylo v tom snu hodně zvláštní zjištění, protože když
422 jsem zrecidivoval při nějakých jiných snech, tak jsem měl stejně strach, že se musím vrátit do
423 těch Bohnic. Když jsem šel přes ten most, tak už jsem věděl, že jsem tam měl být dávno a že
424 už to je vlastně jedno. To jsem zapomněl říct a je to asi důležitý pro mě samotného.

425

Bibliografické údaje

Jméno a příjmení autora: Bc. Patrik Lička

Studijní program: Psychologie

Název práce: Tematická analýza snů u závislosti

Vedoucí práce: Mgr. Jan Jakub Zlámaný PhD

Rok dokončení práce: 2020

Počty znaků hlavního textu práce (včetně literatury, bez příloh) 160815

Přímé citace: 1190

Ostatní text: 179 591

Celkový počet znaků s přílohami: 340405

Počet titulů české literatury a pramenů: 5

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 62

**Posudek vedoucího diplomové práce
na Pražské vysoké škole psychosociálních studií**

Jméno a příjmení studenta/-tky: Bc. Patrik Lička
Obor studia: Psychologie
Název práce: Tematická analýza snů u závislostí
Oponent práce: Jan Jakub Zlámaný Ph.D.

Technické parametry práce:

Celkový počet znaků s přílohami: 340405
Počet titulů české literatury a pramenů: 5
Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 62

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Závažnost tématu

	1			
--	---	--	--	--

Oborová přiléhavost tématu

	1			
--	---	--	--	--

Originalita tématu a jeho zpracování

	1			
--	---	--	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

	1			
--	---	--	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

	1			
--	---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	1			
--	---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

	1			
--	---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	1			
--	---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

	1			
--	---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

	1			
--	---	--	--	--

Naplnění cílů práce

	1			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části v daném tématu

	1			
--	---	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

	1			
--	---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	1			
--	---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce
(publikace, referáty, apod.)

	1			
--	---	--	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Námět k diskusi:

Objevuje se ve snech sledovaných pacientů téma spirituality, nebo její privace?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Předkládaná práce splňuje nároky kladené na diplomovou práci. Autor rozdělil standardně práci na teoretickou a empirickou část. V teoretické části práce se autor nejprve věnoval převážně teoretickému pojetí vědomí, nevědomí, průběhu spánku, poruchám spánku, sny a různým teoriím snů u závislosti. V praktické části nejprve popisuje kvalitativní metodologii výzkumu, dále výběru respondentů a podmínkám, ve kterých byli tito respondenti vybíráni. Ze zpracovaných rozhovorů vytvořil témata, která ilustroval citacemi z rozhovorů s pacienty a komentáři. V závěru analýzy vytvořil autor hypotetické závěry pro další výzkum a navrhl témata pro skupinový program prevence relapsu jako aplikované využití výzkumu v terapeutické práci.

Hodnocení práce:

Z teoretického hlediska autor nevynechal, dle mého názoru, nic podstatného. Kolega v teoretické části prokázal schopnost práce s odbornou literaturou a systematického shromažďování informací o daném tématu. V empirické části pro svůj výzkumný cíl využil kvalitativní výzkumnou metodologii. Autor je poměrně stylisticky úsporný. V teoretické části popisuje základní pojmy a teoretické koncepty spojené se studovanou problematikou. V praktické části své práce, prokazuje schopnost uplatnit kvalitativní metodologický postup, provést otevřené rozhovory se 7 pacienty, tematizovat data a srozumitelně interpretovat výsledky.

Připomínky:

Formální: Neshledávám závažnější formální nedostatky, pouze ze základní adiktologické literatury mi chybí, alespoň nějaká publikace od nestora české adiktologie a jednoho z nejcitovanějších českých psychiatrů Doc. Jaroslava Skály CSc.

Obsahové: Pacient číslo 1. od řádku 96 a dále popisuje: tzv. „zlatavej stav: to je jakoby vám všechno trochu svítilo, ne ono to hraje téma barvama, ale je to jako byste byl okouzlenej jako očarovanej omámenej“ Nejedná se o spirituální problematiku? Chybí mi detekované téma spirituality. Podr. viz. otázka k obhajobě.

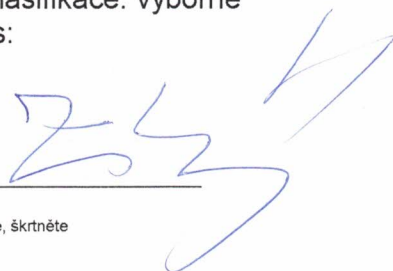
Celkově: Ocenit musím schopnost autora pustit se do těžkého tématu opakujících se snů u závislých, které je badatelsky opomíjené.

Práci hodnotím jako výbornou a doporučuji ji k obhajobě.

Doporučení k obhajobě: doporučuji*

Navrhovaná klasifikace: výborně

Datum, podpis:

*

nehodící se, škrtněte

**Posudek oponenta diplomové práce
na Pražské vysoké škole psychosociálních studií**

Jméno a příjmení studentky: Bc. Patrik Lička
 Obor studia: Psychologie
 Název práce: Tematická analýza snů u závislostí
 Oponent práce: Mgr. Lucie Vacková, Ph. D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 73
 Počet stránek příloh: 72
 Počet titulů v seznamu literatury a internetových odkazů: 67

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Závažnost tématu

	x			
--	---	--	--	--

Oborová přiléhavost tématu

	x			
--	---	--	--	--

Originalita tématu a jeho zpracování

		x		
--	--	---	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

			x	
--	--	--	---	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

		x		
--	--	---	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

			x	
--	--	--	---	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

		x		
--	--	---	--	--

Využití výzkumných empirických metod

		x		
--	--	---	--	--

Využití praktických zkušeností

		x		
--	--	---	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

x				
---	--	--	--	--

Naplnění cílů práce

			x	
--	--	--	---	--

Vyváženost teoretické a praktické části v daném tématu

				x
--	--	--	--	---

Návaznost kapitol a subkapitol

		x		
--	--	---	--	--

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neuspěl/a

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

		x		
--	--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce (publikace, referáty, apod.)

		x		
--	--	---	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

- 1) Vysvětlíte klíčové motivační teorie využívané při léčbě závislosti.
- 2) Formulujte cíle a hlavní výzkumnou otázku Vašeho kvalitativního výzkumu.
- 3) Jaká jsou etická pravidla výzkumu v souvislosti s participanty a jejich poskytnutím písemného informovaného souhlasu?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Diplomová práce se zabývá sněním pacientů se závislostní problematikou, kteří procházejí léčbou v psychiatrickém zařízení.

V teoretické části autor nejprve představuje psychodynamické koncepty vědomí a nevědomí, dále se věnuje výzkumným zjištěním v oblasti spánku, nastiňuje jeho optimální průběh, kvalitativní i kvantitativní proměnné. Krátce se věnuje teorii spánku a bdění v souvislosti s homeostázou organismu, obdobně tak i poruchám spánku. V závěru se zabývá významem snů, zmiňuje některé z teorií snění a poukazuje na zvláštnosti snových obsahů u pacientů se závislostní problematikou, které byly publikovány v zahraničních studiích. V praktické části představuje kvalitativní výzkumnou studii, jejímž cílem bylo zachytit stěžejní tematické okruhy snících pacientů a na základě jejich analýzy vypracovat návrh léčebného programu prevence relapsu.

Téma DP je zajímavé a dle mého názoru úzce souvisí se studovaným oborem. Autor se pokusil využít získané teoretické znalosti obohacené praktickou zkušeností ku prospěchu potřebných (viz vytvoření návrhu léčebného programu, který by přinesl vyšší motivaci nemotivovaných pacientů k psychoterapeutické skupinové léčbě). V textu převládají zahraniční zdroje.

Připomínky mám k obsahové, gramatické i formální stránce textu:

V teoretické části postrádám důkladněji zachycenou závislostní problematiku, teorie motivace, formy odpovídající psychologické a psychoterapeutické péče. Teoretická část má pouze 19 stran.

V praktické části autor jasně neformuloval hlavní výzkumnou otázku (obecně ji uvedl pouze v úvodu). Celkový výzkumný design DP působí chaoticky a nepříliš strukturovaně. Dále autor nikde nezmiňuje, zda získal od participantů informovaný souhlas se zveřejněním údajů.

V DP se objevují různé úrovně stylistiky, která je nejslabší v úvodu. Zároveň je v celém textu mnoho překlepů, občas i pravopisné chyby.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: dobře

Datum, podpis: 26/6 2020

Mgr. Lucie Vacková, Ph.D.

